

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 29 / Hejmar 347 / Mijdar 2010

33. yılı büyük bir mücadele ve başarı yılı haline getirelim

● PKK 32. yılını tamamlıyor, 33. PKK yılına giriyoruz. Dolayısıyla 33. parti yılında görev ve sorumluluklarımızın neler olduğu konusu önem taşıyor. 33. yılın özellikleri ve görevleri konusu bizim temel gündemimizi oluşturuyor. Bunun üzerinde kapsamlı durmamız, değerlendirmemiz, 33. yıl görevlerini daha şimdiden doğru belirlenmemiz ve onları mutlaka başarıyla hayata geçirecek düzeyde kendimizi hazırlıklı hale getirmemiz gerekiyor.

33. PKK yılı, miladi 2011 yılı tayin edici bir yıl haline gelmiş gibi gözüküyor. Biz bu tespiti 2009 yılı için yaptık. Belli taktik gelişmeler oldu, ama nihai kesinleşme 2010 yılına kendini aktardı. sayfa 2'de

Fethullahçılık ve siyasal islam

● Türkiye siyasetinde tarikatların, cemaatlerin önemli bir rolünün olduğundan her zaman bahsedilir. TC tarihinde de irtica diye nitelendirilen bir tehdit unsuru her zaman dile getirilmesine rağmen, irtica merkezleri diye nitelendirilen tarikatlar cemaatler, her dönemde mutlaka devletle bir biçimde ilişkilenir. Ya da devletin kendisi bu güç odaklarına dayanarak gücüne güç katar. Onun için bugün de 'okyanus ötesine!' selamlar gönderilmekte ve 'ülke özlemi' nedeniyle 'bir deri bir kemik kalan!' Fethullah Gülen Türkiye'ye döneceğinin mesajlarını vermektedir. sayfa 7'de

PKK Kürdistan'da ve tüm Ortadoğu'da devrim içinde devrim yaratan bir harekettir

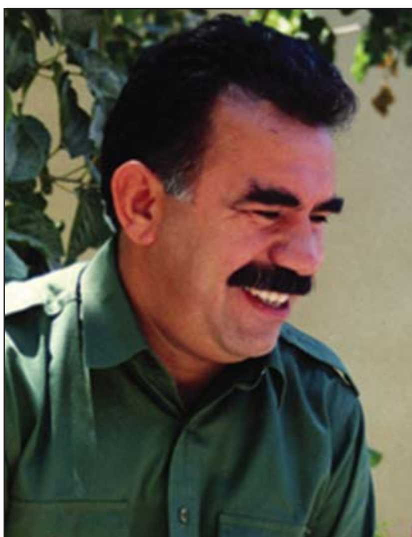
● PKK'nin Kürt toplumunda yarattığı sosyal, siyasal dönüşüm, verdiği mücadelenin Türkiye'yi, Ortadoğu'yu etkileme düzeyi ve bu mücadelenin ürdistan'ın dört parçasındaki Kürt kazanımlarına etkisi ve katkısı hala çok kapsamlı bir biçimde incelenmiş değildir. Şunu iddia edebiliriz: Kürdistan devrimi kadar toplumsal dönüşümleri yaratan, siyasal gelişmeleri etkileyen başka bir devrimci hareket olmamıştır... sayfa 10'da

Kadına yönelik şiddet kültürüne karşı mücadelemizi yükseltelim

● Kadınlara yönelik geliştirilen şiddete karşı duyarlılığı arttırma ve bu şiddeti kınama günü vesilesiyle başta bu şiddet kültürüne karşı mücadele eden tüm kadınları sevgi ve saygıyla selamlıyoruz.

Kadına yönelik şiddeti protesto ederken ya da buna karşı mücadeleyi geliştirirken bunu salt bir gün olarak ele alıp, mücadelesini bir güne sığdırmak elbette ki yetersiz bir yaklaşım olacaktır. Şüphesiz ki sembolik anlamı olan böyle bir gün kadınlar arasında belli bir duyarlılığı da geliştirmektedir. 25 Kasım kadına yönelik şiddetle mücadele günü bundan elli yıl önce yani 1960 yılında Dominik Cumhuriyeti'nde... sayfa 15'te

AKP'ye verilen her oy savaşa gider

ABDULLAH ÖCALAN

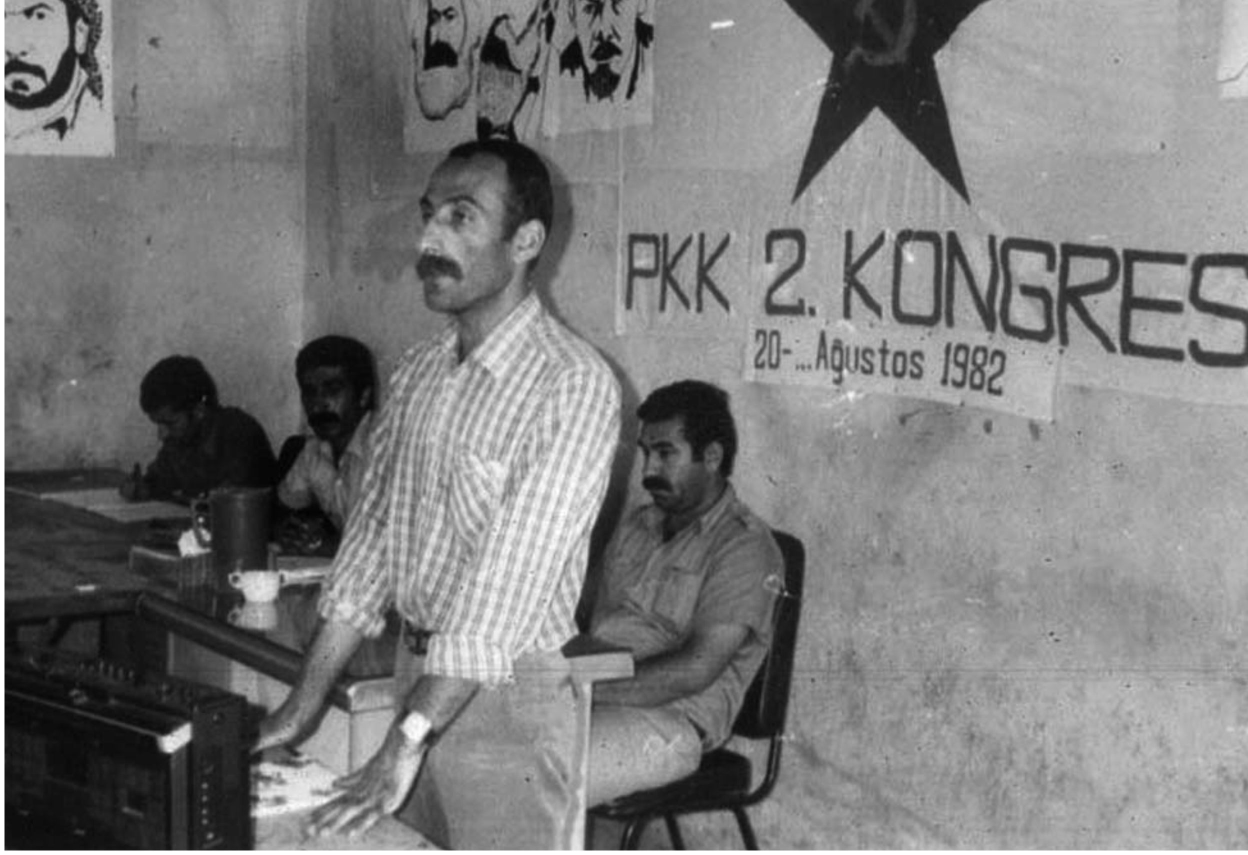
● 2000'li yıllardan sonra Beyaz Türkçülüğün yerini Yeşil Türkçüler almış durumdadır. AKP bunu temsil ediyor. Bunların arkasında da ABD ve İngiltere vardır ve şimdi iktidardadırlar. Ve bunlar daha sinsi ve daha tehlikeli hareket ediyorlar, çünkü arkalarında muazzam bir güç var, bunlara muazzam paralar aktarılıyor. Bunun kökleri dışarıdadır. Bunun için dışarıdan büyük para ve güç desteği sağlanmaktadır. Bunlar için söylenen sivil diktatörlük kaygıları da boş değil. Böyle bir hegemonyaya gitme ihtimalleri olduğunu başından beri söylüyorum. Gülen okullarının Güney Kürdistan'daki etkisine kadar, ki burada Talabani'nin torunları da eğitim görmekte, ilişkileri vardır, Işık okullarında okumaktadırlar. Bu tesadüfi ve rastgele bir olay değildir. Onlar da buna dahiller. sayfa 15'te

İÇİNDEKİLER

PKK soykırıma dur deme hareketidir 20'de
Demokratik ulus 22'de
Demokratik özerkliğin diplomasi boyutu 24'te
Şimdi doğa konuşuyor 27'de

33. parti yılını Önder Apo'ya özgürlük ve Kürt sorununa çözüm yılı haline getireceğiz

PKK 32. yılını tamamlıyor, 33. PKK yılına giriyoruz. Dolayısıyla 33. parti yılında görev ve sorumluluklarımızın neler olduğu konusu önem taşıyor. 33. yılın özellikleri ve görevleri konusu bizim temel gündemimizi oluşturuyor. Bunun üzerinde kapsamlı durmamız, değerlendirmemiz, 33. yıl görevlerini daha şimdiden doğru belirlememiz ve onları mutlaka başarıyla hayata geçirecek düzeyde kendimizi hazırlıklı hale getirmemiz gerekiyor.

"2011 yılı, içinden geçtiğimiz yıllarda yaşanan stratejik hamle yapma mücadelelerinde bir gelişmenin gerçekleşebileceği, yaşanabileceği bir yıl olarak şimdiden gözüküyor. Yani daha sonraki süreçlere taşınmayacak. Kürt sorununun çözümü konusunda stratejik gelişmelerin nasıl seyredeceği konusu sanki bu önümüzdeki parti yılında, miladi yılda netleşecek. Böylece 2011 yılı bir stratejik mücadele, stratejik değişim yılı olacak"

2010 kapsamlı bir mücadele yılı oldu

33. PKK yılı, miladi 2011 yılı tayin edici bir yıl haline gelmiş gibi gözüküyor. Biz bu tespiti 2009 yılı için yaptık. Belli taktik gelişmeler oldu, ama nihai kesinleşme 2010 yılına kendini aktardı. Benzer değerlendirmeleri 2010 yılı için yaptık. Gerçekten de 2010 yılı tayin edici sonuçlar ortaya çıkartacak düzeyde ve kapsamda bir mücadele yılı oldu. Başta çok yoğun bir diplomatik-siyasi mücadele sürdü, halk direnişi gelişti. Ardından 1 Haziran stratejik hamlesi gündeme geldi. İki buçuk ay gibi bir süre, ama savaş tarihimizin çok önemli bir dilimini oluşturan büyük bir çatışma süreci yaşadık. 13 Ağustos'tan bu yana da eylemsizlik süreci içerisinde bulunuyoruz. Bu eylemsizlik süreci çok kapsamlı siyasi mücadelenin yaşandığı bir süreç oldu. 2010 yılını, yoğun çekişmelerin olduğu, bizim hamleler yaptığımız, yine çatışmasızlık sürecinin yaşandığı, çok yönlü taktikler savaşımının olduğu bir yıl olarak gerçekleştiği açık. Burada da tayin edici, stratejik değişiklik içerecek gelişmeler her an olabilirdi. Her taktik süreç aslında stratejik gelişmelere açık bir süreçti. Fakat dikkat edilirse 2010 yılı mücadelesi de bir taktikler savaşımı olarak gelişti, o düzeyde kaldı. Bir stratejik değişikliğe yol açılamadı. Bu anlamda hareket olarak biz bu yılda önemli bir taktik kazanım, politik gelişme süreci yaşadık.

Fakat hepsinin sonucuna baktığımızda net olarak görüyoruz ki, bütün bunlar taktik başarılar, kazanımlar düzeyinde kaldı. Bir stratejik kazanıma, stratejik gelişmeye yol açamadık. Ne biz 2010 yılını Kürt sorununun çözümü yönünde stratejik değişimin yaşandığı bir yıl haline getirebildik, ne de inkar ve imha sistemi 2010 yılını PKK'nin imha ve tasfiye edilmesinde stratejik değişikliğin olduğu bir yıl haline getirebildi. Biz inkar ve imha sisteminin PKK'yi imha ve tasfiye etme planını –ki bu çok kapsamlı bir plandı– boşa çıkardık, başarısız kıldık. Şimdi kasım ayında bu durumu net olarak görüyoruz. Artık yıl sonu yaklaşıyor ve bu gerçek kesinleşmiş gözüküyor. Fakat bunun tersi olarak 2010 yılını Kürt sorununun çözümünde stratejik gelişmelerin yaşandığı, kazanımların elde edildiği bir yıl haline de getiremedik. 1 Haziran hamlesi de böyle bir sonucu ortaya çıkartmaya yetmedi. 13 Ağustos'tan bu yana Önderliğimizin istem ve çağrısı doğrultusunda yürüttüğümüz eylemsizlik sürecinde de Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümü yönünde stratejik gelişme diyebileceğimiz herhangi bir gelişmeye yol açılamadı. İnkar ve imha sistemi de, bütün çabalarımıza rağmen, 2010 yılının Kürt sorununun çözümünde stratejik gelişmelerin yaşandığı bir yıl olmasını engelledi. Dolayısıyla 2009 yılının 2010 yılına aktardığı nihai hesaplaşma, çözümün 2011 yılına aktarıldığı görülüyor. Şimdiden bu gerçek net olarak görülüyor.

32. PKK yılında önemli taktik gelişmeler, politik kazanımlar elde ettik, ama dikkat edilirse Önder Apo'ya özgürlük ve Kürt sorununa çözüm hedefi temelinde yürüttüğümüz mücadelede, 32. parti yılında da bir stratejik sonuç, kazanım elde edebilmiş, mücadeleyi böyle bir gelişme düzeyine ulaştırabilmiş değiliz. Bu görev ve sorumluluk 2011 yılına, yani 33. parti yılına aktarılmış bulunuyor. Bu bakımdan aslında 2007 yılındaki o yeniden yapılanmalar, planlamalar temelinde başlatılan, 2007-2008 yıllarında yoğun ideolojik siyasi ve askeri mücadeleler halinde yaşanan süreç ardından, 29 Mart 2009 yerel seçim sonuçları itibariyle içine girdiğimiz stratejik hamle; sorunların stratejik düzeyde çözümü yönünde gelişen süreçte bir nihai sonuca ulaşılabilmiş değil. 2009 ve 2010 yılları, tarafların karşılıklı hamle yaptığı, karşıtlarına hata yaptırtmaya çalıştığı, değişik politikalarla, taktik planlamalarla kendi stratejisi doğrultusunda hamle yapmanın önünü açmaya, zeminini yaratmaya çalıştığı bir karşılıklı deneme ve taktik hamleler süreci olarak geçti.

Şimdi bütün bu süreçlerin stratejik değişim gücü 2011 yılına aktarılmış bulunuyor. 2011'de benzer çatışmalarla mı geçecek? Taktik savaşımlar, politik mücadeleler yılı mı olacak? 2011 yılı da stratejik gelişme görevini daha sonraki yıla mı devredecek? Genelde bakıldığında şu rahatlıkla söylenebilir: Böyle bir ihtimal hiç yok değil. Fakat 2009 ve 2010 yıllarıyla kıyaslandığında çok azalmış olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bu ne anlama geliyor? 2011 yılı, içinden geçtiğimiz yıllarda yaşanan stratejik hamle yapma mücadelelerinde bir gelişmenin gerçekleşebileceği, yaşanabileceği bir yıl olarak şimdiden gözüküyor. Yani daha sonraki süreçlere taşınmayacak. Kürt sorununun çözümü konusunda stratejik gelişmelerin nasıl seyredeceği konusu sanki bu önümüzdeki parti yılında, miladi yılda netleşecek. Böylece 2011 yılı bir stratejik mücadele, stratejik değişim yılı olacak. Çok büyük bir oranda, yüzde seksen-doksan oranında yeni yılın böyle bir özellik taşıdığı gözüküyor. Bu bakımdan da önümüzdeki süreci doğru anlayalım. Geçmiş yıllarla kıyaslamayalım. Geçmiş yıllarda yaşananlara bakarak sanki her yıl aynı şey olacakmış gibi, aynı durumlar tekrarlanacakmış gibi önümüzdeki sürece yaklaşmayalım. Bir kere en büyük yanılgı, hesap hatası böyle bir yaklaşımdan çıkar. Eğer öyle yaklaşım içinde olursak, stratejik düzeyde kazanmayı içeren imkan ve fırsatları doğru göremeyiz. Onları pratiğe aktaracak bir düzeyde kendimizi yeterince hazırlayamayız. Bu bakımdan sürecin doğru anlaşılması çok büyük önem taşıyor. Yaşanan süreçlere bakarak her zaman aynı şeyin gerçekleşebileceğini, tekrarın olacağını sanmamak gerekiyor. Buna öncelikle dikkat çekmek istiyoruz. Böyle bir yanılgı, tekrar içine kesinlikle düşülmemeli. Sadece geçmişte yaşanmış olaylara bakarak önümüzdeki yılın da benzer biçimde yaşanacağı sanılmamalı. Tersine, içinde bulunduğumuz sürecin temel özellikleri doğru görülmeli ve böylece önümüzdeki süreçte yaşanabilecek olası gelişmeleri daha şimdiden doğruya en yakın bir biçimde ve yeterli düzeyde tespit ederek kendimizi o sürecin başaranı, kazananı haline getirebilmek için planlı bir hazırlık çalışması içerisinde olmayı bilmemiz gerekiyor. Bütün çabamız, tartışmalarımız, arayışımız şimdi buna dönüktür.

Eylemsizlik barışa verilen son bir şanstır

Dikkat edilirse, yeni bir parti yılına, 2011 yılına yine eylemsizlik süreci içinde giriyoruz. Geçmiş süreçlerde de çok fazla eylemsizlik konumunda olundu. Zaman zaman çatışmalı süreçler gündeme gelse de, ardından yeniden eylemsizlik süreçlerine girildi ve bu durum böyle sürüp gidiyor, tekrarlanıp duruyor sanmamalıyız. Evet, biz 33. parti yılına da yeni bir eylemsizlik süreci içinde giriyoruz, 2011 yılını böyle bir tutumla karşılıyoruz. Fakat bu süreç nerden gündeme geldi, ne tür özellikler taşıyor, ne tür gelişmeleri yaratmaya açık? Bu gerçekleri doğru ve yeterli bir biçimde kesinlikle görmemiz lazım. İçinde bulunduğumuz bu eylemsizlik sürecini bundan öncekilerle kesinlikle karıştırmamalıyız. Bu süreci, gerillanın eylemsizlik ya da çatışmasızlık gibi bir durumda ya da pasif savunma konumunda kaldığı, ona dayanarak Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arayışının sürdürüldüğü son bir süreç olarak, Kürt sorunuyla ilgili güçlere, taraflara verilmiş son bir şans biçimde ele alıp değerlendirmek bizce en doğrusu olur. Şöyle tanımlamak daha doğru olur: Biz hareket olarak, Kürt sorunuyla ilgili bütün güçlere bu son eylemsizlik sürecini, Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümüne doğru yaklaşmaları ve böyle bir sürecin gelişmesine fırsat tanımaları için son bir şans olarak vermiş oluyoruz. Önderliğin de ağustos ortasından bu yana önümüzdeki genel seçimlere kadar yeni bir eylemsizlik süreci içerisinde olunmasına karar verir, talepte bulunur ve çağrı yaparken, esas olarak yaptığının bize Kürt sorununu çözüme götürerek toplum olarak özgür ve demokratik yaşama hakkına ulaşma, bu şansı doğru değerlendirmek için gerekli hazırlıkları yapmamıza bir şans, fırsat, imkan tanımış olduğunu bilmemiz lazım. Biz kısaca bu eylemsizlikle karşıtlarımıza, Kürt sorunuyla ilgili çevrelere son bir şans veriyoruz. Önderlik de bize son bir şans, fırsat tanımış oluyor. Bizim de bu bakımdan bu süreci doğru anlamamız gerekiyor. Aslında Kürt sorunuyla ilgili çevrelerin de, özellikle başta Türkiye yönetimi olmak üzere, bölgesel ve uluslararası güçlerin, Kürdistan üzerinde inkar ve imha sistemini yürüten güçlerin de bu durumu, bu şansı doğru anlamaları gerekiyor.

Kim bu gerçeği doğru anlar, zamanında anlar, yeterli anlar ve buna göre kendisini hazırlıklı kılarsa nihai hesaplaşmada kazanan o olacak. Bu kesin. Nihai hesaplaşma da çok büyük bir olasılıkla 2011 yılında olacak. O halde 2011 yılının kazananı, aslında şimdi süreci doğru anlayıp kedisini yeterince hazırlayanlar olacaklar. Kim şimdiden bu gerçeği doğru, yeterli görür, ona göre kendisini hazırlıklı kılarsa, öyle görünüyor ki, bu nihai hesaplaşmada kazanan o olacak. Bu durumu doğru anlayamayan ve kendisini hazırlayamayanlar da; kendini aldatan, yanılgı içinde tutan, yetersiz yaklaşanlar da kaybeden olacaklar. Önümüzdeki süreç kazanmanın ve kaybetmenin gerçekleştiği bir süreç olacak. Artık 'ne kazanma ne kayıp, ne zafer ne yenilgi' sürecinin kesin sonuna gelmiş durumdayız. Bu yenişemeyen durum sona eriyor. Çünkü mevcut durumu artık küresel sistem, bölge düzeni kaldırmıyor. Kürdistan'daki mücadele de kaldırmıyor; ne Kürt toplumu, ne de Türkiye toplumu artık mevcut durumu kaldıracak güçte görünmüyor. Herkes gittikçe daha fazla şu kanaate ulaşıyor: Ne olacaksa olsun! Bu iş bir sonuca bağlansın! Böyle sonuç vermeyen, hep çatışma, çelişki, savaş içinde süren durum bir sona götürülsün! Güçlerin süreçten kaynaklanan istemleri böyledir. Öte yandan, siyasi koşullar da bunu gerektiriyor. ABD'nin Ortadoğu'da yürüttüğü mücadele, Türkiye-İran, Suriye, Irak gibi güçlerin siyasi duruşları, Kürdistan'da yaşanan mücadelenin geldiği nokta kesinlikle bunu gerektiriyor. Bizim açımızdan da bu durum böyledir.

Dikkat edilirse, Önder Apo bu tutumu geçtiğimiz süreçte net olarak ortaya koydu. Aslında 12 Eylül referandumunu son bir nokta olarak gösterdi, ifade etti. Ondan sonra bir gün bile sabretmeyeceğim dedi. Bunun akabinde 16 Eylül tarihinde İmralı'da yapılan görüşmelerde Kürt sorununun çözümü yönünde stratejik gelişmelerin olacağına dair karşılıklı tartışmalar, hatta ortak çalışma, yol haritası olabilecek sonuçlar ortaya çıktığı için eylemsizlik süreci devam etti. Dikkat edelim, görüşmeden sonra Önder Apo, o görüşmeyi çok önemsediğini somut ve açık bir biçimde ortaya koydu. 16 Eylül tarihinde yapılan görüşmenin daha önceki diyaloglarla karıştırılmaması gerektiğini netçe söyledi. Sonuçta da seçime kadar karşılıklı çatışmasızlık durumunun daha dü-

zenli, disiplinli, daha sıkı yürütülmesi gerektiğini vurguladı. Ama bunu, bu süreçte yapılacak önemli çalışmaların önünü açması, zeminini yaratması için gerekli gördü. O çalışmaları da somut olarak ortaya koydu.

Bu çalışmalar nelerdi? Bir, yeni anayasa hazırlık çalışması. Seçime kadar yeni bir anayasa taslağı hazırlanacak, seçimin ortaya çıkartacağı parlamentoya sunulup onaylanacak diyordu. İkincisi, meclisin inisiyatif alarak bir hakikat ve adalet komisyonu oluşturması ve geçmişin kirli savaş sürecinde yaşanmış olan olumsuzlukların açığa çıkartılarak düzeltilmesi, geçmişin bu anlamda netleştirilmesi. Karanlık kalmış olayların aydınlatılması, suç teşkil eden olayların artık bir biçimde karşılıklı affetmelerle suç olmaktan çıkartılması, yani geçmişin demokratik bir gelecek yaratma önünde engel olmaktan çıkartılması. Hakikat ve adalet komisyonunun kurulması ve çalışır kılınması böyle sonuç ortaya çıkaracaktı. Üçüncüsü, PKK ve KCK ile görüşmeler yapılarak, seçime kadar Kürt sorununun siyasi çözümü temelinde Kürt halkının güvenliğinin nasıl sağlanacağı konusunda bir çözüm ortaya koyan güvenlik protokolünün hazırlanması. Bunu yapabilmek için Önderliğin koşullarının ve çalışma imkanlarının daha çok artırılması. Bu tür çalışmaların yapılabilmesi, imkan dahilinde olabilmesi için siyasi ortamın buna uygun hale getirilmesi. Siyasi soykırım operasyonlarının durdurulması, bu operasyonlar temelinde bir buçuk yıldır siyasi gerekçelerle tutuklanmış olan binlerce Kürt siyasetçisinin serbest bırakılması, vb hususlar vardı. Öyle ki, bu hususlar sanki seçime kadar geçecek süreçte yapılacak görevlerin bir planlanması gibiydi. Ortak çalışma, Kürt sorununun siyasi çözümünün önünü açacak çalışmaların planlanmasını ifade ediyordu. Bu anlamda bir ön yol haritası gibiydi. Bu nedenle Önderlik, bu kapsamda bir tartışma, görüşmenin yapılabilmiş olması nedeniyle süreci yeniden tanımladı, sürecin uzatılması talebinde bulundu. Yönetimimiz de bu talep ve bu görüşmede ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak eylemsizlik sürecinin uzatılmasına karar verdi.

AKP rejimi kesinlikle faşist bir rejimdir

Aslında yönetimimiz tam Önderliğin istediği gibi zamanında yeterli karar da vermedi. Çünkü güven vermeyen bir ortam vardı. Her ne kadar görüşme böyle olsa da, pratikte söz ve davranışlarıyla AKP hükümeti bu söylenenlere uygun davranış içinde değildi. Dolayısıyla yönetimimiz, AKP'nin tutumunun netleşmesi, sürecin aydınlanması için güven verici tutumların, adımların, davranışların gelişmesi için eylemsizlik sürecinin eylül sonunda bir ay süreyle uzatılmasına karar verdi. Ancak güven verici adımlar atılırsa bu süreç seçime kadar sürebilir, hatta süresiz hale gelebilir dedi. Bir yerde AKP'nin gerçek yüzünün açığa çıkmasını, maskesinin düşmesini, tutumunun netlik kazanmasını istedi.

Ekim ayında yaşananlar da benzer bir özellik taşıdı. 30 Eylül'de yönetimimiz tarafından eylemsizlik sürecinin bir ay süreyle uzatıldığı ilan edildikten hemen sonra, 1 Ekim'de Riha'dan başlamak üzere siyasi soykırım operasyonları Kürdistan'ın dört bir yanına yayılarak devam ettirildi. Bırakalım tutuklanmış olanların serbest bırakılmasını, yeni tutuklamalar yapmak üzere AKP hükümeti tarafından operasyonlar

geliştirildi. 18 Ekim'den itibaren de Amed'de KCK Davası adı altında, tutuklanmış olan binlerce Kürt siyasetçisi, aydını yargılanmaya çalışıldı. Geçen gün bu yargı sürecinin ilk raundu tamamlandı. Sonuç aslında çetin bir karşılıklı mücadelenin yaşanması oldu. Ancak iddianame okunabildi. Tutuklanmış olanların savunma yapması için bir başlangıç bile yapılamadı. Tutuklular kendi anadillerinde Kürtçe savunma yapmak istediler, onları yargıladığını söyleyen mahkeme ise tıpkı 12 Eylül rejiminin askeri mahkemeleri gibi Kürtçe anadil savunmasını yasakladı. AKP hükümeti de bu yasaklamaya onay verdi. Başbakan, cumhurbaşkanı mahkemenin doğru tutumda olduğu, Kürtçe savunma yapılamayacağı, mahkemede konuşulamayacağını söylediler. Bir yerde AKP suçüstü yakalanmış oldu. Sen TV kanalı kur, yirmi dört saat Kürtçe yayın yap, hatta çıkıp televizyon karşısında doğru kelimelerle olmasa bile, Kürt halkını kandırmak amaçlı da olsa Kürtçe konuşmaya çalış, ama Kürt siyasetçileri, aydınları mahkeme önünde kendilerini savunmak için Kürtçe konuşamasınlar! AKP istediği kadar kendi siyasetine hizmet ettiği oranda Kürtçe konuşabilir, ama Kürt insanı, Kürt halkı, Kürt siyasetçileri kendi yaşamaları için, kendilerini savunmak için konuşamazlar! Kürtçe üzerinde bu kadar baskıcı böyle bir sömürgeci sistem var. Tahakküm var aslında. Asimilasyon bu oluyor. Kürdistan üzerinde süren asimilasyona dayalı soykırımın asimile edici karakteri budur. Yani mevcut yasaklama bu soykırım rejimine uygun düşüyor. O rejimin esası nedir? El koymak, tahakküm oluşturmak, asimile etmek, kendine çekmek, kendinin yapmak, ama Kürt'e ait olmayı asla kabul etmemek, onu reddedip oradan çıkartmak, değiştirmek! Kürtçe konuşma üzerindeki tutum da bunu gösteriyor. AKP için gerekli olduğu kadar Kürtçe konuşulabilir, ama ondan öte Kürtçe yoktur, konuşulamaz. Hiç kimse kendi ihtiyaçları için, kendi çıkarları için, kendi yaşamı için Kürtçe konuşamaz. Bu rejim tahakkümcü, asimilasyoncu, aslında faşist bir rejimdir.

AKP'nin gerçek yüzü aslında 14 Nisan 2009'dan bu yana başlattığı bu siyasi soykırım operasyonlarında açığa çıkmıştı. O operasyonların yapılması ve onda ısrarlı olmak şunu netçe gösterdi ki, AKP samimi değildir, tutarlı değildir. AKP kendi siyasi çıkarı için her türlü şeyi yapabilecek durumdadır. Öyle Kürt sorununa çözüm arayan bir çizgiye kesinlikle sahip değildir. Geçen süreç bunu onlarca, yüzlerce kez doğruladı. Özellikle Önder Apo'nun 17 Kasım darbesi dediği süreçten bu yana – ki tam bir yılı doluyor– Kürt halkına, demokratik Kürt siyasetine ve Kürt özgürlük hareketine karşı tam bir faşist baskı ve saldırı içinde oldu. Şimdi o Amed'de bir tiyatro gibi oynanılmaya çalışılan sözde KCK yargılaması olayı, aslında AKP'nin tam da suçüstü yakalanma durumu oluyor. AKP rejiminin gerçek karakterini ortaya koyuyor. Bu gerçekler temelinde artık AKP tanımını yenilemeliyiz. Öyle siyasi islam demek çok yeterli değildir. AKP'yi demokrasi getirecek, Kürt sorununu çözecek güç olarak görmek kesinlikle büyük bir yanılgıdır. Ondan öteye AKP, Türkiye'de örnekleri çok olan faşizmlerden bir türü ifade ediyor. MHP, CHP nasıl ulusalcı faşizmi temsil ettilerse, AKP de dinci faşizmi temsil ediyor. AKP rejimi kesinlikle faşist bir rejimdir. Özünde 12 Eylül rejiminden hiçbir farkı yok. Ondan önceki CHP'nin tek parti rejimlerinden hiçbir farkı yok. Onlar da Kürtçeyi yasakladılar, Kürt toplumunu asimilasyona dayanarak soykırımdan geçirmek istediler; AKP de yasaklıyor ve soykırımı uyguluyor. 12 Eylül yargılamalarının yaptığının aynısını bugün Amed'de AKP rejimi yapıyor. 12 Eylül faşizminin Kürtçe'yi yasaklamasının bir benzerini AKP faşizmi uyguluyor. Kendi başına insanlar evlerinde Kürtçe konuşabilirlermiş, istedikleri kadar Kürtçe türkü söyleyebilirlermiş, ama ondan öteye toplumsal alanda, siyasal alanda, toplum yaşamının değişik alanlarında Kürtçe konuşmak, Kürtçe'yi bir toplumsal yaşam unsuru haline getirmek yasaktır. İşte AKP'nin ortaya koyduğu bu oluyor.

Bir toplumsal var olma ve yaşam unsuru olmaktan çıkardıktan sonra dilin bir anlamı kalır mı? Dilin gerçek tanımı nedir? Yaşamı yaratan, toplumu var eden olmasıdır. Dolayısıyla toplumsal yaşamın temel var edici bir unsurudur. İşte tek millet, tek dil, tek vatan diyen ve bunda çok ısrarlı olan AKP'nin aslında Kürtçeyi toplum ve yaşam alanından koparararak yaptığı, bu tekçi egemenliği sürdürmek, geliştirmektir. İşte bu da faşizmdir. Dolayısıyla AKP'nin bir faşist tutum içerisinde olduğu, saldırı içerisinde olduğu netçe açığa çıkmıştır. Sadece demokratik siyaset üzerindeki yaklaşımı bile bu gerçeği açığa çıkardı. AKP kendisine ılımlı islam diyebilir, demokratta, hatta solcu da diyebilir, ama Türkiye'deki faşizm kendini hep böyle tanımladı.

Dikkat edilirse uzun süre faşizmi CHP uyguladı, ama CHP diğer yandan Türkiye'nin solcusuydu. Aynı zamanda Türkiye'nin demokratik gücüydü. Kendini hem solcu, hem demokrat gösterdi, ama faşizmi uyguladı. Şimdi AKP de CHP'nin yaptığının bir benzerini yapıyor. 12 Eylül rejiminin yaptığının bir benzerini yapıyor. Kenan Evren de CHP'li geçiniyordu. Dolayısıyla kendini aslında Türkiye'ye demokrasi getiren Önder olarak lanse etmek istiyordu. O bakımdan da ekim başından itibaren tabii ki yaşanan gelişmeler gerçeği birçok yönüyle aydınlatıcı oldu. Dikkat edelim demokratik siyasete karşı tutum bile AKP'nin gerçek yüzünü açığa çıkartmak için yeterdir.

AKP'nin gerçek yüzü açığa çıktı

Diğer yönler de öyledir. Bırakalım önderliğin koşullarının düzeltilmesi, güvenlik protokolünün hazırlanması için örgütle, hareketle daha sıkı bir diyalog, ilişki içerisine girebilmesi; tersine, avukatlarıyla görüşü bile yasaklandı. Ekim ayı içerisinde bir sefer görüşme yaptı Önderlik. Haftalar içinde yapılması gereken görüşmeler en çok ekim ayında ertelendi. Diğer yandan, yeni anayasa hazırlama tutumunu AKP tümden bıraktı. Hemen 12 Eylül referandumu ardından, 12 Eylül akşamı referandum üzerine yaptığı değerlendirmede anayasa komisyonu başkanına yeni anayasa hazırlık çalışmalarını başlat talimatı veren Tayyip Erdoğan, çatışmasızlık uzadıktan sonra, gündemlerinde bir yeni anayasa hazırlığının olmadığını resmen ilan etti. Zaten meclis öyle bir hakikat ve adalet komisyonu kurma yönünde adım atmadı. Güvenlik protokolü hazırlanması yönünde bir çalışma olmadı. Tersine AKP hükümeti dünyanın dört bir yanını gezerek adeta mekik diplomasisi uygulayarak bölgede ve uluslararası alanda PKK'nin herhangi bir güçle ilişki kurmasının önünü kapatmaya çalıştı. PKK'ye karşı bölgesel ve uluslararası ittifakı daha da sağlamlaştırmak için yoğun bir çaba içerisinde oldu. ABD'ye, Avrupa'ya gittiler, PKK'nin dış dünya ile ilişkilerini, nefes borularını kesebilmek için Türkiye'nin bütün imkanlarını pazara sürdüler. Almanya'ya gidip Kürt yurtseverlerini tutuklatmaya çalıştılar. NATO'yla görüşüp Kürt halkının sesi olan Roj TV'yi kapattırmaya çalıştılar. ABD'yle görüşüp, PKK'ye karşı mücadelede her türlü desteği almaya çalıştılar. Özellikle İsrail ve Güney Kürdistan yönetimi üzerinde baskı uygulayarak bu güçlerin Türkiye yönetimine PKK'ye karşı mücadelede etkin, aktif destek vermesini sağlamaya çalıştılar. Bölgede benzer durum yaşandı. Suriye'yle gidip ortak operasyon anlaşması yaptılar. İran'la benzer anlaşmaları geliştirdiler. Irak yönetiminin oluşması, hükümetsizlik durumunun aşılarak yeni hükümetle PKK'ye karşı ortak mücadele yürütmek üzere ittifak yapabilmek için çalıştılar. Irak'ta hükümetsizliği PKK'nin yararlanacağı bir siyasal boşluk olarak değerlendirdiler. Mevcut durumdan PKK siyasi ilişki geliştirebilir, böyle bir sonuç alabilir biçiminde kaygı duydular. Hewlêr'e gittiler, Güney Kürdistan yönetimine her türlü tavizi verdiler, konsolosluk açtılar, Hewlêr yönetimini aslında bağımsız bir devlet gibi tanır hale geldiler. Bunların hepsi bölgede ve uluslararası alanda bir kuşatma operasyonuydu. Dikkat edelim, dıştan bütün nefes borularını kapat, kuşat, içte tüm demokratik siyaseti tasfiye et, tutukla, etkisiz kıl! Peki, geriye ne kalıyor? Dağda Kürt özgürlük hareketini gerilla olarak sınırlandırmak ve kuşatmak kalıyor. Bütün bunların hepsi bir kuşatma operasyonuydu.

Elbette 16 Eylül tarihli görüşmeye dair Önder Apo'nun avukatları aracılığıyla kamuoyuna sunduğu hususların tam tersiydi bunlar. AKP İmralı'da görüşme yapan heyetin söylediklerine uygun davranmadı, verilen sözleri tutmadı, tersini yürüttü. Önderlik bu durumu görerek, artık AKP konusunda netleştiğini ifade etti. 11 Ekim'de yapılan tek görüşme notunda bunu avukatları aracılığıyla netçe duyurdu. Benim için artık süreç netleşmiştir, AKP'nin gerçek yüzü açığa çıkmıştır dedi. Yani şu kanaate ulaştı: AKP ile artık bir şey yapılamaz. AKP Kürt sorununu kesinlikle çözmez. AKP konusunda kesin netleştiğini söyledi ve görüşmeler devam ettirilmezse 31 Ekim'den itibaren çekileceğini, hareketi ve halkı istediği kararları alma yönünde serbest bırakacağını ilan etti.

AKP ekim ayı boyunca da mevcut tutumunu sürdürdü. Bu görüşmeden sonra da daha saldırgan oldu. Tayyip Erdoğan'ın Kızılcahamam'da, diğer yerlerde BDP'ye dönük, hareketimize dönük, Önder Apo'nun görüşmede avukatları aracılığıyla yaptığı açıklamalara cevap olarak ne kadar hakaret edici, saldırgan bir tutum içinde olduğunu hepimiz gördük. Öyle ki, maskesi düşürülmüş, gerçek yüzü açığa çıkmış, deyim yerindeyse suçüstü yakalanmış bir kişinin hırçınlığını yansıtıyordu. Fakat hükümetin o tutumuna rağmen, öyle anlaşılıyor ki, devlet yönetimi biraz daha geniş bakıyor, daha farklı hesaplar içersinde. Tümüyle AKP'den çok farklı bir siyasi tutuma sahip olduğunu söylemek zor. Fakat AKP'nin dar oy hesapları, siyasi çıkarlar göze-

"Bir toplumsal var olma ve yaşam unsuru olmaktan çıkardıktan sonra dilin bir anlamı kalır mı? Dilin gerçek tanımı nedir? Yaşamı yaratan, toplumu var eden olmasıdır. Dolayısıyla toplumsal yaşamın temel var edici bir unsurudur. İşte tek millet, tek dil, tek vatan deyen ve bunda çok ısrarlı olan AKP'nin aslında Kürtçeyi toplum ve yaşam alanından koparararak yaptığı, bu tekçi egemenliği sürdürmek, geliştirmektir. İşte bu da faşizmdir"

ten tutumuna göre devlet yönetimi daha geniş bir siyasi tutum içerisinde. Hesapları daha alternatifli, daha kapsamlı. Onun içindir ki, eylemsizlik sürecinin devam etmesini kendileri açısından yararlı görerek yeniden Önderlikle görüşme yaptılar. Önderlik sürecin uzamasının şartının kendisiyle görüşmeye bağlı olduğunu ifade etmesine dayanarak, sürecin bu biçimde devam etmesini sağlamak üzere 25 Ekim görüşmesini yaptılar. Önder Apo, böyle bir görüşmenin olmasına dayanarak sürecin seçime kadar uzatılmasını bir kere daha talep etti. Yönetimimiz de 1 Kasım'dan itibaren bu eylemsizlik sürecinin seçimlere kadar uzatıldığını ilan etti.

AKP çözüm gücü olamaz

Şimdi bu ne anlama geliyor? Önderlik netleştim, AKP'yle bu iş olmaz demesine rağmen, yönetimimiz güven verici tutumlar görürsek ancak uzatırız görüşünde olmasına rağmen, AKP'nin bırakalım güven vermeyi, daha çok baskı, sınırlama uygulamasını geliştirdiği bir ortamda niye eylemsizlik sürecinin uzatılması gündeme geldi? Bu neyi ifade ediyor? Mevcut eylemsizlik sürecini Önderlik niye uzattı? Yönetimimiz Önderliğin kararını nasıl algıladı? Niye sürecin böyle uzamasını uygun gördü?

Öncelikle Önderliğin geçmiş süreçteki tutumunda değişikliklerin olduğunu görmek lazım. 16 Eylül tarihli görüşmeye ilişkin söyledikleri, o görüşmeden çıkardığı sonuçlar farklıydı. Önderlik 13 Ağustos'ta eylemsizlik için çağrı yaparken –ki bunu temmuz sonunda yapmıştı– 16 Eylül görüşmesi ardından eylemsizliğin seçimlere kadar sürdürülmesini öngörürken, *"ilk defa bu tür bir düzeyde görüşme oluyor ve bu görüşme yarı yarıya umut verici, stratejik sonuç alma özelliği taşıyan karakterdedir"* demişti. Yüzde elli elli şans var diyordu. Umutluydu. 16 Eylül tarihli görüşme konusunda gerçekten de olumlu görüşler belirtmişti. Artık yaklaşımların bir oyun olarak yönetimimiz tarafından görülmemesi, doğru anlaşılarak ona uygun tutum geliştirilmesi konusunda uyarılarda da bulunmuştu. Başlangıçta tutum kesinlikle böyleydi.

1 Haziran hamlesinin iki buçuk aylık pratiğinin ortaya çıkardığı bir siyasi sonuç olarak bunu değerlendirdi. Bir taraftan genel anlamda dünya ve bölge siyaseti, Kürdistan'da yaşanan mücadele teorik olarak artık barışçıl siyasi çözümün önünün açılmasını gerektiriyordu. Diğer yandan 1 Haziran'dan itibaren başlayan çatışma süreci etkili darbeler vurmuş, Türkiye yönetimini, AKP hükümetini ciddi bir zorluk içine sokmuştu. PKK'yi denemek için geliştirdikleri politikaların zarar verici olduğu, hareketin özgürlük ve demokrasi için sonuna kadar direnme, savaşma azmine, gücüne, kararlılığına, cesaret ve fedakarlığına sahip olduğu bir kere daha ortaya çıkmıştı. Bütün bunların sonucunda 13 Ağustos süreci gelişti ve bütün bunlar aslında doğru değerlendirilirse Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümünün önünün açılması için önemli gerekçeler oluyordu. Bunlara dayanarak yeniden bir deneme yapmak elbette siyaseten düşünülebilirdi. Bir de karşı tarafın görüşmelerdeki tutumu değerlendirilince, Önderlik tabi yeni bir süreç gelişebilir, yıllardır uğraşılan Kürt sorununa barışçıl siyasi çözümün önü açılabilir değerlendirmelerini yaptı. Belli bir umut düzeyinin var olduğunu değerlendirdi, ortaya koydu. Örgütü ve halkı bu konuda bilgilendirdi, uyardı. Fakat bu tutumunda ekim ortasında değişiklik oldu. Bunu iyi bilelim. 11 Ekim tarihli görüşme notu bu konuda incelenebilir. Önceki tutumunu artık değiştirdiğini, kesinlikle AKP konusunda netleştiğini, AKP'yle bu işin olmayacağı kanaatinin kesinlik kazandığını ifade etti. 16 Eylül tarihinde, ondan daha öncesinde yapılmış görüşmelerde ortaya çıkan sonuçların artık geçersiz olduğunu söyledi.

Önderlik böyle bir görüşte olmasına rağmen, peki eylemsizliğin uzamasını niye istedi? Aslında barışçıl siyasi çözümün önü açılsın, gelişsin diye değil; harekete ve halka aktif, etkin mücadele yürütebilmesi için, doğru bir direniş içine girebilmesi için, devrimci halk savaşı olarak tanımladığı bir mücadeleyi başarıyla geliştirebilmesi için hazırlık yapmak üzere bir zaman, fırsat yaratmak istedi. Önderliğin tutumu kesinlikle böyledir. 25 Ekim tarihli görüşme Önderlik, kendisiyle görüşenlerin ciddi insanlar olduğu kanaatinde olduğunu, fakat onların her şeye kadir olmadıklarını, etkilerinin herkes üzerinde olmadığını söylüyor. Şöyle bir değerlendirmesi de var: AKP ile devleti birbirinden ayrı tutmak lazım. Devletin bazı güçleri var; tutarlı, ciddi, sorunun siyasi çözümünden yana gözüküyorlar. Fakat AKP bu tutumda değildir. Sadece AKP mi? Hayır, *"mevcut partiler bu durumda değildir"* dedi. Bunları siyasi oligarşi olarak tanımladı. Aslında sorunu çözmesi gereken siyaset kurumu oligarşik yapısı nedeniyle çözüm gücü değil, tam tersine çözüm önünde engel konumdadır dedi. AKP'yi de, CHP ve MHP'yi de bu konumda saydı. Böylece siyasi yapının, oligarşinin çözüm önünde engel oluşturduğunu, fakat bazı güçlerin de çözümden yana gözüktüklerini, onlara şans vermek gerektiğini ortaya koydu. Aslında bir yandan çözümden yana gözüküyorlar dedikleri güçlere şans vermek, onların gücünün artmasını sağlayabilmek, destekleyebilmek için böyle bir süreç geliştirildi. Diğer yandan ise, AKP'nin daha iyi teşhir edilebilmesi için böyle bir sürecin uzatılması sürdürüldü. Üçüncüsü ve esas olarak da, tabi bize daha etkili, aktif mücadele edecek bir fırsat, zemin, zaman yaratabilmek için böyle bir süreci sürdürdü, sürdürülmesinden yana oldu. Bu anlamda da kendisiyle görüşme olsa bile, artık 25 Ekim'deki ve daha sonraki görüşmeler o düzeyde değildir.

Buradan şu sonucu çıkarıyoruz: Daha önce 16 Eylül tarihinde, önceki görüşmelerde Önderlik sürece ilişkin umutlu olduğuna dair görüşler belirtti, süreci bu temelde gündemleştirdi. Bu eylemsizlik sürecine böyle girildi. Ama aynı durum şimdi de devam ediyor ve umut var, Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm muhtemelen gelişecek sanmamak lazım. Böyle bir durum söz konusu değildir. Aslında bu konumda olmak, barışçıl siyasi çözüm ihtimalinin fazla olduğu ve bunu yaratmak için, böyle bir sürecin önünü açma çabasını yürütmek için olmuyor. Tam tersine, daha güçlü bir mücadeleye hazırlık yapmak üzere zaman ve fırsat bulabilmek için bu süreç uzatılmıştır. Bu konuda net olunması gerekiyor. Biz Önderliğin tutumunu böyle değerlendirdik. Daha önce 16 Eylül'de ve öncesinde yaptığı görüşmeler ardından yayınladığı açıklamalar farklıydı, bir yol haritasıydı. Fakat 25 Ekim görüşme sonrası yapılan açıklama öyle değildir. Tamamen seçim sürecini yürütmeye dönüktür. Bunun içeriği ise, süreci doğru anlayarak geçmiş hata ve eksikliklerden kendimizi kurtarıp daha güçlü, başarılı mücadele edebilir bir konuma getirmemizi sağlatmak, kedimizi hazırlamamıza fırsat, zemin yaratmak içindir. Nitekim Önderlik, *"otuz yılın özeleştirisini böyle bir süreçteki hazırlık ve pratikleşmeleriyle yapabilirler"* dedi. Otuz yılda yapılamayanların yapılmasına fırsat, zemin yaratmak için bu süreci ortaya çıkartmış oluyor. Diğer yandan, AKP'yi sertçe eleştirdi, eleştirilerine devam ediyor. AKP'yle başka güçleri ayırıyor. Kendisiyle görüşme yapanların AKP'yi temsil etmediğini söylüyor. Zaten AKP'liler de, biz görüşmüyoruz, başkaları görüşüyor dediler. Bu bakımdan da AKP'nin bir çözüm gücü olmadığını, Kürt sorununu çözmek değil de, aslında PKK'nin çözülmesi, imha ve tasfiye edilmesiyle ilgili olduğunu, onunla uğraştığını ortaya koydu.

Ortada kabul görmüş bir çözüm projesi yoktur

Yönetimimiz Önderliğin esas tutumunun böyle olduğunu değerlendirerek, yine seçimin istikrarlı geçmesi, daha ektili bir seçim siyaseti izleyebilmemiz için bu sürecin seçime kadar uzatılmasını uygun gördü. Bir de sürecin uzatılması doğrultusunda dış demokratik güçlerden, Türkiye'deki demokratik güçlerden, insan hakları kuruluşlarından, çeşitli Kürt kurum ve kuruluşlarından, güney Kürdistan yönetiminden tutalım BDP'ye kadar birçok kurumdan gelen talepler vardı. Onlara gerekli karşılığı verebilmek için sürecin uzatılması uygun görüldü. Şimdi mevcut seçimlere kadar uzatılmış eylemsizlik sürecinin temel özelliği, karakteri kesinlikle budur. Bunun bütün güçlerimiz, özellikle HPG tarafından doğru anlaşılması gerekiyor. Unutmamalıyız ki, ortada kabul görmüş bir çözüm projesi yoktur. AKP ve devlet yönetimi Önderlikten eylemsizlik ilan edilmesini isterken bunu, kendini güçlendirmek, PKK'yi çözmek için istiyor. Biz de bunu kabul etmişsek, bu durumdan yararlanarak AKP siyasetini zayıflatmak, inkar ve imha sistemini siyasi mücadeleyle çözmenin zeminini yaratmak için kabul ediyoruz. Aslında ortada bir çözüm yok, karşılıklı bir mücadele var. Mücadelenin yöntemlerinde, araçlarında değişiklik oluyor. Askeri çatışma durduruluyor, ama yerine daha kapsamlı, daha karmaşık bir siyasi mücadele yöntemi geçiyor. İşin özü, esası budur. Böyle görülüp anlaşılması en doğru ve en gerçekçi olandır.

Buradan şu sonuç ortaya çıkıyor: 2011 yılı çözüm notasında kalıcı gelişmelerin olmasının zemininin çok güçlü olduğu, ona aday olan bir yıl. Bu, Kürt sorununun çözümü yönünde olabileceği gibi, PKK'nin tasfiyesi yönünde de olabilir. Her iki olasılığa da açıktır. Çözüm derken sadece Kürt sorunu çözülecek, biz zafer kazanacağız biçiminde anlamamak lazım. Mevcut çatışma durumunda değişiklik olacak, çözüm olacak. 2011 yılı bu konuda en çok aday bir yıl. Hatırlanacağı gibi, 2007'den bu yana bir çözüm mücadelesi içine girildi. Türkiye-ABD uzlaşması bunu ifade ediyordu. Türkiye'de Genelkurmay-hükümet uzlaşması bunun içindi. 22 Temmuz seçimleri, cumhurbaşkanı seçiminden itibaren böyle bir süreç gelişti ve 2008'de ideolojik askeri mücadele Zap operasyonuna kadar en şiddetli saldırı düzeyine geldi. İmralı üzerinde baskı geliştirildi. İdeolojik askeri mücadeleden sonuç alınmayınca, 29 Mart 2009 yerel seçimleri bir referandum olarak değerlendirildi. Siyasi mücadeleyle sonuç alma öngörüldü. Ama ondan da sonuç alamadılar. Sonuçta ideolojik alanda da, siyasi alanda da, askeri alada da PKK'yi imha ve tasfiye operasyonları, planları boşa çıktı. 29 Mart yerel seçimleri ardından elde edilen sonuçlar, Kürt sorununun siyasi çözümü için güçlü bir zeminin var olduğunu ortaya çıkardı. Böylece barışçıl siyasi çözüm zemini bir kere daha oluştu. Bir stratejik gelişme yaratmanın zemini sağlandı.

Aslında 2009 yılı, siyasi gelişmeler değerlendirilerek barışçıl siyasi çözüm yöntemiyle böyle bir stratejik değişime fırsat verebilirdi. Biz seçim ardından bunu değerlendirerek 13 Nisan'da çatışmasızlık süreci ilan ettik. Niye bu süreci ilan ettik? Yerel seçimlerin ortaya çıkardığı sonuçların taşıdığı siyasi gücü Kürt sorununun siyasi çözümünde bir etken haline dönüştürebilmek için. Böyle bir güç ortaya çıkmıştı. Elbette onu değerlendirmemiz gerekiyordu. Bizim bu tutumumuza karşı hemen bir gün sonra Türkiye yönetimi neyle cevap verdi? Bugün KCK davası diye sürdürülen operasyonları, tutuklamaları başlatarak! Biz 13 Nisan tarihli açıklamamızla, tutumumuzla Kürt sorununun siyasi çözümünün önünü açarken, 14 Nisan'da başlattığı tutuklamalarla da AKP hükümeti Kürt sorununun siyasi çözümünün zeminini ortadan kaldırma savaşı başlattı. 2009 böyle bir çatışmayla geçti. AKP bir taraftan Kürt sorununun siyasi çözümünün zemini olacak gücü, DTP'yi ortadan kaldırmaya çalıştı, diğer yandan ise sahte bir açılım söylemi geliştirdi. Esas olarak Kürt sorununun demokratik siyasi çözüm zeminini yok etmesine rağmen, sanki öyle bir tutumda değilmiş gibi, geliştirdiği faşist saldırıları gizleyebilmek için bu açılım politikasını geliştirdi. Hepsi aslında uyguladığı faşizmi maskelemeye dönük propagandadan başka bir şey değildi. Fakat etkili de oldu. Bir taraftan 12 Eylül faşizminin yaptığından daha azgın, daha hukuksuz siyasi saldırılar yaptı, diğer yandan ise bunu demokrasi için yapıyorum, siyasi çözüm için yapıyorum dedi. Hatta Kürtleri PKK'den kurtarmak için yapıyorum dedi. DTP'yi PKK'den, KCK'den kurtarmak için yapıyorum dedi. Her şeye bir kılıf buldu. Dolayısıyla boşa çıkarmaya çalıştı. Buna karşılık Önderlik de yol haritası hazırladı, ardından barış grupları Türkiye'ye gitti. Biz de hareket olarak AKP'nin bu tutumunu boşa çıkartmak, maskesini düşürmek için Önderliğin çağrıları temelinde siyasi girişimlerde bulunduk. Buna karşı AKP'de hem yoğun bir propaganda yürüttü, psikolojik savaşı çok yaygın kullandı, hem de siyasi saldırılar yürüttü, siyasi soykırım operasyonlarını geliştirdi. Sonunda belediye başkanlarını tutukladı. DTP'yi kapatarak tümüyle Kürt demokratik siyasetini yok etmek istedi. Eğer doğru tutum gösterilmeseydi ortada meclis grubu kalmayacaktı. Hatta BDP bile etkili olmayacaktı. Önderlik müdahale etmeseydi ne olacaktı? Demokratik siyaset tümden ortadan kalkacaktı. AKP tutuklamalarla, tepkiyle bunu yaratabileceğini umut ediyordu. Aslında o çabaları Önderlik boşa çıkardı. Meclis grubunu devam ettirerek, BDP'yi daha aktif, etkili bir politika izler hale getirerek, destek vererek AKP'nin çabalarını boşa çıkardı. Siyasi alanda mücadele sürdü.

Önderlik, ne yaparsan yap Kürt demokratik siyasetini tasfiye edemezsin tutumunu geliştirdikten sonra, AKP'ye çözüm çağrısı yaptı. Bu çağrıya olumlu cevap vermeyince de 31 Mayıs'tan itibaren geri çekildi. Böylece hareketimiz yeni bir stratejik değişim süreci içine girdi. Önderliğin geri çekilmesi demek, üçüncü stratejik mücadele döneminin, yani Kürt sorununa barışçıl siyasi çözüm arama sürecinin, demokratik siyasi mücadele stratejisinin sonu oldu. Onun yerine, Kürt sorununu Demokratik Özerklik temelinde direniş mücadelesiyle çözmeyi öngören yeni bir stratejik mücadele süreci içerisine girdik. Bir stratejik değişim gündeme geldi. Aslında süreç bu biçimde değişti. Stratejik olarak bir değişim içine girmişti. 1 Haziran hamlesi belli ölçüde AKP hükümetine, Türkiye siyasetine darbe vurdu. Onları ciddi biçimde zorladı. Fakat istenen düzeyde de gelişme ya-

ratmadı. Aslında biz de zorlandık. Karşı tarafı zorlayıp ağır darbeler vurduğumuz gibi, biz de darbeler yedik ve zorlandık. Dolayısıyla yeni bir stratejik süreç olabilecek bir mücadele etkinliği gelişmedi. Demokratik Özerklik çözümünü geliştirecek, karşı tarafı zorlayacak, yönetimi birçok alanda ele geçirecek, Kürt halkının demokratik özyönetimini geliştirecek bir mücadele süreci haline de gelmedi. Dikkat edelim, aslında geçmişi şiddet bakımından biraz aşan bir çatışma süreci gündeme geldi. Onun ötesine geçemedik. Belki karşı tarafı zorladık. Türkiye toplumu, siyaseti zorlandı. Onun için gidip Önderliğe bu çatışmaların durdurulması talebinde bulundular. O görüşme AKP hükümetini de, Türk devletini de İmralı'ya gitmek, Önderlikle görüşmek zorunda bıraktı. Fakat esas kendi tanımı olan Kürt sorununa Demokratik Özerklik çözümünü de pratikte yaratamadı. Öyle bir güçte, hazırlıkta olmadığını ortaya koydu. Bunun sonucunda ortaya çıkan siyasi durumu değerlendirmek üzere 13 Ağustos süreci geliştirildi. Yoksa 1 Haziran 2010'la başlatılan süreç dördüncü stratejik dönemin özelliklerine uygun, onu başarıyla yürütür bir biçimde gelişseydi, tabii ki 13 Ağustos süreci gündeme gelmezdi.

12 Eylül referandumu büyük bir oyundu

Unutmayalım ki, söz konusu eylemesizlik süreci 2010 yılının baharındaki halk direnişi ve 1 Haziran'dan itibaren yükselen büyük gerilla hamlesi ardından geldi. Aynı zamanda eylemsizlik süreci içerisinde yürüttüğümüz siyasi mücadelenin de önemli kazanımları olmuştur. Yani eylemsizlik içinde olmak, kendine saldırılmadıkça gerillanın eylem yapmama konumunda bulunması, hareket ve halk olarak mücadele edememememiz, pasif, etkisiz durumda kalmamız anlamına gelmemektedir. Tersine, gerillanın yarattığı güç, cesaret, ruh, birlik ve örgütlülük temelinde başta Kürt gençliği ve kadınları olmak üzere tüm halk serhildan halindedir, ayaktadır ve sürekli direnmektedir. Hem her türlü gericiliğe karşı düşüncede ve eylemde onları parçalayıcı bir mücadele içinde olmakta, hem de demokratik özyönetimini örgütleyebilmek için yoğun bir eğitim ve örgütlenme çalışması yürütebilmektedir.

Nitekim 13 Ağustos'tan bu yana geçen süreç içinde de böyle önemli bir mücadele ve çalışma süreci yaşanmıştır. Sokaklarda, zindanlarda, meydanlarda direnilmiş, gericiliği lanetleyen büyük serhildanlar yapılmıştır. 12 Eylül referandumunda etkili bir siyasi boykot kampanyası yürütülerek referandumun gerçek kazanan gücü haline gelinmiştir. Ne Evet'in, ne de Hayır'ın kazanamadığı, dolayısıyla da 12 Eylül faşist askeri darbesi ve onun yarattığı anayasanın meşrulaştırılma çabalarının ve oyunlarının tümden boşa çıkartıldığı bir sonuç 12 Eylül referandumu boykot edilerek elde edilmiştir. Bu da başlı başına önemli büyük bir siyasi kazanım olmayı ifade etmektedir. Çünkü 12 Eylül referandumu gerçekten de büyük bir oyundu. 12 Eylül faşist askeri darbesini ve onun anayasasını meşrulaştırmayı, otuz yıldır 12 Eylül rejimi dışında kalan, onu reddederek ona karşı mücadele eden tüm güçleri 12 Eylül rejimi içerisine alarak, bu faşist rejime tarihi meşruiyet kazandırmayı hedefleyen ciddi bir hile ve oyun olma özelliği taşıyordu. Direniş güçlerini rejimin içine çekerek direnme çizgisinden saptırmak istiyordu. İşte boykot, hem de onun çok etkili bir biçimde gerçekleşmesi tüm bu oyun ve hileleri bozdu. 12 Eylül faşist askeri rejimini eskisinden daha fazla lanetlediği gibi, Kürdistan'da alınan oy oranları gösterdi ki, 12 Eylül rejiminin yarattığı anayasa toplum tarafından reddedilmiştir; meşruiyetini ve hukuki dayanaklarını eskisinden çok daha fazla kaybetmiştir. Elbette Kürtler tarafından kabul edilmemiş bir anayasa Türkiye toplumu tarafından kabul edilmemiş demektir. Dolayısıyla var olan anayasa Kürt toplumunu yönetemez. Bu anayasayla Kürt toplumunu yönetmeye çalışmaya karşı uluslararası hukukta mücadele etme imkanı vardır. Dolayısıyla Kürtleri ve Türkiye toplumunu yönetebilmek için yeni demokratik bir anayasanın hızla hazırlanması tarihi bir zorunluluk olmuştur. İşte bütün bunlar da söz konusu eylemsizlik süreci içerisinde ortaya çıkan, gerçekleşen büyük kazanımları ifade etmektedir.

Diğer yandan, ABD ve AKP, Türkiye siyasetini yeniden yapılandırmak için bazı adımlar atmışlardır. Fakat dikkat edilirse bu adımlar yeterli olmamıştır. Yine öngördükleri bu yapılanma zamanında gerçekleşmemiştir. AKP karşısında direnen önemli bir muhalefet güç halen vardır. CHP'de genel başkan değişikliği oldu, CHP uzlaşma yapar hale getirildi. Fakat CHP'yi yapılandırma için yürütülen çabalar yeterince sonuç vermemiştir. Halen sert bir mücadele yaşanmaktadır. Diğer siyasi partilere ilişkin tutumlar da böyle. Bütün bunlar aslında 12 Eylül referandumunda AKP'nin öngördüğü sonuçları alamamasıyla bağlantılıdır. Evet, Türkiye yeniden yapılandırılıyor, önemli bir değişimi yaşıyor, AKP eskiye göre belli bir güçlenme sağladı, fakat bunlar henüz zayıf konumda, sonuçlanmamış durumda bulunuyor. Dolayısıyla nasıl sonuçlanacağı da henüz belli değildir. Oligarşik güçlerin, faşist tekelci çevrelerin çıkarları doğrultusunda sonuçlanabileceği gibi, Türkiye'nin demokratikleşmesi yönünde de sonuçlanabilir. Bunun da fırsat ve imkanları her zamankinden fazla vardır. Eğer devrimci demokratik güçler süreci doğru okurlar, birlik yaratır ve mücadele ederlerse, bu çatışmadan Türkiye'nin demokratikleşmesi yönünde sonuçların çıkması da en az diğeri kadar imkan dahilindedir. Bu nedenle Türkiye'de henüz son sözler söylenmemiştir, Türkiye'nin nasıl yapılanacağı belli değildir. Bu mücadelenin bir süre daha devam edeceği anlaşılmaktadır.

> **"Şimdi 33. parti yılına dördüncü dönem mücadele stratejisiyle giriyoruz. Bu stratejinin genel ölçülerini, özelliklerini tanımladık. Bu her şeyden önce, Demokratik Özerklik çözümünün inşa edildiği süreç oluyor. Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümü yerine, Demokratik Özerklik çözümünün Kürt halkının ve gerillanın özgücüne dayalı ve öz direnişiyle gerçekleştirilmesini içeriyor"**

Kısaca, 2010 yılında hareket olarak biz de bazı kazanımlar sağladık. Ama bunların hepsi taktik düzeyde kaldı. AKP de bazı taktik adımlar attı, kazanımlar sağladı, onların ki de taktik düzeyde kaldı. Ne onlar bu kazanımı stratejik düzeye çıkarabildiler, yani AKP-ABD ittifakının öngördüğü gibi PKK'yi imha ve tasfiye saldırısını yürütebildiler, ne de biz Kürt sorununun çözümü yönünde yeni bir stratejik süreç geliştirebildik. 1 Haziran'la birlikte başlattığımız direniş sürecini de etkili geliştiremedik. Bu mücadele ardından barışçıl siyasi çözüm gelişebilir mi diye umut edildi, Önderlik umutla böyle bir süreci geliştirmek istedi, ama kısa sürede açığa çıktı ki, öyle bir durum yoktur. Oyun, hile, aldatma var. Böylece 2010 yılı da çözüm yılı, stratejik değişim yılı olmadı. Dolayısıyla hepsi 2011 yılına aktarılmış, taşınmıştır. 2011 yılında, 2009 ve 2010 pratiğinden çıkan derslere dayalı olarak gerçekten de Kürt sorununu çözecek hamle yapamazsak artık mevcut birikimimizi kaybedeceğiz. Siyasi ve askeri mücadele kabiliyetimiz zayıflayacak. Nasıl ki devlet 1993-94'ten itibaren var olan ayaklanmayı bastırmak üzere çok kapsamlı bir topyekun savaş konsepti temelinde saldırı yürüttü, toplumu sindirdiyse, 2012'de de benzer bir şeye girecek. Biz 2011 yılında bu durumu stratejik kazanıma dönüştürecek hamle yapamazsak, karşı saldırıyla mevcut halkın serhildan duruşunun sindirildiği, zayıflatıldığı bir süreç gündeme gelebilecek. O bakımdan da 2011 yılı gerçekten de çok daha büyük, mevcut iki yılda yapılamayanların mutlaka yapılmasını dayatan bir yıl olacak.

Kürt sorununu Kürt halkının özgücü ve direnişiyle çözeceğiz

Bu temelde PKK'nin 33. yılına giriyoruz. Bu yeni bir parti yılı oluyor. Yeniden partileşme hamlemizin dördüncü stratejik mücadeleyle gelişip güçleneceği bir yıl olacak. PKK'nin 33. yıl gerçeğini doğru anlamak önemli. 33 yıldır PKK neydi, ne yaptı, nereden geldi, nereye ulaştı? Nerden başladı, günümüzde geldiği nokta nedir, bundan böyle nereye gidiyor? Bunları doğru anlamamız lazım. 33 yıla dördüncü stratejik mücadele hamlesiyle giriyoruz. Bundan önce üç stratejik dönem yaşadık. Birinci stratejik dönem, partileşme dönemiydi. Temel mücadele biçimi, ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı şiddet temelinde mücadeleydi. Bu temelde Hilvan (Curnê Reş) direnişi, ardından Siverek (Siwêreg) direnişi ekseninde bir gençlik örgütü olmaktan parti hareketi olmaya ulaştık. Partileşmeyi sağladık. Düşman adına, sömürgeci soykırım rejimi adına toplumu zift gibi kuşatmış olan ajan işbirlikçi yapıya karşı şiddet temelinde yürüttüğümüz mücadeleyle bu yapıyı kırarak, insanların özgür düşündüğü, özgür ve demokratik yaşam istediği bir duruma getirdik. Partileşme Kürt toplumunun önünün bu temelde açılması oldu.

Ardından bu gelişmeye, sömürgeci soykırım rejimi 12 Eylül faşist-askeri darbesiyle karşılık verdi, saldırıda bulundu. Buna karşı da ikinci stratejik mücadele dönemini geliştirdik. Bu dönem 15 Ağustos atılım dönemiydi. Gerilla direnişi dönemiydi. Gerillalaşma temelinde, gerilla direnişi temelinde 12 Eylül faşist-askeri rejimine öldürücü darbeler vurduk. Dağda gerillanın gelişmesi, zindanda 12 Eylül faşist-askeri rejimini, sömürgeci soykırım rejimini ideolojik olarak yenilgiye uğratan büyük zindan direnişi ardından geldi. 15 Ağustos hamlesi, zindanda kazanılan ideolojik zaferi askeri zafere dönüştürmeyi hedefledi. Elbette o zaman klasik halk savaşı stratejisiyle hareket ediyorduk. 15 Ağustos Atılımımız bir yönüyle klasik halk savaşı atılımıydı. Ulusal kurtuluş savaşı olma özelliği taşıyordu. Bu temelde mevcut devlet sistemini yıkarak Kürt sorununu çözüme götürecek bağımsız bir devletleşme hedefini öngörüyordu. Bu doğrultuda büyük savaş verdi. Bu direniş de ulusal diriliş devrimini gerçekleştirdi. 1990'ların başında Kürt toplumu ulusal diriliş devrimini yaşadı ve serhildana kalktı. Köyde, kasabada, şehirde kendi üzerindeki soykırımcı sistemin, asimilasyonun etkisini kırarak özgür ve demokratik yaşam için ayağa kalktı. Özgürlük yürüyüşüne çıktı. Böylece özgürlüğü için direnen bir halk ve onu savunan bir gerilla gücü oluştu. Fakat bu gerilla direnişi ve serhildan mevcut ulusal kurtuluş stratejisini başarıya götürmeye yetmedi. Yani Kürt sorununun klasik halk savaşı yöntemiyle çözümü gerçekleşmedi. Dünyadaki gelişmeler, Türkiye'deki durum, Ortadoğu'daki yaşanan Körfez savaşı PKK'yi yeniden durum değerlendirmesi yapmaya, oluşan dünya, bölge ve Türkiye koşullarına göre yeni bir mücadele stratejisi geliştirmeye zorladı.

1993 Martı'ndan itibaren birinci ateşkes ilanıyla birlikte üçüncü stratejik mücadele dönemine girdik. Bu, demokratik siyasi mücadele stratejisini ifade ediyordu. Kürt sorununun demokratik siyasi mücadele temelinde barışçıl siyasi çözümünü öngörüyordu. Gerilla burada savunma ve ön açma gücüydü. Bu temelde de on sekiz yıl boyunca çok yoğun bir mücadele içinde olduk. Bu üçüncü stratejik mücadele dönemi çok çeşitli taktik evrelerden geçti. Birinci dönemde düşman topyekun savaşla saldırıp bizi imha etmek istedi. Biz ise bunu kıracak bir direnme savaşı içinde olduk. İkinci dönemde düşman uluslararası komployla saldırdı. Biz ise uluslararası komployu boşa çıkartabilmek için İmralı direnişi etrafında yoğun bir direniş geliştirdik. Üçüncü hamlede çürütme politikasıyla AKP yönetimi altında provokatif tasfiyeci dayatmalarla hareketimiz tasfiye edilmek istendi. Biz buna paradigma değişimi ve ideolojik yenilemeyle yeni bir teori, program, strateji ve taktikle cevap verdik. 2010 yılına kadar, biraz uzatmalı da olarak, bu stratejik mücadele dönemi sürdü.

Şimdi 33. parti yılına dördüncü dönem mücadele stratejisiyle giriyoruz. Bu stratejinin genel ölçülerini, özelliklerini tanımladık. Bu her şeyden önce, Demokratik Özerklik çözümünün inşa edildiği süreç oluyor. Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümü yerine, Demokratik Özerklik çözümünün Kürt halkının ve gerillanın özgücüne dayalı ve öz direnişiyle gerçekleştirilmesini içeriyor. Yeni bir savaş süreci, direnme süreci oluyor. Önder Apo buna, Devrimci Halk Savaşı Süreci dedi. Dördüncü stratejik dönem, Demokratik Özerklik temelindeki çözüm dönemidir. Bu bir yönüyle Önder Apo'nun geliştireceği siyasi çözüme açık olunduğu gibi, esas olarak devrimci halk savaşı temelinde devleti sınırlandırarak, zayıflatarak, devlet etkinliğini kırarak demokratik özyönetimi adım adım inşa etme, demokratik konfederalizmi Kürdistan'da egemen hale getirme dönemini ifade ediyor. Yani Kürt sorununu Kürt halkının özgücüyle ve direnişiyle çözmeyi içeriyor. Şimdi 33. parti yılı böyle bir stratejik mücadele hamlesinde en güçlü bir atılım yılı, gelişme yılı olarak önümüze çıkıyor. PKK 10. Kongresi'nde biz, *"Önder Apo'ya Özgürlük ve Kürt Sorununa Çözüm"* hedefini önümüze temel görev olarak koyduk. 33. parti yılı bu büyük görevin ne pahasına olursa olsun gerçekleştirilmesi için tüm gücümüzün seferber edileceği bir yıl oluyor. Bunun gerilla ve halkın direnişi temelinde gerçekleşmesini ifade ediyor. 33. yıla dayatılacak savaş böyle bir savaştır. Bu gerçeği iyi görmemiz, iyi bilmemiz gerekli.

Dördüncü stratejik dönem nedir? Devrimci halk savaşı stratejisi neyi ifade ediyor? Bunu bütün arkadaşların tartışması, düşünmesi, anlaması, iyi değerlendirmesi lazım. İyi anlamalıyız ki, iyi başaralım, doğru pratikleşelim. Dolayısıyla da dördüncü stratejik mücadele dönemini daha önceki üç dönemden çok daha doğru, etkili ve başarılı bir biçimde uygulayarak zafer dönemi haline getirelim. Başka türlü bu iş tabii ki yürütülemez. Şimdi böyle bir stratejik dönemi geliştirebilir miyiz?

Buna gücümüz var mı? Hiç kuşkusuz var. Bunu tartışma konusu bile yapmamak lazım. Aslında PKK tarihi bu konuda en çok öğretici derslerle dolu bir tarihtir. Şu an böyle yeni mücadele stratejileri geliştirmeye gücümüz var mı, yok mu diye değil de, böyle bir irademiz var mı diye tartışmak daha doğru olur. Eğer bizde irade varsa, güç fazlasıyla vardır. Çünkü PKK sıfırdan başlayarak güç yaratmanın hareketidir. Önder Apo iki kelimeyle başlayarak bu güne geldiğini her zaman söyledi. PKK, imkanlarla, büyük güçle başlayan, çalışan ve gelişme yaratan bir hareket değil; imkansızlıklarla, yokluklarla başlayarak yokluk ortamını var eden, imkansızlığı imkana dönüştüren, olumsuzluğu başarıya dönüştüren bir harekettir. PKK'li olmak bunu ifade ediyor. PKK gerçeği böyle bir gerçekliği tanımlıyor. Dolayısıyla kendimize göre bir PKK yaratmamalıyız. O bakımdan bu 33 yılın derslerini iyi çıkarmalıyız. Daha önceki beş yılı da sayarsak tabii 38 yılın derslerini kesinlikle iyi çıkarmalıyız. Önderlik gerçeğini, parti gerçeğini çok iyi anlamalıyız. Bu tarihin derslerini iyi özümsemeliyiz. PKK gerçeği nedir, ne değildir? Önderliğin ölçü ve özellikleri nelerdir? Kürdistan'da kaybettiren ne, kazandıran nedir? Devrimci militan nasıl oluyor, nasıl eğitiliyor, nasıl savaşıyor, başarıyı nasıl kazanıyor? Bunları tabi tarihimizin derslerini iyi bilince çıkartarak, anlayarak, tarihe başvurarak öğrenmeliyiz.

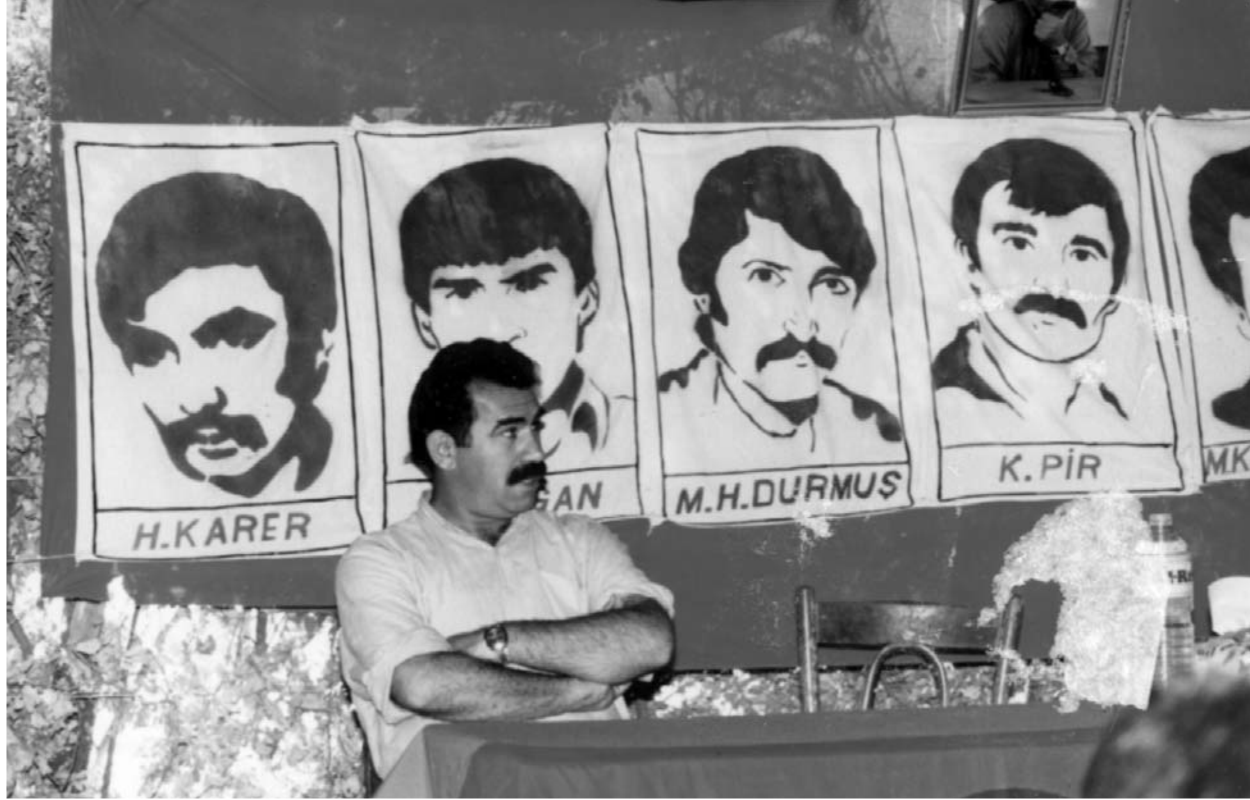
PKK'yi PKK yapan güç önderliksel gelişme gücüdür

Bu nokta elbetteki PKK başlangıçta dıştaki gelişmeleri kendine temel aldı. Ezilen sınıfların, cinslerin mücadelesini, ezilen halkların mücadele tecrübesini esas aldı, onların mücadele pratikleriyle bilinçlendi. Bir ulusal kurtuluş bilinciyle hareket etti. Ulusal kurtuluş teorisini Kürdistan'a taşıdı, onlara benzeyen bir hareket olarak ortaya çıkmaya çalıştı. Marksist düşünceden, sosyalist teorinden derinliğine etkilendi, onları esas aldı. Bu ulusal kurtuluşçuluğu sınıf mücadelesi ekseninde özgürlük, eşitlik ve demokrasi ilkeleri doğrultusunda yürütmeyi öngördü. Böylece bir özgürlük, eşitlik, demokrasi hareketi olmayı baştan itibaren bildi. Her ne kadar bir ulusal kurtuluş savaşı yürütse de, ulusal kurtuluş hareketi ve mücadelesi olarak gelişse de, bunu özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisinde yürütmeyi öngördü. 12 Eylül faşist askeri darbesine karşı 15 Ağustos Atılımı temelinde direnişi geliştirirken gördü ki, mevcut ideolojik yaklaşımlar, böyle bir direnişi geliştirmek için yetmiyor. Mevcut militanlaşma düzeyi, partileşme anlayışı, özgürlük ve eşitlik anlayışı Kürdistan'da gerilla direnişini geliştirmeye, devrimci mücadeleyi başarıyla yürütmeye yetmiyor. Dolayısıyla bu noktada kendini ideolojik olarak derinleştirdi. Burada giderek reel sosyalizmden koptu. Onun özgürlük, eşitlik anlayışından, parti anlayışından, gerilla anlayışından koptu. Kendine göre Kürdistan koşullarına uygun başaran, gelişme yaratan bir parti ve gerilla ölçüsü, anlayışı geliştirdi. Tümüyle fedaileşmiş bir parti ve gerilla topluluğu ortaya çıkardı. Bununla reel sosyalizmin çözülüş sürecini karşıladı. Dolayısıyla 1990'ların başında reel sosyalizm çözülür, reel sosyalist partiler dağılır, devletler yıkılırken, PKK ortaya çıkardığı önderliksel gelişme ve ideolojik derinleşmeye dayalı olarak gelişimini derinleştirerek sürdürdü. Elbette gelişmelerden hiç etkilenmedi değil, ortaya çıkan durumlar onu zorlamadı değil; ama devlet kurmuş, iktidar olmuş partilerin zorlandığı kadar zorlanmadı. Birçok reel sosyalist partinin yaşadığı dağılma durumunu yaşamadı. Tersine Kürdistan gerçeğini daha iyi anlamaya, daha derin kavramaya ve bu temelde özgürlük ve demokrasi mücadelesini düşüncede ve pratikte daha da fazla geliştirmeye yöneldi. Bu onu 1990'larda kendisine dayatılan topyekun savaş konsepti temelindeki saldırılar karşısında direnme ve ayakta kalma gücüne ulaştırdı. Eğer '90'lı yılların imha ve tasfiye amaçlı saldırıları boşa çıkartılmış ise, bu esas olarak PKK'nin yarattığı bu ideolojik ve örgütsel gelişmeler sayesinde olmuştur.

Sonuçta genel reel sosyalizm çözülüşü temelinde PKK'yi çözemediğini gören kapitalist hegemonik sistem, PKK'yi imha ve tasfiye edebilmek için özel planlanmış uluslararası komplo saldırısını dayattı. PKK'yi uluslararası komplo ile boğmayı, parçalamayı, tasfiye etmeyi öngördü. Uluslararası komplo saldırısına karşı da PKK, 15 Ağustos Atılımı'ndan sonra adım adım geliştirdiği kendine özgü özgürlük ve demokrasi düşüncesini daha da derinleştirerek yeni bir düşünce devrimi yapmayı başararak cevap verdi. Özgürlük ve eşitlik hareketlerinde, sosyalizm hareketinde paradigmasal devrim yapmayı gerçekleştirdi. Özgürlük ve eşitlik ilkelerinin devlet aracıyla gerçekleşmeyeceğini, devletin özgürlük ve eşitliğe karşıt olduğunu, dolayısıyla hedefe, amaca, ilkelere uygun bir araç oluşturmak gerektiğini ortaya çıkardı. Özgürlüğü ve eşitliği devletin elinden alarak demokrasiyle birleştirdi. Böylece yeni bir paradigma; ekolojik devrime ve kadın özgürlüğüne dayalı demokratik toplum paradigmasını geliştirdi. Bunu daha da derinleştirerek demokratik modernite çizgisi haline getirdi. 2000'lerin başında uluslararası komploya karşı direniş içerisinde üçüncü önderliksel doğuşu yaşadı. Bu paradigma değişimi temelinde köklü bir düşünce devrimini yaşama durumuydu. 2000'li yıllarda PKK işte böyle büyük bir düşünce devrimi, zihniyet devrimi yaşadı. Felsefik ve ideolojik yenilenmeyi gerçekleştirdi. Yeni bir özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisi, yeni bir sosyalizm çizgisi geliştirdi. Şimdi kendisini böyle bir çizgiyle donatmış bulunuyor. Bu çizginin esaslarına göre parti örgütlenmesini yeniden yapılandırmış hale gelmiş bulunuyor. Böyle bir çizgi ve örgüt olarak PKK dördüncü stratejik mücadele dönemini karşılıyor. Böyle bir döneme giriyor. Yeni bir stratejik mücadele süreci başlatıyor. Dikkat edilirse, dördüncü stratejik mücadele dönemine her zamankinden daha fazla bir ideolojik netlikle, örgütsel somutlukla giriyor. Aslında örgüt gücünden, maddi güçten çok daha fazla olan, çok daha değerli olan, Önderliğimizin geliştirdiği bu ideolojik çizgi düzeyidir. Özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisinde ulaşılan netleşmedir, somutlaşmadır. İlke ile aracın uyumlu hale getirilmesidir. İdeolojik ilkelerle örgütsel aracın birbirini bütünleyen, birbirine destek veren bir somutluğa kavuşturulmasıdır.

İşte PKK'ye güç veren, PKK'yi yeni mücadele dönemleri başlatma gücüne kavuşturan, yeni stratejik hamleler yaptıran yegane güç, gelişme budur. Bunu iyi göreceğiz, iyi anlayacağız. Öyle ortadaki birkaç silaha, mevcut gerilla gücüne, halkın yürüyüşüne bakarak PKK'nin güçlü olup olmadığını değerlendirmeyeceğiz. Elbette bunlar da büyük güçlerdir, Kürdistan için küçük görülemezler. Önemsemeliyiz, ciddiye almalıyız, değer biçmeliyiz. Fakat bunlar büyük güçler değildir. Esas PKK'yi temsil eden güçler bunlar değil. PKK'yi PKK yapan, yenilmez kılan güç esas olarak bu değildir. PKK'yi PKK yapan güç Önderliksel gelişme gücüdür. Önderliksel üçüncü doğuş, yenilenme, paradigma değişimi temelinde felsefik ve ideolojik olarak ortaya çıkan yenilenme gücüdür. En büyük gücün düşünce gücü olduğunu, aydınlatıcı güç olduğunu biz mücadele pratiğimiz içerisinde çokça gördük. Şimdi bütün stratejik dönemlerden çok daha fazla bir düşünsel aydınlanmışlık durumuyla bu dördüncü stratejik mücadele sürecine giriyoruz. Bu stratejik dönemine girerken her zamankinden daha bilinçliyiz, daha örgütlüyüz, daha önümüzü gören durumdayız, dolayısıyla daha güçlüyüz. Her şeyden önce gücümüzü bu zihniyet devriminden, demokratik modernite çizgisinden, üçüncü önderliksel doğuştan, üçüncü partileşme hamlemizden alıyoruz. Partileşmemiz böyle gelişiyor. Genel partileşmemiz, kadın partileşmemiz, bütün kesimlerin kendi öz demokratik örgütlülüğünü geliştirerek demokratik toplumu inşa etme gücü, örgütlülüğü, demokratik konfederalizmimiz bu temelde gelişiyor, gerçekleşiyor. Bu esas olarak dayanacağımız en temel güçtür.

Elbette bununla birlikte büyük bir deney ve tecrübe birikimi var. 38 yılın tecrübesi az mıdır? Hepsini tek tek irdeleyip açığa çıkartabilecek durumdayız. Unutmayalım ki, 38 yıl önce Önderlik bu işe girerken bu tecrübe birikiminin hiçbirisi yoktu elde. O zamanlar çok zor zamanlardı. Adeta ayak parmaklarının önünü görebilecek kadar bir düşünce ufku bile yoktu. Elinde hiçbir imkan, dayanacak hiçbir miras yoktu. Fakat bunlara rağmen yürümeyi bildi, hem de düşmanın karargahında, başkentinde, Ankara'da yürüyerek özgürlük örgütünün çekirdeğini yaratmayı başardı. Dolayısıyla burdan nasıl bir sonuç çıkıyor? Demek ki doğrular esas alınır ve çalışmada ısrarlı olunursa, kararlı olunursa, insan kendisini belli amaçlara bağlar ve o amaçları gerçekleştirmek için tutarlı, samimi bir çalışma yürütürse mutlaka başarır! Başarıyı çok para ve imkan kesinlikle yaratmıyor. Başarıyı, doğruları esas alabilmek ve kendi doğruları üzerinde ısrarlı, istekli, tutarlı bir çalışma yürütebilmek yaratıyor. İşte Önderlik gerçeği, PKK gerçeği budur. PKK'yi PKK yapan, şimdiye kadar bu kadar gelişme sağlatmasına yol açan, bu kadar saldırı karşısında ayakta kalmasını sağlatan, bu kadar zorluklar ortamından yürüyerek başarıyla çıkmasını yaratan yegane gerçeklik budur. Bunu doğru anlamalıyız, doğru görmeliyiz. Öyle maddi imkanlara işlerin yürüdüğünü sanmamalıyız. PKK gerçeğini, Önderlik gerçeğini, partileşmenin özünü iyi anlamalıyız. Neyin kazandırdığını, neyin kaybettirdiğini, hangi tarzın, duruşun başarı getirdiğini, nelerin ise kaybettirici olduğunu iyi bilmeliyiz. Elbette maddi imkanlar daha fazla iş yapmak için kullanılırlarsa büyük gelişmelere yol açarlar. Ama öyle ele alınmaz, doğru yaklaşılmazsa da insanı baştan çıkarırlar, yanlışa götürürler, rehavete düşürürler, yozlaştırırlar. Bunu herkes biliyor, hepimiz çok iyi biliyoruz. O bakımdan da elbette maddi imkanları önemsemeliyiz, ama onların doğru kullanılması gerektiğini, çizgi temlinde mücadeleye seferber edilmesi gerektiğini de bilmeliyiz. Daha çok da PKK gerçeğini geliştirici, başarıcı olanın ideolojik siyasi çizgide, bu çizgiye kendini samimice yatırmada görmeliyiz.

Şehitler parti olarak yaşayan en yüce değerlerdir

İşte Önderlik gerçeği bunu ifade ediyor. Şehitler gerçeğimiz kesinlikle bunu içeriyor. Haki Karer'den başlayıp bugüne kadar gelen on binlerce şehidimiz kesinlikle böyle bir Önderlik duruşunun somutlaşması oluyor. Önderlik çizgisinin cisimleşmesi, insan yaşamında vücut bulması, hayata geçmesi oluyor. Bir davayı doğru anlamanın, inanmanın ve kendini ona samimice, ısrarla yatırmanın gerçek temsilcileri oluyorlar. Bu bakımdan Önderliğimiz PKK'yi *"büyük şehitler hareketi"* olarak tanımladı, *"PKK şehitler partisidir"* dedi. Şehitleri, parti olarak yaşayan en yüce değerler olarak tanımladı. 33. yılda da bu temel değerler bize en çok yol gösterici değerlerdir.

Dikkat edilirse, üçüncü önderliksel doğuşla önümüz daha çok aydınlatılmıştır. Önderlik, görevleri her zamankinden daha güçlü, daha başarılı yerine getirdi. Önderliğin öncülüğü, sürükleyiciliği her zamankinden daha güçlü yaşanıyor. Yine şehitler gerçeğimiz yol göstericiliğini, öncülüğünü sürdürüyor. Her zaman, her yerde, her türlü zorluğu yenmede temel güç kaynaklarımız oluyor. Bu bakımdan da 33. yılda da bu değerlere dayanarak, onları esas alarak hareket edeceğiz ve kazanacağız diyoruz. Bu temel değerler doğru anlaşıldığı ve sahiplenildiği ölçüde başarılamayacak hiçbir görevin, yerine getirilemeyecek hiçbir şeyin olmadığını söylüyoruz. Alt edilemeyecek hiçbir düşman, yenilemeyecek hiçbir zorluk, aşılamayacak hiçbir engel yoktur diyoruz.

En zor dönemler, karanlık dönemler geçmiş dönemlerdi. 1970'li yılların dönemiydi. 1980'li dönemlerdi. 12 Eylül faşist askeri rejiminin yarattığı karanlık dönemlerdi. Şimdi aslında 33 yıllık direnişle önemli bir aydınlanma ortaya çıkmış, büyük gelişmeler yaratılmış, herkes gerçeği görebilir, anlayabilir, özgürlük ve demokrasi için mücadele edebilir hale gelmiş durumda. Bunun için de hem parti olarak, hem de halk olarak her zamankinde çok daha güçlüyüz. Önümüz açık, aydınlık. Bunun için de yeni dönemi çözüm dönemi olarak tanımlıyoruz. Dördüncü stratejik dönem çözüm dönemidir. Bunun esasını Önder Apo *"varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma dönemi"* olarak tanımladı. Böyle bir dönemin başarıyla gerçekleştirilmesinin temel kuvveti, öncü gücü de hiç kuşkusuz gerilla oluyor. Parti öncülüğü kendini gerillada somutlaştırıyor. Varlığını koruma savaşını devrimci halk savaşı temelinde yürütecek güç kesinlikle gerilladır. Özgürlüğünü kazanmayı, korumayı sağlayacak olan güç gerilladır. Hiç kuşkusuz sadece gerilla değil, bir halk direniyor. Kürt halkı yediden yetmişe kadın, erkek, genç ihtiyar, çocuk ayağa kalkmış direniş halinde. Hepsinin direnişi önemlidir, saygılıdır. Hepsinin direnişi birleşerek bu büyük mücadeleyi ortaya çıkartıyor. Kürdistan özgürlük mücadelesini yenilmez kılıyor. Ama bütün bu mücadeleler içerisinde de tabi en büyük görev ve sorumluluk öncü konumundaki gerillaya düşüyor. Gerilla her zamanki gibi bu özgürlük mücadelesinin motor gücü olma görev ve sorumluluğunu taşıyor. 33 yılda, 32 yıllık mücadele tecrübesinin derslerini çıkartarak, özellikle de 30 yıllık gerilla tecrübesinin büyük derslerini edinerek, bilince çıkartarak bu öncülük görev ve sorumluluğunu başarıyla yerine getireceğine inanıyoruz. Bizim bu yıla 33. parti yılına yaklaşımımız bu temeldedir. İdamız ve kararlılığımız her zamankinden daha fazla. 33, yılda girişimlerimiz her zamankinden daha aktif olacak. Mevcut riskli sürecin gereklerine göre gerekli girişimler yaparak, adımlar atarak tarihin çarkını kalıcı bir biçimde Kürt halkının özgürlüğü ve demokratik gelişiminden yana dönüştürecek sonuçlar almak için gerekli adımları atacağız.

Biz yeni parti yılını bu temelde karşılıyoruz. PKK'nin 32. kuruluş yıldönümünü –ki buna ulusal diriliş bayramı diyoruz– bu temelde kutluyoruz. Bu bayramın Önderliğimize, halkımıza kutlu olmasını diliyoruz. Böyle bir dirilişi yarattığı, geliştirdiği, bu temelde diriliş sağlayan bir gerilla ve halk gerçeğini ortaya çıkardığı için Önderlik gerçeğimizi selamlıyor, tüm yoldaşların Parti Bayramlarını, Ulusal Diriliş Bayramlarını, partimizin 33. yılına giriş bayramlarını kutluyor, 33. PKK yılında tüm yoldaşlara üstün başarılar diliyoruz!

Fethullahçılık ve siyasal islam

Türkiye siyasetinde tarikatların, cemaatlerin önemli bir rolünün olduğundan her zaman bahsedilir. TC tarihinde de irtica diye nitelendirilen bir tehdit unsuru her zaman dile getirilmesine rağmen, irtica merkezleri diye nitelendirilen tarikatlar cemaatler, her dönemde mutlaka devletle bir biçimde ilişkilenir. Ya da devletin kendisi bu güç odaklarına dayanarak gücüne güç katar. Onun için bugün de 'okyanus ötesine!' selamlar gönderilmekte ve 'ülke özlemi' nedeniyle 'bir deri bir kemik kalan!' Fethullah Gülen Türkiye'ye döneceğinin mesajlarını vermektedir. Diğer yandan da devlet içinde yuvalanan tarikat ya da cemaatlerin devleti paylaşma savaşı içinde oldukları dile getirilmektedir. Günümüzde kendisini laik diye tanımlayan özellikle de ABD eksenli islam ya da hıristiyan tüm devletlerde böylesi bir durumun yaşandığı görülmektedir. Yani, bir anlamda siyasal dincilik(radikal ya ılımlı) diye de tanımlanabilecek olan sorun tüm dünya siyasetinin genelini ilgilendirmektedir. Burada sorunun, kültürel-ahlaki bir değer olarak dinin kendisinin değil de, onun üst toplumun egemenlik aracı olarak siyasallaşması olduğuna dikkat çekmek başlangıç açısından önemli olmaktadır.

Belki islam açısından bu sorun, esas olarak Muaviye dönemiyle birlikte varlığını hissettirmeye başlamıştır. Ama Türklerde daha islamın kabulüyle birlikte din, bir inanç kültürü olmaktan çok siyasal bir işlev görmüştür. Onun için Türkler, islamın kılıcı olarak değerlendirilirken, islam da Türkler için bir yayılma, egemenlik kurma ve yeni yurtlar edinme ideolojisi olmuştur. Osmanlının, kuruluşu ve yayılmasında Bektaşilik, İkinci Mahmut'la başlayan batılılaşma modernizasyon adı altındaki süreçte de çöküşten kurtulmak için Nakşi tarikatına tutunulması Osmanlının ve giderek TC'nin tarikatlar karşısındaki pozisyonunu ortaya koymaktadır. Bu yazının konusu olan Fethullahçılık da dinin halen bu şekilde ele alındığını göstermektedir. Sadece bir farkla. Bir TC vatandaşı olan Fethullah Gülen'in başını çektiği cemaat, kurmuş olduğu yaygın okullar ağı ve iletişim kanalları yoluyla ABD için yeni yurtlara egemen olma siyasetinin aracı olmaktadır. Bir anlamda Fethullahçılık, Ortadoğu'yu dolayısıyla da dünyayı yeniden dizayn etmenin projesi olan BOP'un islam dünyası içindeki truva atı gibidir. Yani ABD imparatorluğunun islam dünyası içindeki kılıcı olmaktadır.

Böylesi bir işlev ile geçmişteki antikomünist 'Yeşil Kuşak' ve giderek 'Yeni Dünya Düzeni' projelerinden hiç de kopuk olmayan aksine onların güncelleştirilmiş hali olan Fethullahçılığı elbette ABD-İsrail ya da NATO kapsamı dışında ele alamayız. Yani ABD'siz, İsrail'siz veya NATO'suz, hepsinden de önemlisi devletsiz Fethullahçılık hiçbir anlam ifade etmez. Belki de Fethullahçılık, tarih boyunca ortaya çıkan mezhepler ya da tarikatlar içinde en işbirlikçisi ve ahlak dışı olma ünvanına sahiptir. Onun için de Fethullahçılık ya da Fethullah Gülen olayına tek başına bir güç ya da otorite gibi yaklaşmamak önemlidir. Bundan dolayı da, geçmişi 13. yüzyıla dayanan Nakşicilik ya da 20. yüzyıl boyunca Türkiye siyasetinde önemli bir rol oynayan Nurculuk ile Fethullahçılığı birebir ayrılaştırmamak ya da onların bir devamı gibi görmemek gerekir. Yani Fethullahçılık, ne Nurculuk, ne Nakşicilik ne de onların bir devamıdır. Çünkü Fethullah Gülen, her şeyden önce 'Yeşil Kuşak' ve BOP projesinin bir figüranıdır. Yani Fethullahçılık esas olarak Pensilvanyalıdır.

"Bir TC vatandaşı olan Fethullah Gülen'in başını çektiği cemaat, kurmuş olduğu yaygın okullar ağı ve iletişim kanalları yoluyla ABD için yeni yurtlara egemen olma siyasetinin aracı olmaktadır. Bir anlamda Fethullahçılık, Ortadoğu'yu dolayısıyla da dünyayı yeniden dizayn etmenin projesi olan BOP'un islam dünyası içindeki truva atı gibidir. Yani ABD imparatorluğunun islam dünyası içindeki kılıcı olmaktadır"

Böylesi bir girişten sonra Fethullahçıların lideri olan ve "Hoca Efendi(!)" diye tabir edilen Fethullah Gülen'i biraz tanıyalım.

Fetullah Gülen kimdir?

"Hoca Efendi' için Türk olmadığı söyleniyor. Kaleme almış olduğu 'Küçük Dünyam' isimli kitabının ilk baskısında kendisini tanıtırken baba tarafından 'Kürt olduğunu' belirtir. Kitabın daha sonraki baskılarında bu bölüm çıkartılmıştır. Onun için Türk olmadığı kesin olan Gülen'e bazen de "Ermeni'dir" denilmektedir. Ya da İran kaynaklı olan ve islam olmayan Bahai tarikatından olduğuna ve sülalesinin İran'dan Van'a göç ettiğine dair iddialar da bulunmaktadır. Hatta Fethullah isminin de 1844 yılında İran Şahı'nı öldürmeye kalkışan bir Bahaî fedaisi olan Fethullah Kamî'den geldiği bile söylenmektedir. Bu iddiada bulunanlar ise Fethullahçılığı ABD-İran çelişkisi üzerinden izah etmektedir. Yani ABD, İran ve onun öncülüğündeki radikal islamı sınırlandırmak ya da kuşatarak etkisizleştirmek için ılımlı islamın öncüsü olarak Gülenciliği geliştirmiştir. Yani Bahailik gibi Gülen Cemaati de İran düşmanıdır.

Gülen'in ailesi aslen Xêlat'ın (Ahlat) yerlisidir. Onun için baba tarafından Kürt ya da Ermeni kökenli olabilir. Yani Türk değildir. Hayatını anlattığı 'Küçük Dünyam' isimli kitabında ailesinin karışmış olduğu bir namus meselesi nedeniyle sürgüne tabi tutulduğunu ve gelip Erzurum ili, Pasinler ilçesi, Korucuk köyüne yerleştiklerini anlatır. Kendisi de Korucuk köyünde doğduğu için Erzurumlu olarak bilinir.

Gülen, anne tarafının Edirneli Şükrü Paşazadelerden geldiğini söyler. Şükrü Paşazadeler ise, 1492 yılında İspanya'dan kovulduktan sonra Trakya'ya (Edirne'ye) gelip yerleşen ve tarihe 'İspanyolca konuşan Türk Yahudileri' olarak geçen Safarad Yahudi göçmenlerindendir. Safaradların hemen hepsi, Yahudiliğini gizlemek için Türk ve Müslüman olduğunu söyleyen Sebatayistlerdir.

Neredeyse son iki yüz yıldır Türk düşün ya da inanç tarihine Türk asıllı olmayanların damgalarını hem de Türklük adına vurması, Fethullah Gülen örneğinde de görüldüğü gibi sanki bir kader olmaktadır. Turancılık, Nakşicilik düşünce, inanç akımlarının öncüleri de Türk değildir. Doğal olarak da, bugün TC'nin temel siyasal düşünsel argümanı olan Türk-İslam ya da İslam-Türk söylemi, aslen Türk olmayanlar tarafından formüle edilmiştir. Kürt ya da Ermeni ve Yahudi karışımı Pennsylvania'lı Fethullah ve Türk olmayan Recep Tayyip Erdoğan'ın bugün milliyetçi söylemlerle Kürt düşmanlığı yapması ve 'Türklüğün yüceltilmesi' için siyasete damgasını vurması tarihsel bir ironi gibi karşımızda durmaktadır.

Tarikatlar, çıkışlarında her zaman muhaliftir ve birçok kez de toplumcudur, demokratiktir.

Fethullahçılık, çoğu kez Saidi Kürdi'nin (Bediüzzaman) öncülüğünü yaptığı Nurcu akımla ilişkilendirilir ve onun bir devamı olarak değerlendirilir. Saidi Kürdi aynı zamanda bir Nakşi şeyhidir. Doğal olarak 'Hoca Efendi' için de 'Nakşidir' denilmektedir. Her iki tarikatın da Kürtler içindeki etkisi dikkate alındığında neden ısrarla 'Hoca Efendi'nin bu iki tarikatla ilişkilendirildiği anlaşılmaktadır. Diğer yandan özellikle Kürtler içindeki varlığı dışında Nakşiciliğin Osmanlı kontrolü altında Vehhabiliğe karşı 19. yüzyıl ortalarından itibaren yürütmüş olduğu savaş ve bu temelde özellikle 11 Eylül sonrası geliştirilen Büyük Ortadoğu Projesi ve ılımlı islam konsepti düşünüldüğünde Fethullah'ın neden Nakşi diye lanse edildiği daha iyi anlaşılır. Biraz da kaynağını Vehhabilikten alan radikal islama karşı Nakşi diye lanse edilen 'Hoca Efendi'nin görevi oldukça kapsamlı gibi görünmektedir. Bir anlamda durum 19. yüzyıl başlarındaki Osmanlı'nın ve Ortadoğu'nun durumunu andırmaktadır. O zaman İngilizler Vehhabilik yoluyla bölgeyi dizayn edip dünyaya egemen olmaya çalışırken, Nakşicilik 2. Mahmut'un jokeri olarak Osmanlı'yı kurtarmak için devreye sokulmuştu. Ve tabii Bektaşi tarikatı ve Yeniçeri ordusu büyük katliamlar sonunda dağıtılmıştı. Tarihin garip cilvesi olarak, Yine Ortadoğu'da varlık yokluk savaşı veren bir imparatorluk yani ABD, hem bölgeyi dizayn ederek dünyaya egemen olmak(o dönemin İngilteresi gibi) hem de varlığını koruma savaşında (o dönemin Osmanlısı gibi) Nakşi denilen 'Hoca Efendi'ye ihtiyaç duymaktadır. Tabii bu ihtiyacı önceleri karşılayan Vehhabiliği radikal islamın üreticisi diye karşısına alarak. Ama ilk örneği, yani Osmanlı'nın sonu hiç de hayırlı olmamıştı. İmparatorluk dağılmaktan kurtulamamıştı.

Burada biraz da kastedilen şudur; Fethullahçılık birçok tarikatın çıkışındaki gibi toplumsal bir ihtiyaçtan ya da kurulu düzenin islami yorumuna karşı muhalefetten doğmamıştır. Aksine 'Hoca Efendi', uluslararası sermaye çevrelerinin ve onun işbirlikçisi olan oligarşik iktidar güçlerinin, özellikle de asker ve sivil bürokrasinin vesayeti altında kendisine verilen görevleri yerine getirmektedir. Bu noktada 'Hoca Efendi'yi, verilen rolü oynamadaki başarısından dolayı da kutlamak gerekir. Bu rol, bir islam uleması gibi davranarak gerçek islamı tasfiye etmektir. Kendini bir Kürt gibi tanıtarak Kürt halkının yok edilmesine hizmet etmektir ve Yeşil Kuşak Projesi ya da soğuk savaş gereği komünizme karşı cepheden saldırmaktır. Diğer taraftan Türk olmadığı halde kendisini bir Türk gibi göstererek Türk milliyetçiliğinin önderliğine soyunmaktır. Kısacası takkiye yapmaktır. Özellikle 1962 yılından sonra 'Hoca Efendi', bu rolünü aktif olarak oynamaya başlamıştır. 1965-80 arası CIA ve Özel Harp Dairesi öncülüğünde kurulan birçok kontrgerilla kampına Fethullah Gülen öncülük etmiştir. 'Hoca Efendi' için 'şiddet dışıdır', 'barışçıldır', 'diyalog yanlısıdır' diyenler aslında bu kamplarda eğitilenlerin faaliyetlerini gözden geçirmeliler. Bu kamplarda eğitilenlerin hemen hepsi hizbulkontra ve JİTEM faaliyetleri içinde yer almıştır. Bu faaliyetlerin esasını da hem faili meçhul cinayetler ve hem de katliam düzeyindeki toplu öldürmeler oluşturmaktadır. 'Hoca Efendi' bu cinayetlere değinmeksizin kamp faaliyetlerini anılarında dile getirmiştir.

Askeri elbise üstüne cüppe giyen tek vaiz 'Hoca Efendi'dir

İşin ilginç yanı islami bir rejimi savunduğunu söyleyen Fethullah'ı en çok destekleyen ve koruyanlar da laik geçinen generaller olmuştur. Gülen, ordu ile hep stratejik bir ittifak içinde olmuştur. Onun için hem 12 Mart 1971, hem de 12 Eylül 1980 askeri darbelerini desteklemiştir. İslami karakterli REFAH-YOL hükümetine karşı gelişen 28 Şubat darbesini de desteklemiştir. 28 Şubat'ı haklı göstermek için *"Erbakan yanlış yaptı"* demiştir. 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra, resimleri basılarak, duvarlara asılarak aranan 'Hoca Efendi,' camilerde açıkça darbeyi desteklemek için vaazlar vermektedir. Hatta o dönemde Çanakkale'ye merkez vaiz olarak tayini de çıkmıştır. Açıkça aranmasına rağmen 1982 Anayasası'nı desteklemek için aleni bir şekilde propaganda yapmıştır. Hem aranan hem de gizlenme ihtiyacı duymayan 'Hoca Efendi'nin dönemin Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Haydar Saltuk tarafından korunduğu söylenmektedir.

İlk görev olarak hem de askerde iken 3 aylık hasta raporu ile gittiği Erzurum'da antikomünist mücadeleyi örgütlemek için ilki İzmir'de kurulan Komünizmle Mücadele Derneği'nin ikincisini açar. Ve Erzurum ile çevre illerinde propaganda örgütlenme çalışmalarını sürdürür. Belki de TC tarihinde askeri elbise üstüne cüppe giyen tek vaiz 'Hoca Efendi'dir. Bu kıyafet şekli hocayı çok iyi tarif etmektedir. Bu çalışmalar anında da kendisini Nurcu diye tanıtır. Oradaki faaliyetlerini anlatırken Gülen, devlet yetkilileri tarafından nasıl korunduğunu da dile getirir. Bazı çevreler, o dönem 'Hoca Efendi'ye öncülük edenlerin, perspektif sunan ya da onu yakın korumaya alanların MİT elemanı olduklarını, hatta CIA'ye çalıştıklarını isim vererek, belgeleyerek dile getirmektedir. Yani 'Hoca Efendi' için, 'hem Türk değildir ve hem de ajandır' da denilmektedir. İşin garibi de, 'Hoca Efendi' tüm anlatımlarında gittiği yerin mülkü amirleri ve askeri yetkilileri tarafından korumaya alındığını gizlemeye gerek görmez. Hatta ABD ile nasıl ve kimler aracılığıyla ilişkiye geçtiğini de yine kendisi dile getirmektedir.

Diğer yandan Gülen'in Erzurum'a hasta olarak gittiği yıl Erzurum ve çevresinde komünizm tehlikesinde bir artış filan da yoktur. O sırada Güney Kürdistan'da gelişen ve sadece Güney'i değil hem Doğu'yu ve hem de Kuzey Kürtlerini etkileme tehlikesi olan Barzani hareketi de yükselmektedir. Bunun için 'mezara gömüldüğü' iddia edilen Kürtlerin, bir daha Kürt olduklarını akıllarına getirmemesi gerekir. Böylesi bir görevi yerine getirmeye en uygun kişi de Fethullah Gülen'dir. Onun için de 'Küçük Dünyam' isimli kitabın ilk baskısında babasının Kürt olduğunu söyler. Amacı Kürtleri 'ben de sizdenim' diye kandırmaktır. Yani 'Hoca Efendi'ye devlet tarafından verilen ilk stratejik görev, kandırma üzerine kurulmuştur. Bu da Kürtlere Kürt diye bir şey olmadığını anlatma, yani Kürtleri mezarda tutma görevidir.

Bu durumu kendisi de şöyle dile getiriyor; "Cemal Tural o sıralarda 2. Ordu Komutanı'ydı. Ve hakikaten milliyetçi görünüyordu. Barzani hareketini adım adım takip ediyordu. O günlerde, Güneydoğu'daki bazı evlerde, Barzani'nin resimleri asılıydı. Barzani her an halkı ayaklandırabilir şeklinde şayia vardı. Cemal Tural'a karşı duyduğumuz alaka biraz da Barza-

ni'yi yakın takibe almasından dolayıydı. Şimdi durum ve tutumumuza bakınca bir kere daha şu tuhaflıkların karşısında hayrete düşüyorum. Dünkü şaki bugün eller üstünde." O şaki diye nitelendirdiği Barzani hareketi, bugün Güney Kürdistan'da iktidarda ve sayısız işletmelerinin dışında 15 okulu 3 hastanesi ile Fethullahçılar, o 'tuhaf' ortamı 'el üstünde' tutanlar arasında yer almaktadır.

Kendisinin de ifade ettiği böylesi bir görevi yerine getirmenin yani bir halkı soykırıma tabi tutmanın Kuran ya da diğer kutsal kitaplardaki karşılığını aslında din alimleri 'Hoca Efendi'ye hatırlatmalı. Çünkü bu görev daha kapsamlı olanaklarla PKK'ye karşı denilerek Kürtlere karşı bir soykırım projesi olarak hem de AKP eliyle Gülencilik adı altında sürdürülmektedir. Diğer yandan kitabının diğer baskılarında da babasının Kürt olduğu ibaresini kaldırırken bu sefer de Türk milliyetçiliğine yatırım yaparak Türkleri kandırma yoluna gitmiştir. Tarih boyunca hiçbir tarikat lideri böylesi açık yalanlar ve aslını inkar üzerinden kendisini inşaa etmemiştir. Ne Nakşi şeyhi Mevlana Halidi Bağdadi, ne Nurculuğun öncüsü Bediüzaman Saidi Kürdi ne de bugüne kadar gelen tarikat liderlerinden herhangi birisi islamı kendilerine göre yorumlarken bu denli bir kandırma üzerine kendisini örgütlemeyi esas almamıştır. Onlar sadece çizgileri ister doğru isterse yanlış olsun mevcut uygulamalara karşı yeni bir islami yorumla karşı çıkmayı esas almışlardır. Yani kurulu düzenin ya tümüne ya da bazı uygulamalarına muhalefet etmişlerdir. Hocaefendi de ise böylesi bir durumla karşılaşmaktayız. Devletin var olan esaslarının daha etkili uygulayıcısı olma görevini üslenirken, aynı zamanda ABD'nin çıkarlarını esas aldığını hatırlatma ihtiyacını her zaman duymuştur.

'Hoca Efendi' nasıl bu kadar palazlandırıldı

Bu ihtiyacı nasıl ve neden duyduğunu yine 'Hoca Efendi'nin kendisinden görelim;

"Amerikalılar istemezlerse kimseye dünyanın değişik yerlerinde hiçbir iş yaptırmazlar. Şimdi bazı gönüllü kuruluşlar dünya ile entegrasyon adına gidip dünyanın değişik yerlerinde okullar açıyorlarsa, Amerika ile çatıştığınız sürece bu projelerin gerçekleştirilmesi mümkün olmaz."

"Amerika şu andaki konum ve gücüyle bütün dünyaya kumanda edebilir. Bütün dünyada yapılacak işler buradan idare edilebilir. Amerika hala bu dünya gemisinin dümeninde oturan bir milletin adıdır. Amerika daha uzun zaman dünyanın kaderinde çok önemli rol oynayacaktır. Bu realite kabul edilmeli. Amerika göz ardı edilerek şurada burada bir iş yapılmaya kalkılmamalı"

"Rusya bile sizi desteklese, eğer Amerika istemezse, işinizi bozacaktır... Çünkü Amerika kendi işlerinin bozulmamasından yanadır. Bu da yadırganmamalıdır."

Rusya Birleşik Devletler Topluluğu yetkililerinin, Fethullah Gülen okullarını açıkça "Amerikan ve İngiliz casusu yetiştirme merkezi" olarak tanımlamasının nedeni 'Hoca Efendi'nin bu tespitlerinde daha açık ortaya çıkmaktadır. Diğer yandan Fethullahçıların yurtdışındaki okullarında çalışan bine yakın ABD'li öğretmenin, yalnızca devlet görevlilerine verilen ABD resmi pasaportu taşıdığı iddia edilirken aynı zamanda 'diyalog yanlısı-barışçıl' Gülen cemaatinin Kırgızistan ve Özbekistan darbelerinin arkasındaki rolünden de bahsedilmektedir.

Temel özelliklerini bu şekilde belirtebileceğimiz Fethullah Gülen'in bu denli palazlanmasında ilk önemli rolü oynayan kişi uzun yıllar TC. başbakanlığı yapan Süleyman Demirel'dir. Gülen'in uluslararası düzeyde çalışmalarını ABD'nin Türkiye'de en güçlü olduğu yılda, hem de 'çok sıkı' aranmasına rağmen 1980'de başlattığını görüyoruz. Bundan sonra örgütlenme faaliyetleri katlanarak artmıştır. 'Hoca Efendi'nin cemaatine sıçrama yaptıran dönemin başbakanı Turgut Özal'dır. Gülen, en büyük gelişmesini de, Tansu Çiller'in başbakan olduğu yıllarda yapmıştır. Öyle ki, ordunun terfi ve tayinlerine bile müdahale edecek denli güçlenmiştir. 'Hoca Efendi' bu gücünü, 1995'de hem de basının önünde bir orgeneralin kuvvet komutanı olarak atanmaması için hangi girişimlerde bulunduğunu anlatarak dost-düşman herkese ilan ediyordu. Bu kadar açık ordu-Gülen iç içeliğine ve hem de 28 Şubat'ı desteklemesine rağmen Ergenekon davalarında 'Hoca Efendi'nin isminin bile geçmemesi biraz garip gelebilir. Ama burada anlatılanların hepsi Gülen'in ifadelerine dayanmaktadır. Bu anlatımlardan en azından şunu çıkarabiliyoruz; 1962-80 arasında yaşanan (bunların içinde Maraş katliamı da var) provokasyonların ve katliamların arkasında Gülenciler ve Gülen parmağını düşünmek lazım. Çünkü Gülen yine kendi anlatımlarında Erzurum ve İskenderun'da vaazları sırasında nasıl provokasyon yaratıp halkı galeyana getirdiğini ifade ediyor. Bu provokasyonlardan dolayı da kısa süreli gözaltılar yaşayıp rütbeli kişiler tarafından bıraktırıldığını yine kendisi anlatıyor. Diğer yandan Türk-islam esaslı kontgerilla (komando) kamplarının kurulmasında ve eğitimlerindeki rolünü saklamıyor. Özellikle 12 Eylül öncesi işlenen siyasal cinayetler, öğrenci olayları ve bu kampların ilişkileri düşünüldüğünde Fethullah Gülen'in sorumluluğunun olduğu ortaya çıkıyor. Gladyo'nun tetikçileri Abdullah Çatlı ve Haluk Kırcılarla ilişkisinin yanı sıra, basına da yansıyan sesli görüntülerdeki Gülen-Türkeş diyalogları da bir döneme ışık tutmaktadır. Kaldı ki MHP'nin ve ülkücülerin ilk örgütlenme merkezleri ve eylem kargahları Gülen'in de kurduğu Komünizmle Mücadele Dernekleri ve Komando kamplarıdır. MHP ile var olan ilişkileri o kadar ileri düzeyde olan Gülen'in cezaevlerindeki ülkücülere yardım etmesinin dışında, Muhsin Yazıcıoğlu'nun parti kurmasında da yani MHP'nin bölünmesinde önemli rolü olduğu herkes tarafından bilinmektedir. Yine Gülen'in de teşvik ettiği ve desteklediği hatta işlettiği cinayetler ve yarattığı kaos ortamı ile zeminini oluşturduğu 12 Eylül faşizminde işlenen cinayetlerin perspektifi de Kürt inkar ve imhasını esas alan Türk-islam sentezlidir. Faili meçhuller, boşalan köyler, toplu katliamların ve işkencelerin arkasında bu ideoloji yatmaktadır. Bu ideolojinin uygulamasını gerçekleştirenler de Fethullah hoca tarafından desteklenmenin ötesinde teşvik edilmiştir.

"Tarih boyunca hiçbir tarikat lideri böylesi açık yalanlar ve aslını inkar üzerinden kendisini inşaa etmemiştir. Ne Nakşi şeyhi Mevlana Halidi Bağdadi, ne Nurculuğun öncüsü Bediüzaman Saidi Kürdi ne de bugüne kadar gelen tarikat liderlerinden herhangi birisi islamı kendilerine göre yorumlarken bu denli bir kandırma üzerine kendisini örgütlemeyi esas almamıştır. Onlar sadece çizgileri ister doğru isterse yanlış olsun mevcut uygulamalara karşı yeni bir islami yorumla karşı çıkmayı esas almışlardır"

Burada hoşgörülü, vicdanlı, diyalog yanlısı bir 'Hoca Efendi'den çok katil, cani yüzlü bir cellat resmi ortaya çıkmaktadır. Belki bu özellikleri ile Fethullah hoca kurulacak olan Hakikatleri Araştırma Komisyonlarının konusu olabilir. Ama konumuz olan Fethulahçılığı araştırırken dini bir çalışmadan çok, inananları manipüle etmeye yarayan bir aygıtla karşılaştık. Bu aygıt var olanı değiştirmek ya da düzeltmekten çok sürdürmeyi esas almaktadır. Onun için Fethullahçılık bir tarikat ya da inanç çalışması olmaktan çok siyasal bir figür oluşturma çabasıdır. Daha çok bir görüntü ya da maske gibi durmaktadır.

Fethullah Gülen, Haziran 1980'de yani askeri darbeden yaklaşık olarak 3 ay önce, İzmir'de bir camide verdiği vaazda, darbe çağrısı yapıyor: *"İstihbarat duysun, emniyet duysun, askeriye duysun, başbakan duysun, riyaset-i cumhuriyet duysun. Polise, askere kurşun sıkan bu hainlere mahkemelerde gereken ceza verilmezse ne devlet kalır, ne millet...*

Bu nasıl iştir!.. Türkiye'de devlet ve hükümet yok mu? Ne oldu askere? Polisler Nerede? Marks'ın bayrağı altında mitingler yapıyorlar ve bunlara müdahale eden çıkmıyor! Aslında bunlar askeri de karşılarına almışlardır."

12 Eylül 1980 darbesinden sonra yine bir camii vaazında yapmış olduğu ve daha sonra 'Sızıntı' dergisinde yayınlanan konuşmasında şunları söyler: *"Her milletin tarihinde asker bir tepe varlıktır (...)onun süngüsü, yüz defa iniltimizi dindirdi ve ateşimize su serpti. Yakın tarihimizde dahi kaç defa onda mazinin tebessüm eden çehresini ve yıldırımlaşan celadetini gördük... Eğer, atik davranıp da yıllardan beri hazırlanan karanlık emellerin önüne geçmeseydi, bütün bir millet olarak inkisar içinde ağlamadan başka çaremiz kalmayacaktı. Tuğa selam, sancağa selam ve ölçülerimiz içinde onu tutan yüce başa binlerce selam...*

Düşmanı kıskıvrak yakalama bir zaferdir. içtimai bünyenin, harici bir kısım eraciften temizlenme, arındırılma ve aslına irca zaferi (...) ümidimizin tükendiği yerde, hızır gibi imdadımıza yetişen Mehmetçiğe, iştihalarının son kertesine varabilmesi dileğimizi arz ediyoruz."

Refrandum sırasında asılan gençleri, Diyarbakır Zindanı'nı gözleri yaşararak anlatan Recep Tayip Erdoğan acaba bu değerlendirmelerden haberli midir? Darbecilerden hesap sormak için 'evet' deyin derken 'okyanus ötesi'nden de hesap sormak aklına gelmiş midir? Anayasayı değiştireceğiz ve vesayeti sona erdireceğiz derken acaba Fethullah Gülen'in vesayetini de hesaplamış mıdır? Yoksa yine bir takkiye mi söz konusudur?

Fethullah Gülen ABD ilişkileri

Ortak özellikleri ile sanki Obama ile Gülen aynı dönemlerde bugünler için hazırlanmışlar gibi. Eğer Obama ve Gülen aile yapısı yani kan ve inanç ilişkileri karşılaştırılırsa konu daha iyi anlaşılır. Obama'nın üç ismi Barak Hüseyin Obama yahudi, müslüman ve hıristiyan olmanın yanı sıra zenci bir ABD vatandaşı. Fethullah Gülen'i ise girişte ele aldık. Annesi Yahudi, babası Ermeni ise hıristiyan, Kürt ise Bahai olma ihtimali olan TC vatandaşı. Her ikisi de semavi dinleri buluşturmaktan bahsediyor. Demokrasi, hoş görü ve diyalog temel argümanları oluyor. Her ikisi de geçmişi çok karanlık olan bir rejimin yetiştirmesi. Onun için güven vermiyorlar. Birinin dilindeki demokrasi ve diğerindeki islam adeta bir yama gibi, yalan gibi duruyor.

Özellikle II. Dünya Savaşı ya da Kore Savaşı sonrası yoğunlaşan soğuk savaşın temel stratejisi sosyalist ülkeleri kuşatmayı esas alan 'Yeşil Kuşak' projesi idi. Bu proje sanki ismindeki yeşile bakılarak islam ülkelerini ilgilendiriliyormuş gibi ele alınmaktadır. Bu strateji, sosyalist ülkeleri siyasalaşmış din yoluyla kuşatmayı giderek de tasfiye etmeyi amaçlamaktadır. Bu din, islam ya da hıristiyan veya başka bir inanç olabilir.

Böylesi kuşatma ya da tasfiye planları elbette sadece 20. yüzyıla ve ABD'ye özgü değildir. Uygarlık tarihinin ilk günlerinden bugüne kadar insanlık, inançtaki siyasallaşma ve bu yolla devletçi egemenliği güçlendirme uygulamalarına sayılamayacak derece de çok tanık olmuştur. Ama konumuz ABD'li ya da kapitalist moderniteli dönem ile sınırlı olduğu için sadece küçük bir giriş yapacağız.

Hıristiyanlığın kalvinist ya da protestan yorumu, aslında dinin sermayeye yani parayla para kazanmaya ve sınırsız mülk edinmeye açılması anlamına geliyor. Engizisyon hıristiyanlığı bile ne kadar zalim olursa olsun, özel mülk edinme ve ticaret yapma, sermaye biriktirme konusunda ilkesel olmasa bile sınırlı bir serbestliği kabul ediyordu. Ama Amsterdam-Londra hattında yoğunlaşan ve direkt devletin askeri gücünün, donanmasının güvencesi altında palazlanan ticaret sermayesi, önündeki tüm siyasal, kültürel, inançsal, askeri engelleri kaldırmaya başlamıştır. Doğal olarak bu durum, Vatikan'ın egemenliğini de etkileyecekti. Öyle de olur. Başta İngiltere ve Amsterdam hattında gelişen protestanlığın Almanca yorumu olarak Luthercilik, Fransızca yorumu olarak İsviçre merkezli gelişen Calvincilik hıristiyanlığa kapitalist modernitenin yolunu açıyordu. İspanya ve Portekiz'den sürülen Yahudi sermayesinin rehberliğinde hıristiyanlık yeni yoruma tabii tutuluyordu. Bu yorum, yaşamın her alanında olduğu gibi siyasal alanda da oldukça etkili oldu. Ulus-devlet örgütlenmesi ve onun seküler dünya görüşü biraz da kaynağını bu yorumdan aldı. Artık kapitalist modernitenin devlet biçimi olan ulus devlet sadece tekli yaşama öncülük etmiyor, ahlaki yapısı iyice boşaltılan dini de istediği gibi kullanmaya başlıyordu. Din artık ulus devletin yani kapitalist modernitenin bir oyuncağı haline gelmiştir. Bundan sonra geliştirilen tüm dinsel yorumlar da bu sisteme hizmet etmeyi esas almıştır. Onun için ulus devletler çağında kapitalist modernitenin ideolojisi olan liberalizmin öncülüğünde dini inançlara sadece sermayeye hizmet görevi bırakılmak istenmektedir. Bunun için laiklik de bir din gibi liberalizme hizmet etmektedir. Yani kapitalist modernite çağında din-laiklik çatışması kocaman bir aldatmacadan başka bir şey değildir.

Hıristiyan Avrupa'da yeni yorumu ile hıristiyanlık, sömürgeci kapitalizmin emrinde, insanlığın tüm inançlarına yeni yorumlar getirecek misyonerlerle dünyayı fethe çıktı. Bir bütün olarak Amerika, Afrika ve Asya dinleri bu fetihlerden çok etkilendi. Ya önemli sayıda inanç ortadan kaldırılarak hıristiyanlık egemen kılındı ya da ortadan kaldırılamayanlar yeni yorumlarla ahlaki içeriklerinden boşaltılıp uydulaştırılarak sömürgeciliğe hizmet eder hale getirildi. Onun için Gine Bissau ulusal kurtuluş lideri Amircal Cabral, Portekizlileri kastederek *"onlar ülkemize geldiklerinde bizim toprağımız onların da ellerinde İncilleri vardı. Şimdi onların toprağı var. Bizim de İncillerimiz"* demektedir. Bu ifade bile tek başına sömürgecilik ya da yayılmacılıkta dinler üzerinden ne türlü oyunlar oynandığını göstermektedir.

Bu konuda İngilizlerin dünyaya egemen olma projesi içinde dinlere yaklaşımından iki örnek vermek bugüne ışık tutması açısından yerinde olacaktır.

Bunlardan birincisi Hindistan'da 1830 yılına doğru Raca Ram Mahan Roy tarafından kurulan ve tanrıya inanan ve Brahma Samaj (Tanrı Brahma'nın evi) ya da brahmoizm de denilen bir dinsel hareket. Bu dinsel hareket adı altında budizm, vişnuizm ve hıristiyan dinlerinden hatta islamdan da yararlanılarak adeta birçok din buluşturulmuştur. Bu din mucizeli vahiy fikrine ve yanılmaz salt bir kudret inancına ve kastlara karşıdır. Kadın haklarından yanadır. Bu bakımdan klasik Hindu dinine karşıdır.

Bu hareketin ortaya çıktığı dönemde Hindistan oldukça karışıktır. Hindistan'ın geleneksel dini hareketleri mevcut İngiliz egemenliğine karşı hoşnutsuzdur. İngiltere bu durum karşısında bir taraftan askeri-siyasi, idari tedbirler alırken diğer taraftan da Hindistanlıları yabancılara kapatma anlamında yönlendiren dini akımlar karşısında bu yeni akımı desteklemiş ya da bu akım bizzat İngilizler tarafından oluşturulmuştur. Özellikle bu yeni dinin mucizelere ve kast sistemine karşı olması ve kadınlara toleranslı yaklaşması ile Hintli aydınların, kadınların ve yoksul halkın sempatisi toplanmak istenmiştir. Aynı dönemde Hintli kadınlara uygulanan sate geleneği yasaklanırken, kölelik kaldırılmış ve neredeyse 150 yıldır yabancı egemenlere karşı direnen Thuglar diye bilinen ve Hindistan genelinde toplumun tüm kesimlerinden desteği bulunan kardeşlik örgütüne karşı1830-42 arası 12 yıl süren ve sonuç alan bir operasyon başlatılmıştır. Bu durum İngiliz egemenliği lehine kısa süreli de olsa önemli bir rahatlamayı beraberinde getirmiştir.

Diğer yandan Arabistan yarım adasında XVIII. yüzyılın ikinci yarısından sonra Vehhabilik adında bir tarikat kurulmuştur. İngilizlerin sadece Hindistan-Çin değil Ortadoğu üzerinde de egemenlik kurma çabalarını yoğunlaştırdığı bir süreç. Onun için Vehhabilik de bir İngiliz yaratımı olabilir. Ortadoğu'da doğal olarak da Arap dünyasına Osmanlılar hakim. Müslüman Osmanlı egemenliğine son vermek için kendileri dışında hiçbir müslümanı kabul etmeyen bir tarikata ihtiyaç vardır. Çok katı ilkeleri olan bir dini hareket olarak Vehhabilik böyle ortaya çıktı.

Vehhabilik; hanbeli mezhebinin (kuranı yorumsuz, kıyaslamasız ve tartışmasız kabul eden İmam Ahmed İbni Hambel tarafından kurulan sünni mezhep) uzantısı olan dinsel siyasal tarikat... XVIII. yüzyılda Arabistan'da Abdülvehhab Bin Muhammed tarafından kurulmuştur. İngilizlerin de desteğiyle kısa zamanda dinsel siyasal bir akım haline dönüşerek nerdeyse bütün Arabistan'ı kaplamış ve Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılma mücadelesine öncülük yapmıştır. Sünni inanca bağlı olan Vehhabiler tanrıya araçsız tapılacağını ileri sürmektedir. Bundan ötürü peygamberden yardım istemeyi, evliyaları yüceltmeyi, türbe yapmayı, mum dikmeyi, her türlü adağı, ölüleri ziyaret etmeyi ve tespih çekmek gibi islami geleneği yasaklamışlardır. Kendilerinin dışındaki bütün müslümanları kafir sayarak öldürülmelerini öğütlemişlerdir.

İngilizlerin Osmanlı'ya karşı kurduğu ya da desteklediği bu siyasal dini tarikat kan dökücülüğüyle ünlüdür. O döneminin Osmanlı'ya yakın müslümanlarını ve diğer mezhepten olanları büyük katliamlardan geçiren bu tarikat; 20. yüzyılın ortalarından sonra da ABD'nin Yeşil Kuşak projesine hizmet için İsrail'in de desteği ile komünist ve demokrat avına çıkmıştır. Taliban, El Kaide, Hamas gibi örgütler bu zihniyetin bir ürünü ya da versiyonu olarak tarih sahnesine arzı endam etmişlerdir.

Bu örnekler de gösteriyor ki, özellikle İngiliz egemenliği ile başlayıp ABD egemenliği ile devam eden süreçte icat edilen ya da ortaya çıkarılan tarikat veya dini akımları dikkatlice incelemek gerekir. Bu gibi hareketleri, toplumsal ihtiyaçlardan kaynaklanan bir takım tarikat ya

da inanç gruplarıyla hemen ilişkilendirmemek önemli olmaktadır.

Bugün AKP'nin HAMAS'ı ısrarla savunması aynı kökten gelmelerinin bir sonucu olmaktadır. Yani dünün radikal ya da siyasal islamı denilen Vehhabiliğin kılıç artığı aşamasını temsil etmektedir. Onun için Fethullah Gülen'in siyasal-dinsel etkinlikleri de gösteriyor ki 'Hoca Efendi' de Vehhabi gelenekten gelmektedir. Çünkü o komünist, Kürt ve demokrat düşmanıdır. Ne kadar demokrat gibi görünürse görünsün o kendisinden olmayanların fiziki olarak bile yaşamasına şiddetle karşıdır. Bu özellikleriyle Fethullah Gülen elbette incelemeye değer bir şahsiyet. Örneğin Vehhabilik bir sünni geleneği gibi görünmekte, ama birçok yönüyle de protestanlığı çağrıştırmaktadır. Ve birçok islami geleneği yasaklamaktadır. Aslında protestanlık gibi bir ulus devlet ideolojisi olarak yapılandırılmış. Tekli sisteme göre hazırlanmış. Farklılıkları ya fiziki olarak yok etmek ya da kendine benzetmek için kurgulanmış. O günkü İngiliz siyasetine ya da daha sonraki soğuk savaş mantığına uygun bir akım oluyor yani.

Dünyayı kendi egemenliği altında inançsal olarak da dizayn etmek isteyen İngiltere'nin yanında özellikle de ABD yine inanç alanında II. Dünya Savaşı sonrası dünyayı kendine göre dizayn etmenin öncülüğünü yapmıştır. Bu konuda İngiltere'nin tecrübelerinden oldukça yararlandığı görülmektedir.

Bu konuda Fethullah Gülen'le de bağlantılı olan bir örnek sunmak yerinde olacaktır.

Moon Tarikatı ve Fethullah Gülen

1951 yılında Güney Kore'yi İşgal eden ABD (Türkiye'nin de katıldığı Kore Savaşı'nda) SSCB ve Çin'in etkisini sınırlandırmak ya da bu tehlikeyi ortadan kaldırmak için Kore'de antikomünist esaslı bir tarikatın kuruluşunu teşvik etti. Antikomünist ve dinler arası diyalog eksenli olarak kendisini ifade eden ve hıristiyan olan bu tarikatın ismi Moon Tarikatı(Birleştirme Kilisesi)'dır. ABD'nin dinsel alanda da egemenliğinin bir aracıdır bu tarikat. Sun Myung Moon tarafından kurulmuştur. İsa'nın tanrının oğlu olduğunu savunan tarikat, İsa'nın yeryüzüne ruhsal kurtuluş getirdiğini, fakat fiziksel kurtuluş getiremeden öldüğünü belirtir. Bunun için tarikatın kurucusu olan Sun Myung Moon, yeryüzüne fiziksel kurtuluş getirerek İsa'nın yapmaya fırsat bulamadığı görevi yapacak olan yeni Mesih olarak görülür.

ABD'nin bu tarikat aracılığıyla Güney Kore'nin yarıya yakın nüfusunun, budistlikten vazgeçip hıristiyan olmasını sağladığı belirtiliyor.

Aynı Moon Tarikatı, Türkiye'deki Komünizmle Mücadele Derneklerinin bağlı olduğu Dünya Anti Komünist Lig'ini örgütledi. Bu derneklerin ikincisini de Erzurum da Fethullah Güle açmıştı. Kendisi öyle diyor. Bu tarikatın Türkiye'deki önemli isimlerinden birisinin CHP'nin eski genel sekreterlerinden Kasım Gülek olduğu belirtiliyor. 'Hoca Efendi' ile Gülek arasında özel bir dostluğun olduğu bir sır değil.

Gülen ABD ile ilişkilerinin kurulmasında Kasım Gülek ailesinin önemli rolü olduğunu kendisi anlatıyor. 1996 yılında CIA Başkanlığı'na aday gösterilen Carnaige Vakfı başkanı Morton Abramowitz (ABD'nin eski Ankara büyük elçilerinden) ile görüşmesini ve tanışmasını ortak dostları Kasım Gülek'in sağladığını söyleyen Gülen, Abramowitz'e Ortadoğu ve Türkiye konusunda yazdığı kitap için yardım etme sözü de vermiş.

Böylesi bir tanışmanın arkasından hastalığı gerekçesiyle 1997 sonlarında ABD'ye giden Gülen 8 Şubat 1998' de Vatikan'da Papa'yla görüşmeyi anlatırken de *"birkaç ay önce Abramowitz cenaplarının yardımıyla bu buluşma gerçekleşti"* diyordu.

"Fethullah Gülen hareketini dini bir yorum ya da tarikat gibi değerlendirmek yanlıştır. Bu hareketin dinle ilişkisi sadece onun siyasal yorumu ile ilgilidir. Bu yorum da ABD-İsrail eksenlidir. Yani R.Tayip Erdoğan'ın sık sık dile getirdiği gibi 'zalim İsrail'e karşı Mazlum Filistin halkının yanında' değildir. Bu yorum da ABD'nin dünya imparatorluğu esas alınmaktadır. Yani islama karşı sürdürülen haçlı seferinin farklı bir biçimi olarak Gülen cemaati oluşturulmuştur"

İlk okul mezunu gezginci vaiz Fethullah Gülen Vatikan'da dinler arası diyalog çerçevesinde Papa ile görüşüyor. Aynı Gülen 28 Şubat 1999'da Türkiye'de aranırken hastalığı bahanesiyle ABD'ye kalıcı olarak yerleşiyor. Özel koruması olan bir polis memuru da aynı yılın eylül ayına kadar Gülen'in yanında görevine devam ediyor. Gülen'i arayan devlet, onu hem de ABD'de maaşlı memuru ile de koruyor.

Dini yorumdan çok dini siyaset yapan Gülen, Mavi Marmara baskını ve katliamı sırasında neredeyse İsraili savunacak açıklamasıyla AKP hükümetinden farklı düşündüğünü ifade ediyor. Aynı Gülen türban değerlendirmesi konusunda ele aldığımızda da onun ne kadar din üzerinden siyaset yaptığını ve bu siyaseti yaparken de bir dindar gibi olmadığını rahatlıkla görebiliriz.

26 Kasım 1989'da İzmir Hisar Camii'nde aynı anda 35 camide dinlenen konuşmasında Gülen, o günlerde yapılan türban gösterileri için: *"Türban yürüyüşlerinde yer alan kadınların çoğu çarşafa bürünmüş erkeklerdir. Diğerleri ise aslında başı açık olup da provokasyon amacıyla yürüyüşe katılan kadınlardır. Bu gösterilerin arkasında, dinsizler, komünistler vardır"* demektedir. Bugün Türkiye'de bu görüşe yakın duran Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün eşi Hayrunisa Gül olmaktadır. Bayan Gül kızların 18 yaşına kadar başını kapatamayacağını onun için ortaöğrenim okullarında türbanın yasak olmasını savunmuştur. Tayip Erdoğan bu açıklamaya vicdan özgürlüğü çerçevesinde karşı çıkarken Abdullah Gül eşini desteklemiştir.

Yine AKP'nin uyguladığı alevi politikasını 'kandırmaca' olarak değerlendiren Zaman gazetesi yazarı Hüseyin Gülerce okyanus ötesinin AKP politikalarına mutlaka balans ayarı yapmak istediğini ve bazı uygulamalara karşı, AKP'nin İsrail'e yaklaşımındaki rahatsızlığını dile getirdiği gibi bir kez daha hatırlatmıştır. Aynı ses, Necmettin Erbakan'nın Saadet Partisi Başkanı olmasından sonra, Fethullah Gülen'in ülke hasreti nedeniyle Türkiye'ye gelebileceğinden bahsetmiştir. En son yayınlanan ABD dışişleri raporunda Türkiye'deki laikliğin dini düşünceleri ve çalışmaları baskı altına aldığını belirtmesi de Fethullah Hoca'nın Türkiye'de siyaset yapmasının teminatını yaratma adımı gibi görünmektedir. Diğer boyutu ile bu rapor, 'ılımlı islam' adı altında yürütülen siyasal islamın Türkiye'de başarı kazandığını göstermektedir. Kasım ayı ortasında soğuk savaş döneminin ürünü olarak ortaya çıkan NATO'nun kendisini yeniden yapılandırması toplantısını Lizbon'da yaptığı bir sırada Türkiye'deki laikliğin bu denli eleştirilmesi Türkiye'de de yeni bir sürecin köklü bir başlangıcı anlamına gelmektedir. Radikal islamın öncülüğünü yapan İran karşısında kesin başarı sağlamak isteyen ABD bu raporla da, ılımlı islamın önündeki laiklik engelini aşmayı öngördüğünü göstermektedir. Elbette konu din, yer Ortadoğu olunca ve bu tür planlamaları yapan güç Ortadoğu ile kan uyuşmazlığı olan ABD olunca evdeki hesabın çarşıya uyup uymayacağını zaman gösterecek. Büyük oranda da ABD'nin hesapları tutmayacak. Çünkü her zaman olduğu gibi görünen köy kılavuz istemez.

Bunların dışında Önderliğin 15 Şubat 1999'da Türkiye'ye esir olarak getirilmesinin hemen arkasında 'Hoca Efendi'nin de 28 Şubat'ta ABD'ye yerleşmesi ve orada eğitim yeri gibi bir kamp açarak buradan ABD'den Malezya'ya kadar Kafkasya, Ortadoğu, Uzakdoğu, Afrika'da açtığı yüzlerce okulunu ve onlarca medya kuruluşunu, sağlık ocağını yürütmeye başlaması oldukça ilginç görünmektedir. İlginç olmanın da ötesinde uluslararası komplonun denetim altında yürütülmesi ile bağlantılı gibi görünmektedir.

Eski istihbaratçı Mahir Kaynak, *"devlet Güneydoğu ayağını Fethullah Gülen cemaatine havale etmiştir"* derken bu ihalenin sadece devletin değil ABD'nin de işi olduğunu görmek gerekir. Ilımlı İslam Projesi'nin Önemli bir ayağı olan Gülen cemaati, Türkiye de Kürt özgürlük hareketinin de tasfiye edilmesi amaçlı çalışmanın esas merkezi olmaktadır. Bu temelde bugün en azından Kuzey Kürdistan'da atanan tüm vali, kaymakam, emniyet müdürlerinin Gülen cemaatinden olduğu bilinmektedir. MİT ve emniyetin Gülen cemaatinin eline geçtiğini Hanifi Avcı da belgeleriyle ortaya koymaktadır. En son yargıya yapılan müdahele ile hakim ve savcılar da önemli bir düzenlemeye tabi tutulmaya başlamıştır. Yine Diyanet işlerinin yeni 'irşad' çalışmaları kararı da hem yeni camilerin yapılması ve hem de özel yetenekli imamların Kürdistan'da görevlendirilmesini ele alarak siyasallaşmış islam çalışmaları çok kapsamlı bir şekilde devlet destekli hale getirilmektedir. Bir taraftan siyasal soykırım, diğer taraftan da din adamları destekli kültürel soykırım yoluyla Kürt özgürlük hareketine sanki bir seferberlik ruhu ile öldürücü bir darbe vurulmak istenmektedir.

Bir kez daha Fethullah Gülen hareketini dini bir yorum ya da tarikat gibi değerlendirmenin yanlış olduğunu hatırlatalım. Bu hareketin dinle ilişkisi sadece onun siyasal yorumu ile ilgilidir. Bu yorum da ABD-İsrail eksenlidir. Yani R.Tayip Erdoğan'ın sık sık dile getirdiği gibi zalim İsrail'e karşı Mazlum Filistin halkının yanında değildir. Bu yorum da ABD'nin dünya imparatorluğu esas alınmaktadır. Yani islama karşı sürdürülen haçlı seferinin farklı bir biçimi olarak Gülen cemaati oluşturulmuştur. Onun için 'Hoca Efendi'nin gözyaşları ve hadislerden, ayetlerden yaptığı alıntılarla yorumunu zenginleştirmesi islamiyetin değil evangelizmin çıkarları içindir. Evangalizm de Yahudi sermayesinin icat ettiği ve üç semavi din başta olmak üzere tüm dinlerin bir çatı altında toplanmasını ifade eden bir yorum olmaktadır. 'Hoca Efendi'nin dinler arası diyalog çabası evangelizmle yan yana getirildiğinde daha bir anlam kazanmaktadır. Bütün bunlar da gösteriyor ki 'Hoca Efendi'yi islamın geleceğinden çok ABD-İsrail sermayesinin ortak imparatorluğu ilgilendiriyor. Bu çerçeve de ele alındığında Fethullah Hoca'nın yaşamı ve düşüncesi daha bir anlam kazanıyor. Bu konuda daha detaylı değerlendirmeler yapılabilir. Ama konuyu bağlarken Gülen cemaati, ABD ve BOP ilişkilerini koymak açısından bazı aktarımlar yapacağız.

Büyük Ortadoğu Projesi (BOP)

BOP'un çıkış noktası, 11 Eylül saldırılarıdır. Bu saldırılar ile birlikte "terörist üreten bataklıklar nasıl kurutulur" arayışları BOP'un doğuşunun temelini oluşturmuştur. Bunun için önce bataklık ya da bataklıklar tespit edilmiştir. ABD'ye göre asıl Moritanya'dan Endonezya'ya kadar uzanan ve 50'yi aşkın ülkeyi kapsayan islam coğrafyası idi. Bu temelde, ABD yönetimleri ve CIA için düşünce üreten "RAND Cooperation" adlı bir think-thank kuruluşu tarafından, "Sivil Demokratik İslam: Ortaklar, Kaynaklar ve Stratejiler" başlıklı "İslam ve Müslümanlar, Batı demokrasisi değerlerine ve küresel düzene uyumlu hale getirilemezse, medeniyetler çatışması olasılığının yüksek olduğu" tezinden yola çıkan ve islam coğrafyasının nasıl denetim altına alınacağına dair bir strateji içeren bir rapor Bush yönetimine sunulur.

Raporda islam dünyası; köktendinciler, gelenekçiler, modernler (ılımlı islam) ve laikler olmak üzere dört gruba ayrılmıştı. Bunların içinde ılımlı islam şöyle ele alınır;

"Modernistler (ılımlı islam); islamın günümüzdeki katı anlayış ve uygulamalarında kapsamlı değişiklik yapılması konusunda eylemli bir arayış içerisindedirler. Hz. Muhammed dönemindeki uygulamaları değişmez esas olarak kabul etmekle birlikte, o günlere ait sosyal ve tarihi koşulların bugün artık geçerli olmadığının da farkındadırlar. Temel değerleri; bireysel vicdanın üstünlüğünün yanı sıra, eşitlik ve özgürlüğe dayalı toplum anlayışıdır. Bu değerler çağdaş demokratik esaslarla bağdaşmaktadır. İslam dünyasının, küreselleşmenin bir parçası olmasını da arzu ederler. Bu nedenlerle ılımlı islam, demokratik islamın örneği ve esas vasıtası olmak için en uygun olanıdır." Onun için raporda çözüm önerileri olarak şunlar sıralanır;

"Önce ılımlı islamı destekle. Bu kapsamda; özellikle mali destek sağla, liderlik modeli oluştur ve bu modele uygun liderler yarat.

Gelenekçilerin kusurlarını eleştir, ancak onları kökten dincilere karşı destekle.

Köktendincilerle mücadele et. Bu kapsamda; yasadışı faaliyetlerini açığa çıkar, yaptıkları şiddet eylemlerinin olumsuz sonuçlarını gündeme taşı, kahramanlaştırılmalarını önle.

Seçici bir şekilde laikleri destekle. Bu kapsamda; köktendinciliğin ortak düşman olarak algılanmasını teşvik et, milliyetçilik ve solculuk temelinde ABD karşıtı güçlerle bağlaşma oluşturma heveslerini kır."

Raporda Fethullah Gülen ılımlı islamın en önde gelen liderlerinden biri olarak sunuluyor.

1980'li yıllarda CIA'nın "Yakın ve Güney Asya Bölgesi Milli İstihbarat Şefi" görevini yürüten ve halen RAND kuruluşu araştırmacı yazarlarından olan islam uzmanı diye bilinen Fuller, RAND Raporu'nun ardından yayınlanan "Siyasal İslam'ın Geleceği" adlı kitapta; Amerikan dış politikasının en önemli hedeflerinden birinin liberal bir islami reformu teşvik etmek, bunun için de özellikle Fethullah Gülen'in desteklenmesi gerektiğini belirtir. Fuller; Türkiye'deki 236 okulu, yurtdışında 280 okulu, 200 dolayında dini vakfı ve 211 ticari şirketi ile Gülen'in BOP'un kapsama alanında etkili olabilecek liberal bir islamcı hareket olduğu görüşündedir

Söz konusu rapor ve kitabın ele aldığı strateji, küresel terörizmin yok edilmesi için "İslam dünyasının modernize edilmesi"nin temel çalışması gibi görünmektedir. Ancak, esas strateji Avrasya'nın kontrolü olmaktadır.

BOP esasında Brezenski'nin fikir babalığını yaptığı bir stratejidir. Buna göre 'Avrasya'daki stratejik enerji kaynakları ve ulaştırma hatları ABD'nin kontrolü altında olmalıdır. Brzezinski'nin büyük bir satranç tahtasına benzettiği Avrasya'da ABD'nin öncelikli görevinin, *"Avrupa, Asya ve Ortadoğu'daki anlaşmazlıkları ve başka herhangi bir rakip süper gücün Amerikan çıkarlarını tehdit edecek biçimde ortaya çıkmasını engellemek"* olduğunu ileri sürmektedir.

Projenin kapsama alanı içerisinde 23 ülke var. (Moritanya, Fas, Cezayir, Tunus, Libya, Mısır, Sudan, Lübnan, Filistin, Ürdün, Suriye, Türkiye, Irak, Kuveyt, Suudi Arabistan, Bahreyn, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Umman, Yemen, İran, Pakistan ve Afganistan) hepsi de ABD'nin *"stratejik enerji kaynaklarının ve ulaştırma hatlarının denetim altında tutulmasına yönelik"* ulusal çıkarları ile örtüşen ülkelerdir.

Diğer yandan ABD politikalarının ve BOP'un ve 'Hoca Efendi' ile ilişkilerinin daha iyi anlaşılması için bir başka ABD raporuna bakalım.

1999'da ABD Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan 'Din Hürriyeti Raporu'nda Fethullah Gülen'den 'ılımlı İslami lider' olarak bahsedilecekti.

Sonra Cheryl Barnard'ın 2003'te hazırladığı 'Sivil Demokratik İslam' raporuna göre, ABD'ye en iyi müttefik 'ılımlı islamcılar'dır, ve bunların desteklenmeleri gerekir. Desteklemenin nasıl olacağı da maddeler halinde sıralanır. Buna göre;

"Çalışmalarının, görüşlerinin yayımlanması ve dağıtılmasına maddi katkı yapılacak. Daha geniş kitlelere özellikle gençlere ulaşmaları teşvik edilecek. Sivil toplum kuruluşları kurmalarına, eğitim için yer bulmalarına ve politik süreç içinde gelişmelerine destek olunacak. Görüşlerini yaymak için web sitesi, okul, enstitüler kurmalarının önü açılacak. Ilımlı islamın kitlelerin alternatifi olması sağlanacak." Bunlar yapılırken de raporun sonundaki 'Derin strateji' bölümünde de şöyle denmiş:

"Ilımlı islamcıların cesur sivil liderler olmasına çalışılmalı. Demokrasi, insan hakları, kadın hakları konusunda etkili politikalar geliştirmeleri sağlanmalı. Sivil toplum örgütleri oluşturarak ılımlı islamcı liderlere yardım edilmesine çalışılmalı..."

Fethullah Gülen'in örnek olarak verildiği ılımlı islamcıların ekonomik güç eksikliği dile getirilip maddi destek sağlanmasının dile getirildiği raporda, ABD yönetimine Türkiye'de daha kapsamlı sonuç almak için 'Liberal ve laik müslüman bilim adamları ve aydınları, genç ılımlı müslüman akademisyenler, toplumsal önderler; kadın hareketi öncüleri, ılımlı gazeteciler ve yazarlar'ın desteklenmesi salık veriliyor.

Desteklenenlerin başında da Fethullah Gülen ve çevresi geliyor. Para ve siyasi destek Gülen cemaatine sunuluyor. Gülencilerin okulları, yurtları, dershaneleri, şirketleri, medya tekelleri ABD finansmanı ile böyle yaygınlaştırılıyor.

ABD ve onun Türkiye'deki temsilcisi olan AKP hükümeti onların bankacılık, taşımacılık, inşaatçılığa kadar Türkiye'nin bütün sektörlerinde öne çıkarıyor.

Bugün ABD-İsrail planı olarak neredeyse Türkiye'yi ele geçirmiş gibi görünen Gülen cemaati karşısında duran en ciddi güç Kürt özgürlük hareketi ve Önderlik olmaktadır. Onun için Türk devleti ve AKP hükümeti özgürlük mücadelemize ve özgür Kürde karşı topyekün savaş açmış bulunmaktadır. Bu saldırının hedefinde gerçek müslümanlar ve toplumcu, demokratik tarikatlar da bulunmaktadır. Yani 1924 Anayası ve sonraki hükümetlerince hedef gösterilen islami topluluklar ve Kürtler halen tehdit altındadır. Bu saldırının diğerlerinden tek bir farkı vardır. O da kendisine müslüman önder sıfatı takan, ama aslında ABD-İsrail projesi olan kendisine has dini-imanı bulunmayan, para kar tanrısından başka bir tanrıya tapmayan bir dinsizin bu projenin yürütücüsü olmasıdır. Onun için Fethullah Gülen ve cemaatini, teşhis ve teşhir etmek tüm demokratların, sosyalistlerin ve gerçek müslümanların görevi olmalıdır.

PKK Kürdistan'da ve tüm Ortadoğu'da devrim içinde devrim yaratan bir harekettir

PKK'nin Kürt toplumunda yarattığı sosyal, siyasal dönüşüm, verdiği mücadelenin Türkiye'yi, Ortadoğu'yu etkileme düzeyi ve bu mücadelenin Kürdistan'ın dört parçasındaki Kürt kazanımlarına etkisi ve katkısı hala çok kapsamlı bir biçimde incelenmiş değildir. Şunu iddia edebiliriz: Kürdistan devrimi kadar toplumsal dönüşümleri yaratan, siyasal gelişmeleri etkileyen başka bir devrimci hareket olmamıştır. Özellikle de Ortadoğu'yu etkileme açısından incelemeye değer bir harekettir. Eğer PKK'nin öncülüğünde yürütülen Kürdistan devrimi olmasaydı bugün Kürdistan'ın, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun çehresi çok geri durumda olurdu.

Kuşkusuz başka büyük devrimler vardır. Fransız ve Sovyet devrimi vardır. Bunların sosyal ve kültürel değişim yönleri de güçlüdür. Ancak sosyal ve kültürel yönleri olsa da bu devrimlerin esas karakterinin siyasal olduğu bilinmektedir. Kürdistan'da PKK öncülüğünde gerçekleşen devrim ise yarattığı siyasal sonuçlardan çok, sosyal, kültürel ve ulusal olarak büyük dönüşümleri tetiklediği de son 30-40 yıllık gelişmelerden rahatlıkla anlaşılacak bir durumdur. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz, PKK'nin öncülüğünde gerçekleşen Kürdistan devriminin toplumda yarattığı dönüşümler Kürdistan toplumunda bin yıllarda yaşanan değişim ve dönüşümlere bedeldir. Kürdistan'da yaratılan değişim dönüşüm bazı devrimlerde olduğu gibi taklitçi ya da Batı'nın değerlerini kendi ülkelerine sokma biçiminde değildir. Kuşkusuz dış dünyadaki olumlu gelişmelerden etkilenmekle birlikte Kürdistan ve Ortadoğu gerçeğine dayanarak, bundan kopmayarak bir sosyal ve kültürel dönüşüm yaşadığı açıktır.

Kürdistan toplumu insanlığın ilk toplumsallaştığı coğrafyanın mirasçısıdır. Bu yönüyle insanlığın hafızası sayılabilecek kültürel ve sosyal değerlere sahiptir. Ancak bu zenginlik daha sonra etrafta oluşan devletler, imparatorluklar tarafından sürekli baskı altına alınmıştır. Bu güçler zorla, baskıyla halkın bu zengin sosyal ve kültürel değerlerinin gelişip serpilmesi önüne barikatlar kurmuştur. Hatta son iki yüz yılda görüldüğü gibi Kürdistan toplumunun kültürel ve sosyal karakteri çok ağır baskılar altında başkalaşıma uğratılıp diğer ulusların sosyal ve kültürel yaşamı içinde eritilmek, yok edilmek istenmiştir. Bir de böyle tersinden bir değişim, daha doğrusu asimilasyon yaşatılmıştır. 1970'lere gelindiğinde Kürt toplumunda kendi gerçeğinden kopmuş, kendisini tanıyamaz, artık inkarcı sömürgeci güçler adına yaşayan başka kültür ve yaşamlar içinde erimeyi kader görmüş bir gerçeklik söz konusudur.

Önder Apo bu durumu 1970'li yılların başında kendi gerçeğine ihanet etmemiş tek bir Kürt kalmamıştır biçiminde ifade ederek Kürdistan'daki baş aşağı gidişin trajik yanını ortaya koymak istemiştir. Zaten böyle bir değerlendirme Önder Apo'nun hassasiyetlerini, PKK'nin hassasiyetlerini en yüksek düzeyde tutmuştur. Eğer Önder Apo ve PKK, Kürdistan toplumundaki baş aşağı gidişi ve yok oluşu böyle hassas bir biçimde ele almasaydı, bu kadar derinlikli ve çarpıcı değerlendirmemiş olsaydı daha sonra yürüttüğü zorlu mücadeleyi sürdüremezdi. Bölgedeki inkarcı sömürgeci güçlere çarparak tuzla buz olurdu. Ancak Önder Apo ve PKK, daha baştan itibaren Kürdistan gerçeğini derinliğine ele almış, Kürdistan üzerindeki bölgesel ve uluslararsı güçlerin nasıl bir egemenlik kurduğunu, Kürt halkının yaşamının, geleceğinin, umutlarının ve özlemlerinin nasıl karartıldığını görerek bu olumsuzlukları karşılayacak ve giderecek bir mücadele tarzı, temposu ve duygusu ortaya çıkarmıştır. Kürdistan toplumunun büyük bir tarihe dayandığını, ama gelinen aşamada bununla ters bir durumu yaşadığını ortaya koyarak mevcut sosyal ve kültürel durumda köklü bir değişimin yaşanması gerektiğini vurgulamıştır. İnkarcı sömürgeci güçlerin sosyal ve kültürel baskısını kırarak kendi üzerindeki bu ölü toprağı atmak için de ölüm döşeğine yatırılmış sosyal-kültürel değerleri büyük bir sahiplenmeyle yeniden gün yüzüne çıkarmıştır. Büyük bir iradeyle, büyük bir direnişle bu değerleri çağdaş değerlerle zenginleştirip güçlendirerek varlığını korumak ve özgürlüğünü kazanmak hedefini ortaya koymuştur.

Önder Apo en başta Kürt toplum gerçeğini eleştirmiştir

Önder Apo Kürdistan'daki değerlerin tersyüz edildiğini, doğrunun yanlış, yanlışın doğru olarak gösterildiğini, dost ve düşman gerçeği ayrımının silindiğini, Kürt halkının kendisi için değil de düşman için yaşayan bir toplum haline geldiğini söyleyerek en başta da Kürt toplum gerçeğini eleştirmiştir. İlk önce de Kürt toplum gerçeğini ortaya çıkarmayı kendisine temel hedef edinmiştir. Önder Apo bir toplumun kendini tanımadan, kendisinin eksik, yetersiz yanlarını, aynı zamanda güçlü yanlarını görmeden bir yere varamayacağını vurgulamıştır. Bu yönüyle düşman gerçeğini açığa çıkarmanın yanında esas olarak da Kürtler üzerinde düşmanın siyasi egemenlik ve kültürel soykırım politikası izlemesine zemin olan Kürt toplumunun zayıf yanlarını da açığa çıkmayı esas almıştır. Böyle bir yaklaşım ortaya konulduktan sonra Kürt toplumunun sosyal ve kültürel yapısının gerçekçi irdeleneceği, bunun sonucu da sosyal ve kültürel anlayışta, yaklaşımda, duyguda, düşüncede değişiklikler yaratarak sömürgeciliğin siyasal egemenlik ve kültürel soykırım politikasına karşı bir mücadele başlatılabileceğinin bilinciyle hareket etmiştir. Bu açıdan Önder Apo ve PKK gerçeğinin Kürt toplumsal yapısına ve düşman gerçeğine çok objektif baktığını, bilimsel baktığını, kendini aldatan, kandıran, duygusal ve tepkisel bir yaklaşım içinde olmadığını görmek gerekir.

Önder Apo değişimi ve düşmana karşı mücadele zeminini yaratmayı ilk önce kendinden başlatmıştır. Ondan sonra arkadaşlarından başlatmıştır. Daha sonra da buna dayanarak toplumu değişime dönüşüme uğratmayı, mücadele eder hale getirmeyi esas almıştır. Çünkü kendinden başlamadan, bu mücadeleyi yürütecek örgüt kadroları böyle bir mücadeleye hazırlanmadan toplumda değişim dönüşüm yaratarak, düşmana karşı mücadele vermenin mümkün olmayacağını görmüştür. Bu yönüyle daha ilk çıkışta arkadaşlarına da *"sizler sürekli sömürgecilik altında ezilmiş, düşüncesi, duygusu tecavüze uğramış, saptırılmış bir toplumun insanları olduğunuzu düşüneceksiniz; kendinizi yarım göreceksiniz, eksik göreceksiniz; sömürgeciliğin ve tarihin sizler üzerinde yarattığı etkileri görmeden işe başlamanın daha baştan kaybetmek olduğunu anlayacaksınız; bu nedenle ilk önce kendi gerçekliğinizi öğreneceksiniz, arkadaşlarınızı anlayacaksınız, toplumu kavrayacaksınız; çünkü ne kendiniz tamsınız ne yakınınızdaki arkadaşınız tam ne de toplum tamdır"* değerlendirmesinde bulunmuştur. Böyle eksik kişiliklerle, eksik arkadaşlıklarla, eksik bir toplumla yola çıktığınızı bileceksiniz ve bunun için de kendinizi, çevrinizi ve toplumu değiştirerek düşmana karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesini ilerleteceksiniz, demiştir. Böyle bir yaklaşımla sorunları ele almadan Kürdistan toplumunda özgürlüğü ve demokrasiyi hedefleyen bir sosyal ve kültürel değişiklik yaratmanın mümkün olamayacağını ortaya koymuştur. PKK gerçeğinin o günden bugüne hep başarı kazanmasının altında yatan temel gerçek budur. Kuşkusuz Önder Apo ve PKK hareketi yıllar içinde sürekli yenilikleri yaşamış, kendisini yenilemiş, eski dogmatik, ihtiyaca cevap vermeyen yanlarını atmış, kendisini günün koşullarına ve yürüttüğü mücadelenin ihtiyaçlarına göre güçlendirmiştir, yenilemiştir. İdeolojik teorik olarak da bugünkü olgunluğa böyle bir yaklaşımla ulaşmıştır.

> **"Apocular ilk çıkışında onlarla ifade edilen bir grupken herkes, bunların neyi var, nelerine bu kadar güveniyorlar biçiminde Apocu hareketin özgüvenini, kararlılığını, duruşunu şaşkınlıkla izliyorlardı. Ama bu özgüven, bu duruş militanlardan başlayarak topluma yayılmıştır. Daha sonra Apocu grubun hızla gelişmesinin altında yatan gerçeklik de gençlere ve topluma verdiği bu özgüvendir"**

Ancak tüm bunları yaratan gerçeklik de Önder Apo'nun çıkışta yaşama ve mücadeleye karşı gösterdiği duyarlılıktır. Daha baştan bir yaşam ve mücadele felsefesi ortaya koymuştur. Kürdistan gerçeğinde her şeyin zor olduğunu, ancak zor koşullarda gelişebileceğini söylemiştir. Böylelikle kendisinden başlayarak tüm topluma zorluklar altında mücadele etmenin, zorluklar altında yaşamanın gerektiğini, ancak bu göze alındığı taktirde özgürlük ve demokrasi mücadelesinde gelişmeler yaratılabileceğini, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi kazanabileceğini kapsamlıca ortaya koymuş, sadece kendisine ve örgüte değil, topluma da böyle bir karakter kazandırmıştır.

PKK'nin mücadelesi çok zor koşullarda başladı

İlk söylenecek gerçeklik, Kürt toplumunun kendisine olan güvensizliğidir. Sosyal ve kültürel yaşam alanı daralmıştır. Sadece karın doyurmak peşinde koşan, fiziki varlığını sürdüren bir sosyal gerçeklik vardır. Bırakalım bir toplumsal mücadele yürütmeyi, kardeş kardeşe bile destek veremeyecek, güç veremeyecek duruma getirilmiştir. Herkesin kendi başının çaresine baktığı, parçalandığı, dağıldığı, sadece dört parçaya bölünme değil, duyguda düşüncede dağılma, ortak hedeflerden kopma, toplumsal duygulardan kopmanın yaşandığı bir gerçekIk söz konusudur. Sadece aile ya da en fazla da aşiret sınırları çerçevesinde bir toplumsal hedef ya da ortak dayanışma duygularının kaldığı bir toplumsal gerçeklik söz konusudur. Ufku ailesini yaşatma çerçevesinde daralmış, sömürgeci egemenlik altında kendi fiziki varlığını koruma kaygısı dışında hiçbir şey düşünmeyen, yaşama dar, günlük bakan bir toplumsal gerçeklik ortaya çıktığını görüyoruz. İşte Kürt halkının yürüttüğü özgürlük mücadelesinin sonuçlarını değerlendirirken, o yıllardaki Kürdistan toplumundaki sosyal gerçekliği, duyguları çok iyi görmek gerekiyor.

Böyle bir ortamda Apocular grup olarak ortaya çıktığında bırakalım çevresi ve komşuları; aileleri ve en yakınları bile böyle bir mücadelenin geliştirilebileceğine inanmıyorlardı. Bunun boş ve tehlikeli bir hayal olduğunu söylüyorlardı. Böyle bir mücadeleyi destekleyecek sosyal, kültürel bir durum ortada yoktu. Kuşkusuz dünyadaki gelişmelerin de etkisiyle diğer toplumlarda yaşanan sosyal ve kültürel gelişimleri gören ve bunu kendi toplumunun durumuyla kıyasladığında Kürtlerin de sosyal, kültürel haklarını ve varlığını düşünme gerçeğini yaşayan çok sınırlı bir kesim de söz konusuydu. Ancak inkarcı sömürgeci güçlerin yok etme değirmeni altında bu duyguların ve düşüncelerin çok fazla etkisi olmuyordu. Baş aşağı gidişi durduracak hiçbir güçleri ve takatleri yoktu. Böyle kaderine razı olmuş, kendine güveni kalmamış, inançsız bir sosyal gerçeklik söz konusuydu. Kültürel olarak da giderek kendi değerlerinden kopan, unutan, kültürel soykırımın etkisiyle yönüne başka kültürel değerlere dönen bir toplumsal gerçeklik vardı. İşte PKK'nin mücadelesinin böyle çok zor koşullarda başladığını bilmek gerekir. Önder Apo bunu iğneyle kuyu kazmak olarak değerlendirdi. Ya da Musa Anter'in deyimiyle *"biz sıfırın altında başladık, sıfıra getirdik, PKK de sıfırdan başlayarak bu işleri yürütüyor"* diyerek aslında Kürt toplumundaki trajik baş aşağı gidiş durumunu ifade ediyordu.

Bu açıdan PKK'nin dilinde, üslubunda, tarzında, en başta olumsuz gerçeği ortaya koyma, ama bu olumsuzluğu bilince çıkarttıktan sonra da ona karşı öfkeyi geliştirme, düşmana yönelik büyük öfkeyi yaratma hedeflenmiştir. Bu tarz, eğer olumsuzluğun bilinciyle birlik olunur, özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürütmek için bir araya gelinirse bu özgürlük duygu-

sunun önünde hiçbir gücün durduramayacağını da ortaya koyarak topluma özgüven kazandırıyordu. Kendindeki inancı ve duruşu ortaya koyarak topluma da en zor koşullarda mücadele edilebileceğini gösteriyordu. Bu açıdan bir taraftan sosyal geriliği, kültürel erimeyi ortaya koyarken bu olumsuzlukları bilince çıkarırken, diğer taraftan kendisinden başlatarak bir güven duygusunu ortaya çıkarıyordu; öz güveni ortaya çıkarıyordu. O yıllarda daha küçük bir grupken birçok çevreden bunlar beş-on kişidir, kendilerini ne sanıyorlar, sanki dünyayı değiştirecekler, dünyayı yıkacaklar biçiminde eleştiriler geliyordu. Yani Apocu grubun kendine özgüvenini küçümsüyorlardı, abartılı buluyorlardı. Bu da PKK gerçeğinin önemli boyutlarından biridir. Gerçekten ilk çıkışlarında onlarla ifade edilen bir grupken herkes, çevresi, toplum da dahil bunların neyi var, nelerine bu kadar güveniyorlar biçiminde Apocu hareketin bu özgüvenini, bu kararlılığını, bu duruşunu şaşkınlıkla izliyorlardı. Ama bu özgüven, bu duruş militanlardan başlayarak giderek topluma yayılmıştır. Daha sonra Apocu grubun hızla gelişmesinin altında yatan gerçeklik de gençlere ve topluma verdiği bu özgüvendir. Bu özgüven bir mıknatıs gibi gençleri ve toplumu kendisine doğru çekmiştir. Apocu hareketin ve militanların bu mücadeleyi yürüteceği inancı Kürt toplumunda gelişmeye başlamıştır. Kürt toplumunun moral değerleri yeniden canlandırılmıştır. Bu da tabii Apocu hareketin sosyal ve kültürel alanda yarattığı dönüşümlere ve bunun siyasal mücadeleye yansımasında çok önemli etkilerde bulunmuştur.

Apocu harekt Türk sömürgeciliği ve Kürt egemenlerini ürkütmüştür

12 Eylül öncesi Kürdistan'da yaşanan sosyal ve siyasal gelişmeler çarpıcıdır. Kuşkusuz başka Kürt örgütleri de vardır. Onlar da 1960 ve '70'lerde yaşanan dünyadaki gelişmelerden, yine Güney Kürdistan'daki KDP hareketinin de yarattığı etkiyle belirli bir kıpırdama içinde olmuşlardır. Ancak onlar Kürdistan, Ortadoğu ve dünyadaki siyasal gerçeği doğru ele alamadıkları için Kürdistan gerçeğindeki derin yıpranmaları, sorunları kavrayamıyorlar; sadece duygusal, tepkisel yaklaşımlar gösteriyorlardı. Kürt gerçeğini, düşman gerçeğini ve dünya gerçeğini doğru ele alamadıklarından kuşkusuz etkileri de yarattıkları sonuçlar da çok cılız ve sınırlı kalmıştır. Ama Apocu hareketin toplum üzerindeki etkisi güçlü olduğu gibi, düşman üzerindeki etkisi de sarsıcı olmuştur. En başta da Kürt gençlerinin çok dinamik hale gelmesi, mücadele azmi ve coşkuyla dolması, düşman gücü ne olursa olsun mücadele edilebilir zihniyetini duruşunda, tutumunda ortaya koyması, Kürdistan üzerinde siyasal sömürgecilik ve kültürel soykırımı sürdüren Türk devletini ürküttüğü gibi, Kürdistan halkı üzerinde bin yıllardır egemenlik sürdüren, Kürt toplumuna nefes aldırmayan, Kürt egemenlerini, ağalarını, beylerini de ürkütmüştür. Kürdistan'daki siyasal yaşamı -egemen güçler ve sömürgeciler dışında- kendi tekellerinde gören Türkiye solu ve Kürt milliyetçi örgütleri de bu gelişmeden rahatsız olmuşlardır. Gerçekten de Apocu hareket hiç birisinin beklemediği bir tarzı, tempoyu ve gelişme ivmesini ortaya çıkarmıştır. Sömürgeci Türk egemenliği böyle küçük bir grubun bu kadar inançlı olmasında, Türk devletine kafa tutar hale gelmesinden, bunun Kürt gençliğini ve toplumu etkilemesinden çok ürkmüştür. Çünkü sadece gençler değil, yoksul Kürt köylüleri, Kürt emekçileri de Apocuların bu mücadeleye inancı, bu duygusu, bu kendine özgüveni karşısında büyük bir sempati beslemişler ve yönlerini PKK'ye dönmüşlerdir.

Kürt toplumunun, Kürt gençlerinin yönünü mücadele eden bir örgüte dönmeleri, Türkiye'ye kafa tutan bir örgüte sempati duymaları tabii ki Türk devletini çok büyük sarsıntıya uğratmıştır. Çünkü dağıttıkları Kürt toplumu kendisine karşı mücadele eden, kafa tutar bir duruma getirilmiştir. Eskiden iki Kürt, üç Kürt bir araya gelemezken, Önder Apo öncülüğünde PKK gittiği her yerde toplumu örgütleyen, harekete geçiren bir durum ortaya çıkarmıştır. Sadece Kürt halkının ezilmişlik duygusuna seslenerek duygusal, tepkisel hareketler, yönelimler ortaya çıkarmamıştır; bundan daha fazla Kürt toplumunu örgütlü kılacak, bu örgütlü gücüyle mücadele edecek bir zihniyeti, bir düşünceyi topluma mayalamıştır. Düşmanı ürküten de budur. Yoksa tepkisel, duygusal hareketleri kısa sürede bertaraf edeceğine inanmaktadır. Bu tür tepkisel hareketleri öyle çok fazla da ciddiye almamaktadır. Ama PKK hareketinin çıkışından itibaren, geçmişteki isyanlardan da, Türk solundan da, Kürt milliyetçi gruplarından da çok farklı olduğunu bütün pratiği içinde görmüştür.

Türkiye solu; solculuğu, sosyalistliği 'ben yaparım' diyordu. Kürtlere sahiplenmeyi de Kürt milliyetçi grupları 'biz yaparız, bu bizim tekelimizdedir' diye dillendiriyordu. Ama Apocular gerçeği ortaya çıkınca, Kürdistan'daki Türk sol grupları da, milliyetçi Kürt grupları da bu örgütlü güç karşısında tutunamayacaklarını görmüşlerdir. Kendi siyasal tekellerinde olduğunu düşündükleri şehir, kasaba ve köylerin toplumunun, en başta da gençlerinin kısa sürede Kürdistan özgürlük hareketine doğru kaydığını görerek rahatsız olmuşlardır.

Eski isyanlarda Kürt egemen kesimlerinin damgası vardır

Gerçekten de Apocu hareket kısa sürede Kürdistan'da önemli değişimleri dönüşümleri yaratmıştır. O güne kadar Kürt toplumunda ağalığa karşı kimse mücadele edemezdi, ses çıkaramazdı. Kürtçülüğü bile ağalar-beyler ve onların çocukları yapardı. Kürt egemen sınıfları Kürtler adına konuşurdu ya da tepki gösterirlerdi. İşte PKK bu gerçeği değiştirmiştir. Kürdistan tarihinde ilk defa ağalardan, beylerden, Kürt egemen sınıflarından ayrı bir mücadele gerçeği, ayrı bir siyasal gerçeklik ortaya çıkmıştır. Apocular, inkarcı sömürgeciliğe karşı başkaldıran bir hareket olduğu gibi, Kürt egemen sınıflarına karşı da tutum koyan, onların Kürdistan'daki siyasal otoritesini kıran bir duruş ortaya çıkarmıştır. Bu yeni bir durumdur. Güney Kürdistan'da KDP hareketi vardır; bu da Kürt egemenlerinin yürüttüğü bir harekettir. Kürdistan'da daha önceki isyanlara da halk katılmış, baskı, zulüm ve inkarcılığa karşı bir tepki göstermiştir, ama bu tepkinin öncülüğünü de yine egemen sınıflar yapmıştır. Eski isyanlarda Kürt toplumunun egemen kesimlerinin damgası vardır. Ama PKK gerçeğiyle birlikte tamamen Kürt yoksullarından, tabandan başlayan bir hareket, bir gerçeklik ortaya çıkmıştır. Bu kuşkusuz PKK'nin siyasal yaklaşımlarına da, sosyal ve kültürel dönüşümün karakterine de etkide bulunmuştur.

PKK ile birlikte Kürdistan toplumu dinamizm kazanmıştır. Bütün sosyal kesimler bir hareketlilik içine girmiştir. PKK'nin Kürdistan toplumuna, Kürdistan halkına kazandırdığı en önemli karakter budur. Bütün toplumda bir uyanış, bir gelişme, bir kendine özgüven, siyasal, sosyal, kültürel sorunlara karşı ilgi ortaya çıkmıştır. Bu da bir bütün olarak Kürt toplumunun dinamizm kazanarak güçlenmesine yol açmıştır.

Kürt toplumunda Kürt köylüsünün ağasına, beyine karşı direniş içine girmesi, baş kaldırması çok önemli bir sosyal dönüşümü ifade etmektedir. Duyguda büyük değişimlerin ortaya çıkmasını beraberinde getirmiştir. Sadece 'sömürgeciliğe ve Türk devletine karşı direnilmez' duygusunu ortadan kaldırmakla kalmamış, bunun yanında o güne kadar kendini sadece aşiretin, ağanın, şeyhin eklentisi olarak gören, iradesiz olan Kürt gerçekliğini de değiştirerek toplumsal dönüşümün ve buna dayanan siyasal gelişmenin de önünü açmıştır. Bu toplumsal kesimler de Kürdistan'da ben de varım, benim de bir gücüm, bir etkim, bir yerim var demiştir. Bunun yarattığı sonuçların da muazzam olacağı açıktır.

Apocu grubun örgütlü ve gerilla karakterinde ilk silahlı mücadele yürüttüğü Curnê Reş (Hilvan) Siwêreg (Siverek)'te yoksulların, Kürt kadınlarının, gençlerin Apocu hareketin etrafında toplanması bu gerçeğin ifadesidir. Yine ağalığın ve aşiret otoritesinin güçlü olduğu Mardin'de Kürt özgürlük hareketine yoğun ilginin olmasının nedeni de bu hareketin karakteriyle ilgilidir. Batman'da emekçilerin Kürt özgürlük hareketine yönelmesi bu hareketin halkçı, özgürlükçü, emekçi karakteriyle ilgilidir. Kürdistan'ın ezilen etnik toplulukların, Aleviler gibi inanç topluluklarının Kürt özgürlük hareketine meyil göstermesi, bu hareketin özgürlükçü ve direnişçi karakteriyle bağlantılıdır. Curnê Reş'de, Siwêreg'te o güne kadar erkeğin gölgesinde kalan, tamamen evin bir hizmetçisi olan kadınlar Apocu hareketle birlikte yeni bir dünyayla tanışmışlardır, yeni duygularla tanışmışlardır. Duygularını, düşüncelerini zenginleştirmişlerdir; sorumluluk duygularını arttırmışlardır. Kadınlar, Apocular şahsında kendilerinin de insan olduğunu, kendilerine de değer verildiğini görmüşlerdir. Curnê Reş'te, Siwêreg'te kadınların Apocu harekete büyük bir sevgi beslemesi, büyük güven duyması bununla ilgilidir. İlk defa kadınlar Apocular şahsında kendilerinin insan olduğunu, kendilerinin bir kimliği olduğunu gördükleri gibi, gerçekten güvenebilecekleri, dayanabilecekleri, kendilerine karşı ilk defa adil, eşitlikçi bir yaklaşımla, sevgi ve saygıyla bakan bir hareket, bir topluluk olduğunu gördükçe büyük bir moral kazanmışlardır.

Kürdistan'da işbirlikçi güçler Apocu hareket karşısında duramamışlardır

İşte bu hareketin toplumsal yaşamda, ilişkilerde özgürlükçü ve demokratik karakteri çarpıcı siyasal sonuçları da beraberinde getirmiştir. Apocu grubun iç ilişkilerine, yoldaşlık ilişkilerine herkes, bütün diğer örgütler, halk da gıptayla bakmıştır. Bu hareketin kendi arasındaki ilişkilerin çok farklı olduğunu, herhangi bir örgüt ilişkisinden farklı bir dava adamlığı, bir inanç topluluğu olduğunu görmüşlerdir. Bu da gençliğe, halka önemli bir güven kazandırmıştır. İşte bu temele dayanarak ortaya çıkan örgüt anlayışı ve mücadele anlayışı kısa sürede Kürdistan'daki ve Türkiye'deki siyasal dengeleri etkiler hale gelmiştir. Türkiye'de gelişen devrimci harekete büyük bir güç kazandırmıştır. PKK'nin geliştirdiği özgürlük mücadelesinin Türk devletinin yaşadığı krizi derinleştirmesi solun, sol örgütlerin Türk devletini ve kapitalist-emperyalist sistemi zorlayan bir düzeye ulaşmasını sağlamıştır.

Apocu hareketin örgüt anlayışı, militanlaşma düzeyi, Türkiye solunun, sosyalistlerinin siyasal etkilerini daha da arttıran bir siyasal ortamı yaratmıştır. Kürdistan'da zaten giderek Türk devletinin sömürgeci otoritesi zayıflamaya başlamıştır. Türk devletinin Kürdistan'da dayandığı işbirlikçi güçler artık Kürt özgürlük hareketi karşısında dayanamaz hale gelmiştir. İnkarcı sömürgeciliğin Kürdistan'daki ayakları kırılmaya, sarsılmaya yüz tutmuştur. Bu durum Türkiye'yi büyük telaşa düşürmüştür. Artık Apocu hareketin önünde hiçbir güç durmamaktadır, duramamaktadır. Kürt ağalarının, beylerinin tabana dayalı bu örgütlenmenin önünde duramayacağı kısa sürede görülmüştür.

Kürt örgütlerinin de çok hızlı biçimde gelişen Apocu hareket karşısında ve bu hareketin kendini PKK olarak örgütlediği ortamda bu örgüt tarzı, bu mücadele militanın tarzı karşısında yapacakları bir şey kalmamıştır. Çünkü PKK yoldaşlık ilişkileriyle, militan ruhuyla, mücadele anlayışıyla gittiği her yerde derhal toplumu etkilemekte, bütün siyasal eğilimleri özgürlük ve demokrasi duygusu olan insanları etrafında toplamaktadır. Öyle ki kısa sürede Kürdistan'daki siyasal dengeleri alt üst etmiştir. Artık AP'nin, CHP'nin etkisi kalmadığı gibi, diğer Kürt örgütleri de PKK karşısında duramaz hale gelmişlerdir.

Bazılarının iddia ettiği gibi PKK silah zoruyla, şiddetiyle Kürdistan'da etkili olmamıştır. Aksine örgüt anlayışıyla, tarzıyla, temposuyla, militan duruşuyla, mücadele anlayışıyla, yaşam ve mücadele felsefesiyle bütün toplumu etkilemiş, diğer örgütleri PKK karşısında duramaz hale getirmiştir. Bırakalım PKK'nin bunlar üzerinde şiddet uygulayarak Kürdistan'da hakim olmasını, aksine onlar PKK'nin bu örgüt anlayışı, tarzı, temposu, yaşam ve mücadele felsefesi karşısında eridiklerini, tutunamayacaklarını görünce UDG (ulusal demokratik güç birliği) adı altında bir araya gelerek PKK'nin Kürdistan'daki bu gelişimini durdurmaya çalışmışlardır. Bunun sonucu PKK'den onlarca kadroyu ve birçok yurtseveri katletmişlerdir. UDG şemsiyesi altında toplanan örgütlerle PKK arasında çatışmalar çıkmıştır. Ama bu çatışmalardan asıl zarar gören, kayıp veren onlar değil, PKK olmuştur. PKK'nin 12 Eylül öncesindeki büyük gelişmesi, önlenemez yükselişi bu çatışmalarla durdurulmuştur. Yoksa PKK daha 12 Eylül öncesinden Türk devletini ağır yenilgilere götürecek bir pozisyon kazanabilirdi. Türk devleti PKK karşısında daha büyük yenilgiler, daha büyük başarısızlıklar elde edebilirdi. Ama PKK karşısında tutunamayacaklarını görerek bir araya gelip saldıran bu grupların yarattığı durum nedeniyle PKK'nin gelişimi sekteye uğratılmıştır. Eğer bu grupların bu saldırıları olmasaydı PKK'nin Kürdistan

"Apocu grubun iç ilişkilerine, yoldaşlık ilişkilerine herkes, diğer örgütler, halk gıptayla bakmıştır. Bu hareketin kendi arasındaki ilişkilerin çok farklı olduğunu, herhangi bir örgüt ilişkisinden farklı bir dava adamlığı, bir inanç topluluğu olduğunu görmüşlerdir. Bu da gençliğe, halka önemli bir güven kazandırmıştır. Ortaya çıkan bu mücadele anlayışı kısa sürede Kürdistan'daki ve Türkiye'deki siyasal dengeleri etkiler hale gelmiştir"

ve Türkiye'deki gelişmesi daha farklı olacaktı. Gerçek böyleyken bu gerçeği tersyüz etmek ne ahlakidir ne de tarihi gerçeklere uygundur. O dönemi inceleyenler ve araştıranlar bu gerçeği rahatlıkla görebilirler.

12 Eylül'ün PKK'nin Kürdistan'da yarattığı sosyal ve siyasal gelişmeler ve bunun Türkiye'deki etkisi sonucu gerçekleştiği bilinmektedir. Kuşkusuz Türkiye'deki siyasal gelişmeler de 12 Eylül darbesinin oluşmasında belirleyici etkenlerden biridir. Ama daha sonra birçok gazetecinin yazdığı kitaplarda da görüldüğü gibi Türkiye'de asker-sivil bürokrasisini ve egemenleri en fazla da ürküten Kürdistan'daki özgürlük mücadelesi olmuştur. Bu mücadelenin Türkiye'nin Kürdistan'daki egemenliğine son vereceği kaygısına kapılmışlardır. Bu tehlikeyi bertaraf etmek için de kapitalist sistemin ve NATO'nun reel sosyalizm karşısında duyduğu kaygıları da arkalarına alarak 12 Eylül darbesini gerçekleştirip Kürdistan'daki bu gelişmeleri tümden ortadan kaldırmayı hedeflemişlerdir.

15 Ağustos Atılımı 12 Eylül faşizminin bütün hesaplarını altüst etmiştir

Ancak PKK gerçeği ve onun ortaya çıkışta ortaya koyduğu yaşam ve mücadele felsefesi 12 Eylül darbecilerinin amaçlarına ulaşmasını engellemiştir. Önder Apo'nun öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketi belli bir süre geri çekilerek örgüt olarak kendini toplamış, yeniden mücadele eder hale gelmiştir. Bu süreçte tutsaklar şahsında zindanlara gömülmek istenen PKK, Diyarbakır zindanlarındaki PKK önderlerinin direnişi şahsında 12 Eylül'ü yenilgiye uğratmıştır. Böylelikle PKK'nin 1970'lerde çıkışta ortaya koyduğu iddialı duruş, verdiği sözler ve toplumda yarattığı etkilerin geçici olmadığı görülmüş, PKK'nin zindandaki duruşu Kürdistan toplumunu derinden etkilemiştir. Bu direniş 12 Eylül öncesi devrimci gelişmeleri ortaya çıkaran, toplumsal gelişimi besleyen, destekleyen ve derinleştiren bir etki yaratmıştır. Bu yönüyle 12 Eylül'deki zindan direnişi toplumda Kürt özgürlük hareketine karşı, geleceğe karşı umutların ölmesini, ezilmesini engellemiştir. Zindan direnişi ve onun yarattığı siyasal etki, yurtdışına çekilen Önder Apo öncülüğündeki hareketin toparlanmasını ve güçlenmesini sağlamış, bu da bir bütün olarak Özgürlük hareketine karşı gelişen 12 Eylül faşist cuntasını başarısız kılmıştır. 14 Temmuz direnişiyle 12 Eylül darbesi büyük bir yara almıştır. Bu yaralanan sistem 1984'teki gerilla direnişiyle birlikte artık bir daha kendini toparlayamayacak bir siyasal kriz içine sokulmuştur.

12 Eylül darbecileri elli yıl Türkiye ve Kürdistan'ı yürütecek siyasal sistemi kurduklarını düşündükleri bir dönemde gerçekleşen 15 Ağustos Atılımı, 12 Eylül faşizminin Türkiye ve Kürdistan'daki bütün hesaplarını altüst etmiştir. Türkiye'de gerçekleştirilmek istenen gerici kurumsallaşma ya da kurumsal faşizm daha kurulma aşamasına girmeden böyle bir direnişle karşılaşmıştır. 15 Ağustos'ta başlayan gerilla direnişi sadece Türk devletinin ordusunu yıpratan değil, Kürdistan'daki sosyal gelişimi, dönüşümü hızlandıran yeni bir siyasal durumu ortaya çıkarmış, bu da Türkiye'deki tüm siyasal, sosyal ve kültürel gelişmeleri belirleyen bir yeni dönem başlatmıştır. 1970'lerin başındaki Apocu grupla başlayan sosyal, kültürel ve siyasal değişim, bunun 1984'e kadar yarattığı birikim 15 Ağustos'la birlikte Türkiye'nin, Kürdistan'ın

"Serhıldanlarla kendi özünü güncelleyerek yeniden yaratan Kürt kadını ne feodal gerici egemenlik altında bunaltılan kadındır ne de kapitalizmin toplumsallığı dağıtmasıyla ortaya çıkmış bireyci ve dejenere olmuş kadın gerçekliğidir. Bu ikisinin de dışında kalan demokratik, özgürlükçü bir kadın hareketi ortaya çıkmıştır"

ve Ortadoğu'nun gelecek on yıllarını belirleyen bir siyasal, sosyal ve kültürel hareket olarak tarihteki yerini almıştır.

Bu yönüyle 15 Ağustos'ta başlayan gerilla direnişi tarihin hiçbir dönemindeki bu yönlü gerilla direnişleri ve askeri direnişlerin yapmadığı kadar sosyal, kültürel ve siyasal gelişmelere yol açmıştır. Bu gerilla direnişinin en az siyasal sonuçlar kadar sosyal ve kültürel sonuçlar yarattığı tartışmasızdır. Nitekim 1990'lı yılların başında Kürdistan toplumunu yeniden şekillendiren, yeniden mayalayan, Kürdistan toplumuna yeni değerler, yeni özellikler kazandıran güçlü serhildanlar dönemi ortaya çıkmıştır. 1990'lı yılların başında gerçekleşen serhildanlar aslında Kürt toplumunun kendi kara kaderini yıkacak çok köklü bir toplumsal değişimi ifade etmektedir. Her yerde yediden yetmişe kadın-çocuk herkesin ayağa kalkması Kürt toplumunun kafasındaki, yüreğindeki bütün karakolların yıkılmasını ifade etmektedir. Artık hiçbir ağa, bey, şeyh, tarikat, aşiret reisi, Kürt toplumunun elini ayağını bağlayacak otoriteye sahip değildir. Kürt halkının yürüttüğü özgürlük mücadelesi Kürdistan'da bu otoriteleri etkisiz kıldığı için Kürt toplumu bu kadar büyük bir direnişe geçmiştir, ayağa kalkmıştır. Yoksa bu geleneksel otoriter güçleri, iktidar güçleri, geleneksel otoriteler toplumun ayağa kalkışını engelleyebilirlerdi. Ama 1990'lı yıllarda sadece sömürgecilerin Kürt halkı üzerindeki otoritesi, baskısı, zulmü kırılmamış, aynı zamanda Kürt egemen sınıfların Kürt toplumu üzerindeki otoriteleri de yerle bir edilmiştir. Zaten bu otoriteler yerle bir edilmeseydi köylerden, kasabalardan, şehirlerden sürekli yürüyen o toplumsal gerçeklik, o serhildan gerçekliği ortaya çıkmazdı.

Gerilla hareketi, gerilla içinde genç erkeklerin ve kızların yan yana bu mücadeleyi yürütmeleri, kırsal alandan başlayarak toplumda bir değişim yaratmıştır. Eskiden erkeklerin yanına yaklaşamayan köydeki kadın, Kürt kızı artık gerillayla iç içedir, yan yanadır. O geri değer yargıları ve barikatlar kırılmıştır. Sadece köyler değil, köylerden başlayarak kasaba ve şehirlerde gerillanın duruşu, kadınıyla erkeğiyle yürüttüğü bu mücadele tüm Kürdistan toplumunu derinden etkilemiştir. Kürdistan'daki sosyal ve kültürel değişimin yaşanmasında önemli etkide bulunmuştur. Kürdistan halkı kızıyla, erkeğiyle gerillaları kendi çocukları ve kardeşleri olarak görmüştür. Gerilla Kürt toplumunun özü, Kürt toplumunun bizzat kendisi olarak sosyal yaşam içinde, kültürel yaşam içinde yerini almıştır. Dünyada belki de gerilla hareketiyle halkın bu kadar iç içe geçtiği, özdeşleştiği bir gerçeklik ortaya çıkmamıştır. Bu yönüyle PKK'nin kendinde yarattığı değişim, kendinde yarattığı sosyal gerçeklik bizzat toplumun yaşadığı değişim ve sosyal gerçeklik olarak kendini dışa vurmuştur. Bu gerçeklikler görülmeden PKK ve onun yürüttüğü siyasal mücadele ve bunun sonucu ortaya çıkan sosyal ve kültürel değişimleri izah etmek mümkün değildir.

Özellikle 1990'lı yılların başında gerçekleşen serhildanları büyük bir sosyal devrim, kültürel devrim, demokratik devrim olarak değerlendirmek gerekiyor. 1990'lı yıllardaki serhildanlar kadar demokratik karakteri olan ayaklanmalar çok az vardır. Serhildanlar toplumu bir bütünüyle demokratikleştiren bir karakter ortaya çıkarmıştır. Artık yaşlısından çocuğuna, kadınından gencine kadar her kes bu toplumun kaderinde ortak rol oynayan duruma gelmiştir. Kürt ağalarının, beylerinin etkisi kırıldığı gibi, sömürgeci sistemin Kürt halkının özgür düşünme, tartışma, karar alma ve eyleme geçme yönündeki o baskısı, o engelleyici etkisi yerle bir edilmiştir. Bu yönüyle Kürt toplumunda büyük bir değişim ortaya çıkmıştır.

Kadın serhildanlarla birlikte bir sosyal devrimdir yaşamıştır

Serhildanlarla birlikte Kürt kadınının toplumda başat bir güç haline gelmesi, serhildanların önünde yürümesi bu gerçeğin ifadesidir. Kürdistan'da en geri sosyal kesim olduğu düşünülen Kürt kadının bu düzeye gelmesi, Kürdistan'daki değişimin de kanıtıdır. Kadının serhildanlarla birlikte topluma yaşattığı gerçeklik bir sosyal devrimdir. Önder Apo'nun daha sonra geliştirdiği kadın aile çözümlemeleriyle bu sosyal devrim daha da derinleşmiştir. Artık serhildanlarla kendi özünü güncelleyerek yeniden yaratan Kürt kadını ne feodal gerici egemenlik altında bunaltılan kadındır ne de kapitalizmin toplumsallığı dağıtmasıyla ortaya çıkmış bireyci ve dejenere olmuş kadın gerçekliğidir. Bu ikisinin de dışında kalan demokratik, özgürlükçü bir kadın hareketi ortaya çıkmıştır. Önderliğin daha sonraki değerlendirmelerinde ifade ettiği ahlaki ve politik toplum gerçeği işte bu kadının ayağa kalkışında yeniden canlanmıştır. Kadının politikleşmesi aslında bütün toplumun ne kadar politikleştiğinin kanıtıdır. Kadına kölece yaklaşım yerine kadını da toplumun özgür bireyi olarak ele alma, değer verme, onun yeni bir ahlak kazanmasını, ya da ahlaki değerleri özgürlükçü, demokratik karakterde ele almasının sonucudur. Bu açıdan 1990'lı yılların başındaki serhildanlar gerçekten de incelenmeye değerdir. Kürt toplumunun yeniden mayalanmasını, yeniden şekillenmesini sağlamıştır. Zaten toplumlara karakter kazandıran, toplumlara özellik veren dönemler de böyle dönemlerdir. Her toplum karakterini böyle dönemlerde kazanır. Toplumların karakterine böyle yön veren dönemlerin sayısı beşi-onu geçmez. Bu dönemler ve o süreçte toplumun yaşadıkları da bizzat o toplumun karakterini şekillendirir.

1990'lı yılların başı da Kürt toplumunu şekillendiren dönemlerden biri olarak tarihteki yerini almıştır. Bunun derhal siyasal sonuçları da ortaya çıkmıştır. Kürdistan'da bir cephe hareketi denilen, yani Kürt toplumunun ortak siyasal örgütlenmesi gerçekleşmiştir. ERNK serhildanlarla birlikte ete kemiğe bürünmüştür. Belki eleştirilebilir, eksik yanları görülebilir, ama Kürt toplumunun böyle bir siyasal cephesinin, siyasal örgütünün ortaya çıktığı da açıktır. Bu daha sonra serhildanların yaygınlaşmasıyla birlikte legal alanda Kürt demokratik hareketine dönüşmüştür. İşte HEP, DEP, HADEP, DEHAP, DTP, BDP gibi bugüne kadar süren geleneği ortaya çıkaran da bu serhildanlardır. Bu serhildanlarda yaşanan demokratik devrimdir, sosyal devrimdir, kültür devrimidir. Bunun açıkça görülmesi gerekmektedir. Bu partilerin dayandığı güç, dayandığı tarih gerilla hareketinin yarattığı ortamda gerçekleşen serhildanlardır. Serhildanların yarattığı devrim ve bunun ortaya çıkardığı demokratik toplum gerçeğidir. Bunlar görülmeden bu partinin siyasal genlerini, kodlarını, duruşunu ifade etmek mümkün değildir. Ya da bu gerçekliği görmeden bu partiye kendine göre yeni siyasal roller biçmek hayalciliktir. Bu partilerin dayandığı güç serhildandır. Bu nedenle o serhildanların ortaya çıkardığı demokratik, sosyal ve kültürel devrim karakterine uygun davranmak zorundadırlar. Buna uygun davranmayanlar zaten kendi varlık nedenlerine ters düşerek silinirler, etkisizleşirler. Bu gerçeğin de hem Türk devleti tarafından, hem Kürt toplumu tarafından hem de Kürt demokratik siyaseti içinde yer alanlar tarafından çok iyi bilince çıkarılması gerekmektedir.

Zaten serhildanlarla birlikte Kürt toplumu eski toplum olmaktan çıkmıştır. Dar aile ve aşiret çıkarları yerine bir ulusun, halkın özgürlüğünü düşünen bir toplumsal yaşam ortaya çıkmıştır. Artık aile ve aşiret çıkarlarının üstündeki duygular gerçeği yaşanmıştır. Sadece kadında büyük değişim gerçekleşmemiştir; toplumda, gençlikte ve bütün dinsel ve etnik topluluklarda da kendine gelme yaşanmıştır. Alevi toplum gerçeğinin kendi toplumsal bilincinin gelişmesinde Kürt özgürlük hareketinin payı belirleyicidir. Eğer alevi toplumundaki uyanış ve Türk devletinde alevi gerçekliğine karşı yaşanan yumuşamalar irdelendiğinde Kürt özgürlük hareketinin geliştirdiği gerilla savaşının ve bunun ortaya çıkardığı serhildanların payının çok etkileyici olduğu görülecektir. 1990'lı yıllarda binlerce alevi gencin Kürt özgürlük hareketi saflarına katılması, binlercesinin şehit olması bu gerçeğin ifadesidir. Bu da PKK öncülüğünde yürütülen özgürlük mücadelesinin Kürdistan'da yarattığı ulusal, siyasal, sosyal ve kültürel değişimin ne düzeyde olduğunu göstermektedir.

Özgürlük mücadelesi toplumun değer yargılarında köklü değişiklikler yaratmıştır

Kültür alanında ise bilindiği gibi bir Kürt Rönesans'ı yaşanmıştır. Kürt kültürünün, dilinin 1990'lı yıllarla birlikte yeniden canlandığını, yeniden uyanışa geçtiğini herkes kabul etmektedir. Bugün Türk devletinin dil ve kültür alanındaki yumuşaması ya da yumuşamak zorunda kalmasının nedenini 1990'lı yıllardaki serhildanlarla ortaya çıkan kültürel ve sosyal devrimin, Kürt halkının kültürel asimilasyona karşı direnişinin ortaya çıkardığı sonuçlar olarak görmek gerekiyor. Bu gelişmeler görülmeden Türk devletinin siyasal egemenlik ve kültürel soykırıma yeni koşullarda devam etmek için belirli yumuşamalar yapmak zorunda kalmasını anlamak da mümkün değildir.

PKK'nin yürüttüğü mücadelenin Kürt toplumunda yarattığı sosyal ve siyasal dönüşüm her şeyden önce değer yargılarındaki değişmeyle bağlantılıdır. Kürt halkının yürüttüğü özgürlük mücadelesi Kürt toplumundaki beğeni ölçüleri ve değer yargılarında köklü değişiklikler yaratmıştır. Dün olumlu gördüğünün bugün olumsuz olduğunu anlamıştır. Dün olumsuz gördüğünü bugün olumlu görmektedir. Dün devletin akıllısı olmak, devletle uzlaşmak, devletle işini yürütmek iyi görülürken, bugün ise inkarcı sömürgeci devletle ilişkilenen kesimlere işbirlikçi ve hain gözüyle bakılmaktadır. Geçmişte değer yargılarının bu kadar netleştiği bir dönem görülmemiştir. Bu netleşmeyi de sağlayan Kürt halkının özgürlük mücadelesidir. Özellikle serhildanlarla birlikte Kürt toplumunda yurtseverlik de-

ğerleri yükselen değer haline gelmiştir. Devletle ilişkilenen her türlü değer de lanetlenmiştir. Bu bakımdan Kürt toplumunda yükselen yeni siyasal, sosyal ve kültürel değerler Kürt halkının özgürlüğünü ve demokrasisini geliştiren değerlerdir. Kürt halkının özgürlüğüne ve demokrasisine ters düşen siyasal, sosyal ve kültürel duruşlar ise Kürt toplumu tarafından bırakalım kabul görmeyi, artık mahkum edilen değerler, ilişkiler haline gelmişlerdir.

Bu durum da Kürdistan'daki siyasal ortamı tamamen değiştirmiştir. 1990'lı yıllarda başlayan serhildanlardan sonra sömürgeci partilerin Kürdistan'da etkisi kalmıştır. Geçmişte var olan AP ve CHP particiliği Kürdistan'da tümüyle silinmiştir. Kuşkusuz her dönem devlet tarafından ayakta tutulan bir devlet partisi olmuştur. Bir zamanlar ANAP'tır, daha sonra DYP'dir, Refah'tır, şimdi AKP'dir. Bunların hepsi serhildanlarla birlikte çözülen sömürgeci siyasal partilerin devlet desteğiyle ayakta kalmasını ifade etmektedir. Artık Kürdistan'da Kürt toplumunun dinamiklerine dayanarak ayakta kalan sömürgeci siyasal partilerden söz etmek mümkün değildir. Kuşkusuz bugün görüldüğü gibi halkımızın dini duygularını kullanarak, sözde adaletten, eşitlikten söz ederek Kürt toplumunda tutunmaya çalışan siyasal İslamcı akımlar da vardır. AKP bugün Kürdistan'da belirli düzeyde varlığını sürdürmektedir. Ama bunun da kesinlikle devlet desteğiyle olduğunu görmek gerekir. Devlet desteği olmasa AKP'nin bir gün Kürdistan'da ayakta kalması mümkün değildir.

Bugünün genç kuşakları tamamen mücadele içinde büyümüştür

Kürt halkının yürüttüğü özgürlük mücadelesinin Kürdistan'da yarattığı sosyal ve siyasal dönüşümü böyle değerlendirmek mümkündür. Kaldı ki bu mücadelenin onlarca yıl sürmesi yeni kuşaklar ortaya çıkarmıştır. Artık sömürgeciliğe karşı, kültürel soykırıma karşı mücadele içinde yetişen toplumsal kuşaklar vardır. Bugün 1970'lerde doğan çocuklar artık orta yaşlı haline gelmiştir. Genç kuşaklar ise tamamen mücadele içinde büyümüştür. Bu yönüyle artık 1970'ler öncesinin parametreleriyle düşünen, sömürgeciliğin etkileriyle düşünen bir Kürt toplumsal yaşamı, kişiliği yoktur. Yine Kürdistan'da tamamen Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve demokrasisi için düşünen, bunun için yaşayan, bunun için siyaset yapan yeni bir kuşak da ortaya çıkmıştır. Bu açıdan kesintisiz sürdürülen mücadelenin de Kürdistan'da yarattığı sosyal ve siyasal dönüşüm gerçeği vardır. Geçmişteki bütün isyanlar 6 aylıktır, bir yıllıktır. Süreklileşen bir siyasal, sosyal dönüşüm yaratamamışlardır. Kısa sürede devlet tarafından bastırıldıklarından yeniden sistem içileşen bir siyasal ve sosyal yaşam gerçeği içinde kalmışlardır. Ama şimdi kırk yıldır süren kıyasıya mücadeleyle sistem dışına çıkan bir sosyal ve siyasal yaşam gerçeği söz konusudur. Bunu da yaratan tabii ki Önder Apo'nun öncülüğünde kesintisiz mücadele yürüten PKK'nin öncülük ettiği özgürlük mücadelesi gerçeğidir.

Bu mücadele tabii ki bütün toplumsal kesimleri harekete geçirmiştir. Aslında 1970'lere gelindiğinde bizim teorik çözümlemelerimizde ortaya koyduğumuz gibi güçsüz olan, sömürgeciliğin karşısında bir iradesi olmayan Kürt küçük burjuvaları bile bu dönemde özgürlük mücadelesinin gelişmesiyle birlikte kendilerine biraz güven duymaya, bu siyasal yaşam içinde kendilerini etkin kılmaya çalışmışlardır. Kürdistan'da Kürt küçük burjuvazisine de, kimi Kürt egemen sınıflarına da özgüven kazandıran ve onların da kendi sınıfsal çıkarları temelinde Kürtlükten söz ederek siyaset yapmalarına yol açan yine bu özgürlük mücadelesidir. Geçmişin tamamen devlete bağlı uşak karakterdeki bu kesimleri şimdi de işbirlikçi karakterlerini sürdürmekle birlikte bu işbirlikçi karakterlerini biraz Kürtlükle boyalayarak, cilalayarak yürütmektedirler. Nitekim bugün Türk devletinin Kürt işbirlikçilerini yanına almak isterken Kürtlükten söz etmesinin nedeni de aslında bu mücadelenin yarattığı sonuçtur. Kürt özgürlük mücadelesine karşı psikolojik savaş yürütürken yaratmak istedikleri meşruiyet gereği artık gerekli gördüklerinde Kürtlükten söz etmektedirler. Dün Kürt'ün adı bile anılmazken Kürtlüğünden söz eden işbirlikçiliğe bile tahammül edemezken, bugün Kürt'üm diyerek işbirlikçilik yapmak isteyen ve devletin de belirli düzeyde kullanmak istediği böyle bir siyasal ortamın ortaya çıkması da tabii ki bu mücadelenin sonucudur. Ancak Türk devletinin bu işbirlikçiliğe dayanarak Kürt sorununu çözmek istediğini söylemek de doğru değildir. Bu çevrelere yaklaşımı da psikolojik savaş ağırlıklı tasfiye planının bir gereği olarak görülmelidir. Kendisine göre belirli bireysel haklar çerçevesinde kültürel ve dil alanında yaratacağı yumuşatmalarla bu sorundan kurtulma politikasına bu çevreleri destekçi yapmaya, bunları yamalamaya, bunları yedeğine almaya çalışmaktadır. Yoksa bunlara dayalı herhangi bir Kürt çözümünü de düşündüğü de yoktur.

Daha doğrusu hala Türk devletinin Kürt sorununu çözme diye bir politikası bulunmamaktadır. Kimi kültürel ve sosyal alanda yumuşatmalarla bir psikolojik savaş yürütmekte ve buna dayanarak da var olan mevcut gerçekliği bir siyasal çözümmüş gibi Kürt toplumuna dayatmaya çalışmaktadır.

PKK'nin yürütmüş olduğu mücadele Türkiye ve Ortadoğu siyasetini de derinden etkilemiştir. Türkiye 1960'ların sonuna gelindiğinde aslında Kürdistan'daki bütün direniş odaklarını tasfiye ettiğini, Kürtlerin ayağa kalkacak durumda olmadığını düşünmektedir. 1930'larda Ağrı isyanının ezilmesinden sonra bir gazetede çıkan karikatürün üzerinde yazılı olan "hayali Kürdistan burada meftundur" zihniyeti aslında 1960'ların sonundaki Türk devletinin zihniyetidir. Türk devletine göre "hayali Kürdistan" mezara gömülmüştür. Ancak PKK'nin yürüttüğü özgürlük mücadelesiyle birlikte Kürt sorunu ve PKK Türkiye siyasetinin temel gerçeği haline gelmiştir. Neredeyse kırk yıldır Türkiye Kürt sorunuyla, PKK ile yatıp kalkmaktadır. Bütün siyasal reflekslerini, sosyal ve kültürel politikalarını PKK'nin öncülüğünde gelişen Özgürlük hareketine göre şekillendirmektedir.

Psikolojik savaşın bir yönü de Türk halkına karşı yürütülmüştür

1970'lerden önce sahte sağ-sol ayırımları Kürt özgürlük hareketi mücadelesiyle anlamsız hale gelmiş kimin sağ, kimin sol, kimin yurtsever, kimin işbirlikçi karakterde olduğu daha net bir biçimde ortaya çıkmıştır. Artık Türkiye'deki siyasal bölünmeler Kürt sorununa yaklaşım çerçevesinde şekillenmiştir. Bu yönüyle Kürt özgürlük hareketine karşı şovenist bir saldırı Türkiye'deki siyasal partilerin gerçeği haline gelmiştir. Diğer yandan ise Türk devleti Kürt özgürlük hareketine karşı kendi cephesini ya da cephe gerisini sağlama almak için kendi toplumuna karşı bir özel savaş yürütmeye başlamıştır. Kürdistan halkının özgürlük mücadelesini bastırmak konusunda esas imkanlarını ve psikolojik savaşını buraya yöneltirken Türk toplumu bir taraftan bu siyasal mücadelenin ekonomik ve sosyal sorunlarını yaşamak zorunda kalırken, diğer taraftan sahte de olsa bütün Türkiye toplumuna karşı yumuşak bir söylem tutturmaya özen göstermiştir. Bu yönüyle Kürt halkına karşı sürdürülen psikolojik savaşın bir yönü Kürt halkınayken, bir yönü de Türk halkına karşı yürütülmüştür. Türkiye halkı üzerinde ağır şiddet ve zoru kullanma yerine psikolojik savaş yöntemlerini daha fazla geliştirmiştir. Ama Kürt özgürlük hareketine destek olacak ya da ona sempatiyle yaklaşacak her hareketi de psikolojik savaş araçları yetmediği yerde zorla bastırarak ezmiştir. 1990'ların başında Zonguldak'taki kömür işçilerinin direnişini Kürt özgürlük hareketinin yararlanacağı bir durum olarak ele alınca acımasızca bastırmıştır.

Diğer yandan Kürt özgürlük hareketinin yürüttüğü mücadele Türkiye'deki siyasal dengeleri giderek değiştiren bir düzeye ulaşmıştır. Türk devleti Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek için bir taraftan askeri güçle bastırma politikası izlerken, diğer taraftan dini, siyasal islamı Kürtlere karşı kullanıp bu yolla psikolojik savaşını başarıya ulaştırmak istemiştir. Ancak Kürt özgürlük hareketi karşısında sürekli başarısız kalarak darbe yemesi otoritesini sarsmıştır. Türk devletinin, Türk ordusunun Kürt özgürlük hareketi karşısındaki başarısızlığı Türkiye'deki siyasal dengelerin değişerek siyasal islamcıların, Türkiye siyasetinde, sosyal ve kültürel yaşamda etkin olmasının önünü açmıştır. Bu durum bir taraftan siyasal islamın Kürt özgürlük hareketine karşı kullanılmasının sonucu ortaya çıkmışken, diğer taraftan Türk devletinin Kürt özgürlük hareketine karşı askeri, siyasi, sosyal ve kültürel alandaki başarısızlığı karşısında siyasal islamcıların, sosyalistlerin ve solcuların etkisizleştiği bir dönemde alternatif bir hareket olarak ortaya çıkmalarına neden olmuştur. Bu yönüyle Kürt özgürlük hareketinin yürüttüğü mücadelenin Türkiye siyasetini kökten etkilediği tartışmasızdır.

Her ne kadar Türkiye uluslararası komployla Önder Apo'yu esaret altına alıp bu sorundan kurtulduğunu düşündüyse de aslında uluslararası komplodan sonra da Kürt halkının yürüttüğü özgürlük mücadelesi karşısında sürekli başarısızlık elde etmiştir. Kendisini dönüştürüp değiştirmeyince Kürt özgürlük hareketi karşısında başarısız kalmaya mahkum olmuştur. 2000 yılından sonra, özellikle AKP hükümetiyle başlatılan ideolojik, siyasi, askeri tüm saldırıların başarısız kalması Türkiye'de yeni bir durum ortaya çıkarmıştır. İlk önce klasik asker ve sivil bürokrasi AKP'yi, siyasal islamı Kürt özgürlük hareketine karşı kullanıp PKK'den kurtulmaya çalışmış, ama Kürt özgürlük hareketi karşısında ideolojik, askeri ve siyasi yenilgi alınca bu defa tümden yıpranmıştır. İtibarı ve otoritesinin ağır darbe aldığı bu süreçte o güne kadar kullanmak istediği siyasal İslam, bu defa Türkiye siyaseti içinde etkinliğini arttırarak devletin başat gücü haline gelmeye başlamıştır. Siyasal islam bugün devletin başat gücü haline gelmede önemli bir mesafe almıştır. Bu durumu yaratan kuşkusuz Kürt özgürlük hareketidir.

Kürt özgürlük hareketi Türkiye'yi değişime zorlamaktadır

Hala Türkiye siyasetini esas olarak belirleyen Kürt özgürlük hareketidir. Kürt özgürlük hareketi Türkiye'yi değişime zorlamaktadır. Demokrasi yönünde evrilmesine zorlamaktadır. Türk devleti ve AKP hükümeti her ne kadar psikolojik savaş gereği Kürtsüz bir demokrasi düşünüyor olsa da kendine göre bazı yumuşamalar yaratarak Kürt özgürlük hareketine karşı yumuşak güç dediği psikolojik savaşı, medyayı, kimi siyasal yöntemleri kullanmaya çalışsa bu yöntemler sonuç vermemektedir. Çünkü Kürt halkının yürüttüğü özgürlük mücadelesinin geldiği düzey Türkiye'ye gerçek bir demokratik çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesini dayatmaktadır.

Bugün Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve demokrasi güçlerinin yürüttüğü mücadeleyle Türkiye'yi yol kavşağına getirmiş bulunmaktadır. Türkiye ya köklü bir demokratikleşme sürecine girecektir ya da demokrasi güçleriyle köklü bir savaş içine girecektir. Bu savaşla ya Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve demokrasi güçlerini bastırıp yeni bir otoriter rejim kuracaktır ya da Kürt halkının özgürlük mücadelesi ve demokrasi güçleri karşısında yenilerek gerçek bir demokratik Türkiye'nin önü açılacaktır.

Kuşkusuz Özgürlük hareketi Ortadoğu'daki siyasal dengeleri de değiştirmiştir. Önceden de Kürtlerin isyanları olmuştur, ama Ortadoğu siyasal dengelerinde yerlerini almamışlardır. Bir Avrupalı yazarın dediği gibi bölgedeki siyasal güçlerin yağlı bir paçavra gibi tutuşturdukları ve birbirlerinin üzerlerine attıkları bir güç gibi ele alınıyordu. Kürtlerin Ortadoğu'da algılanışı bu çerçevedeydi. Ancak PKK'nin yürütmüş olduğu mücadeleyle Kürtlerin siyasal duruşunun karakteri değişmiştir. PKK'nin öncülüğünde yürütülen bu mücadele halka dayandığından halkı örgütlü güç haline getirdiğinden o güne kadarki Kürt siyasal aktörlerin yaşadığı zayıf durum aşılmış, bunun yerine halka dayanan, halkın gücüne dayanarak mücadele eden, örgütlenmiş, kendine güvenen güçlü bir Kürt siyasi

hareketi ortaya çıkmıştır. Kürtler zayıflıkları, örgütsüzlükleri nedeniyle işbirlikçi yapılan bir toplum olma karakterinden çıkarılmış, bunun yerine halka dayanarak güçlenmiş, bu temelde de öz iradesine dayalı, iradeli siyaset yapan bir Kürt siyasal hareketi yaratılmıştır. Bu kuşkusuz Kürtlerin Ortadoğu'daki siyasal dengeler içindeki yerini değiştiren yeni bir durum ortaya çıkarmıştır. PKK'nin mücadelesiyle birlikte artık Kürtler ve Kürt özgürlük hareketi Ortadoğu'da dikkate alınır, hatırı sayılır bir siyasal güç olmuştur. Şu veya bu dış gücün desteğiyle var olan ve siyasal dengeler içinde yer alan bir güç olmaktan çıkmıştır. Şu ya da bu gücün desteği ya da uzantısı olarak yer alan bir pozisyon yerine kendi özgücüne dayanarak bizzat siyasal gelişmeleri etkileyen, yönlendiren bir Kürt toplumsal gerçeği ve buna dayalı yürütülen siyasal mücadele yaratılmıştır.

Ortadoğu'da Kürtleri dikkate almadan etkili siyaset yapmanın mümkün olmadığı görülmüştür

Her şeyden önce Kürtlerin Ortadoğu siyaseti içindeki algılanış biçimi değişmiştir. Özelikle demokrasi ve sol güçler içinde Kürtlerin özgürlükçü ve demokratik bir mücadele veren ve bu konuda kararlı olan bir siyasal hareket olduğu algısı gelişmiştir. Bu önemlidir, bu sıradan bir gelişme değildir. Bunun sonucu Kürt halkının Arap, Fars ve Türk dünyası içinde bu mücadeleye sempatiyle bakan dostları, taraftarları ve destekçileri oluşmuştur. Yine bu mücadelenin sonucunda Farslar, Araplar, Türkler içinde Kürtlerin haklarını tartışan bir gerçeklik ortaya çıkmıştır. Kürtlerin ezilen, bastırılan başta dil, kültür ve kimliği olmak üzere siyasal hakları gasp edilen bir toplum gerçeği olduğu bilinci Ortadoğu halklarında gelişmiştir. Önceden ne Ortadoğu halklarında ne de siyasal güçler içinde Kürtlerin haklarına, özgürlüğüne yönelik bir düşünme yoktur. Kürtler neredeyse bölgede parya bir halk olarak görülmekteydi. Kürtlerin bu ezilmişlik ve kölelik durumu herkes için normal hale gelmiştir. Kürtlerin böyle bir hakkı ve hukuku olduğu bilinci çok zayıflamıştır. İşte PKK yürüttüğü özgürlük mücadelesiyle bu algıyı kırmış, bunun yerine Kürtlerin de Ortadoğu'nun temel halklarından olduğu, bu nedenle de kendi hakları için mücadele verdiği daha anlaşılır hale gelmiştir. Bu çerçevede de Kürtlerin talepleri ve özgürlükleri tartışılır olmuştur. Bunun tabii ki Ortadoğu siyasetine etkisi görülmüştür. Sadece Ortadoğu ülkeleri açısından değil, dünyadaki siyasal güçler açısından da artık Kürtleri dikkate almadan Ortadoğu'da etkili ve çözümleyici siyaset yapmanın mümkün olmadığı görülmüştür. Bu yönüyle o güne kadar 21. yüzyıl statüko çerçevesinde inkar ve imhasına normal gözle bakılan Kürtler artık bir halk olarak, özgürlüğü ve demokrasisi için mücadele eden bir halk olarak siyasal dengelere etki etmeye başlamıştır.

Bu çerçevede de Kürtlerin özgürlüğüne dayalı, halkların kardeşliği içinde Kürt sorununun çözümü eğilimi güçlenmiştir. Ortadoğu'daki yeni siyasal dengelerin kuruluş sürecinde uluslararası komployla ilk önce Önder Apo'nun esaret altına alınması, ilk müdahalenin Kürt özgürlük hareketine yapılması tesadüfi değildir. Önder Apo'nun öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketinin halkların kardeşliğine dayalı bir Ortadoğu gerçekliğini düşünmesi ve bu Ortadoğu gerçekliğinin de işbirlikçiliği ortadan kaldıracak bir karakterde olması kapitalist emperyalist sistemin PKK hareketini tehlikeli görmesini beraberinde getirmiştir. Çünkü bu hareketin düşündüğü halkların kardeşliğine dayalı Kürt sorununun demokratik çözümü ve buna dayanan demokratik Ortadoğu gerçeği ortaya çıktığında işbirlikçiliğin ayakları kırılacaktır. İşbirlikçilik anlamsızlaşacaktır. İşbirlikçiliğin zemini kalmadığı bir Ortadoğu'da da söz konusu güçlerin egemenliklerini sürdürmesi mümkün değildir. İşte bu nedenle de uluslaarası güçler Önder Apo'ya ve Önder Apo şahsında PKK'ye yönelik komplo gerçekleştirmişlerdir.

Ancak uluslararası komplo Önder Apo öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketinin Ortadoğu'daki siyasal dengeleri doğrudan etkilemesinin önüne geçememiştir. Bugün de Kürt özgürlük hareketi dikkate alınmadan Ortadoğu'daki yeni siyasal dengeleri oluşturmanın mümkün olmadığı açığa çıkmıştır. Artık uluslararası güçlerin kendine göre Kürt yaratıp Ortadoğu'da Kürtleri bölge halklarına karşı kullanma, Kürt sorununu çözümsüz bırakarak Ortadoğu siyaseti üzerindeki varlığını sürdürme politikası giderek aşılmaktadır. Bu hem Kürt halkının yürüttüğü mücadele sonucu ortaya çıkardığı güç nedeniyledir hem de uluslararası güçlerin Kürt işbirlikçiliğine dayalı olarak yürüttükleri politikanın Kürtler ve tüm Ortadoğu için olumlu bir sonuç vermemesinin sonucu iflas etmesindendir. Bugün tüm Kürtler uluslararası güçlerin çıkarcı politikalarına soğuk yaklaşmaktadırlar. Sadece PKK öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketi değil, Güney Kürdistan'daki siyasal güçler de Doğu ve Batı Kürdistan'daki siyasal güçler de uluslararası güçlerin çıkarcı politikalarının ne Kürtlerin özgürlüğünü sağladığını ne de bölgede demokrasi ve özgürlüğe dayalı yeni bir Ortadoğu sistemi yarattığını görmüşlerdir. Bu yönüyle Kürt özgürlük hareketinin bugüne kadar yürüttüğü mücadele sonucu hem uluslararası güçler hem de bölgesel güçler tarafından tüm parçalardaki Kürt halkının mücadelesinin dikkate alınmadığı takdirde demokratikleşmeye dayalı bir Ortadoğu gerçeğinin ortaya çıkmayacağı netleşmiştir. Bu hem uluslararası güçler açısından hem bölgedeki güçler açısından geçerli bir durumdur. Ortadoğu siyasal güçlerini ve uluslararası güçleri bu noktaya getirmek aslında sadece Kürt halkı açısından değil, tüm Ortadoğu halkları açısından bir başarıdır. Bu sonucu Kürt özgürlük hareketinin ve Ortadoğu'daki demokrasi güçlerinin başarısı olarak değerlendirmek gerekir. Bu yönüyle PKK'nin yürüttüğü özgürlük mücadelesi bugün olmasa da önümüzdeki süreçte halkların kardeşliğine dayalı, Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde bölge ülkelerinin demokratikleşmesini ve bölge ülkelerinin demokratikleşmesi çerçevesinde de demokratik Ortadoğu gerçekliğinin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Kürt özgürlük hareketinin Ortadoğu'da yarattığı toplumsal değişim ve siyaset tarzında yarattığı değişiklikler Ortadoğu'daki yeni siyasal anlayışı ve çözümleri bu doğrultuda geliştireceği şimdiden görülmektedir.

Dört parçadaki değişimlerin temelinde PKK'nin yürüttüğü mücadele vardır

PKK'nin yürüttüğü özgürlük mücadelesinin özellikle Kuzey Kürdistan başta olmak üzere tüm Kürdistan'da geliştirdiği siyasal, sosyal ve kültürel dönüşümler tüm Kürdistan parçalarını etkilemiştir. PKK öncülüğünde gelişen sosyal, siyasal, kültürel devrim bütün Kürdistan parçalarını doğrudan etkilemiştir. Böyle kapsamlı ve derin bir demokratik devrimin, sosyal devrimin, kültürel devrimin, siyasal ve ulusal devriminin diğer parçaları etkilememesi düşünülemez. Bir Fransız devrimi dünyanın öteki bölümlerini etkilemişse, Sovyet devrimi bütün dünyada etkilerini göstermişse Kürdistan devrimi gibi çok etkili sosyal, kültürel, siyasal sonuçları ortaya çıkaran bir devrimin yanı başındaki Kürtleri, Kürdistan'ın parçalarını etkilememesi düşünülemez. Bu açıdan her şeyden önce sosyal, kültürel ve demokratik devrim bütün parçaları derinden etkilemiştir. Bugün bütün diğer parçalardaki sosyal değişimin, kültürel değişimin, demokratik değişimin temelinde Kürt özgürlük hareketinin yürüttüğü mücadele vardır. Bunun büyük etkisinin olduğu görülmeden, diğer parçalardaki siyasal, sosyal ve kültürel değişimlerin ve bu temele dayalı siyasal sonuçların doğru anlaşılması söz konusu olamaz.

Öte yandan PKK'nin yürüttüğü özgürlük mücadelesinin, özellikle Kürdistan'ın hem nüfus olarak hem coğrafya olarak en büyük parçası Kuzey Kürdistan'ın büyük bir özgürlük mücadelesine tanık olması, buradaki büyük gelişmeler, bütün diğer parçaları çok köklü etkilemiştir. Kürdistan'ın üçüncü büyük parçası olan ve sosyal değişim yanı bulunmayan Güney Kürdistan'daki gelişmelerin bile diğer parçaları etkilediği düşünüldüğünde Kuzey Kürdistan'daki büyük devrimin diğer parçaları ne kadar etkilediği daha iyi anlaşılır.

Kürt özgürlük mücadelesi sadece Kuzey Kürdistan'ı değil, Güneybatı Kürdistan'ı, Doğu Kürdistan'ı, Güney Kürdistan'ı etkilemiştir. Kuzey Kürdistan'da halkın gücüne dayalı bir siyasal anlayış ortaya çıkmıştır. Böylelikle Kürt siyasal hareketlerinin geçmişte halka dayanmadan yaptığı siyasetin güçsüzlüğü ve bunun ortaya çıkardığı işbirlikçilik yerine halka dayanan ve bu nedenle daha iradeli bir politika izlenmesi durumu gelişmiştir. Kürt özgürlük hareketinin yürüttüğü mücadeleyle geçmişte dört parçaya bölünmenin ortaya çıkardığı dezavantajlar bugün avantaja dönüşmüştür. Bugün ne İran'ın, ne Suriye'nin, ne Irak'ın ne Türkiye'nin kendi Kürtlerini tek başına ezme şansı kalmamıştır. Artık bütün parçalardaki özgürlük mücadelelerini destekleyen bir demokratik siyaset gerçeği, bir özgürlük anlayışı, bir ulusal duruş ortaya çıkmıştır. Sadece kendi aşiretini, kendi bölgesini düşünen değil, Kürdistan'ın tüm parçasını düşünen bir ulusal demokratik siyaset anlayışı ve sorumluluğu PKK'nin öncülüğündeki Kürt özgürlük mücadelesiyle her tarafta geliştirilmiştir. Bugün Kanada'dan Japonya'ya kadar dünyanın neresinde bir Kürt varsa Kürdistan'ın dört parçasındaki özgürlük mücadelesine sempati duyan ve destek verir hale getirilmesinde PKK'nin öncülük ettiği özgürlük mücadelesinin payını kimse inkar edemez.

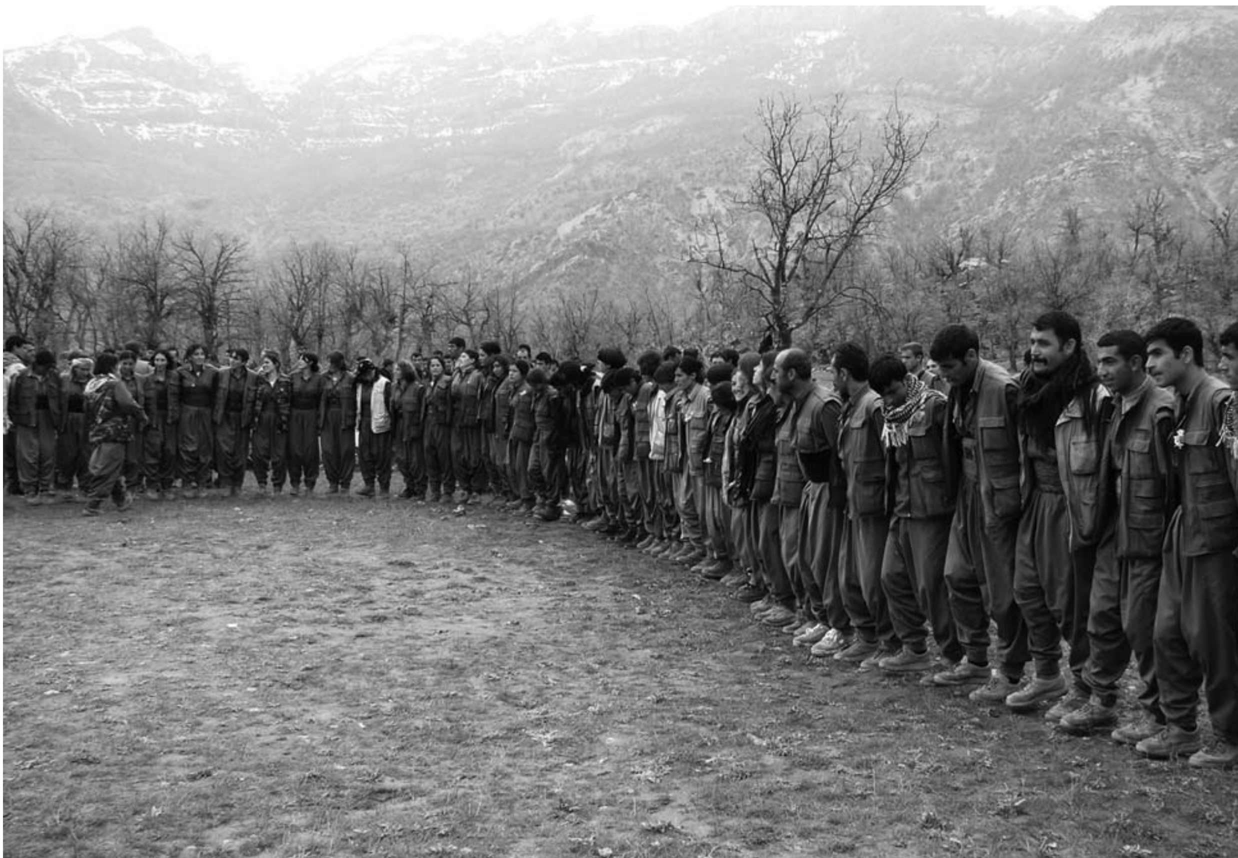
PKK mücadelesi tüm Kürdistan'da duyarlı bir kamuoyu yaratmıştır

Eğer PKK'nin öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketinin, tüm parçalarda ve tüm dünyada yaşayan Kürtleri etkileyen bu siyasal mücadelesi olmasaydı yakın tarihte 2003 yılında gerçekleşen güney Kürdistan'daki Kürt federasyonu ayakta kalamazdı. Bu federasyonu Türkiye, İran, Irak ve Suriye ya da Arap, Türk, Fars gericiliği bir araya gelerek etkisizleştirir ve zaman içinde ortadan kaldırırdı. İlk başlarda belki Amerika'nın desteğiyle ayakta kalan Güney Kürdistan federasyonunu süreç içinde ABD bile sahiplenemezdi. ABD bile buradaki federasyondan desteğini çekmek zorunda kalırdı. Nitekim desteğini çekmektedir de. Bugün eğer Güney Kürdistan federasyonu ayakta kalıyorsa, esas olarak da bütün parçalarda Kürt özgürlük hareketinin varlığıyla ayakta kalmaktadır. Güney Kürdistan'ın bugün siyasal gücünü sadece kendi gücüyle ya da ABD desteğiyle açıklamak bölgedeki siyasal gerçekleri görmemek olur. Kürt özgürlük hareketinin yürüttüğü büyük mücadele olmasıydı, bunun Türkiye'yi, İran'ı sıkıştıran karakteri olmasaydı Türkiye ve İran'ın bırakalım Güney Kürdistan federasyonuna sıcak yaklaşmaları, onları tanımayan ve her an boğmaya hazır ülkeler durumunda olurlardı. Ama bugün Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek açısından Güney Kürtlerine yumuşak yaklaşmak zorunda kalmaktadırlar. Kürt özgürlük hareketi karşısında yaşadıkları sıkışık durumlarının daha kötüye gitmemesi için Güney Kürdistan federasyonunu en azından tarafsız tutmak isteyen bir politika izlemektedirler. Onlar da biliyorlar ki Güney Kürdistan federasyonunun ya da diğer parçalardaki Kürtlerin Kürt özgürlük hareketine uzak durmaları sağlanmazsa ne Türkiye'nin ne İran'ın Kürt özgürlük hareketi karşısında durması mümkün değildir. Bu açıdan Güney Kürdistan federasyonunu tanıma durumuna gelmişlerdir. Kürdistan'ın dört parçasındaki kazanımlarda Kürt özgürlük hareketinin etkisi nedir sorusunun cevabını bugün sıradan her Kürt rahatlıkla görmektedir.

Bilindiği gibi Türkiye ilk başlarda Güney Kürdistan federasyonunu tanımadı. Hatta kendisi için tehlike olarak gördü. Bu konuda ABD ile sorunlar yaşadı. Hatta Türkiye'de ABD karşıtlığı geliştirerek ABD'yi Kürtleri bırakıp kendisini tercih etmesi yönünde bir politikaya zorlamak istedi. Ama Kürt halkının yürüttüğü özgürlük mücadelesi Türk devletinin politikalarını boşa çıkardı ve 2007'de Erdoğan-Bush görüşmesinden sonra Kürtlere yönelik politikalarını değiştirmek zorunda kaldı. Ordu ve CHP bile Kürt özgürlük hareketine karşı Güneyli güçleri kullanma stratejisine yöneldi. Ama şu da bir gerçektir ki artık dört parçadaki Kürtlerin birbirlerine karşı kullanılması ve kışkırtılması kolay değildir. Bugün Kürdistan'da genel bir Kürt kamuoyu ortaya çıkmıştır. Bütün parçaların birbirini desteklemesini isteyen bu genel Kürt kamuoyunu ortaya çıkaran da Kürt özgürlük hareketidir. Kürt özgürlük hareketinin Kürt halkının özgürlük mücadelesine ve demokrasi mücadelesine yaptığı en büyük desteklerden biri de budur. Bugün bütün parçalardaki Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesine duyarlı bir Kürt kamuoyu vardır.

Bu durum da bütün parçalardaki kazanımların korunmasında etki yapmaktadır. Oluşan demokratik Kürt kamuoyu sadece tek bir parçadaki değil, bütün parçalardaki kazanımlar açısından duyarlıdır. Bir parçadaki siyasal hareketin diğer bir parçadaki siyasal hareket aleyhine çalışmasını istemeyen, buna karşı koyan bir Kürt kamuoyu bulunuyorsa bunda da Kürt özgürlük hareketinin mücadelesinin önemli etkide bulunduğunu herkes kabul etmektedir.

"Artık bütün parçalardaki özgürlük mücadelelerini destekleyen bir demokratik siyaset gerçeği, bir özgürlük anlayışı, bir ulusal duruş ortaya çıkmıştır. Sadece kendi aşiretini, kendi bölgesini düşünen değil, Kürdistan'ın tüm parçasını düşünen bir ulusal demokratik siyaset anlayışı ve sorumluluğu PKK'nin öncülüğündeki Kürt özgürlük mücadelesiyle her tarafta geliştirilmiştir"

Kadına yönelik şiddet kültürüne karşı mücadelemizi yükseltelim

Kadınlara yönelik geliştirilen şiddete karşı duyarlılığı arttırma ve bu şiddeti kınama günü vesilesiyle başta bu şiddet kültürüne karşı mücadele eden tüm kadınları sevgi ve saygıyla selamlıyoruz.

Kadına yönelik şiddeti protesto ederken ya da buna karşı mücadeleyi geliştirirken bunu salt bir gün olarak ele alıp, mücadelesini bir güne sığdırmak elbette ki yetersiz bir yaklaşım olacaktır. Şüphesiz ki sembolik anlamı olan böyle bir gün kadınlar arasında belli bir duyarlılığı da geliştirmektedir. 25 Kasım kadına yönelik şiddetle mücadele günü bundan elli yıl önce yani 1960 yılında Dominik Cumhuriyeti'nde Trujillo diktatörlüğü döneminde sosyal değişim hareketinden üç kadının katledildiği gün olarak tarihte yerini alıyor. Mirabel kız kardeşlerine yönelik geliştirilen bu şiddet, cumhuriyet muhafızlarının zoraki saldırılarına uğrayan kız kardeşler önce tecavüze uğrayıp sonra katledilirler. Sonra boş bir araziye bırakırlar. Bu üç kardeşin büyük acısı o dönem başta Dominik cumhuriyeti olmak üzere feminist kadın hareketlerinin ve çeşitli duyarlı kesimlerin girişimiyle 25 Kasım kadına yönelik şiddetin protesto edildiği güne dönüşür. Şüphesiz ki tarihte sadece 25 Kasım günü bu tür olaylar yaşanmamıştır. Bu tür olaylar ve katliamların daha da ağır ve kapsamlısını kadınlar her gün yaşamaktadırlar. Ve salt Dominik cumhuriyetinde değil dünyanın her yerinde kadınlar her türlü şiddete maruz kalmaktadırlar.

Her şeyden önce kadınlar özgür bir toplumda yaşamamaktadırlar. Bu gün dünyanın hiçbir yerinde kadınların eşit özgür ve demokratik standartlar düzeyinde toplumun tüm kesiminde aynı standartta ve eşitlikte bir düzeyi yaşadıkları da iddia edilemez. Belki bazı ülkelerde şiddetin dozajı biraz daha üst boyutlarda bazı ülkelerde biraz daha farklı dozajda seyretmektedir. Kimi yerlerde şiddet açıktan gözgöre göre ve hatta bir hak olarak uygulanmakta kimi yerlerde ise daha gizli, kapalı, inceltilmiş bir tarzda yürütülmektedir. Kimi yerde de bir yanılsama söz konusudur. Şiddet yokmuş gibi gösterilip ama en büyük şiddete maruz kalma bir durum söz konusudur.

Şiddet erkek egemenlikli sistemin temel araçlarındandır

Tarihsel süreç içinde oluşmuş, çeşitli iktidar biçimleriyle beslenmiş ve bugüne kadar kendisini yenileyerek güçlendirmiş olan egemenlikli sistem, bin yıllardır çözülmeyen kadın-erkek çelişkisinden üretilerek iktidar ve şiddet kültürünün diğer iktidar biçimleriyle iç içe geçerek sosyal, siyasal, düşünsel, kültürel bir egemenlik sistemine dönüşmüştür. Şiddet artık erkek egemenlikli sistemin kendini sürdürmesinin temel araçlarından biri olmuştur. Erkek egemenlikli sistemin var oluşunun temelinde yatan, kadın üzerindeki egemenlikli ve şiddet ekseninde kadını hakimiyetine alması yatmaktadır. Kadın gerçekliğine baktığımızda 5 000 yıllık erkek egemenlikli sistemde ilk ezilen cinstir. İlk ezilen sınıftır. İlk ezilen ulustur. İlk saldırıya maruz kalan varlıktır. Bütün tahakkümcü, zorbacı güçlerin ilk denetimine aldıkları kadın cinsi olmuştur. Kadın elde edilmeden, denetime alınmadan kadına hakim olunmadan topluma hakim olunmamıştır. Bu hakim olma mücadelesi de şiddetle, zorla, hileyle ve baskıyla mümkün olmuştur. Bundan dolayı da ilk saldırıya maruz kalan kadındır. İlk denetime alınan, ırzına geçilen, emeğine konulan, iradesi kırılan, özünden uzaklaştırılan ve bir daha da adeta kendisine gelemeyen bir konumda bırakılan kadındır. Bundan kaynaklı da artık yıllar geçtikçe uygarlığın bir bütünen kadın dünyasını kendi hakimiyetine alan egemenlikli güçleri ilk önce kadın dünyasına hakim olmuşlardır. İlkin kadının emeği üzerinden giderek kendi yaşamlarını kurmuşlardır.

Bu gerçekliğe baktığımızda adeta kadın şiddet olgusuyla özdeşleşmiştir. Şiddet deyince ilk önce akla gelen kadın üzerindeki şiddettir. Kadın aile içerisinde kocasından, babasından hatta kardeşinden, yani erkek efendileri tarafından en çok şiddete maruz kalmaktadır. Bu şiddet sözlü, fiziki, dıştalayarak, iradesizleştirerek yaşamsallaştırılan şiddettir. Şiddetin iktidarla ilişkisi bilinmektedir. İlk iktidarı ele geçirmek isteyen iktidarcı güçler ya da iktidarı hedefleyen zihniyet başta kadını ele geçirmeye çalışmıştır. İki ulus arasındaki savaşlara yine sınıfsal savaşlara baktığımızda özellikle de iktidarı hedefleyen savaşlar her ne kadar bir bütünen alanları, bir devleti, ülkeyi hakimiyetine almışsa da kadını ele geçirmeden adeta amacına ulaştığını saymamaktadır.

Kadınlar siyasi olarak bütün bir toplumun söz sahibi olma gerçekliğinden uzaklaştırılmıştır. Sosyal olarak aşağılanmıştır. İkinci sınıf muamelesi görülmektedirler. İdeolojik olarak bilinçsiz, düşüncesiz adeta beyinsiz bırakılmıştır. Kültürel olarak en çok gerçekliğinden uzaklaştırılarak egemen kültürün denetimine sokulmuştur. Binlerce yıllık erkeğin bu zemininde büyüyen kadın, erkeğin her türlü hile, zorbalıkla, zorla kadına adeta hakim kıldığı bu zihniyeti günümüzde kabullenmiştir. Bu gerçekliği görerek kadın mücadelesini daha güçlü bir biçimde yürütmek için kendi özgün zeminini geliştirmek, ortak platformlarını büyütmek mücadelesini kapsamlaştırarak var olan güç birikimini sağlamak kadın özgürlük mücadelesi açısından vazgeçilmezdir. Binlerce yıldır toplumsal, siyasal, kültürel yaşamla iç içe gelişmiş olan ataerkil sistem, tek başına sınıf iktidarının sona ermesiyle değil her alanda şiddete ve egemenliğe karşı mücadele edilerek yıkılabilir. Bu çerçevede soruna bakıldığında ancak kadın, şiddete karşı daha iradeli, dirayetli, güçlü bir mücadeleyi geliştirebilir.

Özgür kadın hareketi olarak da kadının şiddete karşı mücadelesini salt bir günde değil yaşamın her alanında, yılın 365 gününde mücadelemizi bilinçle yükselterek kendimizi çözüm gücü haline getirerek, kadınların özgürlük umudunu büyüterek bu kapsamlı sorunlar yumağına karşı daha yaratıcı yaklaşarak özgürlük mücadelemizde iddialı ve kararlı bir biçimde yol almaktayız. Özgür kadın hareketi olarak son iki yıldır kendi saflarımızda da kadın üzerindeki her türlü şiddet ve baskıya yönelik, stratejik anlamda uzun bir süredir verdiğimiz mücadeleye paralel olarak bir de kısa dönemli çeşitli kampanyalar düzenleyerek kadının genel anlamda yaşadığı şiddet ve zorlanmalara dikkat çekmeyi de bir görev olarak bilmekteyiz. 2008 yılının 25 Kasım'ında startını verdiğimiz *"Biz kadınız kimsenin namusu değiliz. Namusumuz özgürlüğümüzdür."* kampanyası bir yıl boyunca başta Kürdistan olmak üzere Kürt kadınlarının bulunduğu bütün alanlarda büyük bir yankı yarattı, ciddi bir duyarlılık geliştirdi. Kadının yaşadığı sorunlara eğilimde adeta bir çığır yarattı. Bu ilk kampanya önemliydi. Özellikle de Ortadoğu ve Kürdistan'da kadınların yaşadığı sorunlara daha özgün ve özgü eğilerek genel mücadelenin paralelinde bunu da göz ardı etmeyerek, kadının toplumsal alanda yaşadığı şiddet kültürüne ve tecavüz kültürüne karşı kadını irade sahibi kılmak açısından önemli bir duyarlılık geliştirdi. Kadında bir örgütlülüğe yol açtırdı. Kadın emeğinin bir araya getirilmesine bir vesile oldu. Yine toplumun zihniyet değişikliğinde bu anlamıyla belli bir düşünmeye sevk etti. Namus olgusunu tartışmaya açtı. Ortadoğu geleneğinde ve kültüründe kadınla özdeşleştirilen namus kavramı tartışmaya açılmış oldu. Bu biçimiyle kampanya belli oranda erkek egemenlikli zihniyetin çarpıttığı namus kavramını belli düzeylerde yeniden sorgulattı ve kadın üzerindeki bu yaklaşım ciddi anlamda bunu aşma açısından da bir gelişmeye yol açtı. Bu önemliydi. Yine 8 Mart 2010 tarihinden bu yana Özgür kadın hareketi öncülüğünde başlatılan diğer önemli kampanya ise *"Tecavüz kültürünü aşalım, özgürlük mücadelemizi yükseltelim"* şiarıyla başlatılan kampanyaydı. Bu temelde öncelikle özgürlük mücadelemizi yükselterek tecavüz kültürünü aşma inancındayız. İdeolojik, felsefik bakış açısıyla başlatılan bu kampanya elbette ki kadın üzerindeki beşbin yıllık tahakkümcü tecavüz kültürü olarak nitelendirilen bu kültürden boşanmadan kadının özgürleştirilmesi mümkün değildir.

Toplumun bütün değerleri kadın şahsında tecavüze uğramaktadır

Kadının özgürlüğü toplumun demokratikleştirilmesinin ve özgürleştirilmesinin de temelidir. Egemen sistem insanlığı maddi, manevi toplumsal değerlerinden kopardıkça tecavüzün belli zamanlarla şiddetle birlikte uygulanması anlamını da aşıp artık bir kültür halini aldığı da ortadır. Kadın sadece tecavüze uğrayan bir cins değildir. Toplumun bütün değerleri kadın şahsında tecavüze uğramaktadır. Günümüzde bu tecavüz kültürünün yaşamın her karesini nasıl istila ettiğini yaşanan olaylarda da çok net bir biçimde görmekteyiz. Kürdistan'da AKP hükümetinin yürütmüş olduğu politikalarda da anlaşıldığı gibi devletin organlarında yer alan şahısların da belirttiği birçok örnek artık kadına yönelik şiddetin hangi boyutlara ulaştığını gözler önüne sermektedir. Rize belediye başkanı ikinci evlilik meşrudur. Kürt kızlarıyla ikinci evliliğinizi yapabilirsiniz. Yine Siirt valisinin serhıldanlarda taş atacaklarına gidip fuhuş yapsınlar şeklindeki beyanatlarından da anlaşılacağı gibi tecavüz kültürü yaygınlaştırılarak meşrulaştırılıyor. Yıllardır Kürdistan topraklarında devletin bilinçlice yürüttüğü kirli politikaların sonucunda yine kadın şahsında bir toplumun düşürülmesi hedeflenmektedir. Kürdistan'da geliştirilen Kadın özgürlük mücadelesini sindiremeyen iktidar güçleri her türlü yol ve yönteme başvurarak kadının gelmiş olduğu özgürlük düzeyini bertaraf etmek için tüm imkanlarını seferber etmekten kaçınmamaktadır. Küçük yaşta sayılacak genç kızlara, Kürt kız öğrencilerine, yurtsever halkımızın çocuklarını tecavüz ederek katletmelerini, yine sorgusuz sualsiz çocukları ağır silahlarla hedef aldıklarını gün be gün görmekteyiz. Sistematik olarak geliştirdikleri bu yönelimlerle kadınları ahlaki politik toplum gerçekliğinden kopararak yok etmeyi geliştirmektedirler.

Bu tecavüz kültürü bir yaşam felsefesi gibi çok normal ve doğalmış gibi günde on kez yaşanmaktadır. Töre cinayetleri, kan davaları, sözde sahte aşk hikayeleri ile günlük olarak yüzlerce kadın ya tecavüze, tacize maruz kalıyor ya da katlediliyor. Kadınlar üzerinde tam bir katliam yaşanmaktadır. Dünyanın her alanında bunu görmek mümkündür. Çok az bir kesimle yapılan çeşitli görüşmelerde, bazı anketlerin sonuçlarında günlük olarak tacize ve tecavüze uğrayan kadınların sayısı hiçte azımsanacak düzeyde değildir. Sözde demokrasinin ya da sahte özgürlüğün yaşandığı alanlar başta olmak üzere özellikle Avrupa, Amerika kıtalarında ve diğer birçok alanda bu yönüyle de kadın her gün katledilmektedir. Tecavüz kültürünün esiri durumundadır. Bu çerçevede de bakıldığında kadın bedeni üzerinde toplumun ele geçirilmesi ve karılaştırılması söz konusudur. Bedensel tecavüz eril sistemin en gözle görünen biçimidir. Buna karşı hareketimizin başlatmış olduğu bu kampanya bunun önem ve anlamını gözler önüne sermektedir. Tecavüz kültürü aşılmadan toplum özgürleşemez. Toplumun özgürlüğü kadının özgürlüğünden geçer. Kadının köle olduğu, katledildiği toplumlarda özgürlük yoktur. Bu anlamıyla bakıldığında da özgür toplum henüz yaratılmamıştır.

Kürdistan özgürlük mücadelesi Rêber Apo'nun öncülüğünde uzun yıllardır kadın sorununu çok farklı bir biçimde çözümleyerek gerçek özgürlüğün şifrelerini çözmüştür. Kadın kurtuluş ideolojisi, kadın özgün örgütlenmesi, kadın öz savunması temelinde bizzat kadının kendi iradesiyle, kendi kendini yönetme, kendi kendine yetme mücadelesini önemli bir aşama olarak değerlendirmek mümkündür. Günümüzde dünya geneline baktığımızda bu nitelikte ideolojik, kültürel, felsefik, sosyal ve siyasi anlamda özgün bir örgütlenme modeliyle kendisini var eden kadın hareketleri hemen hemen hiç yok ya da bir boyutuyla vardırlar. Biz bu tür sembolik günlere kendi özgücümüze dayalı olarak geliştirdiğimiz mücadeleyi daha da geliştirerek cevap olmaya çalışıyoruz. Bu konuda kadına yönelik şiddeti de mücadelemizin temel gerekçelerinden biri haline getirmiş durumdayız. Mücadelemizin temel nedenlerinden biri olan kadına yönelik şiddet ve katliamlar bizi her gün daha fazla öz gücümüzle, öz irademizle mücadeleyi geliştirmeye sevk etmektedir.

Başta Ortadoğu olmak üzere dünya çapında yaşanan kadın katliamlarını durdurmak kadını iradi güç haline getirmek, kadın öz savunmasını güçlendirmek temelinde kendi görev ve sorumluluklarımızın bilincinde olduğumuzu belirtiyoruz. Bir kez daha şiddete karşı bugünü karşılarken her gün onlarca Mirabel kardeşlerin akıbetini yaşayan kadınların bundan sonra bunu yaşamamaları için mücadelemize daha fazla sarılarak, zengin yol ve yöntemlerle yaklaşım belirleyerek her koşul altında özgün örgütlenme ve özgün mücadele tarzında ısrar ederek özgür bir toplumu yaratmanın temel mücadelesinin kadın özgürlüğünden geçtiğini an be an hissederek bu mücadeleyi geliştireceğimizi belirtebiliriz. Rêber Apo'nun önderliğinde günümüzde bu mücadele şansı Kürt kadınlarına nasip olmuştur. Kürt kadınları Ortadoğu coğrafyasında yeniden kendi köklerine dönerek, özüne kavuşarak binlerce yıl öncesinde bu coğrafyada kadın şahsında kaybettirenlerin yeniden kadın şahsında dirileceğine inanıyoruz. İştarların diyarlarında Zilanlar, Viyanlar, Şirinler, Şilanlar bugün tanrıçalaşarak özgürlük tanrıçaları ve abideleri olmuşlardır. Tanrıça kültürünü yaşatanlar bu özgürlük arayışçıları ve savaşçılarıdırlar. Özgürlük için hiçbir fedakarlıktan kaçınmayan, mücadele eden, savaşan, şehit düşen yoldaşların anılarına da bağlı kalınarak özgür bir dünyayı kadınlarla yaratmak mümkündür. Hakikatin arayışçıları olan bu değerli özgürlük arayışçıları ve kahramanları demokrasinin zaferini kadınlarla garantileyerek, eşitlik ve özgürlüğe dayalı bir sistemi kadının adaletiyle tesis ederek, bütün kadınlar için büyük bir mücadele gücü, iradesi, düşünce gücü, bilinci ve aydınlanmasını gerçekleştirmişlerdir.

Bugün Ortadoğu'da kadın aydınlanması bu temelde gelişmektedir. Adeta bir rönesans yaşanmaktadır. 21. yüzyılda Özgür kadın hareketinin öncülüğünde bir özgürlük felsefesiyle, eşit temellerde, özgür toplum yaratma mücadelesi gelişmektedir. Demokratik ekolojik cins özgürlüğüne dayalı bir sistemin yaratılmasının kadının öncülüğünde gelişeceğine dair inancımız sonsuzdur.

Egemenlikli zihniyetin şiddetine karşı duruş ortak bir iradeyle mümkündür

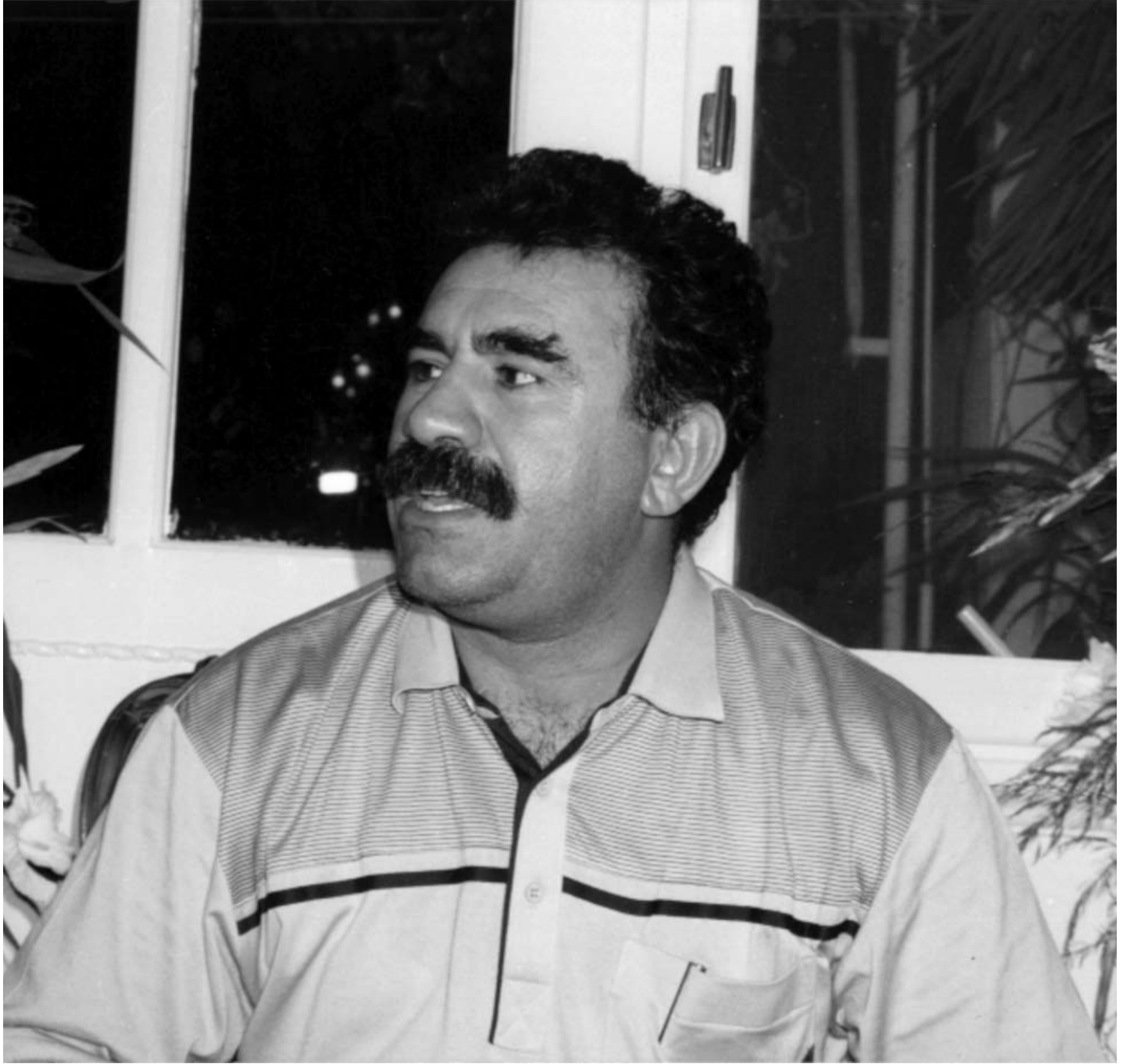
Bu kapsamda 2010 yılı 25 Kasım'ında kadına dönük şiddete karşı birçok alanda kadınların günler öncesi etkinliklerine sahne oldu. Kadınlar her geçen gün biraz daha bu mücadele ve direniş gününe sahip çıkmaktadırlar. Mücadele gerekçeleri çok fazlasıyla mevcuttur. Güçlerini birleştirme ve bu mücadele gerçekliğinde ısrar etme kadınlar için vazgeçilemeyecek bir husus olmaktadır. Bu temelde Kürdistan özgür kadın hareketi olarak kampanyamızı daha da geliştirerek tecavüz kültürüne karşı özgürlük mücadelemizi yükselterek tecavüz kültürünü aşma temelinde her zamankinden daha fazla bilinçli, örgütlü, eylemci, katılımcı bir mücadele stratejisini izleyeceğimize dair iddia ve kararlılığımızı belirtiyoruz.

Tüm bu sonuçlara bakıldığında kadın hiçe sayılarak, iradesizleştirilmiştir. Kadınların kendi mücadelelerini ortak platformlarda vermesi açısından kadın dayanışmasını yükseltmek, kadınların ortak ihtiyaçları temelinde bir araya getirmek, güç bileşimine, birliktenliğine gitmek en anlamlı cevap olacaktır. Egemenlik zihniyetin şiddetine karşı duruş ortak bir iradeyle mümkündür. Bütün kadınlarla ortak bir payda da buluşma zemini yaratmadaki çabalar kadını özgürlüğe daha da yakınlaştıracaktır. Bu mücadele ile oluşturulacak ortaklaşma ile kadınlar daha özgür, eşit, demokratik ve yaşamsal haklarına kavuşacaktır. Kadına karşı geliştirilen şiddeti kınama gününde her türlü şiddete, zorbalığa tacize, tecavüze, katliama ve kadını bitirme temelindeki egemen sistemin mücadelesine karşı direnen, yaşamın her alanında mücadele eden bütün kadınlara üstün başarılar diliyor direnişlerini sevgiyle selamlıyoruz.

AKP'ye verilen her oy savaşa gider

KCK Önderi Abdullah Öcalan

"Bu sorunun barışçıl çözülmesi lazım, fakat AKP başka şeyler peşinde, başka şeylerle ilgileniyor. AKP hegemonik bir inşa içerisinde. Kendi hegemonyasını her alana inşa ediyor. Anayasa Mahkemesi'ni halletti, HSYK'yı ele geçirdi, diğer birçok alanda da hegemonik inşasını devam ettiriyor. Artık şurası çok net: AKP'ye verilen her oy savaşa gider, AKP ve diğer partilere gitmeyen her oy barışa gider. Bunu halkımız böyle bilmelidir"

Kadın meselesine zaman zaman değinmiştim, yeni hazırladığım savunmamda da buna değiniyorum. Daha önce söylemiştim şu Rize Belediye Başkanı'nın kuma açıklaması, tesadüfi değildir. Bunun tarihi geçmişi vardır, bunlar çok derin şeyler. Kürt kadınlarının Karadeniz-Kayseri-İç Anadolu bölgesine götürülmesi-evlilikler yapması ve bu çabaların desteklenmesi basit, sıradan olaylar değildir. Köklü bir asimilasyon çabası, göstergesidir. Bu bir politikadır. Kadın üzerinden sistemli bir asimilasyon politikası, uygulaması söz konusudur. Tarih boyunca beş bin yıldır kadın eve hapsedilmiştir, ölümden beter ucube bir yaşam devam etmektedir. İntiharlar bu nedenle oluyor. Kadına öyle yaşam koşulları dayatılmış ki, ölse daha iyi; bu yaşam koşulları ölümden daha öte, daha beterdir. Bundan dolayı kadınlar o kadar çok sıkışıyor ki çareyi intiharda buluyor. Bu Batman'daki, bölgedeki diğer intiharlar, sanırım Güney'de daha da yoğun oluyor bu olaylar, yüzlerce kadın intiharından bahsediliyor. Sonuçta kadınların nasıl bir sıkışmışlık içinde olduğunu gösteriyor bu olaylar. Ölümü tek çare olarak görüyorlar.

Kadınlarımızın "geleceğimiz ne olacak" gibi kaygılara düşmesine gerek yok. İçinde bulundukları ya da ileride içine hapsedilecekleri koşullardan daha kötü ne olabilir? Kadınlarımız artık öyle küçük kaygıları bir kenara bırakmalıdırlar. Biliyorum bizim saflarımızdaki kadın arkadaşlarımızın bir kısmında da zaman zaman bu tür kaygılar oluyordu. Kadınlar kendi özgün çalışmalarını ortaya koymalı ve bu şekilde kendilerini özgünleştirmelidirler. Kendi öz bilinçlerini, öz örgütlenmelerini güçlü yaratmalılar. Kadınlar bu anlamda çalışmalı, yeniden erkeği yaratmayı gerçekleştirmeliler. Tecavüz kültürünün esiri olmamalılar. Bu bahsettiğim sadece fiziki anlamda tecavüz değildir, binlerce yıldır devam eden tecavüz kültüründen bahsediyorum. Kadınların Diyarbakır'da bir yerleri, merkezleri olmalıdır, çalışmalarını buradan daha sağlıklı yürütebilirler. Ve halkın içindeki kadınlara ulaşıp onları aydınlatmalıdırlar. Hepsine selamlarımı iletiyorum.

Bu KCK davası, operasyonu zaten bir komploydu. Belli ki bu konuda devlet içinde de çatlaklar var. Bu komploda devlette farklı düşünenler var, hepsi bu komploya dahil değil. Bu komploda amaçları Hatip Dicle ve Fırat Anlı ile birlikte diğer Kürt siyasetçilerini operasyonla rehin almak suretiyle komployu gerçekleştirmekti. Bunu hükümete akıl verenler sözde radikalleri ayırıp bu şekilde örgütü güçten düşürüp, zayıflatarak tasfiye edebileceklerini hesapladılar. Ama bu boş bir hesaptı, bunu boşa çıkardık. Bu aslında 2005'ten beri devam eden bir süreçti. Bir yandan oyalayarak öbür yandan da kendilerine göre şahin kesimleri tasfiye etmenin hazırlıklarını yapıyorlardı. Bunların planına göre bir yandan bizi oyalamaya çalışmak, öte yandan da sözde kendilerine göre KCK'de öne çıkanları, yetenekleri içeri alıp dışarıda kalanları ise sindirmeye çalışmaktı. Ama bu komploda başarılı olamadılar. Bu komplo, tasfiyeye yönelikti, biz bu komployu boşa çıkardık. Bu şekilde sonuç alamayacaklarını bilmeliydiler.

Kürtlere özerklik yasası 10 Mart 1922'de kabul edilmiştir

CHP değişmek zorunda, değişmezlerse kendileri de zarar görecek; yok olup giderler, değişim onların da yararınadır. Ben 2000'de de söylemiştim, CHP, Kemalizmi güncelleştirmelidir, bu, onların tek çıkar yoludur. Yol ağzındayız. Bunun farkında olmalılar. Bu, onların son çaresidir. Buradan Kılıçdaroğlu'nu uyarmak istiyorum. Kemalizmin güncelleştirilmesinde, demokratikleştirilmesinde onların da çıkarı vardır. Kemalizmin güncelleşmesi önemlidir, bunu CHP'nin yapması lazım, yaparsa kurtulur, yapmazsa biter gider, bu onun son şansıdır. Mustafa Kemal etrafında yanlış temelde oluşturulmuş mitolojinin artık yıkılması gerekiyor. Bu anlayış Kemalizmi de ifade etmiyor. Mustafa Kemal'in etkili olduğu dönem 1919-1923 arası dönemdir. Atatürk'e karşı komplolar yapıldı, Atatürk yalnızlaştırıldı. İsmet İnönü ve Fevzi Çakmak İngilizlerin güdümünde ayrı bir ekip olarak bunun içinde yer aldılar. Bunlar Mustafa Kemal'le birlikte hareket eden Fethi Okyar'ı da tasfiye ettiler. Bugünkü cumhuriyet Mustafa Kemal'in ilk kurduğu cumhuriyet değildir. O uzlaşma zemininden uzaklaşılmıştır. Aslında biz başından beri 1921 Anayasasını ve yanılmıyorsam tarihi 10 Mart 1922 olacak, Kürtlere özerklik veren kanunu kabul ettiğimizi, bunların güncelleştirilmesi gerektiğini istedik, istiyoruz. Mustafa Kemal, Kürtlere özerklik verme temelinde Kürtlerle anlaşmıştır, onları bu temelde yanına almıştır. Bunlar kamuoyundan gizleniyor, bu kanunun bulunması gerekiyor, açığa çıkarılması gerekiyor. Mustafa Kemal'in bu yönü toplumdan gizlenmiştir.

Ben ne ucuz Atatürk hayranıyım ne de Atatürk'ü düşman sayıyorum. Bilinçli olarak Atatürk, Kürtlerin bir numaralı düşmanı olarak lanse ediliyor. Cumhuriyetin kuruluşundan beri böyle bir Kemalist mitoloji oluşturuldu ve günümüze kadar devam ettirildi. Kürtlere yapılanların tamamını Atatürk'ün yaptığı şeklinde şimdiye kadar anlatıldı. Kürtler bu şekilde Cumhuriyete düşman haline getirildiler. Ben bunun böyle olmadığı gerçeğini ortaya çıkardım. Mustafa Kemal'i kuşatan, yalnızlaştıran Beyaz Türk diye nitelediğim bu kesimin iktidarı 2000'li yıllara kadar devam etmiştir. Bunlar aslında Türk milliyetçisi de değiller, bunlar Sabetayistlerle de işbirliğiyle bunu devam ettirdiler. Yalçın Küçük de bunlara değiniyor ama karışık anlatıyor, pek anlaşılmıyor ama yine de okunmaya değer. Ben şunu söyleyeyim, Yahudi düşmanı değilim, yanlış anlaşılmasın, Yahudilerin de Ortadoğu'da barış içinde yaşama hakları vardır. Hem İsrail'de hem de Dünyadaki Yahudiler içinde önemli demokratlar hatta dünyaca önemli demokratlar vardır. Ben genelleme yapmıyorum, tarihi hakikatlere değiniyorum.

Atatürk'ün bir numaralı Kürt düşmanı olmadığı gerçeğini başta Genelkurmay'ın ortaya çıkarması lazım. Aslında bu onların görevi ve onların sorumluluğudur. Bunu açığa çıkarmalılar. Buradan onlara sesleniyorum, Atatürk'ün Kürt düşmanı olmadığını ortaya çıkarmalıdırlar. Kürtlere 10 Mart 1922'de özerklik yasası çıkarılmış, yasa kabul edilmiştir, adı da Kürt Özerklik Kanunu'dur. Ancak uygulanmayıp rafa kaldırılmıştır. Hatta bu Kanunun dayanağı da 1921 Anayasası'dır. Bu Anayasa'da bunun zemini vardır. Bunun araştırılması gerekiyor. Bu dönemdeki belgelere ulaşılmalıdır.

AKP'nin amacı kendi Hamas'ını yaratmaktır

2000'li yıllardan sonra Beyaz Türkçülüğün yerini Yeşil Türkçüler almış durumdadır. AKP bunu temsil ediyor. Bunların arkasında da ABD ve İngiltere vardır ve şimdi iktidardadırlar. Ve bunlar daha sinsi ve daha tehlikeli hareket ediyorlar, çünkü arkalarında muazzam bir güç var, bunlara muazzam paralar aktarılıyor. Bunun kökleri dışarıdadır. Bunun için dışarıdan büyük para ve güç desteği sağlanmaktadır. Bunlar için söylenen sivil diktatörlük kaygıları da boş değil. Böyle bir hegemonyaya gitme ihtimalleri olduğunu başından beri söylüyorum. Gülen okullarının Güney Kürdistan'daki etkisine kadar, ki burada Talabani'nin torunları da eğitim görmekte, ilişkileri vardır, Işık okullarında okumaktadırlar. Bu tesadüfi ve rastgele bir olay değildir. Onlar da buna dahiller. Ki Zaman gazetesinin son zamanlarda bu yöndeki tutumları da ortada. Bölgede islami rengin gelişmesi de, daha önce de söylediğim kendi kontrollerindeki imamları halkı kandırmak için kullanmaları da bununla bağlantılıdır, bölgede de örgütleniyorlar. Eskiden silahla şimdi ise bu tip eylemlerle varlıklarını devam ettiriyorlar. Bugün bölgede yapılan örgütlenmeler Hizbullah'ın silahsız halidir. Bu çok ciddidir, silahsız Hizbullah'ı oluşturuyorlar. Zamanla islam dinini amaçları için kullanmaları çok tehlikeli bir karaktere bürünebilir.

AKP'nin amacı kendi Hamas'ını yaratmaktır. Böyle bir durumda bizleri çiğ çiğ yutarlar. Sayın Başbakan da bu tehlikenin boyutunun, işin ciddiyetinin farkında olmayabilir ama bu Hamas tarzı örgütlenmeler bölgeyi ele geçirirse kendisi de artık kontrol edemez ve bunlar sadece bizi tasfiye etmeye çalışmakla kalmazlar, bütün bölgeyi kontrolleri altına alabilirler. Filistin'de de böyle yaptılar, El Fetih'ten iktidarı nasıl aldılar? Bu Hamas zihniyetinin Filistin'de yaptıkları görülmüyor mu? İktidarı ele geçirme sürecinde insanları binaların tepelerinden aşağıya attılar. Aynı süreç bölgede de tekrarlanmak isteniyor. Bunların dinle bir alakası da yoktur. Bunları sahte islamla yapmaya çalışıyorlar. Kürtler de buna karşı kendi islami anlayışını geliştirmelidir. Kendi imamları olmalı. Bu konudan daha önce bahsetmiştim.

Tehlike tüm Kürtler içindir birlik olma zamanıdır

Seçim çalışmaları başladı mı bilmiyorum, her yerde komisyonlar kurulabilir. Başlamamışsa bir an önce çalışmalara başlanmalıdır. Milyonlarca Kürt oyu var, bir tane oy bile AKP'ye gitmemelidir.

Bunlar Diyarbakır'daki o sivil toplum örgütlerini de dahil etmeye çalışıyorlar. Onlar bu oyunun farkında değiller. Onları kandırıyorlar. Bu durum Savaş Buldan, Behçet Cantürk cinayetleriyle aynı niteliktedir, aynı mekanizma yapıyor bunları. O zaman öldürmeyle yapılmak istenen şimdi bunlarla bu şekilde yapılmaya çalışılıyor. Onlarda öldürülme vardı, bunlarda ise kazanarak yaşatma, kendi yanına çekme ve bu şekilde hedef haline getirme vardır. Bunları kullanıp bir kenara atabilirler. Bu çok büyük bir oyun, farkında olmayabilirler, iyi niyetli olabilirler ama bu politikaların farkında olmalılar. Aslında iki durum da, öldürme de yanına çekme de aynıdır, aynı amacın uygulamalarıdır. Kürt hareketini tasfiye ederek bunlarla yapay bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Tabi bunları kullanıp daha sonra işleri bittiğinde bunlara tekmeyi atarlar. 2004'te buna benzer bir oyunu örgüt içinde de yaptılar. Bunlar farklı düşünebilirler, farklı önerileri olabilir ama parçalı görüntü vermemelidirler. Bunlar DTK içine alınmalıdır. Kendi düşüncelerini DTK platformunda istedikleri gibi ifade etmelidirler, böyle yaparlarsa kimse onlara bir şey de demez. Parçalı duruş olmamalı, kendilerini kullandırmasınlar. Tehlike tüm Kürtler içindir, birlik olma zamanıdır. Söylediğim gibi bu, aynı mekanizmanın işidir, sadece tarz farklıdır. O zaman imha etmek istediklerini Savaş Buldan, Behçet Cantürk gibileri JİTEM vb küçük grupları kullanarak imha ettiriyorlardı. Şimdi de bahsettiğim çevreleri ön plana çıkarıp, kullanıp, hedef haline getirip, imha ettirmeye çalışıyorlar. Bu oyuna gelmemeliler.

Kamuoyu ile şunları paylaşmak isterim. Öcalan'ın devletle görüşmeleri devam ediyor, görüşmeler daha da ciddileşiyor. Henüz diyalog aşamasından müzakere aşamasına geçilmiş değil ama müzakereye geçiş aşaması olarak değerlendirebiliriz. Gelen yetkililer dürüst ve ciddi insanlar. Biz çatı rolünde devlete karşı değiliz. Devlet uzlaşmacı, birleştirici,

"Şu anda devletin yaklaşımı olumludur, ancak bir bütün olarak politik oligarşi, yani hükümet dahil muhalefet partileri CHP ve MHP çözümün önünde engel olarak duruyorlar. Siyasiler CHP, MHP ve AKP daha çok sermaye, daha çok para, daha çok menfaat peşindeler. Onlardaki devlet algısı bu şekildedir, rant kapısı olarak bakıyorlar. Siyasilerin bu yaklaşımı Türkiye'yi felakete götürür"

çatı rolünde olmalı ve hizmeti esas almalıdır. Devlet bir ideolojiye bağlı kalmamalıdır. Etnik-ırki, cinsiyetçi, dini, ideolojik olmamalıdır. Devlet politik oligarşinin-iktidarın-siyasi yapının rant aracı olmamalıdır. Kamuoyunun şu hususu net bir şekilde anlaması lazım. Şu anda devletin yaklaşımı olumludur ancak bir bütün olarak politik oligarşi, yani hükümet dahil muhalefet partileri CHP ve MHP çözümün önünde engel olarak duruyorlar. Siyasiler, CHP, MHP ve AKP daha çok sermaye, daha çok para, daha çok menfaat peşindeler. Onlardaki devlet algısı bu şekildedir, rant kapısı olarak bakıyorlar. İktidara bu nedenle talipler, devleti bu amaçla ele geçirmeye çalışıyorlar, dürüst değiller. Ama siyasilerin bu yaklaşımı Türkiye'yi felakete götürür. Bu şekilde vahşice devleti parçalamaya çalışıyorlar. Devlete böyle yaklaşılmamalı. Devlet aygıtı aslında toplumun yönetiminde tecrübe birikimi ve hizmet aracı demektir. İşlevi bu olmalıdır. Toplumun tüm kesimlerine eşit mesafede ve onların ihtiyaçlarını karşılayacak bir konumda olmalıdır. Bizim ayrı bir devlet ya da federasyon gibi taleplerimiz yok. Biz, demokratik taleplerimizin karşılandığı böyle bir devlette birlikte yaşamaktan yanayız. Türkiye kamuoyu bunu böyle bilmelidir. Devlet çatı görevini görmeli. Bu durumda basın, devletten yana tavır koymalı. Politik oligarşinin popülist ve gündelik siyaset yaklaşımı doğru değildir. Basın, devletin bu olumlu yaklaşımını anlamalı ve ön plana çıkarmalıdır. Siyasi partilerin, yani benim politik oligarşi dediğim yapının kışkırtmalarına, oyunbozanlığına alet olmamalıdır. Oligarşik iktidar, günlük siyaset yapanlar devleti yıkacak. Devlet bir üst çatıdır.

AKP kendi çıkarları ve rant peşinde

Kimse AKP'nin oyununa gelmesin, devletin yaklaşımı AKP'den yani hükümetten çok daha olumlu bir durumdadır. AKP'nin kendi çıkarları ve rant peşinde olduğunu, meselenin çözümüne doğru yaklaşmadığını belirtmek istiyorum. 8 yıldır AKP bizi oyalıyor, samimi davranmıyor. Bakın geçmişte benzer birçok süreç de yaşadık. Özal mesela daha samimiydi. Bu nedenle öldürüldü. Yine Erbakan bizimle daha ciddi, olumlu diyaloglar kurdu. Hatta Kıvrıkoğlu zamanında görüşenler daha samimiydiler. Ecevit de öyleydi. Ama etkisizleştirildiler. MHP ise daha önce söylediğim gibi Siyah Türkçülüğü temsil eden zihniyettir. Bunların Türkçülük anlayışı Hitler'den etkilenmiştir. Nihal Atsız vb'lerinin durumu biliniyor. Üç partiye söylüyorum, özellikle de MHP'ye söylüyorum, Devlet ciddi bir üst yapıdır. Oligarşik iktidar; rant peşinde, ihale peşinde, devleti yabancılara satıp talan peşinde. Bunlar devleti dışarıda uluslararası sermayeye, içeride de birkaç tane zengine peşkeş çekiyorlar. Öcalan ise bunların tersine birlik peşinde, ülkeyi güçlendirmek ve adalet peşindedir. Ben mektup gönderdim. Ateşkes kararını artık KCK ve devlet verecek.

Bu komisyon konusu çok önemli. Bugün de yapacağım en önemli önerim bu olacak, bu hayatidir. Meclis bünyesinde bir Hakikatleri araştırma ve adalet komisyonunun kurulmasıdır. Başlangıç ve pratik anlamda bu, en hayati şeydir. Bu adalet ve hakikatleri araştırma komisyonu Meclis'e bağlı olarak Meclis çatısı altında kurulmalıdır. Bu komisyon araştırmalarının sonuçlarını rapor halinde meclise sunar. Bu komisyonun ortaya koyacağı hakikatlere sonuna kadar bağlı kalacağız. Bu komisyon herkesin bilgisine başvurabilir, herkesi dinleyebilir, beni, Tayyip Erdoğan'ı, geçmişteki siyasetçileri ve generalleri dinleyebilir. Ben giderim gerekirse beyanda bulunabilirim, hatta da bu komisyona bilgi verebilir, yaşanan karanlık olaylara ilişkin binlerce belge sunulabilir, PKK'nin de bu konuda arşivi var. Bu komisyon bu şekilde gerçekleri ortaya çıkarabilir. Araştırmaya, yakın zamanda gerçekleşen Taksim patlaması, Hakkari patlaması, 10 gerillanın yaşamını yitirmesi ve imam olayıyla başlayabilirler. Dediğim gibi bu üç olayla başlanabilir. Ardından geçmişe doğru, örneğin geçmişte yaşanan faili meçhulleri ortaya çıkarırlar. Ben bu konuda elimden geleni yaparım. Bunu yapmaya hazırım. Her türlü desteği sunmaya hazırım. Eğer AKP samimiyse bu komisyonu kurmalıdır. AKP bundan kaçmamalıdır. Bu komisyon hakikatleri açığa çıkaracaktır, bundan kaçılamaz. Bu şekilde AKP'yi yakalayacağız, bundan kaçıyorsa demek ki suça bulaşmıştır. Bu şekilde, bu esaslara uygun bir şekilde komisyon kurulursa ondan sonra kimse komisyon kararı olmadan konuşmaz. Biz, bu komisyonun aldığı her karara sonuna kadar bağlı kalacağız, ne derlerse onlar gibi olacak. Çatışmasızlık, silah bırakmaya kadar her şeyde biz bu komisyonun alacağı kararlara bağlı kalacağız. Bu konuyu buraya gelen devlet yetkileriyle de konuştuk. Onlar da bu düşünceye olumlu yaklaşıyorlardı. Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu'yla AKP'nin gerçekliği ortaya çıkabilir. Bu şekilde demokratik siyaset yoluyla onlara yanıt veriyoruz. Eğer bu komisyonu kurmazlarsa ve buna yanaşmazlarsa o zaman bu patlama ve olaylarda hükümetin de parmağı olduğu anlaşılır. Demek o zaman bunların ortaya çıkmasını istemiyor. Bu komisyonu şayet kurarlarsa o zaman her şey ortaya çıkarılır. PKK mi yapmış, bu da ortaya çıkarılır.

İkinci bir önerim de demokratik anayasaya ilişkindir. BDP, demokratik anayasa üzerine çalışmalarını devam ettirebilir. Demokratik anayasa konferansı çalışmaları 8 ay boyunca devam ettirilebilir. Anayasa konusunda iki farklı çalışma olabilir. BDP yeni demokratik anayasayı tüm Türkiye geneli boyutuyla ele alır. DTK ise Kürtlerin taleplerini ilgilendiren özerklik anayasası üzerinde çalışabilir.

Benim önerilerim bunlardır. Ben 8 yıldır AKP'ye şans veriyorum. Şimdiye kadar beşinci seçim oldu. Yanıma geldiler bu seçim geçsin, şu seçime kadar bekleyin dediler, 8 yıldır bu şekilde oyaladılar, şimdi de önümüzdeki seçime kadar diyorlar. 8 yıldır ben onları bekliyorum, onlar bizi ne sanıyorlar, ne yapmaya çalışıyorlar, ne istiyorlar! Diyarbakır ayağa mı kalksın istiyorlar. Kürtler isyan mı etsin istiyorlar, istedikleri bu mu? Artık biz bu oyuna gelmeyeceğiz. Bu defa da ciddi şekilde gelinmezse "çıkın gidin işinize" derim.

Şayet bu süreç değerlendirilmezse Fransız Devrimi'ndeki 1791-94 gibi, Rus devrimindeki gibi iç çatışma, olaylar gelişir.

Tarihçi Tori ve yazar İsmail Göldaş hayatını kaybetmiş. Ailelerine taziye dileklerimi iletiyorum.

Tutuklanan SDP Başkanı Rıdvan Turan ve arkadaşlarına selamlarımı iletiyorum, Solu tek parti altında bir araya getirebilirlerse çok iyi olur.

Van, Silvan, Siirt ve Eruh halkına selamlarımı iletiyorum. Özellikle Van kadınlarına ve diğer bölge kadınlarına özel selamlarımı iletiyorum. Cezaevlerindeki arkadaşlara da selamlarımı iletiyorum.

KCK sisteminin anlaşılmasında bir sıkıntı var

Eylemsizlik kararı Avrupa basınında olumlu yankı bulmuş. Yani Avrupa da artık sorunun ciddiyetinin farkına mı vardı, Avrupa artık olumlu-ılımlı mı düşünüyor, bu PKK'nin terörist örgütler listesinden çıkarmanın başlangıcı olabilir mi? Bilemiyorum. AP'de her yıl yapılan 7. Kürt Konferansı bu ay yapılacakmış. Buradan bu Konferans aracılığıyla şunu ifade etmek istiyorum: "Siz bu toprakların son yüz elli yıllık tarihinde politikalarınızla dört halkın katliamlarına yol açtınız. Halkların özgürlüğünü bir avuç ranta, ekonomik çıkarlarınıza kurban ettiniz. Bu rant karşılığında sattınız. Türkiye'deki egemen sistemle de uzlaştınız. Bu çözümsüzlük politikasıydı. Bunda Avrupa'nın sorumluluğu var, bununla yüzleşmelisiniz, aksi halde tarih karşısında sorumluluktan kurtulamazsınız."

Amed'deki KCK davasını takip ediyorum, dil meselesi ön plana çıkarılmış biliyorum, bu konuda yapın veya yapmayın demiyorum. Ancak KCK sisteminin anlaşılmasında bir sıkıntı var. KCK hususunun tam anlaşılamadığını görüyorum, beş yıldır da yanlış uygulanıyor. KCK davasında tutuklu olanların durumu tam rehine almadır, onlara rehine muamelesi yapılıyor. İki yıldır hukuksuz bir şekilde yargılamadan cezaevinde tutuyorlar, Silivri'de de öyle yapıyorlar. Böyle giderse bu şekilde yargılamalar on yıl devam eder. Bu bir çürütme politikasıdır. Daha önceleri infaz ediyorlardı şimdi çürütüyorlar.

Vedat Aydın biliniyor, zaten Hatip Dicle ile de yakın arkadaşlardı, Vedat'ı katlettiler Hatip'i de böyle cezaevinde çürütmeye çalışıyorlar. Daha önce on yıl hapsedilmişti, şimdi de hapiste çürütülmek isteniyor. Hatip Dicle'yi de biliyorum öyle silahla da ilişkisi yok. Yaptıkları, söyledikleri tamamen ifade özgürlüğü çerçevesindedir. Vedat Aydın'ın katledilmesiyle Hatip Dicle'nin cezaevinde çürütülmesi aynıdır, aynı politikanın biçimleridir. Bu tehlikeler görülmelidir, bunlar görülmeden doğru bir duruş sergilenemez.

Basından izledim, bir avukat çıkmış, "inatlaşmayı bırakın, bayramdır, çoluk çocuğunuz evde sizi bekliyor" demiş. Bireysel düşüncesi olabilir, ancak anadil onurdur, oradaki ısrar onurunu korumada, varlığını korumada ısrardır, buna yöneliktir. Bu, varlık yokluk meselesidir, hayati konulardır. Çıkıp nasıl bundan vazgeçin diyebiliyorlar. Avukatların yarısı bu şekilde hiçbir şey anlamıyor. Tek tek insanların peşine düşüp onları bu tür yöntemlerle cezaevinden çıkarmaya çalışıyorlar! Çıkardıktan sonra da işte müvekkilimizi kurtardık diyerek bunu başarı sayacaklar, bundan mutlu olacaklar! Hani o bilinen Nasrettin Hoca'nın eşeğinin kaybettirilmesi hikayesine benziyor. Önce Hoca'nın eşeğini kaybettiriyorlar, sonra tekrar kendileri bulup getirip "Hoca sevindin mi?" diyorlar. KCK tutuklularının durumu da buna benziyor. Haksız hukuksuz şekilde tutup rehin aldılar, ardından teslim almak isteyecekler, teslim olanları da tek tek bırakacaklar. Bunu da bir lütuf gibi gösterip sevinmelerini bekleyecekler. KCK tutuklamaları aslında bir çürütme politikasıdır. Ben daha önce buna siyasi soykırım demiştim.

Aslında bütün bunların tarihi bir geçmişi de var. Bana göre Kürtlere yönelik geliştirilen siyasal soykırımın başlangıç tarihi 15 Şubat 1925'tir. Neden böyle diyorum? 15 Şubat 1925'te Şeyh Sait hiç de hazırlıklı olmadığı halde aslında planlanan tarihten çok önce ayaklanmaya zorlandı. Şeyh Sait'e Dicle'nin bir köyündeyken, köye aranan birisi gelip sığınıyor. Ardından silahsız-tesisatsız askerler gönderilerek, "bu adamı bize verin" diyorlar. Şeyh Sait, onurlu biri, kendisine sığınan adamı verir mi? Direniyor vermiyor, vermeyince çatışma çıkıyor, askerler ölüyor. Böylece Şeyh Sait hiç hazırlıklı olmadığı halde bu olay gerekçe gösterilerek isyana zorlanıyor. Bu olay ne zaman başlıyor? 15 Şubat 1925'te. Ne kadar ilginç değil mi? Benim de komployla teslim edilmemin tarihi 15 Şubat 1999. Bana verilen idam cezası da Şeyh Sait'in idam edildiği tarih olan 29 Haziran tarihi çok ilginç. Bütün bunlar tesadüf değil. 15 Şubat 1925 komplosuyla siyasal soykırım tarihi başladı ve daha sonra Kürdistan'ın bütün geneline ta Amed'ten Dersim'e kadar her yerde ve günümüze kadar uygulandı. Şimdi de KCK davası adı altında aynı siyasal soykırım politikası Amed'te yine devam ediyor. Ermeniler için 24 Nisan 1915 neyse Kürtler için de 15 Şubat 1925 odur.

Gerçeklerin ortaya çıkarılması zorunludur

Kürt sorununun demokratik şekilde çözülmesi için yapılması gereken en önemli konu hakikat ve adalet komisyonunun oluşturulmasıdır. Bunun ismi o kadar önemli değil, önemli olan işlevidir, hakikatin açığa çıkarılması, adaletin sağlanmasıdır. Bu konuda Türkiye'de uzman, tecrübe sahibi kişiler var. Her kesimden, işte sivil ve askeri kesimlerden, akademi çevrelerinden, aydınlardan, hatta halktan bu konuda uzman ve tecrübeli insanlar bu komisyona dahil edilir. Sayıları çok sınırlandırılmayabilir, 30-50 olabilir. Bu komisyon konusu meclis kararı olmadan olmaz, hatta hukuken ve siyaseten bu mümkün değildir, meclis kararı gerekir, dünya deneyimleri de böyledir. En bilineni Güney Afrika'dır, ama dünyada 16 ülke bu şekilde bu yöntemle sorunlarını çözdü. Bu sorunu tek başına ne hükümet ne genelkurmay ne MİT, emniyet hiç kimse tek başına çözemez. Meclis kararı olmadan zor olur. Önemli olan meclis öncülüğünde geniş yelpazede birçok kesimin içinde yer alacağı bir komisyonun kurulmasıdır.

Şunun için komisyon diyorum: Meclis bir konuyu nasıl ele alıyor, doğrudan genel kurula gelmiyor, genel kurula gelmesi için önce konunun komisyonlarda görüşülmesi sonra genel kurula gelmesi gerekiyor. Burada yapılacak olan da budur. Burada komisyonun ismi önemli değildir, önemli olan hakikatlerin açığa çıkarılmasıdır. Bu komisyon son otuz yılı kapsayan bir çalışma yapabilir. Son otuz yılda yaşanan olayları inceleyip hakikatleri ortaya çıkarır. İşte herkes izliyor, son günlerde Turgut Özal'ın kardeşi, oğlu, eşi çıkıp onun öldürüldüğünü söylüyor, hatırlanırsa bunu ilk ben söylemiştim. Böyle iddialar var. Kardeşi doğru söylüyor, bu işin çözüm yeri savcılık değil, mahkeme değil, meclistir diyor, ancak meclis araştırma komisyonuyla çözülebilir diyor. Doğru söylüyor. Buna benzer pekçok olay var, işte Eşref Bitlis olayı var, diğer komutanlar var, 9 gerillanın öldürülmesi var, Taksim'deki patlama var, benzeri birçok olay var. Bunlar ancak belirttiğim komisyon çalışmaları çerçevesinde açığa çıkarılabilir. Bu komisyon gerçeğin açığa çıkması için Tansu Çiller'i, Doğan Güreş'i, ilgili her-

kesi dinler, beni de dinler, ben de görüşlerimi açıklarım.

Bu komisyon, bugüne kadar yaşanan acı olaylardaki sorumluları ortaya çıkarır, meclisin gündemine getirip, bu konularda meclisten karar aldırabilir. Bu konuda öncelikle hükümetin karar vermesi gerekir, sonra diğer partilerle uzlaşı sağlar. AKP'nin seçim sonrasını beklemesine gerek yok. Çünkü bu Komisyon parlamento çalışmasıdır, sadece bir dönemlik de değil, yani bir dönemin parlamentosunun işi değil, diğer parlamento dönemlerine de sarkabilir, dolayısıyla seçim sonuçlarından etkilenecek bir çalışma değil. Bazı konularda AKP, seçim sonrasını bekleyebilir ancak bu konu seçimle ilgili değildir, seçim sonrasını beklememelidir. Bu komisyon en kısa sürede kurulmalıdır. Bu komisyon üzerinde sanırım bütün partiler de mutabıklar. Bu AKP'nin de CHP'nin de istediği bir şeydir, hatta CHP'nin bir önerisi olduğu galiba bu konuda. Herkes bu konuda seferber olmalıdır. BDP de bu konuda özel bir çalışma yürütmelidir. En kısa sürede bu komisyon kurulmalıdır.

Bu dönemde AKP'nin ikili bir karakteri söz konusu. Biz AKP'nin tiranlığına hizmet etmeyeceğiz, bizim görevimiz bu değildir, buna alet olmayacağız. Ben cumhuriyetçiyim, demokratik cumhuriyetçiyim. Ne CHP'nin 80 yıllık hegemonyası ne de AKP'nin 8 yıllık hegemonyasını kabul etmiyorum, ikisine de karşıyım, ikisini de reddediyorum. Ben ilkesel olarak silahları devreden çıkarmak istiyorum, silahların devreden çıkarılmasına evet diyorum, bu ilkesel bir tutumdur. Ancak silahların devreden çıkarılması için hakikatlerin açığa çıkarılması ve toplumda bir uzlaşının gerçekleşmesi gerekir. Bunun için ilk hakikatleri araştırma komisyonu kurulmalıdır. Kurulan komisyon bu konuda karar verirse, uyarız. Eğer komisyon işlevini görürse, bu konuda ilerlemeler sağlanırsa, o zaman silahlı güçler sınırdışına çekilebilir veya ülke içinde bir yerde toplanabilir, hükümetin, devletin bilgisi dahilinde bunu yapabiliriz. Bu komisyonun kurulması gerçekleşmezse sorun nasıl çözülecek? Sorun çözülmezse benim tarihe ve halka karşı sorumluluğum var, bunları söylemek zorundayım, bunları söylerken Öcalan tehdit ediyor falan demek ucuz yaklaşımlardır. Uyarı görevimi yapıyorum.

"Demokratik Özerklik konusu eksik ele alınıyor. Bizim anlayışımız salt dil ile sınırlı değil. Demokratik Özerklik anlayışımızın bir arka planı var. Demokratik dünya sistemi çözümlemesi var, demokratik siyaset felsefesi var, demokratik örgütlenme modeli var. Demokratik Özerklik anlayışımız böyle kapsamlı, bütünlüklüdür, bütünlüklü yaklaşmak gerekiyor. Bu bir toplumsal yönetim modelidir"

Herkes kendi işini yapmalı

Burada benimle yapılan görüşmelerle bir düzeye gelinebilir, bu konuda ilerlemeler sağlanabilir. Bundan dört beş yıl önce, 2006'da Kürtlerin de içinde olduğu çevreler beni ateşkese zorladı, bunu sizin üzerinizden yaptılar, illa ki ateşkes yapmamız gerekiyor dediler, bu konuda beni oldukça zorladılar. Ama ben artık bu tür oyunlara gelmeyeceğim. Eğer ilerleme sağlanırsa ben devreye girer geri çekilme dahil rolümü oynarım. Herkesin şunu iyi görmesi gerekir, bu geri çekilme benzeri kararlar hayati kararlardır. Bu kararı da benden başka kimse veremez.

Fakat bakıyorum bazen öyle şeyler oluyor ki, çok şaşırıyorum, öfkeleniyorum. İşte basından izledim, bazıları çıkıp sorumsuzca "silahlı mücadele miadını doldurmuştur" diyor. Buna kendileri nasıl karar verirler, bu hakkı nasıl kendilerinde buluyorlar? Silahlı güçlerin pozisyonu ve geleceği hakkında Kandil bile tek başına karar veremezken, bunları nasıl söyleyebiliyorlar? Açık söylüyorum Kandil bile bu konuda tek başına yetkili değil. Bu sorunu Kandil bile çözemezken onlar nasıl çözecekler? Bunları dile getirenler, silahlı güçlerle bir ilişkileri yok ki nasıl onlar hakkında söz söylesinler! Herkes kendi işine bakmalı, herkes sorumlu olduğu konularla ilgilenmeli, kafa yormalı, söz söylemelidir. Bazıları bırakmış kendi asıl işlerini silahlı güçlerin durumunu konuşuyor, bu konu onlara düşmez. Bunları anlamıyorum, niye kendi işlerini yapmıyorlar, niye kendi işi olmayan konulara giriyorlar? Anlamıyorlar mı? Şöyle bir düşünüyorum da herkes işin içinde görünüyor, ancak Kürtlerin geleceği, özgürlüğü hakkında kafa yoran, üreten yok. Burada yanlış anlaşılmasın, binlerce, onbinlerce arkadaşımızın emeği, katkısı var ama yeterli değil. Yeni savunmalarımda bu konuyu işledim, nasıl başladığımı, nasıl bugüne getirdiğimi edebi bir dille anlatıyorum. Ama siyasi mücadele yürütenlerin çoğu fiziken varlar, ancak bu konularda kafa yormuyorsunuz. Herkes hala bana yaslanmış, her şeyi benden bekliyorlar. Ben bu yüzden uyuyamıyorum burada, kafa yoruyorum. Ama onlar kendi yapması gereken işleri dururken, bunu doğru dürüst yapmazken kalkıp kendilerini aşan, dünyanın, ABD'nin Avrupa'nın bile çözemediği silahlı güçler konusunda ahkam kesiyorlar. Çözebilseydi ABD ve Avrupa bu konuyu çözerdi, ama onları bile aşan bir konu olduğunu gördüler. ABD'si Avrupası bile artık bu konuda beni tek etkili yetkili kişi olarak görürken bunların yaptıkları açıklamalara bakın! Çevik Bir bile burada benimle görüşürken "sen dağa çıkardın sen dağdan indireceksin" demişti. Tabii burada yarı tehdit de vardı, tehdit olabilir de olmayabilir de. Önemli olan bir gerçeği tespit etmesiydi. Burada yaptığım bu süreçteki görüşmelerde heyettekiler bile ancak silahlı güçler sorununu benim çözebileceğimi belirttiler. Bu gerçekleri herkes görürken, bizimkiler niye göremiyorlar? Kalkıp silahlı güçler miadını doldurmuş diyorlar, AKP seni bırakır mı? Hem parası, hem olanakları, hem gücü var, senin neyin var, yer yutar seni. Bunu nasıl görmüyorsunuz? Şimdiki gibi rahat siyaset yapabilecek misiniz, devlet seni yaşatır mı, neyin karşılığında silahlar bırakılsın diyorsunuz? İşte basit gibi gelebilir ama Amed'deki Toki inşaat çukurunda iki çocuk boğulmuş, bu ölümleri engellemek için ne yapıldı, iki kepçe toprak atılsa içine, o çukur kapatılsa bu ölümler olmayacak.

Yanlış anlaşılmasın ben, burada kişilerle ilgili değilim, bir zihniyeti, anlayışı ve bir oyunu ortaya çıkarmaya çalışıyorum. Oyun kurmuşlar, Kürtlerin altını oyuyorlar, çoğu farkında değiller.

Ama burada bir oyun var. AKP referandumdan önce bas bas bağırarak "sivil toplum örgütleri cesur olsun, ön plana çıksın" dedi. İşte bu tür açıklamalar da buna hizmet ediyor, benim demek istediğim bu. Bu tür çıkışlarla AKP tasfiye politikası konusunda cesaretlendiriliyor sonuçta. Benim derdim bu. Aynı şeyi işte ticaret odası da başkaları da yaptı. Bunu görmüyorlar mı, yine altlarını oyduklarını görmüyorlar mı? Bunlar bu oyunlara gelerek kendilerinin düşürdükleri tehlikeyi fark etmiyorlar mı? Bu sistem bu haliyle bunları bir gün bile yaşatmaz. Bunlar bu tür açıklamalar yaparak tasfiye planının değirmenine su taşıyorlar. Basın da bilinçli olarak bunları ön plana çıkarıyor. Türk basını bu konuda çok tecrübeli. Hemen o eğilimi ön plana çıkarıp "işte muhatap alınması gerekenler bunlardır" diyorlar. Herkes kendi işini yapacak. Kandil'in bile üstesinden gelemediği bir konuda sen nasıl böyle olmalı dersin, kurucusu sen misin? Bunlar ahlaki değil, saygısızlıktır. Apo vicdan sahibidir, adil bir insandır, hakkaniyetlidir, hak bilirim, ancak bu tür şeylere de taviz vermem.

Bizim de burada silahlı güçlerin sınır dışına çekilmesi konusunda bir anlaşmamız yok. Şu anda heyetle yaptığımız görüşmelere diyalog da diyebiliriz, müzakere de diyebiliriz, kavram çok önemli değil, buna takılmamak gerekiyor. Ben burada sorunun demokratik barışçıl yollarla çözümü için 11-12 yıldır çabalıyorum. Burada birçok görüşme yaptım. Bugüne kadar yaptığım bu görüşmelerden sonra daha yeni yeni birbirimizi anlamaya başlıyoruz. 11-12 yıldır daha yeni ortak dili ve karşılıklı saygıyı yakalıyoruz, bu kolay olmadı. Ben buraya benimle görüşmeye gelen heyetlere de yaptığımız görüşmelerde defalarca söyledim. "Siz bile bu sorunun nereden kaynaklandığını anlayamıyorsunuz, o yüzden çözemiyorsunuz" dedim. Bu sorun, bir İngiliz planıdır. Daha yeni yeni beni anlamaya, bu konularda ikna olmaya başladılar. Tabii bu durum, bu düzey kolay yakalanmadı. İşte bu nedenle ben her fırsatta demokratik siyaset akademisi diyorum ne kadar yerine getiriliyor bilmiyorum. Doğru bir siyaset ve dilin ortaya çıkması için bu akademiler zorunludur, gereklidir. Burada devletle olgun bir dil geliştiriyoruz. Karşılıklı saygı temelinde birbirimizi anlıyoruz. Bu olmasaydı korkunç katliamlar gelişirdi.

Demokratik Özerklik konusunda şunları belirtmek istiyorum: Bu konu da eksik ele alınıyor. KCK davasını takip ediyorum. Sadece dil konusuna vurgu yapılıyor. Ancak bizim Demokratik Özerklik anlayışımız salt dil ile sınırlı değil. Bizim Demokratik Özerklik anlayışımızın bir arka planı var. Arka planında demokratik dünya sistemi çözümlemesi var, demokratik siyaset felsefesi var, demokratik örgütlenme modeli var. Demokratik Özerklik anlayışımız böyle kapsamlı, bütünlüklüdür, bütünlüklü yaklaşmak gerekiyor. Bu bir toplumsal yönetim modelidir. Hukukçular bu konularda faydalı çalışmalar yapabilirler. Niye yapamıyorlar, anlamıyorum, engel olan nedir? Burada bir halkın özgürlük sorunu var, bu işler ciddidir. Daha önce Demokratik Özerklik anayasası konusunda çalışma yapılmasını söylemiştim, bu çalışmaya hukukçular katkıda bulunabilir. Bu Demokratik Özerklik anayasası yanlış anlaşılmasın, ayrı bir anayasa değildir. Genel ülke anayasasının bir parçası, bir bölümüdür. Yani genel anayasadan ayrı değildir. Demokratik Özerkliğe ilişkin savunmalarımda daha önce işlemiştim, altı boyuttan hukuki, ekonomik, siyasi, kültürel, sosyal, güvenlik-savunma boyutlarından bahsetmiştim. Bu altı boyut çeşitlendirilebilir, çoğaltılabilir, azaltılabilir, önemli değil. Tüm bu boyutlar temelinde bunları esas alarak bir Demokratik Özerklik anayasası hazırlanabilir. Demokratik Özerkliğin boyutlarının her biri üzerinde günlerce, haftalarca hatta aylarca tartışmalar yürütülebilir, dar bir zamana sıkıştırılmamalıdır, mesela ben burada zaman imkanım olsa on saat güvenlik boyutunu anlatabilirim. Bu çalışmaya hemen başlanmalı, harıl harıl çalışılmalıdır. Bu vesileyle BDP'ye de iki çağrıda bulunuyorum. Birincisi, Amed merkezli ve DTK'nın yürüttüğü Kürt halkının Demokratik Özerklik Anayasası çalışması ile eşgüdüm içinde olmalıdır. Bu çalışmalar yürütülürken 1921 Anayasası'nın özerklikle ilgili bölümlerinden yararlanılabilir. Ayrıca Mustafa Kemal'in o dönemde Kürtlere özerkliğe ilişkin yaptığı konuşmalar var, daha önce bahsettiğim 10 Şubat 1922 Kürt Özerklik Kanunu araştırılarak ortaya çıkarılabilir. Biliniyor, Mustafa Kemal'in ilk başbakanı Fethi Okyar'dı. "Ben elime Kürt kanı bulaştırmam" dediği için tasfiye edildi. Bir başbakandı, ama tasfiye edildi, ardından bilinen süreç gelişti. İngiliz hegemonyasını arkasına alan İnönü-Çakmak ikilisi iktidarı aldı. Mustafa Kemal bu şekilde etrafı sarılarak etkisizleştirilme sürecine alındı. Kürtler devre dışı bırakıldı. Sonraki anayasalar biliniyor. BDP, ikinci olarak Ankara merkezli ve demokrasi güçleriyle birlikte yeni demokratik anayasa çalışmasını yürütmelidir. Bunun için acilen bir demokratik anayasa konferansı yapılmalıdır.

Daha önce önermiştim, kent konseyi demiştim. Kürdistan illeri başta olmak üzere bütün il merkezlerinde bu konseyler oluşturulur. Bir de il merkezi dışında kalan o ilin ilçe ve köylerini kapsayan bir bölge konseyi oluşturulur. Buna bir örnek vereyim. Amed merkezde kent konseyi oluşur. Bu konsey daha önce de söylemiştim, merkezde yer alan bütün STÖ'leri, zanaatkarlar, esnaflar, gençlik, kadın, bütün mahalle ve semt temsilcilerini bünyesinde barındırır. Bir de merkezin dışında yer alan Amed'e bağlı işte kaç ilçe varsa o ilçe ve köylerin temsilcilerinden oluşan bir Bölge Konseyi oluşturulur. Sorunlar burada tartışılır. Bunlar öz örgütlülüğün oluşturulmasına yönelik çalışmalardır.

Beni soran, bana selam gönderen herkese özel selamlarımı iletiyorum. Dersim'e özel sevgi ve selamlarımı gönderiyorum.

AKP hegemonik bir inşa içerisinde

Avrupa Parlamentosu'ndaki Kürt Konferansı'na Desmond Tutu da mesaj göndermiş, önemlidir. Siyasi tecrübeleri çok fazla, çok deneyimliler, nasıl çözülebileceğini iyi biliyorlar. PKK'nin Avrupa'da terör örgüt listesinden çıkarılmasının gelişen diyalog sürecini olumsuz etkileyeceği yönünde ifade edilen görüşler isabetli değil, tersi doğrudur. Yani tersi, işimizi kolaylaştırır. Asıl PKK'nin terör örgütü listesinde bulunması çözümü zorlaştırıyor.

Burada son bir aydır herhangi bir görüşme olmuyor, ama bu ileride olmayacağı anlamına da gelmez. Buradaki görüşmeler müzakere değil hatta diyalog da değil aslında ben bir aracıyım, arabulucuyum burada. Ben devlet ile PKK arasında aracıyım. Çünkü henüz müzakerelere geçmedik. Müzakereye geçilse maddeler üzerinde tartışılır. Fakat henüz üzerinde somut konuştuğumuz bir madde yok, çünkü hükümet henüz karar vermemiş. Müzakereye geçilse bu görüşmeler nasıl sonuçlanır bilemiyorum. 1 Mart'a kadar bir sonuç çıkması lazım. 1 Mart iyi bir tarihtir, güzel, uygun bir tarihtir. Bu tarihe kadar bu görüşmeler bir sonuç verirse, anlamlı bir barış, onurlu bir barışla sonuçlanır. Ben buna kutsal barış, büyük barış derim. Ya da bu görüşmelerden bir şey çıkmaz, daha kötü bir süreç başlayabilir. 1 Mart'a kadar görüşmelerden anlamlı bir barış çıkmazsa ben bu aracılıktan çekilirim, çekilmekten ziyade "yapamadım, başarısız oldum, devlet de, hükümet de çözüme gelmedi, artık daha fazla aracı olamam" diyeceğim. Karışmayacağım onlara. Verdiğim tarih 1 Mart. Sıfıra doğru geri sayım başladı.

2006'da bizi çok oyaladılar. O dönem silahsızlanmayı gündeme getirdiler, bize dayatmaya çalıştılar. Beş yıldır oyalandık. Başta yapılan bir yöntem hatası yanlış

sonuçlar doğurur. Ben beş yıl sonra bu yanlışı fark ettim. Bu süreçte pekçok gerilla, masum yoksul Anadolu çocuğu olan asker polis yaşamını yitirdi. Onlara da çok üzülüyorum. O dönem silahsızlanma en başta masadaydı, o bir hataydı, artık silahsızlanma en son aşamadır.

Devlet benimle barış için görüşüyor. Bu görüşmelerin barışla sonuçlanması çabasında. Fakat hükümet henüz kararını vermemiş. Ne müzakere kararını veriyor ne de barış kararını veriyor. Devlet adına benimle görüşenler beni anladı, tehlikenin farkındalar. Türkiye Iraklaşabilirdi, ama bunu ben engelliyorum. Buraya gelen yetkililere de söyledim, Türkiye'nin Iraklaşmasını önleyen kişi benim. Barış için elimden gelen çabayı gösteriyorum. Fakat Başbakan burada yapılan görüşmeleri dahi sahiplenmiyor, "devlet görüşüyor" diyor. Sayın Erdoğan'dan, Başbakan'dan bir tek şunu istiyorum, meclisten bir barış kararı çıkarsın yeter. Bir tek barış kararı. Ondan sonra her şey çözüm yoluna girer. Öncelikle bu barışa karar vermesi lazım.

Barışın önündeki en büyük engel AKP'dir

Devlet ve ordu çözüm istiyor, AKP çözüm istemiyor, çözüme hazır değil. Bu durumda, barışın önündeki en büyük engel AKP'dir. AKP içinde iyi niyetli insanlar olabilir, hatta Başbakan da iyi niyetli olabilir, fakat AKP barış konusunda bir karar vermiyor. Ben Başbakan'ı henüz çözemedim, çünkü kapalı biri. Şu çok önemli; Başbakan, Özal'a mı evrilecek, Çiler mi olacak? Yani Özal gibi birisi olmaya mı karar verecek, yoksa Çiller gibi olmaya mı karar verecek? Bu benim için kocaman bir soru işaretidir. Özal barış için kararını vermişti, öldürülmeden önceki gün, bize diyalog için bir heyet göndermişti. Diyalog halindeydi bizimle. Başbakan Amerika'ya gidiyor, İngiltere'ye gidiyor, Çiller gibi olursa Çiller'den daha tehlikeli olur. Ama şu an kapalı biri, kapalı duruyor. AKP'nin "biz barışa güç getiremeyiz, yapamayız" görüşü de doğru değildir. Sen hükümetsin, barış kararını vermen gerekir.

Mahmut Övür yazısında, AKP iktidara geldiği ilk dönemde, H. Özkök'ün 'Kürt sorunu çok önemli bir sorundur, mutlaka çözülmelidir' diyerek bir projeyle hükümete geldiğini, Özkök'ün bu teklifini meclise götürdüklerini, ancak siyasette çok büyük dirençle karşılaştıkları için hükümetin ürktüğünü ve teklifi geri plana aldığını yazmış. Özkök, Eşref Bitlis gibi çözüm isteyenlerdendi. Bitlis paşayı öldürdüler. Özkök, daha önce '97'de, '98'de bizimle diyalog kuran gruptandı. Taraf'ta da bu yazıldı. O dönem sorunu çözmek isteyen bir grup vardı, ancak dış güçler izin vermedi. Asker içinde de, polis içinde de çözüm isteyenler var. AKP şu anda barış için bir karar vermemiş, hatta MHP'nin pozisyonuna girmek üzere. MHP'nin bir zamanlar ki engel pozisyonu gibi bir pozisyona da girebilir.

Bu sorunun barışçıl çözülmesi lazım, fakat AKP başka şeyler peşinde, başka şeylerle ilgileniyor. AKP hegemonik bir inşa içerisinde. Kendi hegemonyasını her alana inşa ediyor. Anayasa Mahkemesi'ni halletti, HSYK'yı ele geçirdi, diğer birçok alanda da hegemonik inşasını devam ettiriyor. İşte bugün de generalleri görevden aldı. Önümüzdeki seçimle birlikte bu hegemonyayı tamamlamak istiyorlar. AKP'nin gelişiyle hem ordu hem devlet ikiye bölündü. Bizi de ikiye bölmeye çalıştılar. 2003-2004'te kısmen başardılar. Ama sonuç almadılar. Bu süreçte de bizi bölmek için uğraşıyorlar.

İşte bunun için, anlamak önemlidir diyorum. Demokratik siyaseti, felsefesini anlayan birkaç kişi olsaydı, iki üç kişi bile iyi anlasaydı bugün bu halde olmazdık. Ben bunun için siyaset akademileri demiştim. Bu akademilerde yüzlerce, binlerce siyasetçi yetiştirilir. Benim burada söylediklerim anlaşılmıyor.Söylediklerimden AKP faydalanıyor, hayata geçiriyor, kendine göre uyguluyor, siyaset akademileri açıyor. Ama asıl anlaması gerekenler anlamıyor.

AKP'yi bazı dış güçler yönlendiriyor. Mesela AKP bölgede çok para harcıyor, bu para, AKP'nin parası değil, dışarıdan gelen paradır. Bunların müslümanlığı müslümanlık da değil. Gerçek müslümanlık, dürüstlüktür, demokrasidir. Bunların tüm derdi, kaygısı ranttır, paradır, insanlar ölmüş umurlarında değil. İşi gücü oy peşinde koşmaktır. Kendi çıkarları uğruna masum Anadolu insanları ölsün, hiç umurlarında değil. Ama ben ölen yoksul Anadolu çocuklarına, asker ve polise de çok üzülüyorum. Ben insanların inançlarına saygı duyuyorum, ama samimi olunmalıdır. Din, para getiren bir şey değil, ama bölgedeki tüm cemaatlerin ciddi para harcadıklarını biliyorum. Bu para din üzerinden elde edilen para değil, kaynağı dışarıdır, yeşil gladiodur. Bunların müslümanlıkla da ilgileri yoktur. Dürüst müslümanlar, namazlarını kılarlar, gerekli olan şeylerini yaparlar.

AKP'nin bölgede tek derdi birkaç aşirete para kazandırmaktır. Bunların tek dertleri rant, insanlar ölmüş hiç umurlarında değil. AKP'nin bazı milletvekillerinin kendilerine, aşiretlerine beş on bin dolar daha kazandırmak için yapmadıkları şey yok. Bu milletvekillerinin maaş almak dışında hiçbir marifetleri, hünerleri yok. Başka bir iş bildikleri de yok. AKP'nin bölgede yüzde beşten fazla oy almaması gerekir. Neden oy alsınlar ki! Şu an çok iyi çalışılsa AKP'nin bölgedeki oyu yüzde beşe düşer. Şurası çok net: AKP'ye verilen her oy savaşa gider, AKP ve diğer partilere gitmeyen her oy barışa gider. Bunu halkımız böyle bilmelidir.

AKP şimdi paralı asker sistemini kuruyor. 50 bin paralı asker almayı düşünüyor. Bu, şu demektir; kendine bağlı, kendi adamlarından oluşan 50 bin asker oluşturuyor demektir.

> "Kürtlere karşı komplonun soykırımın başlangıç tarihi 15 Şubat 1925'tir. 15 Şubat 1925'te biliyorsunuz Şeyh Sait'e karşı komplo düzenlendi. Bana da 15 Şubat'ta komplo yapıldı. Şeyh Sait'in idam günü 29 Haziran; bana verilen idam kararının günü de 29 Haziran'dır. Bunlar tesadüf değildir, mekanizma bu kadar tesadüfi çalışmaz. 15 Şubat, sadece benim için kara gün değil, 15 Şubat 1925 Kürtlere karşı yapılan soykırımın başlangıcıdır. 15 Şubat'ı Kürtler için soykırım günü ilan ediyorum"

15 Şubat Kürtlerin soykırım günüdür

Önümüzde üç ay var. Barış olmaz ve savaş hatta bir toplumsal savaş gelişirse, herkes, bölgedeki, Diyarbakır'daki STK'lar da etkilenirler. Herkes altında kalır bu işin. Bölgedeki iş adamlarına, iş çevrelerine sesleniyorum; yine para kazanın, para kazanmanıza kimse bir şey demiyor. Barış için söylediklerinize de aynen katılıyorum, altına imza atıyorum ancak bunu hükümete de kabul ettirin, öyle gelin. Örneğin iş adamları neden bölgede yatırım yapmadıklarını iyi tespit etmelidirler. Bunun sebebinin savaş olduğunu, yatırım yapma koşullarının olmadığını da hükümete söyleyebilmelidirler. Barış şartlarını öncelikle hükümete kabul ettirmelidirler.

Siyaset kolay iş değildir. Bakıyorum, çoğunlukla ciddiyetten uzak bir şekilde konuşuluyor. Siyasetle ilgili Kürt çevrelerinin yayınlarında da görüyorum; Demokratik Özerklik ile ilgili bir çalışma yok. Örneğin bir yazıda Bedirhan işleniyor. Tamam Bedirhan önemli bir şahsiyettir, ama şu an daha hayati konular var önümüzde. Kürt sorununu işleyen gazeteler ve dergiler genelde böyle, hiçbirisi doğru düzgün bir şeyler yazıp çizemiyor. Seviyeleri genelde aynı, bir adım öne çıkamıyorlar.

Görevlerini yerine getirmesi gerekenler bir türlü işlevsel, ciddi çalışmıyorlar. Yeterince çalışılmıyor, siyaset anlaşılmıyor. Fransız Devrimi'nde yapılan anayasa çalışmalarına benzer bir çalışma yürütülebilir ve bu çalışma 8-10 ayı da bulabilir. İki-üç günlük toplantılar yapıldıktan sonra dağılıyorlar ve sonra hiçbir şey yapılmıyor. Bu sefer de çalışılmazsa çok ağır eleştiririm. Bu süreç hassas bir süreçtir, önemlidir, bu süreçte daha aktif olunmalıdır.

Bütün şehirlerde şehir konseyleri kurulabilir. Mesela Amed'de en az 300 kişiden oluşan bir şehir konseyi kurulabilir. Batman'da 200 kişiden oluşan bir şehir konseyi kurulabilir. Diğer şehirlerde de yüz-yüz elli kişilik şehir konseyleri kurulabilir. Şehir konseylerinin içinde her kesimden her görüşten kişiler olabilir. Şehir meclislerine, samimi islami gruplar da var, onlar AKP'den ayrıdır, onlar da girebilir. Barış isteyen herkes olabilir, barışı kabul ediyorsa MHP'li biri de olabilir. Şehir konseylerinin derhal bir barış kararı vermesi gerekir, barışa ilişkin bir deklarasyon açıklayabilirler. AKP ve diğer partilere barış şartları, barışa ilişkin prensipler belirtilebilir, bunları kabul ederseniz gelirsiniz diyebilirler. Bu karar çıkarılır ve uygulanırsa, ben de buna uyarım. Bu yapılırsa hızlı bir şekilde barış gelişir. Beş on şehir bunu uygulamaya koyarsa barış mutlaka gelir.

Demokratik Özerklik Anayasası iki üç toplantıda ortaya çıkacak bir şey değildir; en az 8 ay gerektirir. Bunun çok iyi hazırlanması gerekir. DTK'nın Demokratik Özerklikle ilgili çalışması da çok önemlidir. Bunun için savunmalarımdan yararlanılabilir. Demokratik Özerklik Anayasasını son savunmamda daha ayrıntılı işleyeceğim.

Demokratik Özerklik, Kürtlere özgü bir sistemdir. Demokratik Özerklik çalışmasının yarısı belediyelerin payınadır. Yani yüzde elli ellidir. Demokratik Özerkliğin anayasası çalışmaları yapılabilir ve hızlandırılabilir. Baydemir ve diğer belediye başkanları da bu konuyla ilgilenebilir. 1924'te Kürtlere verilen bir Demokratik Özerklik sözü var. 1922'de özerklik yasası Kürtlere ilişkin çıkarıldı. Bunlar konuşulmuyor. Halbuki bu konuların bol bol işlenmesi lazım.

Kürdistan İslami Hareketi'nin bildirilerini basında okudum, aynen katılıyorum, fakat bir şartla, dürüst olmalılar, söylediklerini pratiğe geçirmeleri lazım. DTK kendi içinde İnanç Komisyonu kurulabilir. Dürüst olanları, Abdullah Timoqi gibi dürüst olanların DTK içerisinde yer almaları faydalı olur. Altan Tan gibileri bu konuları işleyebilir, ilgilenebilir, dürüst olanları bir araya getirebilirler.

Çözüm gelişmezse, 1791 Fransa'daki büyük terör dönemi, 1918 Sovyetlerin kuruluşundan sonraki iç çatışma gibi bir çatışma çıkabilir. Biz savaş yanlısı değiliz, savaş yerine direnişi esas alıyoruz.

Başbakan barışa karar verirse, demokratik çözüm için barış süreci gelişirse, biz gerillaları da araziden çekebiliriz, silahsızlandırmayı da o zaman konuşabiliriz. Bu bireysel hak meselesi de AKP'nin verdiği bir şey, bir lütuf değildir, AKP'nin ortaya koyduğu bir mesele de değildir. Ta '99'dan bu yana benimle görüşen devlet yetkililerinin gündeme getirdiği bir şeydi. Ama AKP sanki bunu kendisi yapıyormuş gibi yansıtıyor! Bu doğru değildir, bu, AKP'nin yaptığı bir şey değildir. İşte yazıda da vardı, Özkök-asker çözüm için hükümete gidiyor, ama hükümet sorumluluk almıyor, çekiniyor, "tabanımız hazır değil" diyor. O zaman hazırla tabanını, on yıldır neden hazırlamadınız tabanınızı?

Kürtlere karşı komplonun soykırımın başlangıç tarihi 15 Şubat 1925'tir. 15 Şubat 1925'te biliyorsunuz Şeyh Sait'e karşı komplo düzenlendi. Bana da 15 Şubat'ta komplo yapıldı. Cibranlı Halit onları tasfiye ettiler, sonra 15 Şubat'ta Şeyh Sait'e yöneldiler. Şeyh Sait'in idam günü 29 Haziran; bana verilen idam kararının günü de 29 Haziran'dır. Bunlar tesadüf değildir, mekanizma bu kadar tesadüfi çalışmaz. 15 Şubat, sadece benim için kara gün değil, 15 Şubat 1925 Kürtlere karşı yapılan soykırımın başlangıcıdır. 15 Şubat'ı Kürtler için soykırım günü ilan ediyorum.

1980'lerden sonra da Yeşil Türkçü hegemonya devreye konuldu

Mustafa Kemal, soykırımcı olarak sunuluyor, öyle değil. Başbakan Fethi Okyar, Mustafa Kemal'in arkadaşıydı, onu hükümetten düşürdüler. İngiliz yanlısı İsmet İnönü ve Fevzi Çakmak'ı yerine getirdiler. Bunlar Mustafa Kemal'in etrafını kuşatmışlardı. Ben buna Beyaz Türkçü hegemonya demiştim. Bu, 1980'lere kadar devam etti. 1980'lerden sonra da Yeşil Türkçü hegemonya devreye konuldu. Ben son savunmamda gladioya ilişkin çok kapsamlı değerlendirmeler yaptım. MHP ve ülkücüler gladio tarafından ABD'de eğitildiler. Şu an AKP'nin arkasında duran da aynı güçlerdir, aynı gladionun ürünüdürler. Son beş yıllık süreci değerlendirdiğimde gladionun benim düşündüğümden daha kapsamlı olduğunu anladım, son savunmamda ayrıntılı şekilde işliyorum bunu. Türk Gladiosu-Ergenekon'u bir ahtapot gibidir, birçok kolu vardır. Başını ezsen bile kolları çalışır, kolları birbirinden ayırsan her kol ayrı çalışır. AKP de bu sürecin bir parçasıdır. Bunu iyi anlamak gerekir. AKP'yi yönlendiren bazı güçler var, onlar da bir çözüm sunmuyorlar.

Beş yıllık süreç içerisinde PKK silahlı mücadeleyi yükseltemedi, devlet de çözümü geliştiremedi ikisi de tıkandılar. Hem devlet hem de PKK her şeyi üzerime yıktı, her şeyi benden beklediler, bekliyorlar. 1 Mart'a kadar eğer çözüm gelişmezse, savaş daha da derinleşebilir. Bunu yaparlar mı yapmazlar mı, savaşırlar mı savaşmazlar mı kendileri bilir. Bütün bunları bir an önce söyleme gereğini duyuyorum. Belki ömrüm de yetmez, belki burada ölebilirim de, nefessizlikten de ölebilirim. Dolayısıyla söyleyebildiğim kadarını söyleme ihtiyacını hissediyorum. Bir boşluk bırakmak istemiyorum.

Bu platonik aşk konusunda da şunu söyleyeyim: Başbakan "CHP ile BDP platonik aşk yaşıyor" demiş. Asıl AKP ile CHP, Erdoğan'ın Başbakan olması için Beylerbeyi sarayında gerçek aşk yaşadılar. Oradan da nur topu gibi bugünkü iki partili bir iktidar doğdu.

Suriye halkımıza, PYD'ye, İran'daki halkımıza, PJAK'a selamlarımı iletiyorum. Ağrı'ya, Doğubeyazıt'a, Iğdır'a, Kars'a özel selamlarımı iletiyorum. Şırnak, Silopi, Hakkari, tüm Botan halkına özel selamlarımı iletiyorum. Avrupa'da yaşayan Asuri halkına selamlarımı iletiyorum. Kendi varlıklarını korumalıdırlar. Kürdistan'daki tüm halklar korunmalıdır; Asurileri, Ezidileri, diğer tüm halkları koruyacağız.

PKK soykırıma dur deme hareketidir

> "Kürdistan üzerinde uygulanan sömürgecilik öyle klasik sömürgeciliklere benzemiyor. Yani ekonomik siyasi sömürgecilikten öteye, askeri işgalden öteye bir şeyler var. Bir soykırım durumu var. Asimilasyona dayalı bir soykırım. Onu fiziki olarak reddetmiyor, kırmıyor, ama bir ulusal topluluk olarak, bir kültür olarak, dil olarak yok sayıyor, katlediyor, kırıma uğratıyor. İşte bunu durduran, tersine çeviren, Kürt halkını özgürlük için ayağa kaldıran PKK olmuştur"

33. yılına girmekte olduğumuz PKK'nin doğuş, kuruluş döneminin kendine has iç ve dış koşulları mevcut. 1970'lerin bir hareketi PKK. Dolayısıyla 1970'ler dünyasının, bölgesinin, Türkiye ve Kürdistan'ın özelliklerini taşıyor. Doğuş, şekillenme özellikleri kesinlikle bu dönemin koşullarından etkilenerek oluşmuştur. Aradan kırk yıl gibi bir süreç geçmiş bulunuyor. Kırk yıl boyunca mücadele eden bir hareket. Bu kırk yıllık mücadele içerisinde de önemli bir gelişme, değişme yaşadı. Hem kendi dışındaki gelişmelerden etkilenerek bu değişiklikleri yaşadı hem de kendi yürüttüğü mücadelenin sonuçlarından etkilenerek bu değişimi gerçekleştirdi.

PKK'nin doğduğu dönem, 1970'lerin dünyası hiç kuşkusuz bugünkü dünyadan çok farklıydı. Toplumsal ve siyasal durum değişik özellikler arz ediyordu. Bize göre, PKK'yi yaşayanlar olarak belki de insanlığın tarihinin en hızlı değişim süreci bu PKK'nin var olduğu kırk yıllık süreçtir diyebiliriz. Kırk yıl önceki dünyaya baktığımızda bugünkü dünyayla kıyaslamak bile zordur. Bugünden bakılınca gerçekten de PKK'nin doğduğu dönemin dünyası böyledir dense bilmeyenlerin anlaması çok zor oluyor. Aynı şey Ortadoğu için de geçerli. Daha çok da Kürdistan ve Türkiye açısından da bu geçerliliğe sahip. Çünkü sadece ruh, düşünce, siyasi tercihler konusunda değil, ekonomik sosyal yaşamda da, toplumsal sosyal ölçülerde de, kültürel beğenilerde de çok ciddi, köklü değişiklikler bu dönemde yaşandı. Şunun için söylüyorum bunları bugünkü koşullara bakarak PKK'nin doğuş koşullarını anlamak zordur. PKK'nin doğuş etkenlerinin neler olduğu, neler PKK'nin doğuşunu zorunlu kıldığı ortaya çıkardığı konusunu anlamak gerçekten de zordur. Bu anlamda PKK bir tarih oldu. Çünkü ancak tarihten öğrenildiği kadarıyla PKK'nin doğuş etkenlerini o dönemi bilmeyenler anlayıp öğrenebilirler. Bu bakımdan da bir tarih yarattığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

PKK iki kutuplu bir dünyada doğdu

PKK'nin doğduğu 1970'ler dünyası iki kutuplu bir dünyaydı. Adına soğuk savaş denen bir bölünme ve çatışma dünya genelinde sürüyordu. Bir uçta ABD ve müttefikleri vardı, NATO ittifakı; –ABD-Avrupa ittifakı diyebiliriz buna– diğer uçta Sovyetler Birliği ve müttefikleri; –Sovyet bloku diyebiliriz, buna da doğu bloku deniliyordu.– Varşova paktı vardı yıkıldı tabii. Askeri açıdan da NATO'ya karşı olan Varşova paktıydı. Sovyetler Birliği bugünkü Rusya ve çevresindeki devletleri içine alan bir birlikti, sosyalist topluluktu. 1917 Rus Devrimi'nden itibaren ortaya çıkan siyasal gelişmeleri ifade ediyordu. Dünya bu iki blok arasında karış karış bölünmüştü. Sadece askeri açıdan değil, siyasi, ekonomi, kültürel, ideolojik her bakımdan bir bölünme karşılıklı mevzilenme ve çatışma söz konusuydu. Büyük bir savaş vardı. Eğer iki blok en üst yöneticileri nezdinde çatışmadılarsa aralarında ideolojik, istihbaratsal, ekonomik mücadeleden öteye bir de yerel, bölgesel denen savaşlarla aslında bu gerçeği yansıttılar. Bu bölünme bütün dünyayı içine alıyordu. Ortadoğu da bu bölünme içindeydi. ABD öncülüğü Sovyet bloğuna karşı mücadelede siyasi tercih olarak gerektiğinde en baskıcı, despotik, faşist rejimlere göz yumuyordu. Sadece bu da değil, bu tür rejimleri, askeri darbeler ve cuntaları ortaya çıkarıyor ve destekliyordu. Sovyetler Birliği'ne karşı mücadelenin bir gereği olarak her ne kadar sistem demokrasi bloku dese de kendisine faşist askeri cuntalar ortaya çıkartıyor, bunlara destek veriyordu. Bunu Latin Amerika'da yaptığı kadar Asya'da, Ortadoğu'da da yapıyordu.

Dolayısıyla 12 Mart 1971 askeri darbesi Amerikan destekli bir darbeydi. Ardından da zaten PKK'nin kuruluşunun hemen ertesinde Türkiye'de gerçekleşen 12 Eylül faşist askeri darbesi var. Bunlar ABD tarafından örgütlendirilen, desteklenen darbelerdi. Diğer yandan İran'da şahlık diktatörlüğü; Pakistan'da yine Ziya-ül Hak darbesi, diktatörlüğü vardı. Aslında Ortadoğu'nun yeşil kuşak olarak Sovyetler Birliğini güneyden kuşatmayı öngören hattında, ABD böyle bir despotik devletlerden oluşan hat çizmişti. Benzer durum Sovyetler Birliği açısından da söylenebilir. ABD'ye karşı mücadelede ideolojik ve askeri yöntemleri Sovyetler Birliği de etkili bir biçimde kullanıyordu. O da radikal direniş hareketlerine, askeri hareketlere yer veriyordu. Örneğin Arap alemindeki radikal askeri akımlar Suriye'de, Irak'ta, Mısır'da, diğer Arap ülkelerinde Sovyetler Birliği tarafından aktif destekleniyordu. Dolayısıyla bölgenin bir tarafında askeri diktatörlükler Sovyetler Birliğine dayalı olarak, diğer tarafındaki askeri faşist cuntalar da Amerika destekli olarak vardılar. Ortadoğu da böyle ikiye bölünmüştü.

Ekonomik toplumsal açıdan da ABD yeni sömürgecilik denen bir sistem geliştiriyordu. Kapitalist dünya hegemonyası artık klasik sömürgecilik dönemlerini aşarak derin sömürgecilik anlamında yeni sömürgecilik denen bir tarzı geliştiriyordu. Klasik sömürgecilik neydi? Var olanı, hazır olanı, görüneni almayı, çalmayı ifade ediyordu aslında. Yeni sömürgecilik, masrafı daha çok azaltan, emek değerini daha derinden sömürmeyi öngören bir sömürgecilikti. Hammaddeyi metropollere taşıyan, böylece masrafı arttıran değil de, olduğu yerde üretimi geliştirerek hem masrafı azaltan, hem de ucuz iş gücünü daha rahat kullanma imkanı sağlayan bir sömürgecilik türüydü. Dolayısıyla kapitalist dünya hegemonyası ve iç çekişmeden dolayı bu sömürgecilik daha fazla sömürü yapıyor, daha fazla kar getiriyor, dolayısıyla kapitalistler arasındaki bir paylaşım ortaya çıkıyordu. I. ve II. Dünya Savaşlarındaki gibi savaşları bununla önlüyordu. Biraz da herkese belli bir pay verebilecek kadar sömürü yapma imkanı buluyordu.

Bu sömürgeciliği belli ülkelerde, belli alanlarda pilot alanlar belirlemesi çerçevesinde daha öncelikli ve daha kapsamlı bir biçimde uyguladı ABD. Örneğin Doğu Asya'da Kore gibi alanlar vardır. Amerika kıtasında bazı alanlar vardır. Ortadoğu'da Türkiye böyle bir sömürgecilik türünün uygulandığı ilk ülkelerden birisidir.

1950'den sonra, II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'nin ayakta kalabilmek için ABD ile geliştirdiği ilişkiler ve NATO'ya girme çerçevesinde kendini ardına kadar bu kapitalist pazara açmış olması geçeği söz konusudur. Tabii ondan önce de 19. yüzyıl boyunca, 20. yüzyılın ilk yarısında bunun ön hazırlıkları olmuştu. Birden bire kapitalizmle Türkiye ilişkilenmedi. Aslında iki yüz yıllık bir mücadeleydi bu. Yüz elli yıllık bir hazırlık ardından yeni sömürgecilikle birlikte Türkiye ardına kadar sistemle bütünleşme, ekonomik-sosyal olarak sisteme açılma, entegre olma durumu yaşadı. Siyasi askeri olarak da zaten tümüyle Batı paktlarına, kapitalist sistemin içine girdi, bağlandı. Böylece kapitalist ilişkiler ve mal pazarlaması çok ileri düzeyde hızlı bir gelişme yaşandı. Bir yandan montajcılık, bir yandan kompradorculukla yoğun bir meta sürümü Türkiye'de ortaya çıktı.

Bu durum tabii Türkiye'nin egemenlik altında tutuğu Kürdistan'ı da içine aldı. Bu temelde çok hızlı bir ekonomik ve sosyal değişim Türkiye ve Kürdistan'da yaşandı. Hiçbir savaşın yaratamayacağı kadar hızlı ve derinlikli bir ekonomik sosyal değişimin yaşandığını da söyleyebiliriz. Bu dönem aynı zamanda savaş dönemi de oldu. Türkiye'de 1970'lerde bir iç savaş yaşandı. 1980'den bu yana da Türkiye-Kürdistan savaşı yaşanıyor. TC-PKK savaşı yaşanıyor. Kırk yıllık bir iç savaş var.

Savaş Kürt'ü de Türk'ü de değiştirdi

Bu dönemin çok yoğun bir değişim dönemi olduğunu söyledik. Gerçekten bu değişimi savaş mı yaptı, yoksa bu kapitalist sisteme açılma mı yaptı, tartışılabilir bunlar. İnsan birisi yaptı, diğeri yapmadı diyemez. İkisi de yaptı. Hangisi daha fazla yaptı, hangisi daha çok etkili oldu o bile tartışma konusudur. Elbette savaş çok değiştirici bir olay. Fakat şunu söyleyebilirim, o dönemin kapitalizme açılımı en az savaş kadar ekonomik sosyal yaşamda, yapıda değişiklikler oldu. Köyler tarumar oldular, köy ekonomisi yıkıldı, yığma şehirler ortaya çıktı. Örneğin daha sonra savaş Kürdistan'da dört bin köyü yıktı, yaktı, fakat ondan önce de 1970'li ve 1980'li yıllarda savaş dışında da bu kapitalist ilişkiler köyleri boşalttı. Büyük bir ekonomik ve sosyal değişim yaşandı. Bu tabii kültürel değişimi, ruhsal, düşünsel değişimi de getirdi. Yeni toplumsal güçler ortaya çıktılar. Ekonomik ilişkiler, sosyal ilişkiler değişti. Sosyal güçler değişti. Yeni ilişkiler, tercihler, öncelikler ortaya çıktı. Örneğin bunun etkisiyle Kürdistan'da da o kapalı köy ekonomisi yıkıldı. Aşiret sistemi parçalandı. Onun yerine yığma şehirler, şehirde küçük burjuva topluluğu, çok tortu işlerde çalışan bir topluluk ortaya çıktı. Köylülük hızlı bir dağılma ve aşılma durumu yaşadı. Kendi içinde de bölündü. Ağalar yanında, orta köylülük, yoksul köylülük; şehirde emekçi sınıflar ortaya çıktı. Yine bu aynı zamanda kültürel olarak da tabii devletin, ulus devletin eğitim sistemiyle birlikte gelişti ve yoğun bir aydın gençlik kesimi ortaya çıktı.

Bütün bu gelişmeler yeni düşünce akımları ortaya çıkardılar. Bir yandan yaşanan bu ekonomik sosyal değişim, diğer yandan ifade ettiğimiz siyasi askeri durum, despotik baskıcı rejimler elbetteki toplumsal çelişkileri ve çatışmaları artırdı. Her toplumsal kesim burada kendi çıkarını ifade eden arayışlara girdi, dolayısıyla yeni ideolojik akımlar, yeni düşünceler oluştu. Buna dayalı yeni örgütlenmeler ve siyasi mücadeleler, siyasi akımlar gündeme geldi. Bugünün Türkiyesi'nde ideolojik akım olarak var olan akımlar aslında bu dönemde şekillendiler. 1970'lerin başında şekil kazandılar. Daha önce yok muydular? Belli temeller olarak vardılar, 19. yüzyılın ortalarından bu yana gelen bir ideolojik siyasi yapılanma Osmanlı sistemi içinde vardı. 20. yüzyılın başında bu bir biçim kazandı. Sovyetler Birliği'nin gelişimiyle birlikte emek sermaye çelişkisi diye bir çelişki etrafında bir siyasi ideolojik bölünme olmuştu. Fakat bunlar daha çok Avrupa ve Rusya kaynaklı, dış etkenliydi. Sosyal temelleri zayıftı. Oysa 1950 ve 60'lar Türkiyesi'nin çok hızlı yaşadığı ekonomik sosyal değişim üzerinde oluşan yeni sosyal kesimlere dayalı olarak yeni ideolojik siyasi akımlar oluştular. Sol-sosyalist akımlar böyle gelişti. Türkiye'de onlarca solsosyalist akım oluştu 1970'li yıllarda. Kürdistan'a da aynısı yansıdı. Sadece sol akımlar değil, islami akım da o zaman ortaya çıktı. Örneğin Necmettin Erbakan öncülüğündeki siyasi islami akımın temeli de o zaman atılmıştır. Milliyetçi akım da o zaman gelişti. Alparslan Türkeş'in MHP'sinin temelleri de o zaman atıldı. Çeşitli dış etkenlere de dayalı olarak yeni bir milliyetçi akım olarak doğdular. Dinci akımlar, milliyetçi akımlar elbette ki 19. yüzyılın ortasından beri gelişen akımlardır. İttihat ve Terakki içinde yuvalanmışlardı, Abdülhamitçilikten beslenmişlerdi. Daha sonra cumhuriyette kemalizmle bir biçim kazanmışlardı. Cumhuriyet ilk doğuşunda kemalizm adı altında tek bir ideoloji ve siyasi akım olarak resmi ideoloji biçiminde şekillendirilmişti. Oysa bu gelişmeler, bu toplumsal bölünme, parçalanma resmi ideolojide de parçalanmayı, yeni ideolojik siyasi akımların doğuşunu getirdi.

Bunların yanında bir de tabii Sovyetler Birliği, Doğu bloğu yanı var işin. Orası kapitalist sistemin bu özelliklerine karşı mücadele ettiğini iddia eden yapıydı. Kapitalizm, emperyalizm diyordu ve bunun baskı ve sömürü sistemi olduğunu söylüyor; ezilenler için, emekçiler için, halklar için yeni bir kurtuluş yolu gösteriyordu, farklı bir mücadele öngörüyor, oraya çekiyordu. 20. yüzyılı büyük bir devrim yüzyılıydı tabii. 19. yüzyıl da öyle. 19. yüzyıl öncesinde Fransız Devrimi var ve 19. yüzyıl boydan boya Fransız Devrimi'nin etkisi altında gerçekleşti. 20. yüzyılda 1917'de Sovyet Devrimi oldu dünya yüz yıl onun etkisi altında şekillendi. Bir yandan işçi hareketleri bir yandan ulusal kurtuluş hareketleri 20. yüzyıla boydan boya damgasını vurdu. Düşüncede, siyasi olarak, ekonomik olarak, siyasi devlet yapılanması olarak elbette kendilerine göre

yeni bir dünya yaratma iddiasındaydılar, dünya çapında bir mücadele yürütüyorlardı. Böylece bunun da etkileri vardı.

20. yüzyıl devrimleri ezilen halkları derinden etkiledi

Türkiye özellikle 27 Mayıs 1960 darbesinden sonra 1961 Anayasası denen anayasa çerçevesinde biraz daha çok farklı düşüncelere açıldı. Dıştan dünyada ne var ne yok haberdar olundu. Farklı yayınlar, kitaplar Türkçeye çevrildiler ve basıldılar. Bir aydınlanma oldu Türkiye'de. 1970'lerin başında mevcut ideolojik akımlar gelişirken bunun da bir etkisi var. İşçi sınıfının kurtuluş devrimi diye, ulusal kurtuluş devrimi diye düşünce akımları, teoriler yansıdı. Marksist-leninist teori yansıdı. Ezilen sınıf ve halklar için kurtuluş yolunu gösteriyordu. Mevcut durumda da Türkiye'de parçalanma vardı. Dolayısıyla ezilen sınıflar vardı. Bir de ezilen ulus olarak Kürtler. Yeniden bir bilimle tanışmayı, bilinçlenmeyi yaşadılar. Böylece bu akımların etkisi de oldu. Hem Sovyet Devrimi'nin hem de Vietnam ve Çin, Küba gibi ulusal kurtuluş hareketlerinin etkisi yansıdı. Ezilenler, halklar için aydınlatıcı oldu. Diğer yandan güçlü bir siyasi duruşları vardı. Sovyetler bir uçtu ve dünyanın üçte birini yönlendiriyordu. Dünyaya egemen olmayı öngörüyordu. Diğer yandan ulusal kurtuluş hareketlerinin de başarısı vardı. 1970'lerin ortasında Vietnam Devrimi büyük bir zafer kazandı. Küba Devrimi Latin Amerika'da önemli bir devrimdi. Afrika'da ulusal kurtuluş hareketleri güçlü bir biçimde gelişiyorlardı, başarı kazanıyorlardı. Hem onların zafer kazanma döneminde olmaları, onun etkisi hem de tabii ki onların pratiklerini yansıtan kitaplar bir aydınlanma yarattı. Bu ideolojik siyasi akımların gelişiminde bunların da etkisi oldu hep. Yönlendirdiler. Düşünce dünyasının gelişmesi, zenginleşmesinde yön verici, yönlendirici oldular. Bir de bu cephenin bunalımları vardı. Hepsi olumlu etkide de bulunmadı. Örneğin tam bir birlik de değildiler. Mesela Sovyetler Birliği, Çin, Doğu Avrupa ülkeleri diye ayrılmışlardı. Bir ideolojik ayrışma, içlerinde bölünmeler vardı. Yani kendi içlerinde de bir bunalım söz konusuydu. Bunun yarattığı bölünmeler vardı. Bu da etkiliyordu. Olumlu etkisi, ideolojik akımların sosyal gelişmelere dayalı olarak doğuşunu beslediyse olumsuz etkisi de bölünme parçalanma yarattı. Çok farklı düşüncelermiş gibi gösterdi ve zayıflattı, böldü, parçaladı.

Bütün bunların Ortadoğu'da yaşandığın düşünelim. Ortadoğu'yu ele alırsak 1970'lerde bir yanda Türkiye, İran, Afganistan, Pakistan hattı vardı, Suriye'yi kuşatıyor. ABD'ye dayalı yeşil kuşak. Diğer yandan Nasırcılık ve BAAS'çılık biçiminde Mısır'da, Suriye ve Irak'ta gelişen radikal Arap milliyetçiliği vardı Sovyetler Birliği'ne dayalı olarak. Onun yanında bir de Filistin direnişi vardı tabii ki. Arap radikal milliyetçiliğinin en sol ucuydu Sovyetler Birliği'yle ilişki içerisinde. Sadece bölge değil, bütün dünya ulusal direniş hareketleri açısından önemli bir çekim merkeziydi. Ortadoğu'yu da derinden etkiliyordu. Baskı ve zulüm altında olan insanlar ve halklar için bir ilham kaynağıydı, direnme gücüydü, direnme kaynağıydı. Nitekim 1970'lerin başında Türkiye'de gelişen devrimci gençlik hareketi direnişe geçmek istediğinde gitti Filistin'de öğrendi. Hem Filistin direnişine katıldılar, hem de orada kendilerini eğitiler, ideolojik askeri olarak Nurhak'taki, Kızıldere'deki direnişler, 1971'deki o şehirlerde gelişen gençlik direniş eylemleri buna dayalı olarak geliştiler. Türkiye ve Kürdistan üzerinde bu direnişlerin de etkisi var.

Bütün bunların sonucunda şunu görmemiz lazım, 1970'lerin başında Türkiye bir yol ayırımına geldi. Nasıl bir Türkiye olacak? Oligarşik bir diktatörlük mü oluşacak, yoksa demokratik bir cumhuriyet mi? 1923'te kurulduğu söylenen cumhuriyet despotik oligarşik bir cumhuriyet mi olacak, demokratik bir cumhuriyet mi? Demokratik bir cumhuriyet olacak diye güçlü bir sol direniş, gençlik direnişi, aydın direnişi, biraz işçi emekçi direnişi ortaya çıktı. Buna karşı tabii faşist oligarşik bir yapıya cumhuriyeti kavuşturmak isteyen çeşitli gerici, faşist güçler de akımlar biçiminde ortaya çıktılar ve aslında 1970'lerin başındaki bu çatışma başladı. 12 Mart 1971 darbesi bu çatışmanın içinde gelişti ve gerici faşist odakların önemli bir saldırısı oldu. Buna karşı Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakkaya öncülüğündeki devrimci gençlik akımların direnişi de demokratik cumhuriyet direnişi olarak gelişti. Bu çatışma, her ne kadar 12 Mart darbecileri bu devrimci gençlik liderlerini katletseler ve hareketleri daha ilk doğuşta bastırsalar da daha sonraki sürece yayıldı. Bunun müthiş bir etkisi oldu. Türkiye ve Kürdistan toplumunu psikolojik, ideolojik olarak derinden etkiledi. Zaten ifade ettiğimiz ekonomik sosyal değişim de gerçekleşmişti; farklı kesimler oluşmuştu. Onlar kendi çıkarlarını nasıl sağlayacaklar onun arayışındaydılar.

İşte böyle bir mücadele bu arayışa büyük bir yol açıcılık yaptı. Toplumu, gençliği çok derinden etkiledi ve 1970'ler Türkiye'si bir iç savaş yaşayan Türkiye oldu. Bir yandan 12 Mart faşist darbesinin saldırıları, diğer yandan ise gençliğin, aydınların, emekçilerin direnişi biçiminde bir çatışma yaşandı. Binlerce kayıp ruh vardır. Onlarca direnişçi örgüt kuruldu, bu faşist akıma karşı mücadele ettiler. Türkiye'de sınıf mücadelesi eksenli olarak kurulan örgütler oldu çok sayıda.

Özgür Kürt PKK ile birlikte var olmuştur

Kürdistan'da da aynı dönemde ulus etkenli kurulan örgütler oldu. PKK bu örgütlerin öncesi değil, ilk 1971 deneyimi yaşandıktan sonra, onun tecrübesine dayalı olarak, onların ardından kurulan bir örgüttür. 1973'ten itibaren. Kesinlikle 1971-72 direnişinin derslerini çıkarma temelinde, eleştirisi ve özeleştirisi temelinde şekillendi. 12 Mart darbesinden sonra THKO, THKPC ve TİKKO'nun, TKPML'nin önderlerinin ezilmesinden sonra yeni gruplaşmalar döneminde ortaya çıktı. Kürdistan eksenli, Kürt sorununu çözmeyi öngören, Kürt halkının aydın gençliğinin bir gruplaşması, örgütü olarak şekillendi. Ulus etkenli 1970'lerin başında DDKO olarak ortaya çıkan gençlik hareketinin 12 Mart darbesinden sonra parçalanması sürecinde gelişen diğer akımların geliştiği süreçte PKK de bir akım olarak ortaya çıktı. Hem Türk hem de Kürt birçok örgütten etkilendi; fakat hepsiyle de ideolojik çelişkiye girdi, anlaşamadı, farklı görüşleri oldu PKK önderliğinin. Dolayısıyla farklı bir önderlik, farklı bir ideolojik siyasi akım olarak onlardan etkilenen, ama onlarla da çelişen ve onlarla da ideolojik mücadele veren bir süreçle şekillendi. Belki de maddi bakımdan, yine taban bakımından başlangıçta bütün bu gruplaşmaların en küçüğüydü, en zayıfıydı. Fakat ideolojik bakımdan en keskin, en iddialı olanlardan birisiydi. Belki de en iddialısıydı.

Yine Kürdistani bir hareket olmasına rağmen ulus etkeniyle sınıf etkenini iç içe geçiren bir ideolojik siyasi şekillenmeyi ifade etti. Ne Türkiye solunun salt sınıf eksenli ideolojik şekillenmesiyle sınırlı kaldı ne de diğer Kürdistani akımların ulus etkenli ideolojik şekillenmeleriyle sınırlı kaldı. Hem sınıf hem de ulus çelişkisini birlikte ele alan, birleştiren akım olarak ortaya çıktı. PKK'yi var eden dış ve iç koşullar bu koşullardır. Ekonomik, sosyal, ideolojik ve siyasi mücadele ve değişim etkenleri bunlardır. Bunlar içinde Kürt aydın gençliğinin bir ideolojik akımı olarak 1973 baharından itibaren Türkiye'nin başkenti Ankara'da yüksek öğrenim gençliği içerisinde şekillendi. Önder Abdullah Öcalan'ın düşünceleri ve o düşüncelerin örgütlenmesi temelinde hayat buldu, varlık buldu. Bir grup oldu.

Bunun bir parti olarak şekillenmesi neden gerekli oldu? İfade ettiğim gibi, salt ulus etkenli olanlar bir cephe hareketi geliştirebiliyorlardı, fakat Kürdistan'ın o koşullarında salt ulus çelişkisine dayalı bir ideolojik akım geliştirerek mücadele etmek, gelişme sağlamak mümkün değildi. Derin bir ideolojik mücadeleye ihtiyaç vardı. Salt ulus çelişkisini öngören akımlar tabii bu düzeyde ideolojik mücadeleyi esas almıyorlardı. Diğer yandan sınıf çelişkisine dayalı bir ideolojik mücadeleyi öngören Türkiye eksenli akımlar ise birliği, cepheleşmeyi, halklaşmayı öngörmüyorlardı, dar gruplar olarak kalıyorlardı. PKK bunun ikisinin de Kürdistan'da doğru olmadığını öngördü. Onlardan ideolojik ayrışması böyle gelişti. Aslında hem bir parti hem de cephe olarak gelişme gösterdi. Yani hem bir kadro akımı hem de bir kitle hareketi ilk günden itibaren oldu. İlk ideolojik grup iken bile kadro adayları ve dostları vardı. Gençlik örgütü iken, kadroları, örgütü, dostları vardı. Yani kadroları sempatizanları vardı. Zaten partileşirken de geniş kitleyi içine aldı. 1980'lerden itibaren, patinin kuruluşundan itibaren dikkat edilirse ulusal kurtuluş cephesi olarak kendisini bir kitle hareketi olarak sundu.

Niye hepsi bir cephe olarak olmadı veya başka bir örgüt olmadı? İfade ettim, sadece ulusal çelişkiye dayalı, ulusal ideoloji temelinde yürütülecek mücadeleyle Kürdistan üzerindeki, Kürt toplumu üzerindeki sömürgeciliği yıkmak mümkün değildir. Çünkü belirtilen ekonomik sosyal değişim süreci, onun üzerinde gelişen ideolojik askeri mücadeleler ortaya çıkardı ki Kürdistan üzerinde uygulanan sömürgecilik öyle klasik sömürgeciliklere benzemiyor. Var olan sömürgecilik türlerinden değildir. Yani ekonomik siyasi sömürgecilikten öteye, askeri işgalden öteye bir şeyler var. Bir soykırım durumu var. Bu 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Ermenilere, Rumlara, Asurilere uygulandığı türden bir fiziki soykırım da değil. Asimilasyona dayalı bir soykırım. Onu fiziki olarak reddetmiyor, kırmıyor, ama bir ulusal topluluk olarak, bir kültür olarak, dil olarak yok sayıyor, katlediyor, kırıma uğratıyor. Böyle bir soykırım rejimi var. Mevcut soykırım rejiminin Kürt toplumu, insanları üzerinde yarattığı etki var tabii. Bu 50-60 yıl uygulanmış, 1925-40 arasında askeri baskılar, katliamları da bir yöntem olarak kullanmış, böylece Kürt insanının beyninde, ruhunda, bilincinde değişiklikler yaratmış. Yani başkalaşıma uğratmış onları. O insanı tekrar kendi özüyle bütünleştirebilmek, kimliğine kavuşturabilmek, düşünebilen, anlayabilen ve iş yapma iradesi gösteren, direnebilen insan haline getirebilmek için çok yoğun bir ideolojik mücadeleye ve eğitime ihtiyaç var. Sömürgeci sistem dediğimiz ya da soykırım sistemi dediğimiz sistemin yarattığı insanı ruh, psikolojik, duygu, anlayış, yaşam kalıpları olarak değiştirecek bir mücadeleye ihtiyaç var. Bu ancak partiyle olabilir. Yani sadece ulus çelişkisine dayalı gelişecek bir ideolojik akım ve mücadele böyle bir insan değiştirmeye yetmezdi.

PKK yeni insanın ve birleşmiş insanların örgütü olarak var oldu

İkincisi bir parçalanmışlık vardı tabii. Mevcut sömürgeciliğin yarattığı, kapitalist düzenin yarattığı parçalanmışlık. Aşiretler parçalanıyordu, aile aile. Bireycillik en had safhaya getiriliyor, toplum toplum olmaktan çıkarılıyordu. Politik ahlaki toplum gerçeği tümden yok edilme noktasındaydı. Öyle ki insanların kolay anlayıp bir araya gelerek örgüt olmalarının zemini yoktu. Normal örgüt olunamazdı, ancak örgüt olma, bir araya gelme bilinci vermek lazımdı. Böyle birlik işte ancak çok yüksek derecede bir fedakarlık istiyordu, cesaret istiyordu, eski yaşamdan kopmayı gerektiriyordu. Öyle düzenin ölçülerini, bireyci yaşamı, hatta bir canlı olarak insanın gerektirdiği yaşamı yaşayarak Kürdistan koşullarında mücadele edilemezdi. Önder Apo'nun dediği gibi o yaşam durdurularak, yeni özgür bir yaşamı yaratmak üzere sonsuz bir fedakarlıkla yürütülecek bir mücadeleyle ancak yeni bir yaşam yaratılabilirdi. Bu da işte daha derin bir ideolojik, ruhsal duruşu, daha cesur ve fedakar bir katılımı, daha birlikçi olmayı gerektiriyordu. Cephe gibi, askeri örgütlenmeler gibi örgütler elbette bu derinliği içermiyorlardı. Böyle bir birlik içeremiyorlardı. Nitekim o ölçüde kalan gruplar birlik olamadılar, birliklerini koruyamadılar, toplumu etkileyip birleştiremediler. Adına parti dense bile ölçüleri belirttiğim ölçülere gelmeyen sözde partiler de parti olamadılar. Ancak PKK ölçülerinde bir partileşme Kürt gençliğini, Kürt insanını hem sömürgeci o soykırım, asimilasyon etkilerinden kurtardı, yeni insan haline getirdi hem de birleştirdi, birlik yaptı; her türlü saldırıya karşı direnebilecek, ayakta kalabilecek bir birliği, birleşmeyi yarattı.

İşte PKK böyle bir yeni insanın ve bir araya gelmiş, birleşmiş insanların örgütü olarak var oldu. PKK'yi bugüne kadar var eden, bütün saldırılar karşısında yenilmez kalan, her türlü zorluğu aşmasını sağlatan en temel özelliği, karakteri budur. Bu karakterde ancak insan olarak Kürdistan'da var olunabileceğini tespit eden kişi Önder Abdullah Öcalan'dır.

Önder Apo'nun dehası kendini burada gösteriyor. Yaşam gerçeğiyle buluşma düzeyi de kendini burada gösteriyor. Somutu anlama, tahlil etme ve ona insanı çare yapma gücü de burada kendini gösteriyor. Başkalarının bu derinlikte Kürt gerçeğini görememesi, Kürdistan'daki sömürgecilik gerçeğini çözememesi karşısında bunu çözümleyen ilk ve tek kişi Önder Apo oldu. Dolayısıyla da bu biçimde bir yeniden kendini yaratma ve örgüt olma, partileşme ön görülürse özgür insan ve toplum olarak bu topraklarda yaşanabilir. Bunun dışında da böyle yaşamanın imkanı yoktur. Özgür insan ve toplum kavramı söz olmaktan öteye gitmez, onları söz olmaktan öteye götürecek yegane ölçü budur dedi Önder Apo ve tarih düşüncelerini doğruladı. Kürdistan'da kırk yıllık mücadele içerisinde bugün ortaya çıkmış, PKK ile birlikte var olmuş yeni Kürt toplumu bu tespitlerin doğruluğunu gösteriyor, kanıtlıyor. PKK biçimindeki bir partileşmenin ancak Kürt sorununu çözecek, Kürdistan'daki insanlığı katletme durumuna son vererek insanlığın özgürce yaşayabileceği bir ortamı yaratma gücünde olduğunu ortaya koymuş bulunuyor. İşte parti bu, PKK bu! PKK'lileşme de, partileşme de bir zorunluluk olarak ortaya çıkmış. Bu temeldeki bir mücadele de günümüze kadar yenilmezliğiyle ve yarattığı gelişmelerle bu yaklaşımın doğruluğunu kanıtlamıştır.

DEMOKRATİK ULUS

Kürt halkının Demokratik Özerkliği çok yoğun bir biçimde tartıştığı bu günlerde Önderlik *"Demokratik ulus bir ruh ise Demokratik Özerklik de bedendir. Demokratik Özerklik demokratik ulus inşaasının ete kemiğe bürünmüş halidir, onun somutlaşmış, bedenleşmiş halidir"* diyerek demokratik ulus çalışmalarının Demokratik Özerklik açısından ne anlama geldiğini çok net bir biçimde ifade etti. Aslında bununla, demokratik ulus inşa edilmeden Demokratik Özerkliğin ruhsuz bir beden olacağını, bunun ise hiçbir anlamının olamayacağını belirlerdi.

Önderliğimiz Kapitalist Uygarlık savunmasında ise ulus kavramını oldukça "müphem" bir kavram olarak değerlendirmişti. Kapitalist modernitenin ulus kavramına yüklediği anlama şüpheyle yaklaşılması gerektiğine dikkat çekmek açısında önemli bir belirlemedir. Özellikle demokratik modernitenin inşa çalışmaları sırasında, en çok da kapitalizmin kendisine temel bir devlet yapılanması olarak belirlediği ulus devletin ideolojik ayağı olan milliyetçiliğin esas aldığı ulus, doğru değerlendirilip zihniyet olarak hak ettiği yere gönderilmeden demokratik ulus örgütlenmesinde başarıya ulaşmak oldukça zor görünmektedir. Bu nedenle toplumsal örgütlenme alanında ulus formunun tarihteki oluşum koşullarını komünal değerler ekseninde ele almak, toplumsal gelişmedeki rolünü doğru değerlendirmek kadar demokratik modernite içerisinde ulusu doğru konumlandırmak entelektüel görevlerin başında gelen bir çalışma olmaktadır. Bunun yanında günlük pratik görevler anlamında da demokratik ulusun ahlaki ve politik toplum birimine dayalı olarak kurumlaştırılması çalışmaları da mücadelemizin önünde duran en temel görevlerden biridir.

Ulusun oluşum koşulları

Ulus bugüne kadar, kapitalist modernitenin bir ürünü ve daha çok da yaratımı olarak ele alınmış olsa da özünde kapitalizmden bağımsız bir toplumsal form olmaktadır. Ulusun gelişiminin kapitalist aşamaya denk gelmiş olması, ulus açısından bir talihsizliktir. İnsanlık tarihi toplumsallaşmayla beraber çok çeşitli toplumsal formlar biçiminde kendisini var etmiştir. Bu toplumsal şekillenişler birer kimlik olarak kendini tanımanın ve tanımlamanın araçları olmaktadır.

İlk toplumsal biçimin 'klan' olduğu bilinmektedir. İnsanlığın en uzun süreyle yaşadığı toplumsal biçim olan klan, toplumun kendi kimliğini oluşturma çabası olarak tanımlanmaktadır. Klanla beraber topluluk kendini tanımlamakta ve anlamlandırmakta, gerek kendi iç ilişkilerinde gerekse de diğer klanlarla olan ilişkilerindeki statüyü belirlemektedir. Bu da kendisi ile diğerleri arasındaki farkı belirgin kılmaktadır. Daha sonra gerçekleşen tüm toplumsal formlar bu çabanın bir ürünü olarak ortaya çıkmışlardır. Her yeni toplumsal şekilleniş, genişleme, karmaşıklaşma yönünde özellikler gösterse de özünde kendini tanımlama ve tanıtma yanı ağır basan bir ilerleme seyri izlemiştir. Toplumda sürekli olarak var olan bu toplumsal kimlik arayışları değişen üretim teknikleri ve tarzları, zihniyet yapıları, nüfus, coğrafik koşullar vb unsurlara da bağlı olarak günümüze kadar gelmiştir.

Bu nedenlerden kaynaklı olarak da her insan topluluğu bütün toplumsal biçimleri aynı düzeyde yaşamadığı gibi her toplumsal biçimin bütün topluluklarda yaşandığı da iddia edilemez. Bugüne kadar insan topluluklarının yaşadığı klan, kabile, aşiret, kavim ve ulus biçimlerinin her toplumda aynı düzeyde ve aynı gelişim seyri içerisinde yaşanmadığı bir gerçektir. Toplumların kendi özgünlüklerini ifade eden koşullar içerisinde her topluluk bu toplumsal formları değişik süreçlerde ve farklı düzeylerde yaşamıştır.

Bu toplum biçimlerinin –günümüz itibari ile– sonuncusu olan ulusun doğuş koşulları kapitalizmin çok öncesi bir sürece denk gelmektedir. Roma'nın yıkılışından itibaren Avrupa'da halklar konfederal yapılara dayalı kendi siyasi otoritelerini oluşturmuşlardı. Avrupa halkları baştan sona özerk konfederal yapılar

biçiminde kendilerini örgütlemişlerdi. Bu konfederal yapılar arasında esnek bağlar bulunsa da özünde her biri birbirinden bağımsız halk yönetimlerini ifade ediyordu. Avrupa'daki bu konfederal yapılar uluslaşma sürecinin en temel yapıları olmaktaydı. Bu yapılar içerisinde gelişen toplumsal ilişki düzeyleri yavaş yavaş uluslaşmaya doğru bir evrim olduğunu göstermektedir. Ve bunlar kendi siyasi iradelerini komünlerden oluşan konfederal yapılarla ifade ediyorlardı. 12. yüzyıldan itibaren Avrupa'daki devletçikler arası savaşlarda prenslikler, birbirleri karşısında üstünlük sağlayabilmek amacıyla bu yapılar üzerinden kendilerine daha geniş bir toplumsallık ortaya çıkarma arayışı içerisine girdiler. Henüz tam bir ulus biçimi kazanmamış bu yapıları devlete bağlayarak kendi siyasi egemenliklerini genişletme arayışı ağır basmaktaydı.

Ulus kavramını ilk dile getiren İngiliz prensi I. Henry ile Fransa prensi Philippe Augustus, ulusu devlete bağlamak amacıyla çok çeşitli kurumlaşmalar ortaya çıkarmışlardı. O dönemlerde oluşturulmak istenen devlet odaklı ulus yapılanmaları, ona en çok vurguyu yapan kral veya prensin ömrüyle sınırlı kalıyordu. Ancak ulus olarak şekillenmeye başlayan toplumsal yapılar kendilerini daha çok uzun süreler komünler biçiminde örgütlemeye devam edeceklerdir. Uzun süren krallıklar dönemi boyunca da kendi özgür gelişim seyri içerisinde ilerleyen ulus formunun, siyasi bir otorite olarak devlete tam anlamıyla bağlandığından bahsedilemez. Kapitalist modernitenin devlet modeli olan ulus devlet sürecine kadar da ulusların konfederal yapılar içerisinde özgür bir yaşam biçimine sahip olduğu bilinmektedir. Ancak kapitalist sınıfların iktidarı ele geçirmeleriyle beraber topluma dayattıkları ulus devlet, ulusların siyasi yaşamdan kopmalarına neden olmuştur.

Yine ortaçağın temel ideolojisi olan din kaynaklı kavim bilinci bu gelişimde oldukça etkin kullanılıyordu. Birçok alanda dinin oluşturduğu kavim kimliği içerisindeki kabile ya da aşiret bilincine dayalı yapılar, kendi farklılıklarını ispatlarcasına, daha özgün dini yapıların da oluşmasına yol açıyordu. Hıristiyanlık içerisindeki mezheplere dayalı dallanmalar bu döneme ait gelişmelerdir. İncil'in diğer dillere çevrilmesi ulus zihniyetine giden yolda önemli bir adım olmaktaydı. İspanya, Fransa, İngiltere ve Almanya'da yaşanan uluslaşma süreci bu gelişmelerle yakından bağlantılıdır. Almanya'da Martin Luther, Fransa'da Calvincilik bu gelişmelere öncülük etmişlerdir. Özellikle İncil'in Almanca ve Fransızcaya çevrilmesi, yine İngiltere ve Hollanda'da Anglikan kilisesinin kurulması, ulus anlayışının gelişmesi yönünde önemli adımlar olmaktadır. Bu farklılaşan dini yapılanmalarla kabile aşiret bilinci daha gelişkin bir yapı olarak ulus şekillenmesine evriliyordu.

Tüm bu yakınlaşma ve bütünleşmeler ulusun oluşumunda tek başına yeterli olmamaktadır. Bu konuda en temel öğe pazarda yaşanan değişimler ve gelişmelerdir. Toplumsal alanda gelişen ortak siyasal otorite ile dine dayalı özgün kabile aşiret bilincinin ekonomik alanda da bir ortaklaşmaya ve (toplumun daha geniş kesimlerini kapsaması anlamında) yaygınlaşmaya yol açması beklenen bir durumdur. Feodal çitlerle sınırlandırılmış parçalı ekonomi, yavaş yavaş çözülmektedir. Değişik yerleşim alanları arasında yoğun mal akışına dayalı alışveriş giderek yaygınlaşmakta ve ortak pazar giderek belirginleşmeye başlamaktadır. Pazarın genişlemesi toplumsal ilişkilerde de köklü değişikliklere neden olmuştur. Ekonomide olduğu kadar toplumsal ilişkilerde de feodal ve dine dayalı çitler kırılmaya başlamıştır. Toplum daha geniş ve yaygın bir ilişkiler ağına kavuşmuştur. Bu aşamada kentler giderek daha fazla önem kazanmaya başlar ve kır üzerinde belirgin bir üstünlük elde ederler. Kıra dayalı yaşam yavaş yavaş önemini yitirir. Bu durum pazardaki değişimlerle yakından bağlantılıdır.

Burada özenle üzerinde durulması gereken konu pazarın bir burjuva icadı olmadığıdır. Pazarın bir burjuva icadı veya ürünü olduğunu iddia etmek toplumsal üretimi ve onun bir sonucu olan pazarı inkar anlamına gelecektir. Bunun tersi daha doğru bir yaklaşım olmaktadır. Yani gelişen toplumsal ilişkilere dayalı olarak yaygınlaşan pazar içerisinde kendini gizleyen orta sınıf tüccar kesimin, giderek pazarı kontrolüne alarak bir tekel halinde pazarı talan ettiği açıktır. Pazar, kapitalizm öncesi tüm toplumsal yapılar içerisinde temel bir gereklilik olarak mevcuttur. Toplumsal üretimin en doğal bir sonucu olarak oluşmuş bulunmaktadır. Toplumun klan aşamasında bile fazla üretimin armağan ve hediye biçiminde dağıtıldığı ve bu faaliyetin törenlerle gerçekleştirildiği bilinmektedir. Daha sonrasında toplumsal gruplar arasında, kullanım değerine dayalı mal ve ürünlerin değiştirildiği alanların mevcudiyeti tarihin eski dönemlerini aydınlatan kazılardan anlaşılmaktadır. Bu alanlar pazar için bir prototip niteliğindedir. İçerisinde tekel ve sömürüye dayalı unsurların izine de pek rastlanmamaktadır. Pazar bir tekel ve sömürü alanı olmanın ötesinde toplumun ekonomik faaliyetlerinin ortaklaştırıldığı alan rolünü daha fazla oynamaktadır. Toplumun ulus formunda gelişmesi de pazarın bu özelliğine dayanmaktadır.

Tüm bu gelişme ve birikimler sonucunda ulus; kabile bilinci + dini inanç + ortak siyasi irade ve ortak pazar etrafında şekillenen bir toplumsal kimlik olarak ortaya çıkmıştır. Ulusun gelişmesine yol açan tüm bileşenler incelendiğinde bu oluşumda ne devletin ne de kapitalizmin (veya herhangi bir devletçi sistemin) bir zorunluluk olmadığı çok açık bir biçimde görülmektedir. Aksine ulus en fazla da devlet dışı alan ve yapılar içerisinde kendi özgür oluşum koşullarına kavuşmaktadır.

Devlet sınıf ve ulus

Oysa bugüne kadar ulus, burjuva sınıfının yaratımı olarak tanımlanmıştı. Bununla ulusun, sözde yaratıcılarına ilah düzeyinde tapınmaları sağlanmaya çalışıldı. Burjuvasız bir toplumsal kimlik neredeyse düşünülemez oldu. Hatta burjuvazi, ulus formundaki toplumsal kimliğin öncüsü olarak tanındı. Tüm toplumu tarif ve temsil etmesi gereken ulus kimliği bu rolünden uzaklaştırılarak tek sınıfın kimliği haline getirildi. Geri kalan tüm bileşenler ise bu sınıf üzerinden tarif edilmeye başlandı. Yine toplumun temsiliyeti burjuvazinin ellerine bırakılarak sınırsız bir sömürü hakkı bu sınıfa tanınmış oldu. Burjuvazi bu rolüne atfen ulus üzerinde her türlü tasarrufu kendine reva gördü.

Kapitalist sınıfların iktidara el koyma aracı olarak kullandıkları ulus devlet, ancak ulus formu devlete bağlanarak gerçekleştirilebildi. Her ulus bir devlete mecbur kılınarak kapitalist modernitenin temel devlet biçimi olan ulus devlet üzerinden uluslar milliyetçi cendere içerisinde en ağır sömürü, baskı ve katliamlarla karşı karşıya getirildi. Ulus kimliği, ulus devletin milliyetçilik dini ile en katı bir dogmatizm içerisinde herkese düşman bir kimlik haline getirildi. Özünde farklılıkların birliği temelinde bir kapsayıcılıkla üst kimlik halinde bir toplumsallaşma ortaya çıkaran uluslaşma süreci, burjuva sınıfın elinde devlete bağlanarak tek tipleştirici en temel bir silah olarak halkların katliamında kullanıldı. Tarihin tanıdığı hiçbir toplumsal form kendi içerisindeki farklılıklara bu kadar müsamahasız davranmamış, kendi dışındaki topluluklara karşı bu kadar düşmanlık gütmemişti. Ancak ulus kimliği bir toplumun kimliği olmaktan çıkıp da bir sınıfın kimliği haline gelince artık toplum kendisi için değil o sınıfın çıkarları için yaşamak zorunda bırakıldı. Bu da insanlığın tarihi boyunca tanımadığı ve bir daha da tanımak istemeyeceği katliamların yaşanmasına neden oldu. Toplum adına topluma karşı geliştirilen bu sömürü ve katliam sisteminin bir toplum biçimi olarak tanımlanamayacağı ortadadır. Önderlik bu durumu "toplum kırım" olarak tanımlamıştı. En yalın ifadeyle toplumsal kimlik ele geçirilerek toplum eliyle topluma karşı bir toplum kırım gerçekleştirilmiş oluyor. Sırf dışa karşı değil ulusun kendi içerisindeki unsurlarına karşı da böylesi bir tükenme, özünden boşalma ve tüm dinamiklerinden kopma dayatılmaktadır.

Bu güne kadar hakkında en fazla spekülasyon yapılan ulus üzerinde bu kadar oyunların oynanmasının en temel nedeni tarih boyunca toplum içerisinde hiçbir dayanağı bulunmayan, toplum tarafından sürekli şüpheyle yaklaşılan orta sınıf tüccar ve tacir kesimin pazar üzerinde yarattığı spekülasyonlarla iktidarda elde ettiği konuma bir dayanak oluşturma çabalarıdır.

Toplumlar tarihinin tanıdığı tüm devletli sistemler kendi toplumsallıklarını yaratma arayışı içerisinde olmuşlar ve bunu gerçekleştirdikleri oranda sistemlerini toplum üzerinde etkin kılmışlardı. Bununla amaçlanan toplumu bir bütün olarak devlete bağlamak olmuştur. Devlet dışı kalmış her toplumsallığı kendisi

için en can alıcı tehdit olarak algılamıştır. Ancak tarihin hiçbir döneminde devletin toplum üzerinde nihai zaferinden bahsedilemez. Ne tanrı-krallar, ne tanrının gölgesi krallar toplumu bir bütün devletli hale getirme kudretine ulaşamamışlardır. Toplumdaki komünal değerlerin direnişi, devletin topluma karşı mutlak egemenliğini her zaman engellemiştir. Devletli uygarlığın günümüzdeki temsilcisi olan maskesiz krallar olarak kapitalist sınıflar da, iktidarlaşma süreciyle beraber toplum üzerinde böylesi bir savaşa kalkışmışlardır. Amaç tüm toplumu devlete ait kılmaktır. Bu noktada toplumun en doğal bir varoluş biçimi olarak ulusu devlete bağlamak maskesiz kralların devletli uygarlık açısından geçekleştirdikleri bir yenilik olmaktadır. Bununla tüm toplum iktidar içerisine çekilerek sanal bir toplum iktidar bütünlüğü oluşturulmuştur. Toplum, iktidarı kendinden sayarak ona sahiplenmeye davet edilmiştir. Oysa aynı iktidar, toplum üzerinde en derin katliamları yine toplum eliyle gerçekleştirmektedir. Açıktır ki bu, toplumda hiçbir dayanağı olmayan soysuz sınıfların kendilerini ulus içerisinde gizleme ve meşrulaştırma çabasından başka hiçbir anlam ifade etmemektedir.

Toplum içerisinde gerçekleştirilen bu ideolojik yanılsama kendisini toplumsal değerler adına mücadele eden felsefe, ideoloji ve siyasetler üzerinde de hakim paradigma olarak dayatmış ve kabul ettirmiştir. Kapitalist aşamaya kadar devlet dışı doğal toplum mücadelelerinde herhangi bir devlet perspektifinden bahsedilemez. Toplumun özgürleşme alternatifi her zaman devlet dışında aranmıştır. En başta devletli uygarlığa karşı direnişe geçen etnisiteler devletten ne kadar uzak dururlarsa o kadar özgür yaşayacaklarının farkına erkenden varmışlardır. Daha sonrasında da devletle bütünleşmeyen toplumsal yapılar, kesimler, sınıflar hem zihniyette hem de coğrafik açıdan sürekli devletten uzak durarak, doğal toplum geleneğinin günümüze kadar gelmesini sağlamışlardır. Bugün devlet dışı bir alternatiften ve demokratik komünal uygarlıktan bahsedebiliyorsak bunu devlet dışı kalmış yapıların ve toplum biçimlerinin direnişlerine borçlu olduğumuzu bilmemiz gerekiyor.

Ancak kapitalist sınıfların toplum üzerinde gerçekleştirdikleri paradigmasal hegemonya doğal toplum adına özgürlük mücadelesi yürüten sınıf ve kesimleri devlet zincirlerine bağlayarak aslında toplumun özgürlük alternatifini ortadan kaldırmayı amaçlamıştır. Bu sınıf ve kesimler adına öncülük yapanlar da bu zihniyeti doğru çözümleyememiş ve bu noktada devlete karşı yenik düşmüşlerdir.

Özellikle de Marks ve Engels öncülüğünde ortaya çıkan sosyalist mücadeleler seçeneği, ulus konusunda böylesi bir hata içerisine düşmüşlerdir. Ulusu bir burjuva sınıf yaratımı olarak değerlendirmişlerdir. Burjuva sınıfın gerçekleştirdiği iktidarı ele geçirme operasyonlarını birer demokratik devrim olarak nitelendirmiş, bunun sonucunda ise ulusların özgürleşerek demokratik bir karakter kazandıklarını savunmuşlardır. Başta da belirttiğimiz gibi ulusu bu biçimiyle ele almak baştan ulusu onlara teslim etmek, onların insafına terk etmek anlamına geliyor. Ulus mücadeleleri, 'Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı' ilkesine dayandırılarak zorunlu bir biçimde ulus-devlet yapılanmasına mahkum edilmiştir. Marksizmin önder takipçilerinden olan Lenin, "Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı" adlı eserinde, "… her ulusal hareketin eğilimi, modern kapitalizmin gereksinmelerinin en iyi karşılanabileceği ulusal devletlerin oluşumuna doğru bir eğilimdir. En derin iktisadi etkenler bizi bu amaca doğru sürükler ve bundan ötürü bütün Batı Avrupa için hayır, bütün uygar dünya için kapitalist dönemin tipik normal devleti ulusal devlettir" demektedir. Bu alıntıdan da anlaşılacağı üzere gerek sosyalizmin öncüleri gerekse de en temel takipçileri ulusu devlet dışı ele almamışlar, hatta yaptıkları değerlendirmelerle kapitalizmin toplumu tüketme aracı olarak kullandığı ulus devleti, ulusal mücadeleler açısından vazgeçilmez bir araç olarak görmüşlerdir. Ulusu, asla bir toplum biçimi olmayan kapitalizmin temel toplum formu olarak ele alarak kapitalizmin meşrulaşmasına soldan en büyük katkıyı sunmuşlardır. Önderlik bu konumlarını "kapitalizmin sol mezhebi" şeklinde tanımladı. Yani en çok karşı çıktıkları kapitalizme onun bir mezhebi olarak hizmet etmekten kendilerini kurtaramadılar.

Toplumun demokratik kimliği olarak ulus

Tüm bu tanımlamalar ışığında ulusu yeniden ele almak gerekliliği açıktır. Ulus üzerinden halklara karşı gerçekleştirilen komploları boşa çıkarmanın tek yolu olarak, ulusu komünal değerler üzerinden ve politik ahlaki toplum birimine dayalı olarak yeniden inşa etmek topluma yeni bir ruh kazandırmak en büyük devrimci görev olmaktadır.

Burada ilk elden yapılması gereken ulusu bir kimlik olarak tanımlamaktır. Doğadaki her varoluş gibi toplumsal varoluşun da kendini tanımlama ihtiyacı kaçınılmazdır. Bugüne kadar tüm toplumlar kendilerini bir kimlik etrafında tanımlamışlardır. Kimlik toplumun kişiliğini, maneviyatını, duygularını, düşüncelerini tarif etmesi, bunlar etrafında kendi bireylerini oluşturması, yaşam tarzını belirlemesidir. Kimlik ne bir sınıfın, ne bir kesimin ne de bir zümrenin insafına bırakılabilir. Toplumsal bir kimliğin demokratik bir hal alabilmesinin tek yolu tüm topluma mal olması, tüm toplumu temsil etmesi ve onu oluşturan tüm unsurların kendilerini bu kimlik içerisinde bulmaları olmaktadır. Herkes bu kimlikle kendi yaşamına bir anlam biçer ve bu kimliğin gereklerine göre yaşamına bir doğrultu kazandırır. Toplum, tüm bileşenleri ile kendisini bu kimlik içerisinde ifadelendirebildiği ölçüde kimliğin demokratikleştiğinden bahsedilebilir.

Ulusal gelişmeye yol açan koşullardan da anlaşıldığı gibi toplumsal kimlik genişlediği, kapsayıcılığı arttığı ve daha fazla ortaklaşmaya olanak sağladığı oranda ulus formu gelişmektedir. Bir başka deyişle farklılıkların özgürlük temelindeki birliği, demokratik ulusun toplumsal ruhu ifade etmesinin ön koşulu olmaktadır. Bu kapitalizmin tek etnik grup üzerinden milliyetçiliğe dayalı uluslaştırma sürecinin aksi bir uluslaşmayı ifade eder. Tek tipleştirici değil çeşitliliklerin zenginliğine dayalı bir uluslaşma demokratik uluslaşmanın oluşum temelidir. Bu konuda Önderlik "Özgürlük Sosyolojisi" adlı savunmasında dile getirdiği, *"İkinci yol (demokratik)uluslaşma, ahlaki ve politik toplum kapsamındaki aynı veya benzer dil ve kültür gruplarının demokratik siyaset temelinde demokratik topluma dönüştürülmesiyle gerçekleştirilir. Uluslaşmada tüm kabile, aşiret, kavim, hatta aileler ahlaki ve politik toplum birimi olarak yer alırlar. Kendi dil, lehçe ve kültür zenginliklerini yeni ulusa aktarırlar. Yeni ulusta kesinlikle bir etnik grubun, mezhebin, inancın, ideolojinin egemenliğine damga vurmasına yer yoktur. En zengin sentez, gönüllüce gerçekleştirilenidir. Hatta birçok farklı dil ve kültür grupları bile aynı demokratik siyaset aracılığıyla demokratik toplumlar olarak ortaklaşa ulusların üst birimi halinde, ulusların ulusu kimliğinde yaşayabilirler. Toplumsal doğaya uygun olan da bu yoldur"* şeklindeki düşünceleriyle toplumun doğasına uygun olan bir demokratik ulus modelinin nasıl şekilleneceğini belirlemiştir.

Tabii bu durumun bir zihniyet devrimini gerekli kıldığı açıktır. Bugüne kadar devletli uygarlıkların toplumda oluşturduğu hiyerarşik, iktidar ve devlet odaklı, ataerkil zihniyet yapılarının yıkılarak, bunlara dayalı geliştirilen hegamon paradigmanın yerine demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlükçü paradigma hakim kılınmalıdır. Zihniyet devrimi demokratik ulusu inşa çabalarının en temel konusu olmaktadır. Devletli iktidarcı zihniyet yapılarından kurtulup, yerine demokratik komünal zihniyet oturtulmadan ne yeni bir toplumsallaşma gerçekleştirilebilir ne de onun kurumsallaşması sağlanabilir.

Zihniyet devrimlerinin ise kendiliğinden gerçekleşen süreçler olduğunu sanmak safdillik olur. Hiçbir zihniyet kendi eğitsel kurumlaşmasını sağlamadan kendisini hakim duruma getiremez. Bu nedenle yeni paradigma oluşturmaya dayalı eğitim faaliyetleri demokratik uluslaşmanın en temel görevleri arasındadır. Eğitim bir toplumun kendini oluşturmasının en temel faaliyeti olmaktadır. Eğitimle oluşturulacak yeni paradigma toplum içerisinde doğayla, bileşenleri ve bireyi ile barışık bir yapının oluşmasını sağlayacaktır. Dilden inanca, kültürden siyasete, bilimden spora kadar toplumun kendi zihniyet yapısını oluşturma ve kurumsallaştırma çabalarının esası eğitimle gerçekleştirilir. Eğitimle, yeniden yapılandırılan bu kurumlar aynı zamanda toplumun bilinçlendirilmesi için temel eğitim alanları olarak ikili bir işlevsellik de kazanırlar. Bu durum demokratik ulus inşası için daha fazla geçerli ve gerekli olmaktadır.

Yeni paradigmaya dayalı bir toplumsallaşma, demokratik ulus biçiminde kendisini oluştururken esas alınacak bazı parametreler de bulunmaktadır. Bunları bazı temel başlıklarda sıralayabiliriz:

1- Toplumun iktidar kaynaklı tüm hiyerarşik yapılardan kurtarılarak, herkesin karar almada ve yürütmede söz ve eylem hakkının olduğu katılımcı, kolektif ve komünal bir yaşam tarzının tüm topluma hakim kılınması, tüm birimlerin ahlaki ve politik toplum biçimine dayalı gönüllü katılımının sağlanması,

2- Analitik zeka ağırlıklı gelişen ataerkil, cinsiyetçi yapıların yıkılarak, analitik ve duygusal zekanın dengesine dayalı bir anlayışla kadının, toplumsal yaşamdaki duyarlı, yapıcı ve üretken özellikleri üzerinden toplumsal yaşama öncü konumunda katılımının gerçekleşmesi,

3- Doğanın salt bir nesne olarak algılaması sonucu ortaya çıkan tahakkümcü yaklaşımlara son vererek doğayla iç içe, onunla uyumlu, faydalandığı ölçüde doğaya karşı sorumluluklarının da bilincinde olan ekolojik bir yaşam tarzının tüm topluma hakim kılınması,

4- Dil, inanç ve etnisiteye dayalı bütün farklılıkları tehlikeli ve tehdit edici unsur olarak algılamaktan vazgeçerek, çeşitlilikleri özgürlüğün en temel bir gereksinmesi biçiminde ele alıp, onları ortadan kaldırmak yerine yaşatma, ilerletme ve açığa çıkarmaya dayalı çabaların en temel demokratik faaliyetler olarak değerlendirilmesi,

5- Toplum içerisinde iktidar sonucu oluşan her türlü sınıf, tabaka, zümre vb kategorize eden yapıları reddederek ilgi, yetenek ve ihtiyaca dayalı toplumsal işbölümünün esas alınması, toplumu oluşturan her bireyin bu çerçevede toplumsal yaşama, üretime ve örgütlenmeye katılmasının teşvik edilmesi.

Bu başlıklar artırılabileceği gibi her başlık da kendi içerisinde dallandırılarak genişletilebilir. Ancak tüm bu koşulların uygulanabilirliği ise ulusun ahlaki ve politik toplum birimine dayalı olarak inşa edilmesine bağlıdır. Nitel ve nicel düzeyde büyük veya küçük bütün toplumsal yapılar ahlaki ve politik toplum birimine dayalı olarak yapılandırılmadıkları müddetçe bir bütün demokratik uluslaşmanın gerçekleştiğinden bahsedilemez. Önderliğin "toplumun doğal hali" olarak tanımladığı ahlaki ve politik topluma dayanmayan bir uluslaşma kapitalist modernite karşısında direnemeyerek ya yok olacak ya da en kötüsünden ona hizmet etmekle yüz yüze kalacaktır. Kendi kurallarını kendisi belirleyen ve bu kuralları bizzat kendisi uygulayan bir toplumsallaşma olarak ifadelendirilen ahlaki ve politik toplum, ulus için hem kendisini gerçekleştirmenin hem de demokratik uygarlığı hakim kılmanın tek yolu olmaktadır. Toplumun ahlaki ve politik topluma dayalı olarak oluşturulması, ulusu oluşturan tüm birimlerin entelektüel, ahlaki ve politik görevler temelinde yapılandırılması ile mümkündür.

Ahlak politika ve ulus

Demokratik uygarlığı hakim kılma çabalarının başında gelen entelektüel görevler yukarıda belirtilen zihniyet devrimi ekseninde yürütülen faaliyetlerin bütününe karşılık gelmektedir. Toplumun doğal yapısının açığa çıkarılması için yürütülen sosyolojik, tarihi, ideolojik, siyasal, ekonomik her türlü çalışmalar bu görev ekseninde değerlendirilmektedir. Bu çalışmaların yürütüldüğü alanlar olarak akademiler bu nedenle oldukça önem kazanmaktadır. Akademiler, demokratik ulus inşası temelinde topluma kazandırılacak bilinçle toplumsal ruhun gerçekleşeceği mekanlar olmaktadır. Önderliğimizin ısrarla akademiler üzerinde durmasının nedeni de budur.

Ahlaki ve politik boyut, toplumun, kendi işlerini ve bu işlerin nasıl yerine getirileceğine ilişkin gerekli kuralları belirlediği çalışmaların bütününü ifade etmektedir. Ulusu oluşturan her toplumsal birimin kendi çalışmalarını nasıl, ne temelde yürüteceklerini, neyi, nasıl, ne kadar üreteceklerini, doğayla nasıl ilişkileneceklerini, kendi iç ilişkilerini ne temelde sürdüreceklerini belirlemesi tamamen ahlaki ve politik boyutu ilgilendiren konular olmaktadır.

Önderlik ahlakı, *"toplumsal doğayı esnek zekayla en yüklü doğa olarak tanımlamamız konuya ışık tutabilir. Esnek zekadan kasıt, daha çok düşünmeyle iş yapmaktır. Düşünme ile iş arasındaki ilişki, zorunlu olarak kural içerecektir. Çünkü işin nasıl yapılması gerektiği zaten kural demektir. İşe ilişkin bu ilk eylemi ilk ahlak kuralı olarak da belirleyebiliriz. İş derken ise, her türden toplumsal etkinliği kastediyoruz. Yemekten uyumaya, yürümekten yiyecek bulmaya, hayvanlarla dost olmaya veya çatışmaya, bitkilerle ilgilenmekten balık avlamaya kadar her eylem iştir. Bu iş ise, kural olmadan başarılamaz"* biçiminde tanımlarken, toplumun bir bütün yaşam kurallarının oluşturulma faaliyetlerinden bahsettiği açıktır. Önderlik politika için de şunları belirtiyor: *"Toplum tıpkı ahlakta olduğu gibi politik bir olgu veya doğadır. Öyle sanıldığı gibi resmi devlet çalışmaları anlamında değil, toplumsal doğa olarak politiktir. Ahlakın işlevi hayati işleri en iyi yapmaksa, politikanın işlevi ise en iyi işleri bulmaktır. Dikkat edilirse, politika hem ahlaki boyut taşıyor, hem de daha fazlasını. İyi işleri bulmak kolay değildir."*

İyi işler olarak tanımlanan toplumun en temel ihtiyaçları, toplumun genelini ilgilendiren hayati konulardır. Bu nedenle politika, toplumsal açıdan en fazla hayati önemde olan özgürlük, eşitlik ve demokrasi konularında yürütülen faaliyetler bütünü olmaktadır. En önemlisi de toplumun bu konularda kendi ölçülerini belirlemesi olmaktadır. Toplum için gerekli olan nedir? Gereklilikler içerisinde en iyisi hangisidir? Politika bunun belirlendiği alanı ifade ediyor. Bu, toplumun sürekli bir tartışma içerisinde olmasını gerekli kılmaktadır. Ortak aklın oluşması bu sürecin sonucunda gerçekleşmektedir. Toplumsal anlamda ortak aklın ve ortak ruhun yaratıldığı alanlar ahlak ve politikanın kendisi oluyor.

Demokratik ulusun ahlaki ve politik olması, tüm birimleriyle kendi yaşamına ait 'ne ve nasılları' her boyutta kendisinin belirlemesi ve onları yerine getirmesi olarak tarif edilebilir. Devletli sistemlerde hukuk ve idari yönetim olarak tanımlanan ve toplum dışında oluşturulan topluma dayatılan kuralların toplum üzerinde zora dayalı yürütülmesi yerine toplumun kendisine ait tüm sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel, eğitsel hatta sportif faaliyetleri kendisinin belirlemesi ve bunları gönüllü katılıma dayalı olarak yürütmesi toplumun demokratik temellerde yapılandırılmasının esası olmaktadır. Demokratik ulus, bu esaslar üzerinden kendisini oluşturan ahlaki ve politik toplulukların ulusu anlamında bir ifadeye kavuşabilir. Her birim kendi özgünlüğünü, kültürel farklılığını yeni ulusa katarak ulusun zenginliği sağlanır. Yeni ulus içerisinde tek bir sınıfa, etnisiteye, kültüre ya da inanca dayalı egemenliğin, tek tipleştirici yaklaşımın kendisini topluma dayatmasına fırsat verilmez. Ancak böyle bir ulus, demokratik bir karakter kazanabilir, herkesin kendisini içerisinde ifade edebildiği bir kimlik olarak toplumsal ruha yol açabilir.

Demokratik ulus içerisindeki birimlerin kendilerini en fazla işlevsel kıldığı örgütlenme modeli komün olmaktadır. Mahalle ve köylerden kentlere, sınıflardan meslek gruplarına, kadın ve gençlikten diğer toplumsal bileşenlere kadar herkes ve her kesim ahlaki ve politik toplum esprisine dayalı komünler halinde örgütlenirler. Ulus komünlerden oluşan bir ağın bütünü halinde şekillenir. Komün örgütlenmesi toplumun kendi işlerini kendisinin yerine getirdiği en demokratik birimler olmaktadır. Özgüce ve öz yeterliliğe dayanan komünler, ulusu oluşturan birimlerin örgütlenme modeli olurken ulusun, kendisini devletten kurtaracak, devletin ulus üzerindeki mecburi iskanına son verecek en temel örgütlenme modeli ise özerklik olmaktadır. Günümüz itibari ile demokratik ulus inşaasının kendisini devlet karşısında konumlandıracağı, en özgürlüğe açık alan demokratik özerk alanlar olarak belirmektedir. Devletin kendisini tüm toplumlar üzerinde bu kadar hakim kıldığı modernite çağında Demokratik Özerklik, demokratik ulus ruhunun devlet karşısında kazandığı statünün adı olmaktadır. Ulus, kendi bünyesinde yarattığı demokratik ruhu devlete karşı da Demokratik Özerklik biçiminde bir ifadeye kavuşturarak varlığını güvence altına almış olacaktır.

Günümüzde, dünyanın birçok alanında da görüldüğü üzere, devletin demokrasiye karşı duyarlı hale getirilmesinin en temel modeli Demokratik Özerkliktir. Ulus devlet yapılanmasının en fazla zarar verdiği ve bünyesel sakatlıklara yol açtığı Kürdistan ve Ortadoğu coğrafyası açısından bu daha fazla geçerli olmaktadır. Kültürlerin ve etnisitelerin binlerce yıl boyunca iç içe ve yan yana yaşadıkları, kaynaştıkları bir coğrafyada, ulus devletin yol açtığı boğazlaşmaların önüne geçecek en gerçekçi model, her kültürün yan yana ve bir birine saygı temeline dayalı olarak yaşayacakları Demokratik Özerklik modeli olmaktadır. Demokratik ulus halkların, kültürlerin, inançların bir arada bir yaşam kurmalarının adı olurken Demokratik Özerklik de bu yaşamın kendisini ete kemiğe büründürerek var etmesinin, devlet karşısında savunulmasının adı oluyor.

DEMOKRATİK ÖZERKLİĞİN DİPLOMASİ BOYUTU

*"**Demokratik Özerkliğin Diplomasi Boyutu**: Bu da Kürtlerin diğer halklarla, toplumlarla olan ilişkilerini ele alır. Komşu çevre ülkeler ve diğer parçadaki Kürtlerle ilişkiler olur. Diğer toplumlar ile nasıl bir ilişki istiyoruz, onlarla nasıl yaşamalıyız? Diplomasi boyutu bunu karşılar."*

Rêber Apo

"Demokratik Özerklikte diplomasinin karakteri, amacı ve hedefleri, bilinen klasik diplomasiden farklı olacaktır. Her şeyden önce, klasik devlet ya da devletlerarası diplomasi tarzında olmayacaktır. Direkt halklar arasında ortak yaşam, dayanışma ve çalışma koşullarının yaratılmasına, güçlendirilmesine ve giderek daha üst ortak organizasyonlara gidilmesine hizmet edecek bir diplomasi olacaktır"

Diplomasi için yapılan çok çeşitli tanımlar vardır. Bunların hepsinde de doğruluk payı olduğu gibi, diplomasiyi izah eden bir yanları mevcuttur. Bunlar, diplomasi ile güç, diplomasi ile stratejik zihniyet, diplomasi ile siyasi irade, diplomasi ile tarihsel birikim vb ilişkisini irdeleyen ya da ön plana çıkaran yanlardır.

Bunların içinde 'diplomasi savaşın silahsız yapılanıdır' ya da 'savaş diplomasinin silahlarla yapılanıdır' gibi tanımlar en revaçta olanlarıdır. Diplomatik çalışmalar için görevlendirilmiş olan kurum ve şahsiyetlerin bağlı bulundukları güçlerin çıkarlarını korumak, iradelerini karşı taraf ya da taraflara kabul ettirmek, en az tavizle en çok yararı sağlamak vb için yaptıkları tüm görüşmeler, yürüttükleri çeşitli faaliyetler bir bütün olarak diplomasi konusu kapsamındadır. Halkla ilişkiler, propaganda, tanıtım, lobi çalışmaları vb bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Diplomasi denince, daha çok devletlerarası ilişkiler akla gelir. Ancak, özellikle son elli yılda giderek gelişen küreselleşme, kitle iletişimindeki devrimsel gelişmeler, dünyanın küçük bir köye dönüşmesi sonucunda diplomasinin de içeriği aynı olmak üzere kapsam ve aktörlerinde de ciddi değişiklikler oldu. Örneğin, uluslararası şirketler, demokratik kitle örgütleri, sendikalar, HDÖ (hükümet dışı örgütler), ulusal kurtuluş hareketleri vb hemen her kurumun legal-illegal diplomatik ilişki ve çalışmaları geliştirdikleri görülmektedir. Bunun için diplomasi artık devletlerin tekelinde olan bir eylem olmaktan çıkmıştır denilebilir. Kuşkusuz bu durum, diplomasinin hala ağırlıklı olarak devletlerarası ve devletlerin denetiminde bir çalışma olduğu gerçeğini ortadan kaldırmış değildir. Ancak, salt devletlerin yürüttüğü ya da onların etkinlik alanındaki bir çalışma olmaktan çıkmıştır.

Devletlerarası diplomasinin, sorunların çözümü amacıyla kullanıldığını düşünmek ciddi bir yanılsama olacaktır. Özellikle devletler ve sermaye gruplarının çözümünü istemedikleri sorunlar vardır. Halklar ve toplumlar kendi başlarına bırakılsalar, aralarındaki sorunların içeriği, kapsamı ve derinliği ne olursa olsun, mutlaka bir çözüm yolu bulacaklardır. İşte bu tür durumlarda, global sermaye temsilcisi güçler, iktidar ve sermaye tekelleri bu resmi diplomasiyi devreye koyarak hem sorunları çözmeye çalışıyor gibi görünüp kamuoyunu yanıltmak, hem de sorunların çözüm olanaklarını yok etmek gibi ikili görevlerini yerine getirmiş olurlar.

Günümüzde bunun sayısız örnekleri mevcuttur. Sadece ilgili halkları ve Ortadoğu'yu değil, dünyayı da önemli ölçüde etkileyen Kürdistan ve Filistin sorunları ilk akla gelen iki tarihsel sorundur. İkisinin de halklar arasında demokratik siyasi yöntemlerle, karşılıklı saygı, ulusal toplumsal ve kimliksel tanınma temelinde özgür bir birliktelikle çözülmesi küresel sermaye tekelleri ve ulus devlet iktidarlarınca önlenmektedir. Bunun için yerine göre devlet eksenli diplomasi, yerine göre asimilasyon ve katliamlar devreye konulmaktadır. Diplomasinin böylesine lanetli rol oynaması da sermaye ve iktidar tekellerinin diplomasiye biçtikleri misyonun diğer yüzüdür.

Tam da bu nedenlerle ezilenlerin, baskı, zulüm, sömürü altında olanların, halk topluluklarının bu alanda başarılı çalışmalar yapmaya başlamaları devletlerin korkulu rüyalarından biridir. Kapitalist hegemonya toplumların, halk gruplarının, toplumsal siyasal hareketlerin, demokratik kitle örgütlerinin vb bu alanda ciddi bir çalışma yürütmelerini önlemek için her yol ve yöntemi kullanmaktadır. Özellikle de devletler aşılarak halk toplulukları arasında diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi, kamuoyu oluşturmada önemli bir role sahip sivil toplum örgütlerinin birbirleriyle, ilgili çevrelerle ilişki geliştirmeleri devletlerin etkinlik alanlarını sınırlandırmaktadır. Halk toplulukları, insan hakları savunma örgütleri, sınır tanımayan mesleki ve insani örgütlerin diplomasi yoluyla sorunlara müdahil olmalarının yolu açıldığında, devletlerin, halkların çıkarlarına karşıt ilişkiler ve eylemler geliştirmeleri zorlaşmaktadır. Bu da hiçbir devletin isteyeceği bir durum olamaz. Dolayısıyla devlet dışı ilişki ve eylem birliklerinin, dayanışmanın geliştirilmemesi ya da devletlerin etkinlik alanı dışına çıkılmaması için her yol ve yöntemi denemektedirler. Rüşvetle satın almaktan tehdide, çeşitli yöntemlerle yönlendirme çabasından tutuklamaya, bu çalışmalarda yer alanların yaşamlarına kastetmeye kadar her yol mubah görülmektedir.

Bugün sayıları binleri bulan ve HDÖ statüsünde kabul edilen devletlerarası alanda rahatça faaliyet yürüten örgütlerin büyük çoğunluğunun istihbarat örgütlerinin yan kuruluşu oluşlarının temelinde yatan olgu da bu gerçekliktir. Bizzat devletlerin istihbarat örgütleri eliyle kurdukları ya da sonradan ele geçirdikleri örgütler aracılığıyla halklara, halk topluluklarının temsilcilerine, gerçek demokratik kitle örgütleri, toplumsal kurtuluş ve demokrasi hareketlerine bu alan kapatılmaktır.

Tüm bu kuşatılmışlığa karşın demokrasi hareketleri, toplumsal kurtuluş hareketleri, insan hakları örgütleri, sınır tanımayan mesleki ve insani örgütler bu alanı terk mi etmeliler? Kuşkusuz ki böyle bir tutum, tam da sermaye ve iktidar tekellerinin istemine uygun düşer. Adı geçen organizasyonlar da bunun bilincinde olarak, bu alanı sermaye ve iktidar tekellerine bırakmamaktadır. Küresel sermayeye karşı küresel demokrasi hareketi, aralarında organik bağlar kurulmuş, küresel düzeyde bir çatı örgütlenmesine kavuşturulmuş olmasa da, diplomatik alanı tamamen sermaye ve iktidar tekellerine bırakmış değildir. Ancak, çok ciddi bir yapılanma zafiyeti içinde olunduğu da bir gerçektir.

Devlet dışı diplomasi

Demokratik Özerklik devletten kopuş değil, tersine devleti toplumun demokratikleşme sorunlarına duyarlı kılarak, aşırı hantal, tekçi ve tekelci bir yönetim olan merkeziyetçiliğin, ademi merkeziyetçilik lehine zayıflatılmasıdır. Tekçi, tekelci ulus devletin, yani merkezin yetkilerini yerellerle, toplumun çeşitli katmanlarıyla paylaştırmaktır. Toplumun kendi kendini yönetmesinin önünü açmaktır. Her kimlikten, cinsten, dinden, mezhepten, her meslekten vb toplum katmanlarının kendi yerel temsilcileri aracılığıyla ya da direkt karar süreçlerine katılarak kendilerini yönetmeleridir. Yani kısacası, yerinden ve doğrudan demokrasinin uygulanmasıdır.

Bunun için de Demokratik Özerklikte diplomasinin karakteri, amacı ve hedefleri, bilinen klasik diplomasiden farklı olacaktır. Her şeyden önce, klasik devlet ya da devletlerarası diplomasi tarzında olmayacaktır. Direkt halklar arasında ortak yaşam, dayanışma ve çalışma koşullarının yaratılmasına, güçlendirilmesine ve giderek daha üst ortak organizasyonlara gidilmesine hizmet edecek bir diplomasi olacaktır. Mutlaka bir isim koymak gerekirse buna sözcüğün tam anlamıyla halk diplomasisi ya da halklar diplomasisi denilebilir.

Bu diplomasinin stratejik zihniyetle, siyasi irade ve güçle bağlantısına değinmekte yarar vardır. Arka planında stratejik zihniyet, siyasi irade ve güç olmayan bir diplomasinin başarıya ulaşması –konjonktürel istisnalar dışında– mümkün değildir.

Demokratik Özerklik, son dört yüz yılda dünyanın başına bela olmuş ve Ortadoğu toplumsal doğasına kesinlikle hiç uymayan ulus devlet ve iktidar tekellerinden kurtularak doğrudan demokrasinin gelişmesinin yolunu açmaktadır. Dolayısıyla Demokratik Özerkliğin stratejik yönelimi devlet olmayan, devletle uzlaşmaları olsa da devlet olmayı hedeflemeyen toplulukların yönetimidir. Yani politik ahlaki toplumun, toplum kesimlerinin doğrudan kendi kendilerini yönetmesidir. Öyleyse tüm diplomatik ilişkilerinde de devlet olmayı değil, halkların, toplulukların öz örgütlerinin yaratılmasını ve bunların birbirleriyle doğrudan demokrasi, farklılıkları içinde eşitlik temelinde ilişkilenmelerini, özgür iradeleriyle ortak organizasyonlara katılarak kendilerini yönetmelerini esas alır. Arkasında bu stratejik zihniyet olmayan bir diplomasi ne adına yapılırsa yapılsın, Demokratik Özerklik diplomasisi ya da halk diplomasisi olamaz.

Bu diplomasinin elbette devletlerle ilişkiler boyutu da olacaktır. Bu ilişkilerde de temel amaç, devleti ya da devletleri demokrasiye duyarlı hale getirmek, Demokratik Özerkliğin iradesini kabul ettikleri oranda devletlerin iradelerinin kabul edileceği, özerkliğin hukukuna saygılı olunduğu ölçüde devletlerin hukukuna saygılı olunacağı, farklılıkları içinde eşitlik temelinde birlikte yaşanabileceğini göstermektir. Aksi takdirde Demokratik Özerkliğin meşruiyetini sağlaması zor olacaktır.

Aynı şey, aynı çerçevede uluslararası sistem, BM ve AB gibi organizasyonlarla ilişkilerde de geçerli olacaktır. Yani BM, AB vb uluslararası kurumlar Demokratik Özerkliğin meşruiyetini, iradesini, hukukunu tanıdıkları ölçüde, Demokratik Özerklik de bu kurumların meşruiyetini, iradesini, hukukunu tanıyacaktır.

Demokratik Özerkliğin yürüteceği diplomasinin stratejik zihniyeti bu çerçevede olacaktır. Bu çerçeveyi en geniş uluslararası düzlemden, en küçük toplumsal birimlere değin genişletip daraltmak mümkündür. Hepsinde de temel stratejik perspektif böyle olacaktır.

Diplomasi sürekli güce ihtiyaç duyar

Kuşkusuz sağlıklı bir diplomasi için sadece stratejik zihniyetin bulunması da yeterli değildir. O stratejik zihniyeti günlük, dönemsel ve uzun vadeli planlamalarla hayata geçirecek bir siyasi iradenin varlığı da zorunludur. Siyasi iradeden kasıt, dar anlamda bir hükümet ya da yürütme gücünün varlığı değildir. Bugün onlarca hükümet, devlet vb vardır ki bağımsız siyasi iradeden yoksundurlar. Burada sözü edilen siyasi irade, Demokratik Özerklik bileşenlerinin özgür iradeleriyle oluşturdukları yönetimdir. Bu yönetim, tüm gücünü ve yetkisini aldığı, çalışma programını onaylatarak karşısında yükümlülük altına girdiği toplumsal kesimlere karşı sorumluluğunun bilincinde olacaktır. Tüm çalışmalarında birebir kendisini görevlendiren Demokratik Özerklik bileşenlerine hesap verecektir. Kendilerini yetkince temsil etmede zafiyet gösterdiği anda görevden alınacağını, hesap sorulacağını bilerek, Demokratik Özerklik bileşenlerinin o müthiş gücünü kullanmaktan kaçınmayacak bir siyasi irade olacaktır. Kendisini Demokratik Özerklik bileşenleri dışında hiçbir güce karşı ve hiçbir biçimde 'borçlu' görmeyecek bir siyasi irade olarak, temsil ettiği demokratik özerk birimin çıkarlarını her şeyin üzerinde tutacaktır.

Diplomasinin genel karakteri sürekli güce ihtiyaç duymasıdır. Bu sadece askeri ya da mali güç olmayabilir. Mevcut uluslararası sistemde güç denince genellikle akla askeri, siyasi ve mali güç gelmektedir. Kuşkusuz bu durum, günümüz dünyasının oluşturulmuş gerçekliğinden kaynaklanmaktadır. Demokratik Özerklikte de bu 'güç'ler zorunlu olarak bulunacaktır. Ancak temel güç kaynağı ve parametreleri de kapitalist modernitenin yarattığı güç kaynağı ve parametrelerinden farklı olacaktır.

Demokratik Özerklik diplomasisinin temel güç kaynağı temsil ettiği özerklik bileşenlerinin özgücü, yani örgütlü gücü olacaktır. Gücünün göstergesi arkasındaki askeri birlik, bankalardaki para miktarı, şatafatı değil, tarihsel toplumsal birikimi, örgütlü halk gücü ve sağlam siyasi duruşu olacaktır. Politikada esnek, uzlaşmaya açık, ama ilkelerinde tutarlı ve tavizsiz olacaktır. Temsil ettiği gücün, Önder Apo'nun deyişiyle *"dünyayı yenecek gücü olsa*

"Kürtler, mevcut dünya konjonktüründe, siyasi haritaların değiştirilmeye kalkışılmasının yalnızca zorlukları nedeniyle değil, ulus devlet temelli sınırlarla oynamanın ulus devlet gibi yararsız, dahası tüm sorunların temeli olan yeni ulus devletçiklere yol açacağından, üniter devletlerle çatışmaya girmeden ulusal birliklerini sağlamanın yol ve yöntemlerini aramaktadır"

da saldırmayacak, tüm dünya da üstüne gelse direnecek bir güç" olduğunu bilerek sağlam duracaktır.

Kısaca özetlemeye çalıştığımız bu üç olgunun temelinde yeni paradigmanın, yani felsefik ve ideolojik değerler bütünün olduğunun derin bilinciyle her türlü tartışma ve görüşmede kendisine güvenli, tutarlı ve sağlam duruş için başka hiçbir güce ya da güç parametresine ihtiyaç duymayacaktır.

Bu kısa belirlemelerden sonra biraz da somut alan uygulamaları üzerinde durulabilir.

1-Ulusal diplomasi

Kürdistan, Kürt halkının ve diğer Kürdistani halkların istem ve iradeleri dışında, emperyalistlerin Ortadoğu'yu paylaşmaları sürecinde dört sömürgeci devlet arasında parçalanmış durumdadır. Önder Apo bu durumu *"Kürt Kapanı"* olarak nitelendirmiştir. Böyle bir parçalanmışlık içinde, Kürdistan ulusal birliği ve demokratik uluslaşmasının sağlanması Kürtlerin temel hedeflerden biridir.

Kürtler, mevcut dünya konjonktüründe, siyasi haritaların değiştirilmeye kalkışılmasının yalnızca zorlukları nedeniyle değil, ulus devlet temelli sınırlarla oynamanın ulus devlet gibi yararsız, dahası tüm sorunların temeli olan yeni ulus devletçiklere yol açacağından, üniter devletlerle çatışmaya girmeden ulusal birliklerini sağlamanın yol ve yöntemlerini aramaktadır. Bu arayış Kürtlerin temel gündemlerinden biridir. Bunun da bir ulusal kongre-konferansla gerçekleştirilmesi mümkündür. Yani mevcut sınırlarla oynamadan, mezralardan, köy ve mahallelerden başlayarak halkı, toplumsal kesimleri ocak, komün, mahalle meclisi, ilçe ve il meclisleri, giderek bölgesel meclislerde örgütleyerek özyönetim organlarıyla kendilerini yönetmelerini sağlamaktır. Aynı biçimde her parçada gelişen bu örgütlenmeleri konfederal bağlarla birbirine bağlayarak özgür Kürdistan'ı gerçekleştirmektir.

Bu hedefe kilitlenmiş bir ulusal kongre-konferans gerçekleştirilmesi durumunda, bu kongre-konferans beraberinde bazı ulusal kurumlaşmaları da yaratacaktır. Bir ulusal meclis, bunun yürütme gücü olarak bir ulusal konsey (farklı isimler de olabilir) gündemleşecektir. Kuşkusuz böyle bir ulusal kurumlaşmanın bir de uluslararası temsili düzeyinde bir ulusal diplomasi komitesi olacaktır.

Mevcut durumda, dört parçadaki Kürt örgütlerinin, Güney'deki Federal Kürt Bölgesi'nin uluslararası ilişkileri vardır. Neredeyse tüm Kürt organizasyonlarının tüm dünya ile diplomatik ilişkileri vardır. Ne yazık ki birbirleriyle ilişkileri son derece sınırlıdır. Bu da emperyalist "Böl-yönet" politikalarının bir sonucudur. Ve mutlaka aşılmak zorundadır.

Kürt ulusal kongre-konferansı bir de bu nedenle zorunludur. Bu kongre-konferans, en başta Kürtler ve Kürdistani halklar arasındaki ilişkileri de düzenleyecek, belli bir düzey kazandıracaktır. Kürtler arası ve Kürdistani halklar arası ilişkilerde ortaya çıkacak tüm sorunların şiddeti dışlayan, demokratik diyalog yoluyla çözümünü karara bağlayacaktır. Bunun ilkesel düzeyde kararlarını alacak ve bunu denetleyecek ulusal kurumlarını da oluşturacaktır.

Bunun bir devamı olarak da, tüm oluşumların özgünlükleri içinde yürüttükleri diplomasi çalışmalarını yadsımadan, ama ulusal konularda tek bir diplomatik temsil kurumunu da gerçekleştirecektir. Ulusal meclisten yetki ve görev çerçevesini alacak ve bu meclise karşı sorumlu olacak ulusal diplomasi kurumu olacaktır. Tüm ulusu, dört parçadaki halkımızın ve Kürdistani halkların çıkarlarını ilgilendiren konularda tüm uluslararası platformlarda bu kurum yetkili temsili kurum olacaktır. Yani her Kürt örgütü, aşireti ya da şahsiyeti geliştirdiği herhangi bir ilişkide, ancak kendi tüzel ve özel kişiliğini temsil edebilir. Tüm Kürtleri ya da Kürdistani halkları temsil yetkisini kendisinde görmeyecek, göremeyecektir. Bu yetki yalnızca bu ulusal diplomasi komitesinde olacaktır. Aksi her hareketin demokratik ölçüler içinde bir yaptırımı olacaktır.

Bir kez daha belirtmekte yarar var ki, bu kurum da tüm yetkisini ulusal meclisten alacak ve tüm çalışmalarında ulusal meclise karşı sorumlu olacak, ona hesap verecektir. İlkeleri, stratejisi ve taktikleri belirlenmiş, çerçevesi çizilmiş halka açık bir diplomasiyi esas alacaktır. Şeffaflık temel prensiplerden biri olacaktır.

2- Demokratik Özerk Kürdistan'ın parça oluşumlarıyla diplomasisi

Kuzey Kürdistan'da Demokratik Özerkliğin ilan edilmesi hazırlıkları tüm hızıyla sürdürülmektedir. Sistemsel boyutuyla yapılacak olan aslında bir süreden beri yaşanmakta olan Demokratik Özerkliği resmen ilan ederek ulusal ve uluslararası kamuoyuna ilan edilmesidir.

"Demokratik Türkiye-Özerk Kürdistan" sloganıyla ifade edilen çözüm sürecinin içindeyiz. Gelinen aşamada ya Türkiye Cumhuriyet devleti Kürt halkının ulusal iradesini, farklılıkları temelinde eşitliğini tanıyarak, Kürtlerin hak ve özgürlüklerini anayasal güvenceye kavuşturma temelinde demokratik çözüme gelecek ve Türkiye de demokratikleşecektir. Ya da Kürdistani halklar devletten bir şeyler beklemek yerine, kendi çözümlerini pratikleştirecek, Özerk Kürdistan'ı tüm kurumlarıyla birlikte ilan ederek çözümü gerçekleştireceklerdir. Bunun başka yolu kalmamıştır. Bu sürecin şiddetle mi, demokratik diyalogla mı gerçekleşeceği tamamen Türk devletinin alacağı tutuma bağlı olacaktır. Devletin tercih edeceği yöntem, kuşkusuz özerkliğin kapsamını, Türkiye devletinin yanı sıra Türkiye halklarıyla ilişkilerinin boyutunu da olumlu ya da olumsuz yönde etkileyecektir. Bu gelişmeden bağımsız olarak; Demokratik Özerk Kürdistan'ın başta Kürdistan'ın Güney parçasındaki Kürdistan Federal Bölge Yönetimi olmak üzere, Kürdistan'ın tüm parçalarındaki parça oluşumlarıyla direkt diplomatik ilişkileri olacaktır. Öz güç temelinde geliştiğinden, Demokratik Özerk Kürdistan'ın parça oluşumlarıyla ulusal düzeyde bir diplomasinin geliştirilmesinde öncü bir rol üstlenmesi beklenir. Bunun nedeni, Güney oluşumunun öz güç ve iç dinamikler temelinde değil, dış güçlerin bölgesel politikaları ve işbirlikçilik temelinde geliştiğinden, ulusal diplomasi geliştirmek, ulusal kazanımları koruma ve geliştirme gibi bir öncülük yapmasını beklemek gerçeklerle bağdaşmamaktadır. Diğer parçalarda ise böylesi ağır bir görevi üstlenecek düzeyde bir devrimci gelişme henüz görülmemektedir. Kürdistan için devrim durumu en açık ve yakıcı biçimiyle esas olarak Kuzey'de yaşanmaktadır. Onun için bugün demokratik konfederalizm mücadelesinde öncülük rolünü ancak Kuzey devrimi oynayabilecek durumdadır

Parça oluşumlarıyla yürütülecek diplomasinin temel amacı ve hedefleri şöyle sıralanabilir:

a) Güney Kürdistan'daki Federe Kürt Bölge Yönetimi ile demokratikleşme, ulusal kazanımları korumayı ve geliştirmeyi esas alan ulusal politikalar izlenmesi, Kürtler ve Kürdistani halklar arasında dayanışma, işbirliği ve giderek birlik geliştirmeyi hedefleyen diplomatik bir ilişki ve demokratik mücadeleyi iç içe geliştirmeyi hedefler. Bu parçada gelişecek demokratik karakterli hareketlerin bastırılmasına meydan vermeyecek, dahası önlerinin açılmasını sağlayacak bir ilişki düzeyini geliştirir. Parçadaki halkımızın ve Kürdistani halkların meclis, DKÖ, mesleki örgüt ve birlikleriyle farklılıkları temelinde eşitlik, karşılıklı saygı, demokratik birlik ve özgürlük temelinde ilişkilenmeyi esas alır. İki tarafta da önemli bir yoğunluğa sahip ortak aşiretler arasında da güç birliği, dayanışma ve birliği esas alır.

Somut olarak Kürdistan parlamentosu, Kürdistan Parlamenterler Birliği, Barolar Birliği, Gazeteciler Sendikası, Çiftçiler Birliği, Kürdistan Yazarlar Birliği, Ezidi, Kakai, Şebek, Kelhur, Feyli Kürtler, Hewraman, Asuri-Süryani-Keldani vb halk toplulukları ve toplumsal kesimleri temsil eden siyasi parti, sivil toplum örgütü ve dini cemaatleriyle belirtilen çerçevede ilişki ve dayanışma geliştirmeyi esas alır. Tüm bu kesimleri Demokratik Özerk Kürdistan'ın zenginliği kabul eden bir anlayışla yaklaşır, kazanımlarını bu kesimlerin de kazanımı kabul eder. İlişkilerinde demokratik konfederalizm esaslarına göre yaklaşır.

b) Doğu Kürdistan, hem coğrafya, hem de nüfus olarak Kürdistan'ın ikinci büyük parçasıdır. Bu yönüyle de önemli bir yeri vardır. İran'ın demokratikleştirilmesinde olduğu kadar, Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesinde de önemli bir rol oynayabilecek potansiyele sahiptir. Bu parçadaki halkımız, tarihi boyunca diğer parçalardaki ulusal hareketlere ilgisiz kalmamış, her zaman olanakları ölçüsünde destek olmuştur. Önderlik sorunları nedeniyle geleneksel öncülüklere güveni kalmamıştır. En son Önder Apo'nun uluslararası komplo ile esaret altına alınması sırasında giriştiği serhildanlarla tercihini Önder Apo ve PKK'den yana yapmış olan Doğu Kürdistan halkı, çağdaş bir örgütsel öncülüğe PJAK şahsında kavuşmuştur.

Demokratik Özerk Kürdistan başta PJAK olmak üzere, bu parçadaki Kürtler ve tüm Kürdistani halkların ve toplumsal kesimlerin temsilini yapan siyasi parti, DKÖ, kültürel, insani, mesleki vb örgütlenmeleriyle farklılıkları temelinde eşitlik, demokratik birlik ve özgürlük temelinde ilişkilenmeyi, dayanışma ve birlik ruhunu geliştirmeyi, ulusal demokratik ortak politikalar üretip pratikleştirmeyi esas alır. İran rejiminin demokratik barışçıl çözüme çekilmesinde gerekli katkıyı sunar. Bunun olmaması durumunda, kendi öz güçleriyle kendi çözümlerini geliştirip yaşama geçirmelerini tüm gücüyle destekler. Bu güçlerle ilişkilerinde demokratik Konfederal birliği esas alır.

c) Batı Kürdistan, hem coğrafya, hem de nüfus olarak Kürdistan'ın en küçük parçasıdır. Suriye devletinin denetimine bırakılan bu parçadaki halkımız, Kuzey'den sonra ulusal demokratik mücadele ile en erken tanışan, en güçlü katılımı yapan; diğer parçalardaki gelişmelerin destekçisi olmaktan çıkarak ilk kez devrimin asli unsurları arasında yer almıştır. Daha önceleri, özellikle Güney'deki siyasi önderlikler, hareketleri için Batı Kürdistan'ı bir geri cephe, lojistik destek deposu ve giderek arka bahçesi gibi değerlendirmekteydi. Bu parçadaki halkımız da doğal olarak kendisini mücadelenin sahibi olarak görmüyor, geri cephede üzerine düşen bir görev olursa yerine getiren pasif bir destekçi olarak görmekteydi. PKK'nin 1979'dan başlayarak Ortadoğu'ya açılması ve özellikle de Önder Apo'nun yakın ilgisi, eğitimi ve yoğun çabalarıyla bu parça da devrimin asli unsuru haline geldi.

Gerek Baas Partisi'nin ve dolayısıyla devletin yoğun baskıları, gerekse SSCB'nin uzantısı komünist ve sosyalist partilerin sosyal şoven yaklaşımları, Kürtlerin düzen güçlerinin sağına da soluna da mesafeli durmalarını beraberinde getirmiştir. Bazı kişiler ve aileler bu tür gruplar içinde yer alsalar da Kürt halkının ezici çoğunluğu bu tür oluşumlara kuşku ile yaklaşmış, hep uzak durmuştur. Ancak PKK hareketinde kurtuluş umudu gördüğündendir ki, tüm gücü ile mücadele saflarına akmıştır.

Demokratik Özerk Kürdistan, en çok da Batı Kürdistan halkımızın örgütlenmesi, ulusal demokratik hak ve özgürlüklerine kavuşması konusunda çabacı olmak durumundadır. Bu parçada örgütlü bulunan KCK-Rojava başta olmak üzere, halkımızın temsil gücü komün ve meclislerle, siyasi parti, DKÖ ve toplumsal kesimlere ait oluşumlarla aynı temellerde ilişkilerini geliştirmeyi esas alır. Demokratik Konfederal anlayışla, farklılıklar temelinde eşitlik, ulusal birlik, demokrasi ve özgürlüğü esas alan mücadele birliği içinde olmayı görev bilir.

3- Demokratik Özerk Kürdistan'ın dış diplomasisi

Demokratik Özerk Kürdistan'ın dış dünyadan kopuk, salt içinde yer alınan üniter devletlerle sınırlı bir yaşama mahkum olması düşünülemez. Kuşkusuz dış dünya ile ilişkilerinin birincil ayağını içinde yer alınan üniter devletlerle kurulacak ilişkiler oluşturacaktır. Bunun anlaşılır siyasi, ekonomik, kültürel, hukuki, psikolojik vb nedenleri vardır.

Her şeyden önce bu üniter devletlerin halklarıyla yüzyılları bulan ortak bir yaşamdan kaynaklanan kültürel, ekonomik, siyasi, akrabalık vb psikolojik nedenleri bir çırpıda sıralamak mümkündür. Özellikle de bu devletlerde birincil halk konumunda bulunan Türk, Arap ve Fars halkları ve aynı coğrafyada yaşayan onlarca azınlık halk gruplarıyla ortak bir tarihi miras söz konusudur. Esas olarak egemenlerden kaynaklanan ve zamanla halkları da etkisi altına almış olan çatışmalar, çelişkiler, kırgınlıkların halklar arasında yaratmış olduğu güvensizlikler, Demokratik Özerklikle birlikte önemli oranda aşılacaktır. Ancak bunu sağlayacak olan da halklar arasındaki özgürlüğe dayalı eşitlikçi diplomasi olacaktır.

Devletler için de benzer nedenler geçerlidir. Yüzlerce yıllık ortak tarih, birlikte yaşanmış kayıplar ve kazanımlar

mevcuttur. Yine bu devletlerden kopuş gibi Demokratik Özerkliği yalnızlaştıracak hedefleri söz konusu değildir. Bu devletler de Demokratik Özerk Kürdistan'ın varlığını, iradesini, hak ve özgürlüklerini kabul etmeleri durumunda ortak bir kuruluş hukukuna da sahip olacaklardır. Onlar kabul etmez ve Kürtler kendi özerkliklerini ilan eder ve sonradan gelişecek anlaşmalar temelinde birlikte bir yaşamın sürdürülmesi biçiminde bir hukuk oluşacaksa, o da başlı başına diplomaside öncelikli partner olmalarını sağlayacak önemli bir neden olacaktır. Bu ikisi olmaz da bir kopuş kaçınılmaz olursa, elbette Kürtler zorunlu kalırlarsa buna da hazırlıklı olacaklardır. Bu durumda da düşmanlık sonsuza dek sürecek değildir. Bu durumda bile Demokratik Özerk Kürdistan'ın komşu üniter devletlerle ilişkiler için sağlam bir perspektifinin olması kadar doğal bir tutum olamaz.

Son seçenek dışlanarak şunlar öngörülebilir; Demokratik Özerk Kürdistan, devlet ya da devletleri ortadan kaldırmak hedefiyle gündeme gelen bir oluşum ya da çözüm projesi değildir. Ne devlete karşıtlık, ne de devlete yamanma tutumu değil, devletle demokrasiye duyarlı hale getirilebildiği oranda ilişki, demokrasiye duyarsız kaldığı oranda mücadele esastır. İlişkinin temelinde karşılıklı olarak birbirinin hukukunu tanıyarak, devletin aşırı merkezi, her türlü gelişmeyi merkezde tıkayan yapısını demokrasiye duyarlı hale getirmenin demokratik yol ve yöntemlerini bulmak temelinde bir ilişki esas alınacaktır. Bu da ilişkisiz, diyalogsuz, müzakeresiz olacak bir iş değildir.

Demokratik Özerklik, devletten kopuş olmadığı gibi, halkların birlikte yaşama zeminini ortadan kaldırma amacını gütmemektedir. Tersine, devletle ortak, uluslararası ilişkiler, dış güvenlik, ulusal maliye ve dış ticaret gibi tüm ülkeyi ilgilendiren konuları üniter devlet hukuku üzerinden yürütür. Diğer yandan da yerel yönetimleri ilgilendiren konularda, yetkilerin bölgesel-yerel yönetimlere devredilmesi temeli üzerine kurulu bir hukuku da olacaktır.

Buna göre;

a) Demokratik Özerk Parlamentoların doğal olarak ulusal parlamento ile sıkı bir ilişki ve işbirliği olacaktır.

b) Demokratik Özerk hükümetin/hükümetlerin ulusal hükümetle sıkı bir ilişki ve eşgüdümü olacaktır…Elbette burada kastedilen sıkı ilişki üniter yapı içindeki merkez ile ona sıkı sıkıya bağlı çevre ilişkisi gibi olmayacaktır. Burada kastedilen özgürlüğe dayalı, birinin çıkarını diğerine feda etmeyen eşitlikçi bir ilişki olacaktır.

Ayrıca, özerk kurumlarla ulusal kurumlar arasındaki ilişkilerin bir benzeri oluşturulacak demokratik özerk bölge ya da yerel yönetimlerin kendi aralarında da geçerli olacaktır. Birçok konu komşu iki ya da daha fazla özerk bölgesel ya da yerel yönetimi ilgilendirirken, direkt olarak ulusal yönetimi ilgilendirmeyebilir. O zaman ulusal yönetimin, ciddi bir anlaşmazlık çıkmaması durumunda bu konulara müdahil olmasına gerek kalmaz.

Halklar arası diplomasi

Demokratik Özerklik projesi sadece Kürtlere ve Kürdistan'a ilişkin geliştirilen bir proje de değildir. Yani tek bir etnik gruba, tek bir coğrafyaya ya da bir dinsel, mezhepsel kesime yönelik bir proje de değildir. Bugün Türkiye'de 7 idari bölge vardır. Çok daha fazla sayıda demokratik özerk bölge, demokratik özerk yerel yönetim vb oluşturulabilir. Türkiye'deki tüm toplumsal kesimler ihtiyaç duyduklarında, kendilerini özgürce ifade ederek örgütlenebileceklerine inandıkları biçimde demokratik özerk yönetimlerini kurabilirler. Aleviler, Lazlar, Çerkezler, Asuri-Süryaniler, Rumlar, Museviler, Araplar vb demokratik özerk yönetimlerini oluşturabilirler. Doğrudan demokrasinin, halklar arasındaki ortak yaşam iradesinin ve ortak çıkarların geliştirilmesinin en sağlıklı yolu her toplumsal kesimin kendisini özgürce ifade edebilmesi, örgütlenebilmesi ve yaşamın her alanında temsil gücüne ulaşmasıdır. Bu gönüllü birlikteliğin en güçlü mayası ve çimentosu olacaktır.

Tüm bu ortaklaşmaları sağlayacak anayasal, yasal düzenlemelerin yanı sıra, pratikte ortaya çıkabilecek sorunların çözüm yolunu bulmak ve uygulamak ile daha ileri birlikteliklere ulaşmanın aracı da halklar arası diplomasidir.

Aynı anlayış Türkiye'nin yanı sıra, Demokratik Özerk Kürdistan ile Arap ve Fars devletleri ile başta Arap ve Fars halkları olmak üzere İran, Irak ve Suriye'de yaşayan tüm diğer halk gruplarıyla ilişkiler için de geçerli olacaktır. Hatta olabilirse Ortadoğu Demokratik Ulusları Konfederasyonu kuruluşuna öncülük etmek de Demokratik Özerk Kürdistan diplomasisinin görevleri arasında olmalıdır.

Demokratik Özerk Kürdistan'ın küresel çapta da demokrasi güçleriyle diplomatik ilişkileri olacaktır. Küreselleşme karşıtı hareketler, Uluslararası Af Örgütü, insan hakları organizasyonları, Yerel Gündem 21, Porto Alegre, kısacası küresel kapitalizme karşı küresel demokrasi güçleriyle en geniş diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi, var olanların güçlendirilmesi ve bu ilişkilerde merkezi bir rol üstlenmesi de Demokratik Özerk Kürdistan'ın önüne koyacağı temel, öncelikli diplomatik görevlerden olmalıdır.

> "Demokratik Özerklik, devletten kopuş olmadığı gibi, halkların birlikte yaşama zeminini ortadan kaldırma amacını da gütmemektedir. Tersine, devletle tüm ülkeyi ilgilendiren ortak konuları üniter devlet hukuku üzerinden yürütür. Diğer yandan da yerel yönetimleri ilgilendiren konularda, yetkilerin bölgesel-yerel yönetimlere devredilmesi temeli üzerine kurulu bir hukuku da olacaktır"

4- Demokratik Özerk Kürdistan bileşenlerinin parça bileşenleriyle diplomasisi

Demokratik Özerklik yalnızca bir etnisitenin, coğrafyanın, dinsel ya da mezhepsel grubun oluşumu değil, hatta halkların da değil –o da yetersiz kalır çünkü– toplumların, tüm toplumsal kesimlerin kendilerini kimlikleri (aidiyeti ne olursa olsun, kendilerini nasıl tanımlamak isterlerse öyle tanımlasınlar), kültürleri, inançları, ekonomik çıkarları vb ile özgürce ifade etme, örgütlenme ve kamusal yaşamın tüm alanında temsil etme hakkını, farklılıklar temelinde eşitlik, özgürlük ve demokratik birlik temelinde ortak yaşama katıldıkları bir topluluklar birliğidir. Bu nedenle özerklik, ulus devlet gibi tekçi, toplumsal kesimleri tekleştirmeye çalışan bir yapılanma değildir. Tersine, tüm farklılıkları zenginlik sayan, ortak yaşamın vazgeçilmez ilkesi ulusal toplumsal haklarda eşitlik temelinde birlik oluşturan bir yapılanmadır.

Böyle bir yapının zengin bileşenlerden oluşacağı açıktır. Bu bileşenlerin hepsinin bir potada eritilmesi değil, ortak yaşamın ortak kurucuları olarak hak ve ödevlerde ortaklaştırılmaları esastır. Bu da bileşenler arasında ve parçalardaki benzer bileşenler arasında özgün diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi, tüm bu bileşenlerin ortaklaştırılmasının olmazsa olmaz koşuludur.

İlk ezilen cins ve sınıf olarak kadın özgürlük hareketi, Demokratik Özerkliğin temel bileşenlerinden biridir. Demokratik Özerk Kürdistan kadın hareketi bileşeni, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki kadın hareketi ve kuruluşlarıyla diplomatik ilişkilerini en üst düzeyde geliştirerek ortaklaşmasını geliştirmelidir. Aynı biçimde komşu halkların kadın hareketleriyle de benzer bir diplomatik ilişki, dayanışma, güç birliği ve giderek birlik yaratma yönünden diplomatik ve örgütsel çalışmalarını hiçbir engelle karşılaşmadan sürdürmelidir. Demokratik Özerk yönetimin temel görevlerinden biri de bu diplomatik ve örgütsel çalışmaları güvence altına almakla yükümlü olacaktır.

Aynı biçimde demokratik emek hareketi, kültürel hareketler, demokratik gençlik hareketleri, demokratik kooperatifler birliği, demokratik çiftçi birlikleri vb tüm kurumlar da kendi aralarında ve diğer parçalardaki benzer kurumlarla diplomatik, örgütsel ilişki ve çalışmalarını geliştireceklerdir. Bu tüm bileşenler, komşu halkların benzer kurumlarıyla diplomatik ilişki, dayanışma, güç birliği ve isterlerse daha üst birlikteliklere ulaşmaya çalışacaklardır. Tüm bu çalışmalar, Demokratik Özerk Kürdistan yasalarının güvencesi ve yönetimin yükümlülüğü altında olacaktır.

Demokratik Özerklik bileşenlerinin benzer biçimde küresel çapta, örneğin Kadın Özgürlük Hareketi'nin dünya çapında demokratik kadın hareketleriyle, diplomatik ilişki ve dayanışması olmalıdır. Tüm bu ilişkiler birbiriyle çelişmez mi diye sorulabilir. Hayır, çelişmez. Emek hareketinin kıtasal ve giderek küresel çapta ilişkiler geliştirmesi, ne özerklik yasalarıyla, ne de üniter devlet yasalarıyla çelişir bir yanı yoktur, olamaz. Zaten halklarımızın onaylayacakları toplumsal sözleşmede bu tür kısıtlayıcı, yasaklayıcı tutumlara yer olamaz. Ne kadar özgürlük o kadar demokrasi, ne kadar yasaklar o kadar demokrasisizlik var demektir. Başka bir deyişle, daha az devlet, daha çok toplum, daha çok demokrasi demektir.

Sonuç olarak, Kürtler, tüm bu karmaşık diplomatik ilişkiler ağıyla hem kendi aralarında, hem de çevre komşu ülke halklarıyla nasıl yaşamak istediklerini, bu yaşamı hangi kimliksel, kültürel, hukuki vb çerçeveler içinde geliştireceklerini belirleyeceklerdir. Dünyada nasıl bir yer alacaklarını, bugüne kadar kendilerini kendi kültürleri, kimlikleri ve inançlarıyla kabul etmeyen dünyaya, bugünden sonra nasıl yaklaşacaklarını, dünyaya ne verip ondan ne istediklerini belirleyeceklerdir.

Kürtler, başlangıcında büyük fedakarlıklarla içinde yer aldıkları cumhuriyetin kuruluşundan sonra, hapsedildikleri ulus devlet kafesi içinde, uğradıkları katliamların, sürgünlerin, yoksulluğun, kimliksizliğin nasıl tanzim edileceğini belirleyecektir. Kendi ülkelerinde mülteci bile olamamanın hesabını nasıl kapatacaklarını ortaya koyacaklardır. Hesap sorma derken, "misliyle ödetme" gibi ilkel tutumlardan söz edilmiyor elbette. Toplumumuzun hapsedildiği ulus devlet demir kafesinden kurtularak, halklarımız arasında karşılıklı saygı, hak eşitliği, farklılıkları içinde eşit, özgür, demokratik bir ortak yaşamı kurmaktan söz ediliyor.

Türkiye'de ulus devlet denen deli gömleği toplumumuza dar gelmektedir. Ulus devlet tarihsel toplumsal dokumuzla uyuşmamaktadır. Anadolu, Mezopotamya ve bir bütün Ortadoğu toplumlarının tarihsel, toplumsal, kültürel geleneği esas olarak demokratik konfederalizme açıktır. Tarihimiz bunun örnekleriyle doludur. İngiliz emperyalizmi öncülüğünde egemen olma aracı olarak bölgeye taşırılan ulus devlet, bölgenin mevcut parçalanmışlığının, yaşadığı kör dövüşünün, çözümsüzlüğün vb en temel nedenidir. Yani sadece Türkiye'nin değil, Ortadoğu'nun da yaşadığı yapısal sorunların temel kaynağı ulus-devletçik milliyetçiliklerinin boğuşmasıdır. Bölgede kalıcı barışın, halkların refahının sağlanabilmesi, bu kaynağın kurutulmasıyla mümkün olacaktır. Siyonist ideologların geliştirdikleri Türk milliyetçiliği özünde bir 'Beyaz Türkler' tanımında anlamını bulan Anadolu siyonizmidir. Bugün de toplumumuzun kan denizinde boğdurulmasının temel kaynağı bu Beyaz Türklerdir. Savaş baronları da bunlardır.

Demokratik Özerklik, sözünü ettiğimiz bu sorunların çözümü, toplulukların farklılıkları içinde eşitlik, doğrudan demokrasi ve özgür birlik içinde yaşamasının da temel modelidir. Kürdistan'da olduğu gibi, örneğin Hatay ve Adana'da Araplar, kendi demokratik özerkliklerini geliştirebilirler. Kendilerini özgürce örgütleyip ifadeye kavuşturabilir, ana dillerinde eğitimden kültürel gelişmelerini en üst düzeyde yaşamaya kadar özgür bir yaşam geliştirebilirler. Aynı şey Karadeniz'de Lazlar, Ege'de Rumlar, Ermeniler, Çerkezler, Romanlar vb için de geçerlidir.

Ulus devletten, toplumların tüm kesimlerinin kendilerini özgürce örgütleyerek, demokratik özerkliklerini geliştirerek demokratik Türkiye'ye geçişin öncülüğünü yapma tarihi onurunu Kürtler taşımaktadır. Büyük bedeller ödeyerek bu aşamaya gelmemiz küçümsenemez. Ancak, Kürtler ödedikleri çok ağır bedellere karşın, geliştirdikleri çözüm modelini yalnız Kürdistan coğrafyası ve Kürt halkı için değil, tüm Türkiye ve Türkiye'deki toplumsal kesimler için de geliştirmektedirler. Hatta İran, Irak, Suriye ve tüm Ortadoğu halkları için geliştirmektedirler.

Bu modelin örgütlenmesi, yani tüm demokratik özerk birimlerin (kent, yerel ya da bölgesel) birbirleriyle ilişkileri konfederal temelde olacaktır. Böylece sermaye ve iktidar tekellerinde olduğu gibi ne belli azınlıkların diktası altında yaşamak zorunda kalınacak, ne de çoğunluğun sultası olacaktır.

Yaşamın tüm alanlarını kapsayan karmaşık toplumsal ilişki ağını sermaye ve iktidar tekellerinin istismarına açık kapı bırakmadan yerli yerine oturtmak da halklar diplomasisinin temel uğraşı olacaktır.

Binlerce yıldır egemenlerin oyun sahası olan diplomasi, artık egemenler elinde sorunlarımızı derinleştirerek çözümsüzlüğe mahkum etme aracı olmaktan çıkarılacaktır. Demokratik Özerklikle tüm toplumsal kesimler kendi diplomasilerini geliştirecek, sorunlarının çözüm aracı haline getirecek ve buna gelmeyenlere, bunu tanımayanlara da sorunlarını ustaca çözerek gerekli yanıtı vereceklerdir. Kendi çözümlerini kimseden medet ummadan, kimseden izin almadan ve dilenmeden kendileri yaşama geçirerek gerekli cevabın en etkilisini vereceklerdir.

Demokratik Özerk Kürdistan böylesi tarihi bir sürecin ve eylemin öncülüğünü yapmaktan, bedeli ne denli ağır olursa olsun, ancak onur duyar!

Gizemli meşru savunma:

Şimdi doğa konuşuyor

İnsan yaşadığı evi ateşe verir mi? Evet, insan verir! İnsan bindiği dalı keser mi? Evet, insan keser! İnsan, İnce Memed (Yaşar Kemal) romanının sık tekrarladığı 'yediği sofraya bıçak çeker' mi? Evet, insan çeker! İnsan doğup büyüdüğü ana kucağına 'vahşi' der mi? Evet, insan der! Ta ki o ateş gelip onu sarıncaya kadar, ta ki o dal kafasına düşünceye kadar, ta ki o bıçak gelip kemiğe dayanıncaya kadar ve ta ki o kucak ona tamamen kapanıp nefesini kesinceye kadar, insan bunların hepsini yapar, yaptı ve maalesef hala yapıyor. Durup dururken değil tabii, yine insan inşası zihniyet ve sistemlerin kurbanı ola ola yapar. İşte şimdi adına ister ekoloji sorunu diyelim, ister doğanın bize haddimizi bildirmesi diyelim kendi doğamıza karşı yaşadığımız bir ihanetin bedelini ödüyoruz.

Çevresini esas almayan hiçbir oluş yoktur

Kıymetini bilmediğimiz her olgu döner dolaşır bize bedelini ödetir. Kıymetini bilmediğimiz o kıymet, ne kadar büyükse ödediğimiz bedel de o denli katlanır. Kıymetini bilmediğimiz kendi doğamızsa, içine doğduğumuz doğaysa; bu bedel, küresel ısınma olup yakar bizi, orman yangını olur kavurur bizi, sel olur boğar bizi, buz olur dondurur bizi, kirlenme olur zehirler bizi. Ve kriz olur 'çöz beni' diyerek yaşamı sürdürülemez sınırlara taşıdığımız için her gün bir biçimde ölüm olup vurur bizi. Peki biz hep böyle kıymet bilmez miydik? Böyle mi oluştuk? İçinden çıkıp geldiğimiz okyanusların, ormanların, toprağın ve havanın nasıl düşmanı ve katili olabildik? Ve ana kucağımız olan doğa nasıl şimdi bize böyle ateş olup yağıyor, sel olup geri dönüyor ve zehir olup kusuyor. Yaşam hala onun ellerinde, tıpkı ölüm gibi. Ama kendisindeki yaşamı öldüren çocuklarına öldürme gücünün de olabileceğini ispatlamaya nasıl, ne zaman ve niye başladı? Sahip olduğumuz ve bizi 'eşrefi mahlukat' yapmasıyla övündüğümüz aklımızla dalga geçen bir aklı mı var doğanın? İncitildiğinde felaketler yaratan ruhumuz bize ondan gelen bir parçadır belki de ve biz incittiğimizde onun ruhunu yok ederek alıyordur belki de intikamını! Peki neden? Ve nasıl? Artık bu dünya üzerinde yaşayan hiçbir insanın kaçamayacağı sorular bunlar. Bu incitme ve sonucunda bedel ödetme sürecinin nerede, ne zaman ve nasıl başladığını anlamak özgürce yaşamak isteyen her insanın sorumluluğu olmak zorunda. O zaman anlama işine gerilere giderek başlayalım. Koptuğumuz ve kaybettiğimiz zihniyetin nasıl bir zihniyet olduğuna ve doğayla ilişkisini nasıl kurduğuna bakalım:

"Doğal toplumun zihniyet dünyası canlı bir doğa anlayışına dayanır. Her doğa olgusunun bir ruhu olduğu varsayılır. Ruhlar, canlılığı sağlayan özellik olarak düşünülür. Totemik din anlayışlarında kendilerinden farklı, hükmeden dışardan bir tanrı anlayışı henüz gelişmemiştir. Doğanın ruhlarıyla… anlaşmaya büyük özen gösterilir. Ters düşmek ölümle eştir. Doğaya temel bakış açısı bu olunca, olağanüstü uyum gereği ortaya çıkar. Ekolojinin en temel ilkesine göre, yaşamla karşı karşıyayız. Toplumsal yaşamın doğa güçlerine ters düşmesi en çok sakınılan konudur. Din ve ahlaklarını geliştirirken gözetilecek temel ilke çevreyle, doğa güçleriyle bu uyum ilkesidir. Yaşamın bu ilkesi o kadar derinliğine zihinlere yerleşmiştir ki, bir din ve ahlak geleneği olarak başköşeye oturtulur. Aslında bu doğal yaşamın genel bir akış ilkesinin insan toplumuna yerleşimidir. Çevresini esas almayan hiçbir oluş yoktur. Kısa süreli sapmalar da akışla birlikte yeni iç ve dış koşullar altında süreçle bütünleşir; aksi halde tümüyle sistem dışı kalarak var oluşlarını yitirirler. Ekoloji ilkesinin insan toplumundaki önemi, doğanın bu temel öznelliğinden ileri gelir.

"Toplumsallıkla doğa binlerce yıl uyum içinde yaşamışsa demek ki insan, yani doğal toplum insanı, şu gerçeği ispatlamıştır: İnsan içinden çıktığı doğanın karşıtı değildir, onun öz çocuğudur. Ve birlikte birbirini yok etmeden yaşayabilirler. Yani Batı zihniyetinin hepimizi çok uzun bir süre etkisine aldığı gibi ne doğa vahşidir, ne de insan bu 'vahşet' karşısında savaşarak, ona hükmederek var olmak zorundadır"

Doğal toplumda tüm topluluk üyeleri yaşam bütünlüğünde organik olarak yer alırlar. Herkes toplumun dürüst, içten bir parçasıdır. İnanç ve duyuşları ortaktır. Yalan ve aldatmaca kavramları hiç gelişmemiştir. Doğayla adeta aynı çocukça dili konuşur gibidirler. Doğaya hükmetmek, kötü kullanmak, yeni geliştirdikleri toplum yasaları olarak ahlak ve dinlerine karşı en büyük günah –tabu– ve kötülüktür. Yeni köleci devlet toplumunda tersyüz olan, bu temel dini ve ahlaki anlayıştır."

Ancak insanlık bu ahlaki anlayıştan zamanla uzaklaştı ve giderek koptu: "*Köleci devletçi toplumun oluşumu bu hayati ilkeden ciddi bir sapmaya yol açar. Çevre, ekolojik sorunun oluşumunun bu yönlü oluşan toplumla, uygarlık başlangıcıyla sıkı bir bağı vardır. Sınıflı toplum uygarlığı doğayla çelişen toplumdur. Bu olgusal sorunun temel nedeni, yeni toplumun köklü bir karşıdevrimle oluşan köleci zihniyet dünyası, paradigmasıyla ilgilidir.*" [1]

Evet, doğal toplumun zihniyetinden kopup köleci zihniyete, paradigmaya geçiş bize pahalıya mal oldu. Doğayla toplumsal yaşamın bağları, uyumdan, karşılıklı beslenmeden özne nesne ilişkisine, temeline oturunca dünyanın çivileri gittikçe gevşemeye ve yerinden çıkmaya başladı. Bir göğsünde çocuğunu bir göğsünde doğadaki bir hayvan yavrusunu emziren ana kadın figürü bize gülünç hatta hayali gelmeye başladı. Aydınlanmacı Batı zihniyetini kuşandık, 'üzerinde deney yapılırken hayvanların çıkardığı seslerle, makine gıcırtıları arasında pek bir fark yok' demeye başladık. Aynı zihniyet, kilisenin elinde cadılara –bilge kadınlara– karşı gerçekleştirilen işkencelerde korkunç düzeylere ulaştı. Onlar da bilimin serbest alanları olarak denekleşti. "*Toplumsal sistem krizi ile birlikte gittikçe derinleşen ekolojik krizin kökenlerini uygarlığın başlangıcında aramak en gerçekçi yoldur. Toplum içinde tahakkümden kaynaklanan insana yabancılaşma geliştikçe doğayla yabancılaşmayı da beraberinde getirdiği, ikisinin bir iç içeliği yaşadıkları bilinmelidir…*" [2] Kendi türünü ezen insan doğa karşısında gaddarlaştı:

"Özellikle Francis Bacon tarafından geliştirilen bilimsel yöntem, bitkisel ve organik doğa üstünde akılcı ve bilimsel bir düzeni kabul ettirme girişimini içermekteydi. Bu bilimsel yöntem, gezegenlerin hareketlerini saptama örneğinde olduğu gibi, rasyonel metodolojik süreçlerin uygulamaya geçilmesi için, doğanın 'tin'den arındırılmasını öngörüyordu. Carolyn Merchant (Doğanın Ölümü, Kadınlar, Ekoloji ve Bilimsel Devrim) eserinde; kadınların karşı koyan doğa ile özdeşleştirilmeye bu dönemde başlandığını ve Machiovelli ile birlikte, Bacon gibi bilim adamlarının akıldışı (kadınlaşmış) doğayı bastırmayı istediklerini iddia eder. Hatta Bacon cadı çılgınlığının en yoğun olduğu dönemde yaşamış ve bir cadının sorguya çekilmesi analojisinin doğadan 'hakikati' elde etmenin bilimsel yöntemini açıklamada kullanmıştır. Şunu yazmıştır: 'doğanın serüvenlerini izlemek ve deyim yerindeyse onu köşeye kıstırmaktan başka çare yoktur, ancak bu yolla onu yönetebilir ve zaman içinde başladığı yere döndürebilirsiniz. Merchant'a göre 'doğa, emirleri erkekten alan ve onun otoritesi altında çalışan bir kadın'dır.'' [3]

İnsan içinden çıktığı doğanın karşıtı değildir

Aklın düzensizliğe, akıl dışılığa hakim olması adına bugün eşiğine geldiğimiz tam bir akılsızlık ve düzensizlik sınırıdır. Köşeye sıkıştırılanın ve 'zaman içinde başladığı yere döndürülenin' kim olduğu çok açık değil mi? 'Hakikati elde etme' adına hakikate ihanet edildiği tartışmasızdır. Zihniyet şekillenmemiz doğal toplum zihniyetinden koptuktan sonra yaşanan toplumsal sistemin adı değişti, ama zihniyeti değişmedi. Doğal toplumdan kopan, kendine, doğaya ihanet eden ve her geçen gün kendi bindiği dalı kesen bir zihniyet. İktidarcı zihniyet, devletçi, köleci, feodal, kapitalist zihniyet şekillenmesi diyelim fark etmez. Hepsinin toplamı doğal toplumdan yani doğadan kopan zihniyettir. Hepsi doğal toplum zihniyetinin karşı kutbudur, yani anti doğadır, anti yaşamdır, anti insandır, ve dolayısıyla anti ekolojidir. Toplumsallıkla doğa binlerce yıl uyum içinde yaşamışsa demek ki insan, yani doğal toplum insanı, şu gerçeği ispatlamıştır: İnsan içinden çıktığı doğanın karşıtı değildir, onun öz çocuğudur. Ve birlikte birbirini yok etmeden yaşayabilirler. Yani Batı zihniyetinin hepimizi çok uzun bir süre etkisine aldığı gibi ne doğa vahşidir, ne de insan bu 'vahşet' karşısında savaşarak, ona hükmederek var olmak zorundadır. Bu; gerçeği, hakikati öznenesne olarak parçalayan, birbiriyle savaştıran ve egemenlikli sistemi ölümsüz kılmak isteyen bir felsefik yalandır. Doğayla insan arasında egemenlikli sistemlerin bilinçli bir çabayla yarattığı bir yabancılaşma öyküsüdür. Bu yabancılaşma öyküsü kapitalist sistemle gittikçe içinden çıkılmaz bir hal aldı. Herkesi bu öyküde gerçekleşen doğa katliamının bir öznesi haline getirdi hem de kahramanlık adına, bir 'vahşi'yi ele geçirme savaşında kazanan olma adına. Şimdi sıra bu öyküdeki 'nesnede.' Şimdi, o konuşuyor. Ve bize onu ciddiye almak zorunda olduğumuzun mesajlarını veriyor her gün. Biz görsek de görmesek de, artık söz onun ve o, bu öyküde nesne olmadığını haykırıyor.

İnternette "çevre/ekoloji" kategorisinde yer alan yakın zamana ait binlerce habere şöyle bir göz attığımızda –ki bunların dünyamızın yaşadığı ekolojik yıkımı yansıtan çok küçük veriler olduğunu unutmadan– bu haykırışı duyabiliyorsunuz. Doğal güzellikleri ve doğanın dengesini yutan barajlar vb inşaat çalışmaları, nükleer santraller, yenilenebilir enerji kaynaklarının tüketilmeleri, heyelan ve sellere yol açan ekolojik dengesizlikler, ozon tabakasının delinmesiyle birlikte aşırı sıcaklar ya da soğuklar, savaşlar ya da iklim değişikliğinin yol açtığı orman yangınları, denizlere ve toprağa karışan petrol sızıntısı, maden çıkarmak için ormanların kesilmesi, siyanürlü altın aramaların toprağı, suyu ve havayı zehirlemesi, dünyada giderek derinleşen gıda krizi ve bunu aşma adına geliştirilen GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar)'lar, çöpe atılan ilaçların doğayı zehirlemesi, ekolojik yıkımın içme sularına etkisi, endüstriyel tarımla küresel sera gazı salımının atmosfere etkileri, suların ve havanın kirlenmesi, türlerin aşırı yok olması, mayınlı arazilerin yol açtığı felaketler, depremler, aktifleşen yanardağlar, tsunamiler, büyütülen

"Doğanın binlerce yıldır süren bir evrim yasası var. Bu yasa sadece güçlü olanın güçsüz olanı yok etmesi değil. Bu yasanın belki bir yanında var olabilir, güçsüz olanın azalması. Ama doğa evriminde küçük organizmalardan tutalım, devasa ekosistemlerin kendisini değişen koşullara göre ayarlaması, değiştirmesi de var. Doğa direniyor yani. Kendisini savunmak için mekanizmalarını yaratıyor"

endüstriyel tarımla doğanın ve insanın zehirlenmesi, kuş gribi, domuz gribi ve Sars gibi salgın hastalıkların ortaya çıkması, yayılması, toprağın doğal çevriminin bozulup kentler; fabrikalar, asit yağmurları ve atık sorunları ile birer kirlilik kaynağına dönüşmesi… belki daha sayamayacağımız ya da şu anda farkında olmadığımız birçok insan etkinliği ve yol açtığı ekolojik yıkımlar… tabloyu uzatmak sadece içimizi daha fazla karartmıyor, problemin devasa boyutları kadar doğanın insan karşısındaki gizemli kendini savunma gücünü gösteriyor.

Doğanın binlerce yıldır süren bir evrim yasası var. Bu yasa sadece güçlü olanın güçsüz olanı yok etmesi değil. Bu yasanın belki bir yanında var olabilir, güçsüz olanın azalması. Ama doğa evriminde küçük organizmalardan tutalım, devasa ekosistemlerin kendisini değişen koşullara göre ayarlaması, değiştirmesi de var. Doğa direniyor yani. Kendisini savunmak için mekanizmalarını yaratıyor. Ya da insan eliyle ortaya çıkan sonuçlar doğaya yansıdığında bunlar doğanın doğal dengesini sarsıyor ve bizim için felaketler yağdıran değişimler ortaya çıkıyor. İnsan doğaya hükmetmek isterken, doğaya kimin efendi olduğunu ispatlama yarışını tırmandırırken, çok basit bir yasayı göz ardı etti. Doğa onun eviydi, doğa onun ana kucağıydı, soluğunu, ekmeğini, suyunu hatta varlığını ve mutluluğunu borçlu olduğu yaşam atmosferiydi. *''İktidar gücünün zorbalık ve yalan ürünü olan bu birikimleriyle anti doğasal bir yaşamı mümkün kılması ekolojik sorunların temelidir. Yaşamdaki doğanın rolünü inkar ettikçe, bunun yerine sahte dinsel figürler, yaratanlar yerleştirdikçe, doğaya 'kör güç' denebilecektir.''* [4] Halbuki aşırı kar hırsının kararttığı gözler, gönüller bu yalın gerçeğe kör oldular. Yüklene yüklene lal ettiklerini sandıkları doğa, dile gelince dize gelen insan oldu. Deyim yerindeyse doğa kendisini öyle farklı biçimlerde konuşturdu ki, küçük dilini yutan insan oldu.

İnsan insanın kurdu oldu

Yaşamımızı borçlu olduğumuz doğaya yaşam hakkı tanımamanın bedelini nasıl ödediğimizi; birkaç yakın zaman (2009-2010)felaket haberine bakarak anlamak çok zor değil:

"Uzmanlar, Pakistan'daki seli ve Rusya'daki aşırı sıcak hava dalgasını küresel ısınmanın olağanüstü sonuçları olarak nitelendiriyor. Sel ve heyelan nedeniyle Çin'de 700'den, Pakistan'da 1.600'den, Hindistan'da 130'dan fazla kişi öldü. Binlerce kişi kayıp. Milyonlarca insan evsiz kaldı. Moskova'yı kaplayan, kuraklığa neden olan is ve sisin içinde toksik maddeler bulunuyor. Yaklaşık 600 ayrı yerde baş gösteren yangınlar Rusya'da 50 kişinin ölümüne neden oldu, artık askeri bölgeleri de tehdit ediyor. Yetkililer, bu bölgelerdeki patlayıcıları başka bölgelere kaydırıyor. Şili'de 1,5 milyon ev yıkıldı, kayıp sayısı 300'e çıktı, Şili Başkanı Bachelet 8.8 büyüklüğündeki depremin yol açtığı felaketi tarif edecek sözcük bulamadığını söyledi. 16 milyon nüfuslu ülkede en az 2 milyon kişi depremden etkilendi. 250 kişinin hayatını kaybettiği İtalya'nın kuzey bölgesinde yaşanan depremle ilgili kurtarma çalışmaları sürüyor. Depremde 15 bin bina kullanılmaz hale geldi. Avustralya'nın güneyinde günlerdir süren çalı yangınlarının bir kısmının kundaklama sonucu çıktığı belirlendi. Halen 20 noktada yangınlar sürüyor. Ölü sayısı 230'a çıkabilir. Dünya doğal mirası kabul edilen Afrika'daki Kilimanjatro dağının buzullarının yüzde 80'ini eriten iklim değişikliği…Yunanistan'daki orman yangınları kontrol altına alınamıyor. Atina yakınlarında başlayan yangın şehir merkezine ulaştı. Rüzgarın da etkisiyle büyüyen yangın nedeniyle bölgede olağanüstü hal ilan edildi..." Ve buraya alamayacağımız irili ufaklı binlerce ekolojik yıkım, felaket haberi. Ve üstelik uzmanlar Nisan 2009'da *"6 yılda 375 milyon insan iklim felaketinden etkilenecek"* açıklamasını yaptı.

"İnsan, insan elinin ürünü olan felaketlere doğal afet diyerek acaba bir nebze suçunu mu örtbas ediyor? Ya da Allah'ın takdiri diyerek kendisine ilahi bir suç ortağı mı yaratıyor? Oysaki hiçbir afet, insan etkisi olmadan bu kadar büyüyemez ve binlerce insanın yaşamına mal olamaz. Doğa yandıkça yakıyor, insan eliyle bozuldukça bozuyor, yıkıldıkça yıkım getiriyor. Öldürüldükçe insan eliyle, insana ölüm getiriyor"

İnsan, insan elinin ürünü olan felaketlere doğal afet diyerek acaba bir nebze suçunu mu örtbas ediyor? Ya da Allah'ın takdiri diyerek kendisine ilahi bir suç ortağı mı yaratıyor? Oysaki hiçbir afet, insan etkisi olmadan bu kadar büyüyemez ve binlerce insanın yaşamına mal olamaz. Evet, insan eliyle yaratılan endüstri, teknoloji, savaşlar, savaş silahları (kimyasal, biyolojik ve her tür silah), nüfus artışı ve daha pekçok yaratım ya da üretim doğayı yakıyor, doğa da geri püskürtüp insanı yakıyor. Doğa yandıkça yakıyor, insan eliyle bozuldukça bozuyor, yıkıldıkça yıkım getiriyor. Öldürüldükçe insan eliyle, insana ölüm getiriyor.

Bunlar ne aşırı zorlama karamsar bir bakış açısının ifadesi, ne yeryüzünde ekilecek bir karış toprak kalmadığı için elindeki tohumları ekip yeniden toplumsal yaşamı başlatacak bir karış toprağı arayan bir bilim kurgu kahramanının propagandaları. Bu felaketler; yaşadığımız yeri henüz bire bir vurmamış olabilir. Henüz gözlerimizin önünde birkaç saniyede yüzlerce insan bir çırpıda can vermemiş olabilir. Ama bu dünya üzerinde yaşayan herkes bilmeli ki, insan elinin ve zihninin, eyleminin yarattığı felaketler aldığımız nefes, içtiğimiz su ve yediğimiz lokma kadar bize yakın hatta damarımızda akan kan kadar içimizde. Biz her zaman olduğu gibi doğanın kuşatmasındayız. Ama bu doğa on binlerce yıl önceki doğal doğa değil. Bu doğa doğasıyla oynanmış bir doğa. Kuşatması da bu yüzden ana kucağı gibi değil. İncitilmiş, parçalanmış, kirletilmiş, zehirlenmiş yaralanmış ve kanatılmış bir doğanın kuşatmasındayız. Elbetteki, en başından beri insan doğa karşısında çok savunmasız olduğu anlarda da doğanın insanlara felaket getiren yanları, olayları vardı, her zaman olmuştur. Ama fark neydi? O doğanın doğasıyla oynanmamıştı. Belli gözlemlerle insanlar bu felaketlerin yerini, zamanını, düzeyini üç aşağı beş yukarı tahmin edebiliyor ve tedbir geliştirebiliyorlardı. Şimdi kuşatmasında olduğumuz doğaya tam olarak ne yaptığımızı biz bile bilemiyoruz, insanlar olarak. Yapılan kaç nükleer deneme var, kim bilebilir ki? Gerçek anlamda denizlerimize, toprağımıza ne kadar petrol ya da zehirli atık sızması var, kim bilebilir? Ne kadar sera gazı ya da değişik biçimlerde Karbon salımı gerçekleşiyor ve daha birçok ekolojik yıkım kaynağını kontrol etmek bir yana tam olarak bilemiyoruz. Savaşların vahşi yüzünü kuşanıp Kürdistan ormanlarını ateşe veren askeri elin neleri neleri ateşe verdiğini, hangi bioçeşitliliği, biozenginliği yok ettiğini ve bunun birçok ekosistem üzerindeki etkileşimini kim bilebilir ki? Kısacası tam olarak kontrol edemeyeceğimiz ve bilemeyeceğimiz bir insan saldırısı var doğaya. Bu nedenle de tam olarak kontrol edemeyeceğimiz ve bilemeyeceğimiz bir doğal felaketler dizisini; belki de doğa, bize kötü bir sürpriz olarak geri çevirecek. Amacımız ne insanı karalamak ne de insandan, toplumsallıktan kopuk bir doğa savunusuna soyunmak. Sadece insanların eliyle, zihniyle ve eylemiyle yarattığı bir somut gerçekten konuşuyoruz. Zamanın çok değerli olduğunun farkında olmadan belki de.

"21. yüzyılın devrimi ekolojiktir"

Yazının başında köleci sisteme geçişle birlikte başlayan ekolojik sorundan bahsettik. Ama ekolojik sorunlarla ilgili olan herkes biliyor ki, ekolojik krizi derinleştiren ve sürdürülemez boyutlara ulaştıran kapitalizmdir: *"Avrupa bireyciliği, toplumun ve ekolojisinin katliamcısı konumuna düşmüştür. Kapitalizm zihniyetinin hakimiyetini geliştirmesi, bireysellikten bireyciliğe geçişi; tüm (toplumsal) kazanımları geri aldığı gibi, tarihte en büyük ekolojik sapmanın da yolunu ardına kadar açmıştır…''* [5]

Ekolojik sorunlar ve kaynakları, felsefik, toplumsal, feminist ekoloji ve daha birçok bakış açısıyla yıllardır tartışılan bir sorun olarak artık görülür bir sorun haline geldi. Ancak şimdi asıl sorun belki de bu sorunun ne kadar hissedilir olduğudur. Bu toplumun asıl güçleri açısından böyledir. Çünkü toplumu var eden asıl güçler bu sorunu hissetmeye başladıklarında çözümünde önemli bir adımı gerçekleşmiş olacaktır. Çünkü *"asıl ekolojik olgu; toplumla doğa arası ilişkinin bir uçuruma dönüşmesidir. Bir an önce bu uçurum kapatılmazsa, sonuç toplumsal dinozorlaşmadır...''* [6] Bu açıdan baktığımızda dünya genelinde önemli bir hissetme ve gündemleştirmenin yaşandığını belirtebiliriz.

Avrupa Sosyal Forumu'nun *"Başka Bir Dünya Gerekli!"* sloganıyla girişimleri, Birleşmiş Milletlerin gerçekleştirdiği İklim Konferansları, yine yerel düzeyde geliştirilen serbest ekoloji forumları, toplumsal şehircilik hareketleri, gelişen toplumsal baskı karşısında Çin gibi büyük ülkelerin Karbon salınım yoğunluğunu azaltma sözü, ülkelerin biyogüvenlik yasası çıkarmayı tartışmaları, ekoloji kolektiflerin oluşturulması, yüzlerce ülkede yüz binlerce eylemcinin soruna dikkat çekmek için bedeller ödemeyi bile göze alması, eko sosyalistlerin ve eko feministlerin tartışma ve çabaları ekoloji filmleri festivalinin düzenlenmesi, UNESCO'nun tehlike altındaki dünya mirası listesini çıkarması, Dünya Rüzgar Enerjisi Konferansı, 5 Haziran'ın Çevre Günü olarak kutlanması, toprakları zehirli madenlere maruz bırakılmak isteyenlerin "Ölüler altın takamaz!" tepkisi ve daha binlerce olay, kurum, çalışma; sorunun önemli bir bilinçlenme ve örgütlenme ile karşılanmaya başlandığının ve artık doğayla toplum arasındaki uçurumun kapatılmak istendiğinin işareti olsa da; karşı karşıya olduğumuz felaketin büyüklüğünü düşündüğümüzde oldukça dağınık ve yetersizdir. Bir ekoloji sitesinin çağrısına bakalım: *"Ekolojik yıkım kapitalizmin rastlantısal bir özelliği değildir: Sistemin DNA'sında vardır. Doymak bilmeyen, karları arttırma ihtiyacı reformlarla düzeltilemez. Kapitalistlerin ekolojik kriz karşısında düşünebilecekleri tek şey, krizden nasıl daha fazla kar elde edebilecekleridir. Bu yüzden ekolojik krize karşı mücadele, kapitalist sistem ortadan kaldırılmadıkça başarıya ulaşamayacaktır."*

Evet çözümün zihniyeti önemlidir. Tıpkı doğayı tahrip eden zihniyetin önemli olması gibi. Ekolojik tahribatı yaratan kapitalist, uygarlıkçı zihniyet karşısında ortak bir ekolojik zihniyet kazanmak bütün bu çabaları örgütlü kılmak soruna daha hızlı ve etkili müdahaleyi de getirecektir. Reber Apo'nun *"21. yüzyılın devrimi ekolojiktir"* belirlemesi sorunun kapsamını olduğu kadar önemini ve çözüme kavuştuğunda insanlığın yaşadığı krizi çözeceğini de ortaya koymaktadır. Bu belirleme aynı zamanda sorunun sermaye çevrelerinin kurnazlığını, dünyadaki ekolojik yıkımın kapitalizmle uyum içinde ya da reformlarla çözüleceği konusundaki görüşlerini çürütmek açısından da önemlidir. Sorunun yaşamımıza etkilerine ana hatlarıyla baktığımızda bile, bir devrimsel yaklaşım ve pratik gerektirdiği açıktır. Bunu görmek için soruna ahlaki yaklaşmak gerekir. Çünkü doğaya yaklaşımda esas ölçümüz doğal toplumsa, doğal toplum da ahlaki ve politik toplumun kök hücresi ise; ekolojik sorunlara yaklaşımımız ahlaki yönü de içermek zorundadır:

"Doğayla bütünleştirmeyen hiçbir toplum sisteminin rasyonelliği, ahlakiliği savunulamaz. Doğal çevreyle en çok çeliştiren sistemin rasyonelite ve ahlaki olarak da aşılması bu nedenledir. Kapitalist toplum sisteminin yaşadığı kaosla çevre felaketi arasındaki ilişki, diyalektiktir. Ancak sistemden çıkış doğayla olan köklü çelişkileri aştırabilir. Yalnız başına çevrecilik hareketleriyle çözümleyici olunamayacağı çelişkinin karakterinden ileri gelmektedir. Diğer yandan ekolojik bir toplum ahlaki dönüşümü de gerektirir. Kapitalizmin antiahlakiliği ancak ekolojik yaklaşımla aşılabilir. Ahlak vicdan ilişkisi, empatik ve sempatik bir ruhsallığı gerektirir. Bu ise yetkin bir ekolojik donanımla anlam bulduğunda değer taşır. Ekoloji doğayla dostluktur, doğal dine inanıştır. Bu yönüyle doğal organik toplumla yeniden ve uyanmış bilinçle bütünleşmeyi ifade eder. Ekolojik bilinçten yoksun bir toplumsal bilinçlilik, reel sosyalizm olgusunda da görüldüğü gibi çözülmek ve yozlaşmaktan kurtulamaz. Ekolojik bilinç temel ideolojik bir bilinçtir. Felsefeyle ahlakın sınırları arasındaki köprü gibidir. Çağdaş krizden kurtarıcı politika ancak ekolojik olduğunda doğru bir toplumsal sistemliliğe götürebilir." [7]

"Herkeste, küçük de olsa doğal toplum kalıntıları vardır'' [8] sözü belki de çözümü ararken sürekli bakmamız gereken iç aynamızdır. Herkesin ekolojik sorunları ve doğanın gizemli, olağanüstü varlığını hissetmesi için dönüp dönüp bu iç aynadan kendisine bakması sorumluluklarının bilincini ve eylemini yaratacaktır.

Alıntılar:

1- Bir Halkı Savunmak, Devletçi Toplum/Köle Toplumun Oluşumu, sayfa 33

2- Bir Halkı Savunmak, Toplumsal Ekolojiye Dönüş, sayfa 133

3- Feminist Teori, Josephine Donovan, sayfa 65, 66

4- Bir Halkı Savunmak, Toplumsal Ekolojiye Dönüş, sayfa 134

5- Bir Halkı Savunmak, Toplumda Komünal ve Demokratik Değerlerin Tarihsel Özü, sayfa 95

6- Demokratik ve Ekolojik Toplum İçin Bir Taslak (Proje) Düşüncesi, sayfa 112

7- Bir Halkı Savunmak, Toplumsal Ekolojiye Dönüş, sayfa 136

8- İmralı notları

Ortadoğu toplumunda tarihsel direnişler ve çözüm arayışları

(KCK Önderi Abdullah ÖCALAN'IN "Ortadoğu'da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü" kitabından)

Baştarafı sayfa 32'de

Bu durumda şu soruyu sormak gerekir: Barbar, canavar gibi olan kimdir? Doğayla iç içe, ana ile çocuk gibi kucak kucağa yaşam sürdüren toplumlar mıdır, yoksa onların sırtına yüklenip değerlerini gasp edenler midir? Açık ki, kavramı tersine çevirmenin zamanı çoktan gelmiş, geçmiştir bile! Barbar ve canavar olan uygarlık güçleridir. Gerçek insan olanlar ise, doğayla ve kendi içlerinde ana-çocuk gibi sevgiyle yaşayanlardır. Kadının ağırlıklı rol oynadığı toplumda yaşayanlardır. Çevreyi yıkmadan, kirletmeden yaşayanlardır. Baskı ve sömürüyü kendine yabancı sayanlardır. Bu tanımlamalar basit gelebilir. Fakat uygarlığın toplumla girdiği diyalektik zıtlığı olanca açıklığıyla kavrayabilmek için aydınlatıcı, kendine getirici ve döndüştürücüdür. Unutmayalım ki, ezici insan çokluğumuz uygarlığın aptallaştırdıklarından öteye bir rol oynamıyor. Yani makinenin çalıştırdıklarıyız. Her makinede olduğu gibi uygarlıklar da çalışma sürelerinde yıpranabilir ve bunalım geçirebilirler. Ağır bunalım ve sorunları hiç eksik olmaz. Ne de olsa hükmettikleri canlı insan toplulukları, beyni ve arzuları olan varlıklardır. Bu varlıkların uzun süreli yalan ve zorluklara dayanmama gibi bir esneklikleri vardır. Direnebilir, başkaldırabilir, daha anlamlı, özgür, eşit ve kardeşçe yaşam hayalleri kurabilirler. Bunun için örgütlenebilir, hatta savaşabilirler.

Konumuzu bu temelde üç ana başlık altında sürdürmeye devam edelim:

A- Uygarlığın bunalımı ve kendi iç çözüm arayışları

Uygarlık derken merkezi uygarlık sistemini esas halka olarak araştırma konusu yapmamız diğer uygarlıkları inkar etmek veya görmezlikten gelmek anlamına gelmez. Önemli olmadıklarını da söylemiyoruz. Tarihsel akışın ana nehir kavramının daha öğretici ve geliştirici olduğunu vurgulamak istiyorum. Diğerleri ana nehire akan kol niteliğindedir. Akışını güçlendirirler. Fakat uygarlığın özselliğini değiştirmezler. Çağları ve günümüzü en çok belirleyen sistemi merkezi dünya sistem olarak değerlendirmelere konu edinmek, diğer kolların değerlendirilmesine de katkıda bulunacaktır. Evrensel tarihsel akışı yitirmeden, farklı mekan ve zamanlarda oluşan tarihsel akışları daha doğru anlayabiliriz. Bütün parçayı izah edebilir, parça ise bütünü izah etme kapasitesinde değildir. Beş bin yılı aşan merkezi uygarlık veya dünya sistemi yaklaşımını bu nedenlerle tercih ediyoruz.

Sümer kent uygarlığı başlangıç itibariyle oldukça verimli işliyordu: Her acenteden çıkma araç gibi. Kendini hızla çoğalttı. Peş peşe kentler kuruldu. Aşağı Mezopotamya'dan Yukarı Mezopotamya başta olmak üzere her tarafa yayıldı. Her kent daha fazla artık-değer demekti. Yerleşik hiyerarşilerin bu temelde hızla hanedan devletlerine dönüşmesi beklenirdi. Hammadde ve mamul madde ticareti hızlandırırken, kentleri hegemonik rekabete de zorluyordu. Ticarete hükmeden güç hegemonya şansını arttırıyordu. Dar alanlarda çok sayıda kentin inşası rekabeti ve hegemonya savaşını körükleyen diğer etkendi. Ayrıca başlangıçta gerekli olan nüfus çok arttığından ötürü soruna dönüşüyordu. Verim nüfus artışı demekti. Toprak bol oldukça ve sulama imkanları elverdikçe, bu sistem başarıyla yürüyebilirdi. Fakat verimli alanlar Dicle-Fırat yakınlarıyla sınırlıydı. Bu sınırların kentleşme sürecine alınmasıyla bunalımın objektif koşullarına dayanmış olunuyordu.

Uruk kendi çağını yaklaşık beş yüz yıl sürdürüp, rekabet sonucu yerini ve hegemonyasını Ur sitesine kaptırdı. Uruk'un bunalımı Ur sitesinin çıkışına yol açtı. Yaklaşık M.Ö. 3000-2000 döneminde üç Ur Hanedanı, M.Ö. 2350-2150 döneminde Semitik Akad Hanedanlığı ve M.Ö. 2150-2050 Aryenik Gudea Hanedanlığının yaşadığı bunalımlarla bu dönemin sonuna gelinmiş oldu. Eldeki belgeler bu dönemde kent kavgalarının çok yoğun olduğunu göstermektedir. Bazı kentlerin tümüyle ortadan kaldırıldığını bilmekteyiz. Örneğin 'Agade'nin Lanetlenmesi' öyküsünden Akad başkentinin çok acıklı biçimde tarihten silindiğini görmekteyiz. Benzeri birçok öykü vardır. Günümüzün kriz ve rekabetlerini aratmayan kriz ve rekabetlerin yaşandığı bir gerçektir. Kar her zaman artık-ürün demektir. Dolayısıyla üzerinde yürütülen kavgalar her zaman benzer olacak ve aynı sonuçları verecektir. Uygarlık bunalımının geliştiği açıktır. Yıkılan kentler ve acımasız savaşlar tıpkı günümüzdeki Irak gibi bu gerçeği sadece doğrulamaktadır. Irak'ın Uruk'tan kaynaklandığını hatırlarsak, ne denli hazin bir tarihin (Uygarlık tarihi oluyor) yaşandığını daha iyi anlayabiliriz.

Bunalıma bulunan çare de gelenekseldir. Günümüze kadar hızından ve yoğunlaşarak devamından hiçbir şey kaybetmemiştir: Daha fazla sömürü alanı keşfetmek ve bu sömürü için daha fazla güç, iktidar, devlet sahibi olmak. M.Ö. 2000'lerin sonlarında bunalımdan güçlenerek çıkan Babil'dir. Daha fazla güç ve sömürü olanaklarına sahiptir. Ticaret ve sanayide öne geçmiştir. Kendi hegemonyasında bazı kesintilerle M.Ö. 300'lere kadar etkili olabilmiştir. Tüm dönem hegemonları (Hegemon, komutanın köken kelimesi olsa gerek) en son İskender örneğinde olduğu gibi Babil'de olmak ister. Babil'in bunalımlarını en iyi kullanan, yanı başındaki ticaret kurtları haline gelmiş Asurlu tüccarlar ve kolonileridir. Asurlular bir nevi karaların Fenikelileri gibidir. Fenikelilerin Akdeniz'de ticaretle gerçekleştirdiklerini Ortadoğu karasında Asurlular gerçekleştirecektir. Babil'le sıkı rekabet içinde (Halen Süryani-Keldani rekabeti bu geleneği yansıtır) olan Asurlular da Babil hegemonyasında (M.Ö. 2000-1600) ancak ticaret tekelini elinde tutabileceklerdi.

Hammurabi'den sonra Babil'in yaşadığı bunalımdan iki tarihsel gücün çıkışı gerçekleşecektir: İçinden İbrahim'in çıkışı (tahminen M.Ö. 1700-1600 arası), dışından ise Hurrilerin savunmadan saldırıya geçişleri. M.Ö. 1596'da Babil, Hurri kökenli hanedanlarla (Hititler ve Kassitler bilinenleridir) bugünkü Bağdat yönetimine benzeyen bir durum gibi ortak yönetime geçer.

Asur şiddeti ve temelindeki kar hırsı insanlık vicdanında büyük yaralar açmıştır

Babil'in hegemonyasını yitirişiyle yeni iki hegemonik güç sahneye çıkar. İç Anadolu'da Hattuşaş merkezli (bugünkü Çorum-Boğazköy) Hitit ve Waşukani (Güzelpınar, bugünkü Türkiye-Suriye sınırındaki Serêkani-Ceylanpınar) merkezli Mitanni hegemonyası yükselir. İkisi de Hurri (proto-Kürt) kabile boylarına dayanan prens konumundaki beylikler tarafından kurulur (M.Ö.1600-1250). Dönem Mısır Yeni Hanedanı dönemiyle birlikte, Ortadoğu uygarlığında yeni parlak bir aşamayı temsil eder. Üç uygarlık merkezi arasında çok canlı bir diplomasi ve saraylarına karşılıklı kadın almalarla ilkel bir enternasyonal benzeri bir ilişki dönemi yaşanır. Hitit ve Mitanni hegemonyasının geleneksel bunalım nedeniyle (Bu dönemin bunalımları daha uzun aralıklıdır, yüz ile dört yüz yıl arasında değişmektedir) çöküşü (içte hanedan kavgaları, dıştan kabile saldırıları), tetikte bekleyen Asur hanedanlarının yükselişine yol açar. İki dönem halinde (M.Ö. 1300-1000, 900-600) Ortadoğu'nun en kuvvetli hegemonik gücü haline gelirler.

Asur'un tarihin tanıdığı en gaddar güç olduğu söylenir. İşin özüne inilirse, gaddarlığın tekel karıyla bağlantısı anlam kazanır. Halk olarak Asurların diğer halklardan özde farkı yoktur. Fakat hegemonyasının ticaret tekeline dayanması kar için şiddeti zorunlu kılar. Ticaret tekellerinde kar, tarım tekellerinde (Sümer toprak yönetimi) olduğu gibi şiddet olmadan gerçekleştirilemez. Asur şiddetinin temelinde bu gerçeklik yatar. Asur hegemonyasının uygarlık açısından getirdiği yenilik, olsa olsa daha çok kar için daha çok iktidar, daha çok iktidar için daha çok şiddet olabilir. Şiddetin kapsam ve mekanında büyüme olduğu açıktır. Asur çözümü bu nedenle tarihte şiddet kökenli çözümlerin anası sayılır. Ortadoğu'da halen sorunlara çözüm olarak düşünülen bu gelenek Asur hegemonyasına çok şey borçludur.

Asur şiddeti ve temelindeki kar hırsı (Sanırım hem kar hem şiddet kavramları Asurca-Aramice kökenlidir) insanlık vicdanında büyük yaralar açmıştır. Bunalıma yol açmakla kalmamış, Asurluların hem siyasi-askeri güç olarak, hem halk-toplum olarak belini bir daha doğrultamaz hale gelmelerine neden olmuştur. Ortadoğu halklarının büyük beddua ve lanetleriyle (iktidar ve ticaret tekellerinin) anılmasına, özgürlük için şahlanmalarına yol açmıştır. Demirci Kawa Efsanesi, Medlerin ve Urartuların ünlü 'üç yüz yıllık direniş'leri bu dönemin ürünüdür. Çok daha önemlisi, tarihte hikmetler çağı (M.Ö. 600-300) denilen bir döneme de yol açmıştır. Bilgelik çağı da diyebileceğimiz bu dönemde, başa gelen büyük Asur felaketini çözümlemek için büyük düşünmek gereği de doğmuştur. Hem düşünce hem vicdan ayaklanması bu çağın doğurucu gücüdür. Merkezinde Zerdüşt'ün rol oynadığı bu çağın doğuda Hindistan ve Çin'deki temsilini Buda ve Konfüçyüs (M.Ö. 6. yüzyıl) yaparken, batıda Greklerde Sokrates temsil eder. Büyük bunalımlar büyük şiddet ve alçalmaların yanında büyük düşünce ve vicdan yükselişlerine ortam açabilirler.

Med ve Babil ittifakıyla tarihe gömülen Asur hegemonyası, kısa süreli bir Med ve Babil döneminden (M.Ö. 600-550) sonra yerini Pers hanedanlarına bıraktı (M.Ö. 550-330). Pers çözümünün Asurların tersine bir yöntem izlediği söylenir. Diyalektik açıdan da doğru olabilir. Hoşgörü, halklara ayrım yapmadan kültürlerinde özgürlük, yönetimde adalet, doğru sözlülük sözü edilen yöntemin kapsadığı olumlu özellikleridir. Bu yönüyle Ortadoğu halklarınca ehven-i şer olarak karşılandığı söylenebilir. Tarihin en geniş hegemonyası kuruldu. Hindistan'dan Makedonya'ya kadar uzandı. Sadece Çin ve Roma Cumhuriyeti dışında kaldı. Ne de olsa yine de bir uygarlık gücüydü. Temel çelişkisi kısa sürede etkisini gösterecek, bunalımı derinleşecekti. İçerde sert hanedan içi çatışmalar, dıştan kabilelerin saldırıları yavaş yavaş sonunu getirecekti.

İskender'in gücünün bel kemiği de kabile soylularına dayanıyordu. İskender'in kılıcı bahaneydi. Sanıldığının aksine, İskender'in büyük savaşçılığından ziyade, içteki çürümüşlük Pers hegemonyasının sonunu getirmiştir. Helenizm Çağı (M.Ö. 300-M.S. 300) yaklaşık beş yüz yıllık bir dönemde gerçek bir Doğu-Batı sentezi olmuştur. Perslerin Doğudan geliştirdiklerini Helenler Batıdan geliştirmeyle karşılık verince, insanlık tarihinde büyük bir sentez yaşanmıştır. Grek uygarlığı (M.Ö. 600-300) bu süreçten beslenmiş ve Helenizmle büyük bir çıkış yapmıştır. Her ne kadar Roma askeri ve siyasi hegemon ise de, kültürel gelişmeyi Helenler temsil etmiştir. Perslerin devamı Part ve Sasani Hanedanlarının tarihsel anlamda kültürel bir katkısı olmamıştır. Roma'yla giriştikleri hegemonik savaş, Ortadoğu toplumunda yeniden büyük direniş ve arayışlara yol açmıştır. Hıristiyanlık ve Manizm bu arayışların sonucu olarak doğmuşlardır. İslami çıkış bu sürecin devamı niteliğindedir.

Roma hegemonik dönemi uygarlık sistemini bir adım daha ötelemiştir. İngiltere Adasına kadar Avrupa'nın önemli bir kısmı ilk defa uygarlıkla tanışmıştır. Afrika ve Hindistan alt kıtasına nüfuz edilmeye başlanmıştır. Arabistan Yarımadası hem Sasaniler, hem Roma, hem de Habeşliler tarafından uygarlık çemberine alınmıştır. Çin, uygarlığını genişliğine ve derinliğine yaymaktadır. Açık ki miladi yıllara geldiğimizde uygarlık güçleri bünyesel bunalımlarına insan topluluklarını dahil ettikçe, ömürlerini uzatsalar da kalıcı çözüm getiremiyorlardı. Buda'nın meşhur sözü bu gerçeği ifade eder: "Ateşi ateşle söndüremezsin." İktidarı daha fazla iktidarla aşmak çözüm değildir. Ateşin yaktığı sahayı daha da çoğaltmaya benzer. Roma'nın çöküşü, kuralımızı doğrulamaya devam eder. İçte İmparatorlar arası büyük çekişme (Son dönemde aynı zaman diliminde çoklu imparator süreci yaşanmıştı), dıştan dalga dalga kabile sisteminin saldırılarıyla birleşince çöküş kaçınılmaz olur. Bunda Hıristiyanlığın büyük vicdani hareketinin payı da önemli rol oynamıştır.

Uygarlıklar hegemonyasız yürümez

Sasaniler de benzer bir süreç yaşamaktadır. İç çekişmeler dinsel ve kabilesel hareketlerle birleşince, bunalımın şiddetlenmesi ve çöküş kaçınılmaz olur. 4. ve 5. yüzyıllar Merkezi Uygarlık Sisteminin (Dünya Sistemi) küresel bunalım dönemidir. Geçen dört bin yılın bilançosunda kadın, özel ve genel fahişe olarak tamamen kapatılmış, özel ve genel mülk konusu yapılarak nesneleştirilip metalaştırılmıştır. Yerleşik köylü ve kent zanaatkar kesimi kadından sonra ve kadın gibi köleleştirilerek haraç, vergi ve savaş için 'döl' üretim aracına dönüştürülmüştür. Tanrısallaştırılmış üst tabaka hariç, kontrol altındaki tüm resmi toplum unsurları (Sınıf ve tabaka demek zordur) genel kölelik koşullanmasına tabi kılınmıştır. Uygarlığın Çin, Hint, hatta taze Afrika ve Amerika çıkış kolları daha katı 'kastik' düzen altındadır. Direnişler ve arayışlar bu sisteme karşı gelişecektir.

Tıpkı kapitalizmin bünyesel bunalımları gibi, tüm uygarlık bunalımları sistemin üç temel özelliğini doğrulamaktadır. Birincisi, merkez-çevre ilişkisi değişken olmakla birlikte süreklidir. İkincisi, sistemin güçleri arasında kar nedeniyle sürekli rekabet ve çatışmalar vardır. Üçüncüsü, ilk iki özelliğin sonucu olarak sistem devamlı inişli-çıkışlı bunalımlı süreçleri yaşamak durumundadır. Üç özelliğin doğal sonucu ise, sistemin hegemonik karakterde bir yönetimi kaçınılmaz kıldığıdır. Uygarlıklar hegemonyasız yürümez. Tüm bu özelliklerin birleşik ortak sonucu ise, küreselleşmenin sürekli derinliğine ve genişliğine yayılma durumudur. Bu dört temel özellik uygarlıkları başlangıcından itibaren küresel olmaya zorlar. Bu gerçeklik iktidar ve sermaye tekellerinin doğasından kaynaklanır. Yatay ve dikey olarak ne kadar çok yayılırsa, güç ve kar da birbirini besleyerek o denli büyür. Aralarında korelasyon olduğu kesindir. Eğer günümüzde uygarlık yaşamı büyük bir sıkışıklık içine almışsa (Tüm sosyolojik veriler bu gerçekliği doğrulamaktadır), bunalım insanlarla sınırlı kalmayıp ekolojik yapılanmayı da tehdit altına almışsa, bunun gerçek nedeni başlangıçtan itibaren bünyesinde barındırdığı yıkım ve barbarlık özelliğidir. Olup bitenler özde olanların açığa çıkmasıdır.

> "İskender'in gücünün bel kemiği de kabile soylularına dayanıyordu. İskender'in kılıcı bahaneydi. Sanıldığının aksine, İskender'in büyük savaşçılığından ziyade, içteki çürümüşlük Pers hegemonyasının sonunu getirmiştir. Helenizm Çağı (M.Ö. 300-M.S. 300) yaklaşık beş yüz yıllık bir dönemde gerçek bir Doğu-Batı sentezi olmuştur. Perslerin Doğudan geliştirdiklerini Helenler Batıdan geliştirmeyle karşılık verince, insanlık tarihinde büyük bir sentez yaşanmıştır"

O GERÇEK BİR MİLİTANDI

Kürtler kültürlerini, kimliklerini, korumak için sürekli direniş gelenekleriyle nam salmışlardır. Tüm imha ve asimilasyon politikalarına karşın tek dayanakları olan dağlara çekilip günümüze kadar kendilerini var edebilmişlerdir. Dağlar, Kürt'e kucak açmış iyi dostu ve güvencesi olmuştur. Palu halkı da bu direniş geleneğine sahip, sömürgeci işgale karşı isyanlara öncülük etmiş bir yerdir. Şeyh Sait devlete isyanını bu topraklarda başlatmıştı.

Metin yoldaş, bu direniş geleneğinden gelen Palu'nun bir dağ köyünde dünyaya gelir. Ailenin en küçük çocuğu olarak doğar. Ailesi çiftçilik ve hayvancılıkla uğraştığı için zor koşullarda büyür ve küçük yaşta emekle tanışır. Yaşamın zorlukları O'nu küçük yaşta olgunlaştırır ve bu zorluklara karşı mücadele etme ruhu ve azmini kazanır. Yaşamın tüm zorluklarına ve imkansızlıklarına rağmen sürekli öğrenme çabası içerisinde olur. Okulunu aksatmadan sürdürür. Evin en küçüğü olduğundan babası onu sürekli yanında gezdirir. Babasının bir arabası vardır, nereye gitse Metin arkadaşı da birlikte götürür. Böylece sosyal yaşamda farklı bir gelişmeyi yaşar Metin arkadaş. Ve şehir yaşamıyla tanışır. Şehire sürekli gidip gelmesi onda köy yaşamıyla şehir yaşamı arasındaki ayrımın, çelişkinin farkına varmasına neden olur. Daha sonra Avrupa'da bulunan abisinin yanına gider. Avrupa'daki yaşamı gördükten sonra yaşadığı çelişkiler daha da büyür ve bir arayış içerisine girer. Yaşanan adaletsizlikleri görür bunu kabullenemez. Ve hep sorgulamaya başlar. Nedenlere, niçinlere yanıt arar durur. Avrupa'da kaldığı süreç içerisinde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini araştırıp inceler ve sonuçta bilinçli bir katılım sağlar. Birkaç yıl Avrupa'da çalışmalara katıldıktan sonra dağa gitmeye karar verir.

Metin arkadaş 1999 yılında dağa geldi, gerilla saflarına katıldı. Gerilla yaşamına uyum sağlamakta fazla zorlanmadı. Aradığı özgür, onurlu yaşamı dağda buldu. Özgürlük savaşçısı olmak O'nu sürekli onurlandırdı. Düzen yaşamında gördüğü insanlar arasındaki ilişkinin tam tersini görünce hep şunu söyledi; *'böyle bir yaşamı yaratmak için insan neyini vermez ki!'* Yeni olmasına rağmen gördüğü eğitim ve kazandığı bilinç düzeyi ile Apocu çizgide yürümenin ve Apocu felsefenin amansız bir takipçisi olmanın kararlılığını hep sergiledi. Metin yoldaş hep bu anlayışla hareket etti. Hiçbir bireysel kaygı yaşamadan, böylesi bir kaygı gütmeden yaşamdaki yetersizliklerle karşı amansız mücadele etti. Yaşamdaki duruşu fedakarcaydı, paylaşımcıydı. Bildiklerini etrafındakilerle tartışır, bilmediği konularda mütavazi davranır kendisini farklı göstermez, olgun ve yapıcı, ön açıcı, tartışmalarıyla arkadaş yapısına örnek olurdu. Birliğin moral gücüydü.

Apocu felsefenin militanı olmak sadece söylem düzeyinde değildir. Onu yaşamsallaştırmak, pratikleştirmekle mümkündür. Metin yoldaş, yaşamdaki duruşunda ilkeli olduğu kadar pratikte de sürekli başarıyı esas alan bir kişiliğe sahipti. Onun için sürekli zor alanlarda kalmayı tercih ederdi. Fiziki rahatsızlıklarına rağmen kendini hiçbir şekilde geri tutmaz en üst düzeyde aktif çalışmalarda yer alırdı. Bu fedakarca yaklaşımları O'nun yoldaşlar arasında çokça sevilmesine vesile olurdu. Arkadaşlar arasında sürekli şu söylenirdi: *"Metin arkadaşla ben her türlü göreve seve seve giderim."* Bu yaşamda ve pratikteki atılganlığın bir sonucuydu. Kendini yoldaşları arasında sevdirmiş olduğu güvenin farkında olup bu güvene layık olmayı ve daha fazla iş yapmayı esas alırdı. Bu özelliği Metin arkadaşın erken gelişmesindeki ve yetkinleşmesindeki en büyük etkendi.

Metin yoldaş, yaşam duruşunda ilkeli, disiplinde de tavizsizdi. Kürt gerçekliğinde yaşanan askeri disipline gevşek yaklaşıma karşı dururdu. Askeri disiplin ve kurallarda yaşanan en ufak bir zayıflığın dahi yoldaşlarına zarar vereceğini biliyordu. Yoldaşlarının zarar görmesine hele hele ufak bir disiplinsizlik yüzünden şehit düşmesine hiç tahammülü yoktu. Metin yoldaşa ilk bakıldığında bile askeri duruşuyla disiplini hissediyordu. O'nu tanımak fazla zor değildi. Yoldaşlarına karşı çok dürüst ve açık sözlüydü. Bu dürüstlüğü, açık sözlülüğü yaşamdaki duruşu ve pratikteki atılganlığı ile birleşince adeta bir çekim merkezi haline geliyordu. O'nun bulunduğu yerde yoldaşlar topluluğu bir araya gelir sıcak ve hoş bir ortam oluşurdu. Bu anlamda Metin yoldaş moralli coşkulu ve bir çekim merkeziydi. Önderliğe, şehitlere halka ve yoldaşlarına sonsuz bir bağlılığı vardı. Önderliğin yanında hiç kalmamıştı. Önderliği görmek, Önderliğin yanında kalmak O'nun en büyük özlemiydi. Önderliğin özgürlüğünün ancak yapacağımız yüksek çalışmalarla olabileceğini biliyordu. Bunu yoldaşlarıyla yapacaktı.

Şöyle bir anısı var Metin yoldaşın, Önderlik üzerinde yoğun tecridin ve komplonun sürdüğü ve hareket içerisinde tasfiyecilerin komplocu güçlerle birleşmesine karşın bir yılbaşı gecesi Metin yoldaş tek ayak üzerinde bir yoldaşına sarılarak;*"tek bir ayakla da kalsak, tek bir canlı hücremiz de kalsa yoldaşlarımıza sarılıp Önderliğimizin özgürlüğü için mücadele edeceğiz"* demişti. Metin yoldaş böyle yaşamak istedi. Ve böyle yaşadı. Önderliğe karşı sonsuz bir bağlılığı ve sevgiyi besliyordu. Önderliğin yetersiz değil, tam yoldaşı olmak istiyordu. Ve öyle oldu. Şehitlerin yolunda yürümeyi kendine esas aldı. Ve onlarla buluştu. Halka ve yoldaşlarına karşı layık olmak istedi. Ve kanın son damlasına kadar bunu yaptı. Çünkü O gerçek bir militandı.

Metin yoldaş, Rojhılat alanında üç yıla yakın pratik çalışma yürüttü. Bane, Berivan, Hewreman'da kalıp çalışmalar yürüttü, gerillacılık yaptı. Doğu coğrafyasına hakimdi. Öderliğin, *"Elli kilometre Rojhılat'a iç kısımlara girebilirsiniz"* demesi Metin yoldaş için vazgeçilmez olmuştu. Oranın savaşçılığını da komutanlığını da yaptı. Gerillanın orada oturabilmesi için üstlenme yapacaklardı. Bir komutan bir militan olarak Önderliğin perspektifinin uygulayıcılarından olacaktı. Kendisi Zaza lehçesini bildiği için ilk başlarda zorlandı, ancak görevi başarma azmi ve istemi O'nun başarısı önünde engel olmadı hiçbir zaman. Bunu çok isteyerek ve severek yapıyordu.

Adı, soyadı: İsa Çelikel
Kod adı: Metin
Doğum yeri ve tarihi: Palu-1978
Katılım tarihi: 1999, Almanya
Şahadet tarihi ve yeri: 1 Kasım 2006, Bane

Metin yoldaş Bane alanında 1 Kasım 2006 gecesi Pastarların atmış olduğu bir keminde (pusuda) şehit düştü ve şehitler kervanına katıldı. O, Önderliğe bağlı kalmayı bildi. Yoldaşlarına sürekli sadık kaldı ve şehit yoldaşlarını yanına giderek onlara sarıldı hiç ayrılmamacasına.

Metin yoldaşın şahsında tüm şehitlerimizin önünde saygıyla eğiliyor ve bu yolda yürümenin sözünü tekrarlıyoruz.

Şehit Yılmaz Amed

Heval

Sesli bir yürek gibisin
alnında sonsuz bir güneş
ellerinde fırtınalı nehirler
söyler misin
bu ışıklı acılarda nerdesin?
Bakışını unuturken bende
kavuşmak demiştin, hasrete inat
Ateşe ve suya söz geçmez artık
yel taşımaz sesini
uğultular, cehennem kasvetidir
her sokak kör bir karanlıktır.
yoldaş neyleyim ben böyle günü
şimdi ya öldür beni
ya da özlemek öldürür.

Kêla Meme'nin ikliminden özgür bir esinti

20 Kasım 2006 tarihinde Gabar'da Bayrak Tepesi eyleminde şehit düşen Harun Tolhıldan arkadaşın şahsında eylemde şehit düşen tüm arkadaşların anısına...(Harun, Rızgar, Şiyar)

Gece, simsiyah saçlarını salmış zirvelerden aşağı. Hava ayaz… İç kıyıcı rüzgarın sesini dinliyorum. Dışarıda kar… Yıldızlar rüzgarlara rağmen sımsıkı tutunmuşlar gökyüzüne. Yıldızlara mı benziyoruz diyorum bazen. Sımsıkı tutunmuşuz kendi göğümüz bildiğimiz şehitlerimize, Önderimize ve dağlarımıza.

Yüreğimizi rüzgarına verip arındırdığımız, sırtımızı dayayıp en özgür zamanları soluduğumuz dağlarımıza tutunuyoruz sımsıkı. Bir dağ… Yurdumuzun kalbinde yükselen bir özgürlük açılmasıdır Herekol. Destanları dilden dile gezinen, dillere düşüp de kaleme alınmayan, tarihin not defterine düşmeyen bir çağrı, onursal yükselişe kendi bedeniyle bir özendirmedir Herekol. Özgürlük, yani öze ulaşmanın yücelikle, yüksekliklerle bağıntısı en güzel dağlarımızda kendini belli eder. Gerillanın, gerilla duygularının en güzel açığa çıktığı yerlerdir dağlar. Yüksek dağların doruklarında, rüzgarın kanatlarına takılıp gider gibidir kişideki fazlalıklar. Kişiye ait olmayanlar kişide bulunmaz dağ doruklarında. Geriye kalandır o kişi. Sade, arınmış ve cevhere en yakın olandır geriye kalanlar.

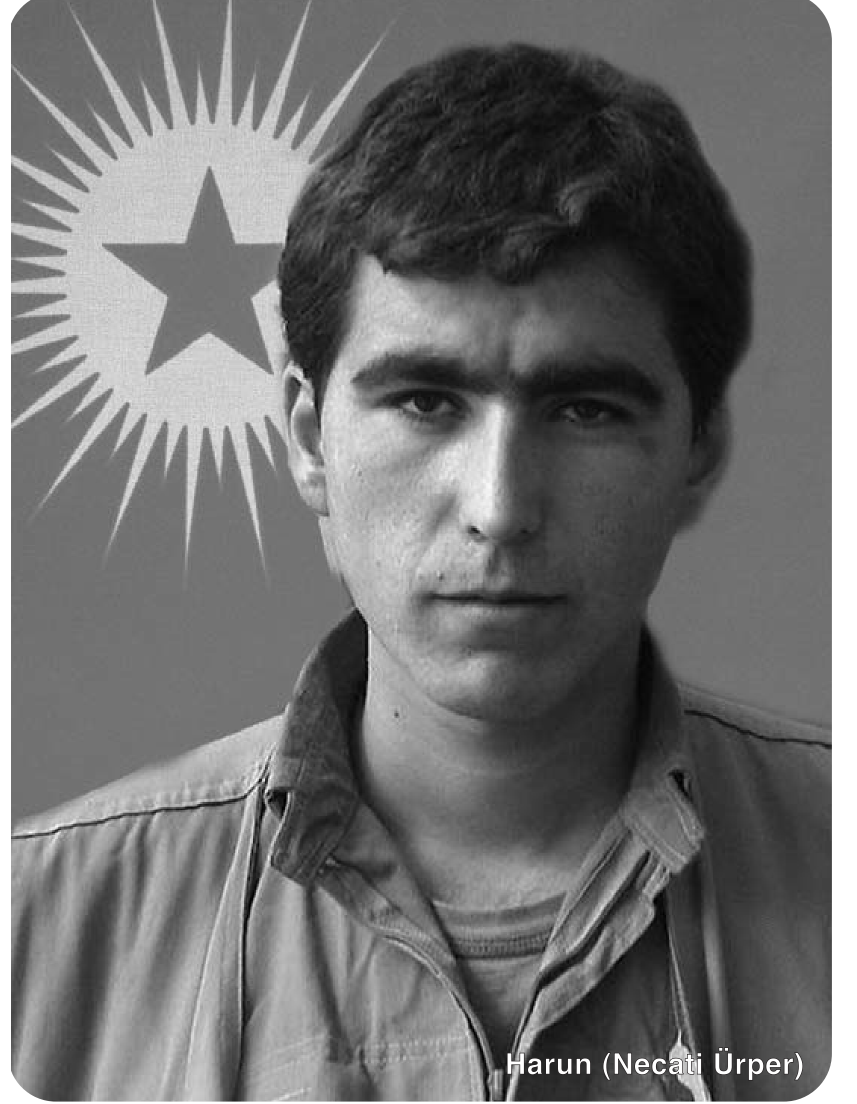
Harun demek istiyorum aslında. Harun Tolhildan. O'nu anlatacak kelimeleri ayıklıyorum belleğimden. Bir dağ zirvesindeymişim gibi fazlalıkların ağırlığından sıyrılıyor sözcükler. Gençliğini özgürlük hareketine adayan ve Kürdistan dağlarına karışan bir yoldaştır Harun. Ülkesinden kilometrelerce uzak olan İstanbul'da büyümesine rağmen Kêla Memê'nin ikliminde kök salmış, ilk özü aldığı topraklara ulaşmayı kendine yol edinmiş bir genç yoldaş.

Geri çekilme sonrası Kuzey'deki mevzileri yeniden doldurma yılı olan 2003'ün baharında tanıdım O'nu. Aynı bölükteydik. Amaçlarımıza ulaşma istemimizde, kararlılığımızda anlam kazanan, zorlu ve uzun bir yolculuk sonrası alanımıza ulaşmıştık. Birçok arkadaşta *"Guyilerin fiziği güçlüdür, dayanıklıdırlar, dağa giderler"* gibi yaklaşımlar olsa da Harun arkadaş metropolde büyüdüğünden biraz farklıydı. O uzun yolculukta çok zorlanmıştı, ama zorlanan arkadaşlara yardım etmedeki istemi, ilgili yaklaşımı, moral değerlerine sımsıkı sarılışı ve pes etmemesi O'nun gerçek gücünü, dayanıklılığını gösteriyordu. Besta'ya ulaştıktan bir süre sonra Herekol'a, Resul arkadaşın takımına düzenlemesi olmuştu. Gerillaya katılalı çok fazla olmasa da parti kültürünü almıştı. O'nda devrimci gençliğin sıcakkanlılığıyla parti militanlığının olgunluğu uyumluydu. Duyarlıydı. Yaşama, doğaya, düşmanın yönelimlerine ve yoldaşlığa duyarlılığı O'nun yaşam duruşunu belirliyordu. İyi bir dinleyiciydi. Arkadaşlara saygılı yaklaşımı ve kendini yaşama katışı O'na saygınlık kazandırıyordu. Herekol'dayken birlikte gittiğimiz görevler, O'nun kişiliğini tanımam için bir fırsat olmuştu.

Ağustosun sıcak günleriydi. Akşamüzeri keşfimizi yapıp Herekol'dan aşağı kendimizi bırakmıştık. Biraz aşağıda durup Harun arkadaşı bekledik. Hasta ya da yorgun olup olmadığını sorduğumda *"yok heval, çok iyiyim, ayakkabım biraz zorluyor, ama sorun değil"* dedi. Ayakkabısına baktım, öyle yırtılmıştı ki, giyilecek gibi değildi. Harun ise gülümsüyordu. *"Bir şey olmaz heval, zaten bugünlerde yeni ayakkabılarımız gelir"* dedi ve yola devam ettik. İlerde dinlenmek için ara verdiğimizde O, ayağına batan dikenleri çıkarıyordu. Daha aşağılarda dikenli ağaççıklar çok olduğundan Harun arkadaş epey zorlanmıştı. Sabaha doğru görevimiz bitmiş, yeniden Herekol'un rüzgarlı zirvelerine ulaşmıştık. Heval Harun'un çıkardığı ayağına batan dikenler, yüreğime batmış gibiydi. Gerillanın direnişi sadece bir an değildi, her an yaşama mücadelesi veriyorduk. Bu manzara karşısında düşüncelere dalmıştım. O ise dikenlerin işi bitince dinlenmeye gitmiş, keyifyesinin altında bir çocuk gibi kıvrılıp yatmıştı.

İç eyaletlere giden gruplar yanımızdan geçiyordu. Onları karşılıyorduk, imkanlarımız elverdiği oranda ihtiyaçlarını yerine getiriyorduk. Önlerinde uzun yollar olan gruplar, zorlu yollarda ağır yüklerinin altında epey zorlanıyorlardı. Bir defasında gruplar gittikten sonra nokta değiştirmek için hazırlanmaya başlamıştık. Harun arkadaş geldiğinde raxtı dikkatimi çekmişti. BKC'ciydi ve iki bombası vardı. Ama raxtı belinden düşecekti. Ne olduğunu sorduğumda verdiği cevap arkadaşları oldukça etkilemişti. "Heval giden arkadaşlar bombalarını bırakmışlar, yerde kalmasına razı olamam, gömmek de istemiyorum. O yüzden hepsini raxtıma taktım. Aslında biraz da kızdım. *"O kadar büyük zorluklarla buraya kadar getiriyorlar neden bırakıyorlar ki, hem bırakıyorlarsa söylesinler, büyük bedellerle elde edilen cephanemizi iyi kullanmazsak zorlanırız heval."* Bu olayın ardından arkadaşlardaki cephane duyarlılığı daha da artmıştı.

Resul arkadaşı çok seviyordu. O'nun ilk komutanı Resul arkadaştı ve hep O'na bakıyordu. O'ndan her şeyi öğrenmek istiyor, yorulmadan her göreve O'nunla gidiyordu. Birlikte yaşadıkları süre Harun arkadaşa yetmiyor gibiydi. Resul arkadaş O'na söz vermişti. Harun arkadaş iki yıl kalıp pratik tecrübe kazanacak, sonra birlikte Garzan'a gideceklerdi.

Harun (Necati Ürper)

Bu kararlılıkla katıldığı pratikte öğrendikleri Harun arkadaşı daha da güçlendirmişti. Önderliğimizin Atina savunmaları üzerine gördüğümüz kış eğitimi ardından pratiğe çıkmıştık. 1 Haziran hamlesinin öncü komutanlarından olan Resul arkadaşın Herekol'daki şehadetinden en çok etkilenenlerden biriydi Harun arkadaş. Ve komutanına olan bağlılığını, gerillacılığı kendine meslek edinmekle kanıtlayacağının, bunun en güçlü pratiğini gerçekleştireceğinin sözünü vermişti. Şehadetlere verilecek en anlamlı cevabı yaşam duruşuyla oluşturmuştu Harun arkadaş.

Yoldaşlığa vefa O'nda güçlüydü. Ve vefa Harun arkadaşta sadece verdiği sözleri yerine getirmek değildi. Yoldaşlarının beklentilerini anlayabilme, ihtiyaçlarını görüp giderebilme, her şeye rağmen dürüst yaklaşmak ve paylaşabilecek zamanları ve ortamları yaratabilmekti vefa. Ve O bunu derinden hissettiği kadar yaşıyor, hissettiriyordu da.

O'nu en son 2005 baharında görmüştüm. Yanımıza ziyarete gelmişti. Küçük bir grup olarak kaldığımız küçük mağaranın kapısında belirdiğinde gülümseyişiyle bekleyiş ve özlem içindeki yüreklerimize su serpmişti. Birkaç saatlik sohbetimiz öyle akıp gitmişti. Güneye geldikten sonra duymuştum Gabar'a geçtiğini ama şaşırmamıştım. Besta'yı, özellikle de Herekol'u çok sevdiğini bildiğim gibi O'nun hep ileriye adım attığını da biliyordum. Sonbaharın soğuk bir gününde Rizgar (Bayrak) Tepesi eyleminde şehit düştü Harun arkadaş.

Bir dağ yamacında duydum Harun arkadaşın şehadetini. Rüzgar içimi kıyıyordu. İçimde bir kıyımla gencecik yoldaşımı düşledim. Halkımızın seçilmiş çocuklarındandı Harun. Ve henüz yapacak çok şeyi vardı. O'nun yapmak isteyip genç ömrüne sığdıramadıklarını düşündüm. Son gecesini, son dakikalarını…

Hava soğuktu, zamansa kor bir ateşti yüreğimde.

Dedim ya yıldızlara benziyoruz bazen. Gözlerime öykünüp de bulutlandı yıldızların göğü. Ve gece toplamış artık simsiyah saçlarını zirvelerden. Hava suskun…

Dışarıda kar…

Kêla Memê'nin ikliminden kopan o özgür esinti, ürpertiyor içimi.

Rızgar (Fesih Behnamun)

Şiyar (Fesih Güzel)

Mücadele arkadaşı Dılzar Dilok

Ortadoğu toplumunda tarihsel direnişler ve çözüm arayışları

(KCK Önderi Abdullah ÖCALAN'IN "Ortadoğu'da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü" kitabından)

Avrupa uygarlık merkezli sosyal bilimlerin Greko-Romen uygarlığını orijinal kabul etme temelinde geliştirilmesi, evrensel tarih yazımı ve okumalarını ileri düzeyde çarpıtmıştır. Sosyal bilimlerin kendileri bu çarpıtmaların derin etkisini taşımaktadır. Şüphesiz her idealli çağ veya uygarlık kendini merkez ve orijinal sayma tutkularıyla yüklüdür. Avrupa merkezi uygarlığı bu konuda yine de kendine erkenden özeleştirisel yaklaşma erdemini göstermiştir. Eleştirel akımın gelişmesi evrensel tarihin yazım ve okumalarını daha gerçekçi (hakikate yakın) kılmaktadır. Sosyal bilimin bu yönlü araştırmaları derinlik kazanmıştır. Fakat tüm bilimlerde olduğu gibi sosyal bilimlerin de aşırı disiplinlere dönüşmesi, gerçeğin bütünlüğünü dağıtma tehlikesine yol açmıştır. Hegel'in "Gerçek bütündür" yargısının Adorno'da "Gerçek bütün değildir" tepkisine dönüşmesi durumu özetlemektedir. Makro evrensel tarihe duyulan tepkiyle başta 'ulusal tarihler' olmak üzere mikro tarihlere aşırı yönelim açık ki hakikatin bütünlüğünü bozmuş ve olumsuzlukları arttırmıştır. Bütünsel yaklaşımın mikro olay, olgu ve ilişki süreçlerini aşırı ihmalinin bu sonuçta rolü olmuştur. Doğru ama zor olanı, bütünsel ve parçalı (makro ve mikro) yaklaşımları gerçekte yaşandığı gibi iç içe çözümleyip sentezleme yöntemiyle sunabilmektir. Okuma, yazma ve sunma çabalarımda bu yaklaşıma özen gösteriyorum.

Hegel'in evrensel tarih felsefesi kavram olarak geliştiricidir. Hegel'in tarih felsefesini Greko-Romen uygarlığına dayandırması ve fazlasıyla metafizik ağırlıklı olması ağır eleştirilere yol açmıştır. F. Nietzsche'nin Hegel'e yönelik eleştirisi öğreticidir. Soyut idealarına (Geist) karşı olanca gücüyle ve açıklığıyla somut yaşamı dayatmaktadır. "Gerçek somuttur" demek ister. Bunu yaparken evrensel tarihi, soyutu tümüyle göz ardı etmez. Greko-Romenciliği aşar. Zerdüşt'e kadar uzanır. Orada tek tanrılı dinci metafiziğe karşı ahlak felsefesini araştırmaya koyulur. Acının, coşkunun felsefesini yapmak ister.

Marks'ın pozitif metafiziği aştığı söylenemez

K. Marks'ın sol Hegelciliğine kısmen değindik. Kendini ne kadar materyalist olarak sunsa da, Marks'ın pozitif metafiziği aştığı söylenemez. Fransız toplumbilimciliği (mikro ulus tarihçiliğinin temeli) bütünüyle mikrocudur. Bunda Fransız Devrimi ve aşırı ulus-devletçiliğinin, cumhuriyetçiliğinin payı büyüktür. İngiliz ekonomi-politiği temelinde gelişen İngiliz tarih ekolü ise son derece pragmatisttir. Tüm amacı yükselen İngiliz İmparatorluğu'na, bu imparatorluğun hegemonyasına tarihsel arka destekler bulmak, ona ideolojik temel sağlamaktır. Pratikle yoğun bağlantısından ötürü Alman ve Fransız çıkışlarından daha başarılıdır. Başarılı olan sistemin felsefesi de başarılı olur; ama bu, hakikatçi olduğu anlamına gelmez. Her başarı hakikat olmadığı gibi, her yenilgi de yanlışlığın kanıtı değildir. Bu gerçeği iyi bilmeden hakikat yürüyüşünü doğru yapamayız.

Merkezi uygarlık sisteminin Sümer kaynaklı beş bin yılı aşan yürüyüşü, evrensel tarih lehine en önemli argümanların başında gelir. Hegel'in bu argümanı kullanamaması yeteneksizliğinden, körlüğünden ötürü değil, Sümerik araştırmaların henüz başlamamış olmasıyla bağlantılıdır. İbrahimi dinlerin çıkış kaynaklarına ilişkin materyaller çok sınırlıydı. Kabile sisteminin önemi de pek anlaşılmıyor veya neolitik sistemle birlikte oynadığı evrensel rol layıkıyla değerlendirilemiyordu. Ortam (Fransız İhtilali dönemi ve sonrası) tümüyle milliyetçiliğe (yeni dinsel argüman) ve ulus-devletin tarih araştırmalarına açılmıştı. Her aydın, tarihçi kendi ulusal tarihinin peşindeydi. Açık ki, yaşanılan devrimin karakterinden ötürü (burjuva hegemonyası) tüm bu tarih yazımları ağır sınıf bakış açılarıyla yüklüydü. Burjuva aydınlar ulus-devlet tarihçiliğinde başat rol oynarken, muhafazakarlar feodal aristokrasiye yeniden tarihsel temel ararken, demokratlar ve sosyalistler de emekçilerin, halkların tarihini araştırmaya koyuluyordu. Toplum doğası ise, sınıf bakış açılarıyla yorumlanamayacak kadar karmaşık, esnek ve dolayısıyla bütünlüklü, ama parçaların önemini de ortaya koyan bir yaklaşımı şart kılıyordu. 20. yüzyılın başlarında eleştirel kuramla (Frankfurt Okulu) Annales Tarih Ekolü, bütün ve parçalı yaklaşımları daha derinliğine işlediler. 20. yüzyılın ikinci yarısındaki bilimsel devrimler sosyoloji bilimine de yansıyarak, daha dengeli anlatımları ve araştırmaları mümkün kıldı. Günümüzde toplumsal, dolayısıyla tarihsel ve evrensel hakikate biraz daha yakın olduğumuz söylenebilir. Eğer diyalektikten bir şey anlıyorsak, hakikate biraz daha yakın olmanın yanı başında büyük yanlışların da bulunduğunu iyi bilmek gerekir.

Hegel, Napolyon'un kimliğini ve tarihsel yürüyüşünü (askeri ve siyasi hareketlerini) değerlendirirken, özünde doğru ve önemli bir halkadan yola çıkıyordu. Napolyon'u yeryüzüne inen tanrı ve sistemini (ulus-devlet sistemini) en homojen ve son ideal devlet biçimi olarak yargılarken de anlatım olarak geliştirici ve öğreticidir. Hakikatçilik bu konuda Hegel'i göz ardı ettirmemelidir. Kişi olarak Napolyon o döneme kadar gelmiş olan tarihin kendisidir. Onu doğuran maddi ve manevi kültür öğeleri araştırılırsa, bu sonuca varmak zor olmayacaktır. Kısaca yorumlarsak, Avrupa uygarlığının temelinde yatan Hıristiyanlık ve özünde yatan 'Baba-Oğul-Kutsal Ruh' üçlemesinin Napolyon'da yansıması anlaşılır bir husustur. Hıristiyanlık devletleştiği ölçüde, bünyesindeki tanrısallık da somut devlet halini alacaktır. Kaldı ki, Yahudilik ve Müslümanlık için de bu tip yorumlar geliştirilebilir. Ulusal kiliselerle devletleşmiş tanrı birleştiğinde ise, 'ulus-devlet' tanrı olarak yorumlanabilecektir. Hegel'in yaptığı da budur.

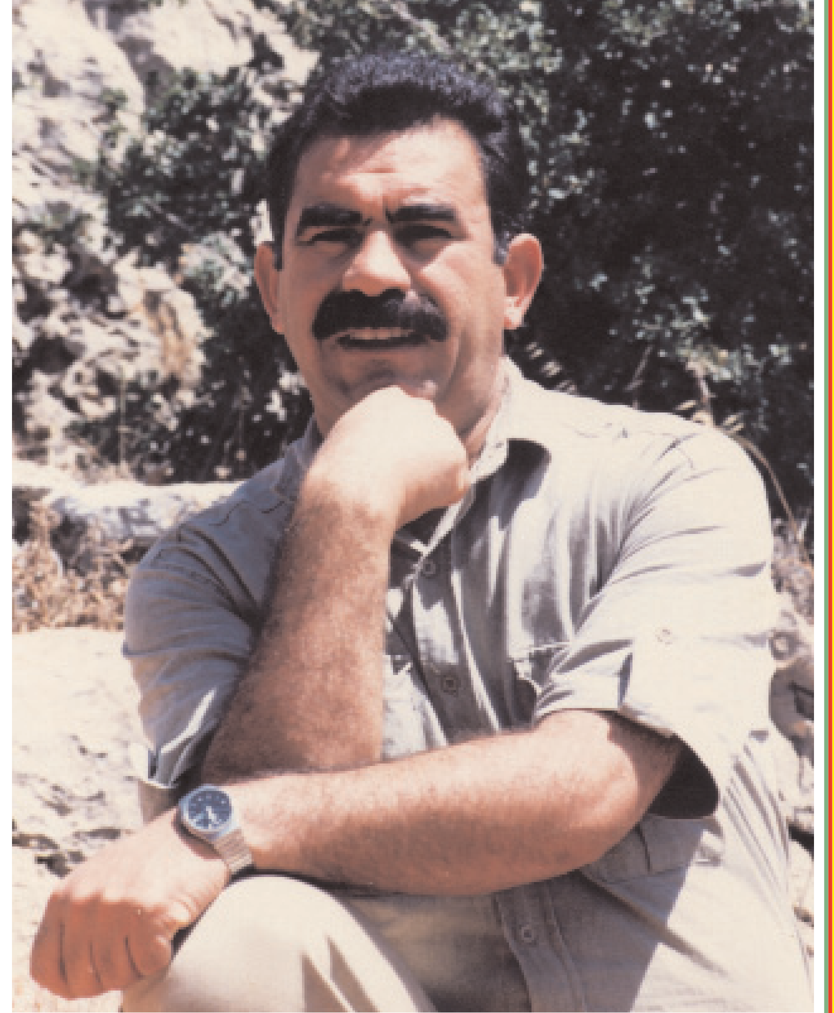
Bu yorumu daha da geliştirip yaygınca kullanmak mümkündür. Ayrıca daha iyi kavrayabilmek için tanrı kavramını yorumlamak büyük önem taşır. E. Durkheim bile tanrıyı 'toplumsal kimlik imgesi' olarak yorumlarken iyi bir sosyoloji yapmaktaydı. En gerçekçi sosyolojik tanrı kavrayışı, toplumun genel kimlik imgesi olarak yorumlananıdır. Buna yapmak istediğim katkı sadece imge değil, "Tanrı bir toplumsal-siyasal programdır" biçimindedir. Muhammed'in Allah kavrayışında bu hususu daha kapsamlı yorumlamaya çalışacağım. Daha da önemlisi, İbrahim'in dinini yorumlamaya ilişkin olan hususlardır. Mısır ve Sümerlerin mitolojik anlatımları ve tanrı panteonlarını veri olarak kullanmadan, İbrahimi dinlerin sosyolojisini yapmak olanaksız olmasa bile çok eksik olacaktır.

İnsan kültürü şimdiye kadarki gelişimiyle ezici olarak metafiziktir

Geriye doğru yürüyüşümüzü sürdürürsek, Sümer uygarlığının elimize ulaşan yazılı belgelerinden İnanna ve Gılgameş destan yorumlarının çok daha öğretici olduğu görülecektir. Evrensel tarih için tek argüman olmasa bile, en önemli yöntemlerden birinin bu yönlü olduğu yadsınamaz. Denilebilir ki, metafizik üzerinden yorum yapılarak tarih yazılmaz. Bu çok yavan bir ideadır. Buna cevabım, "İnsan kültürü şimdiye kadarki gelişimiyle ezici olarak metafiziktir" biçiminde olacaktır. Kaldı ki, metafiziği tümüyle hakikat dışı saymak ne doğrudur ne de mümkündür. Bu ideayı en çok ileri süren pozitivistlerin bile en kaba metafizikçiler oldukları anlaşılmıştır. Nietzsche'nin bu konuda bir değerlendirmesi aydınlatıcıdır, o da şudur: "Önemli olan metafizik yapıp yapmamak değil, iyi metafizik yapmaktır." Yaşamda acıları azaltan, coşkuyu ve neşeyi çoğaltan metafizik iyi metafiziktir. Kötü metafiziğe en çarpıcı örnek, pozitivist evrensel anlayışın ulus-devlet ve faşizmi hortlatmasıdır.

Tekrar konuya dönersek, merkezi uygarlık sistemini kavramadan evrensel tarihi kavramak çok eksik kalacaktır. Evrensel tarihi kavramadan da parçalı toplum tarihlerini kavramak sadece eksik olmakla kalmayacak, mukayese olmadığından ötürü anlamsız da olacaktır. Bu konuda çok kısa bir notu da kabile sistemi için eklemeliyim. Kabilenin belki de klandan sonra en mikro anlatım konusu yapılması yaklaşımı doğru değildir. Klan gibi kabile de sistemik bir yapı olup evrensel özellikler taşır. Evrensel tarih anlatımına klan ve kabile sistemini eklemeden yorum yapmak sadece yanlışlıklarla dolu olmayacak, oldukça eksik de kalacaktır. Nasıl günümüzde ulusal tarihsiz evrensel tarih anlatılamazsa, klan ve kabilesiz evrensel ve parçalı tarihler de anlatılamaz. Tarihi yazıyla başlatmaksa tamamen mitolojik bir tercihtir. Pozitivist-mitolojik dersek daha doğru olur.

Tarihsel direniş ve arayışlara ilişkin bu kısa ön açıklamalar konuyu kavramak açısından önemlidir. Merkezi uygarlık süreci orijinal haliyle başladığında, karşısında geliştiği dünya neolitik toplum çağını olanca görkemiyle yaşayan dünyaydı. İki süreç arasında mükemmel bir diyalektik ilişki kurulabilir. Sümer rahip tapınaklarında bu diyalektik kurgunun tüm plan ve projelerinin, uygulama esaslarının geliştirildiğinden şüphe edilemez. İster belgesel-ampirik, ister rasyonel-soyut düşünelim, kurulan diyalektik ilişki büyük gelişmelere gebedir. Yukarı Mezopotamya'nın, Verimli Hilal'in en verimli bölgesinin bütün maddi ve manevi kültür değerleri (Tarihçi Gordon Childe, bu kültürü 16. yüzyıldan sonraki Avrupa kültürüyle eşdeğer tutar) Sümer uygarlığının (kent-sınıf-devlet yumağı) yedeğine, malzeme olarak kullanımına alınmaktadır. İşleyerek, dönüştürerek uygarlık denen makine yaratılacaktır.

Makine olarak uygarlık kavramı çözümlenmeye değerdir

Uygarlık ve makine sözcükleri üzerinde durulmayı gerektirir önemdedir. Hakim sistem haline gelmiş olduğundan ötürü, uygarlık, propagandası çok yapılmış bir sözcüktür. Sözcük 'şehirleşme', 'sivilleşme' anlamındadır. Medeni, modern, centilmen, rasyonel, düzenli, kibar, güzel, hesaplı, planlı, güvenli, barışçıl vb sıfatlarla habire yüceltilen yeni yaşamın adıdır uygarlık. Maddi kültürün somut yaşamdaki etkisini bu sözcüklerle nitelerken, manevi kültürünü yeni tanrılar panteonu ve cennet tasvirleriyle donatır. Manevi kültür bu kavramlarla yeni uygarlık güçlerinin mükemmeliyetle, ölümsüzlükle yüklenmiş azami programlarını sunmaktadır. Maddi kültüre ilişkin sözcükler asgari günlük yaşam programını sunarken, manevi kültürün anlatımları azami, gelecekte erişilecek yaşam ideallerinin programını vermektedir. Azami ve asgari programları geliştirdikleri için, Sümer rahip tapınaklarını çok önemsemek gerekir. Günümüzdeki tapınakların işlevi kurulu düzen propagandasından öteye gitmez.

Sümerlerin orijinal tapınakları daha sonraki beş bin yılı aşan uygarlık fenomenlerinin oluşumunda ana rahim görevini görmüşlerdir. İlk etapta kentin, sınıfın, devletin tüm kurum ve ideolojileriyle inşasını bizzat yürütmüşlerdir. Yani uygarlık denen makinenin acente halini yaratmışlardır. Hiç şüphe duymamalıyız ki, 'tanrısal yaratılış' kavramının kökü uygarlık makinesinin yaratımıyla oldukça ilişkilidir. Makine olarak uygarlık kavramı da çözümlenmeye değer niteliktedir. Makine kendi kendine yürüyen otomobil gibi araçlara verilen hem ad hem sıfat olan bir kelimedir. Sorulması gereken soru, inşa edilen bu toplum makinesinin ne anlam ifade ettiğidir. Açık ki, kontrolü ve hakimiyeti altına aldığı toplumu daha hızlı çalıştırmak, böylelikle daha çok toplumsal artık elde etmek ve el koymak bu makinenin tarihsel işlevidir. İşlev görevden daha farklı, özle ilgili bir kavramdır. Görev bırakılabilir, ama işlev bırakılamaz. Çünkü ilgili organın-aracın özüyle, bünyesiyle ilgili bir husustur. Araç dağılırsa, o zaman işlev de biter. Kent-sınıf-devlet örüntüsüyle uygarlık böylesi işlevi olan bir makinedir, toplum değildir. Toplumu çalıştıran, hem de hızlı çalıştırandır. İşine gelmediği zaman çalıştırmayan, işsiz bırakandır. Bununla da yetinmeyip bu artıklara el koyandır. Bunun için ideolojik, askeri her tür tedbiri alandır. Kendini bin bir hile, yalan ve acımasızlıkla toplum üzerinde tutan bir Leviathan (canavar)'dır. Milyonlarca yıl süren jeobiyolojinin en uygun alanlarında toplumun yarattığı kültür üzerine kurulup tanrısallık (yaratıcılık) taslayandır. Taslayarak taslayandır.

Devamı 29'da